

مک‌کوشن و درک تجربهٔ ایرانی

ابوالحسن کاظم‌رستم

آشوب در شورای امنیت ملی آمریکا

چند هفته از ریاست جمهوری ترامپ گذشته که شورای امنیت ملی آمریکا به نقل از روزنامه واشنگتن پست یکی از آشفته‌ترین دوران خود طی ۷۰ سال گذشته را گذرانده است.

با پیشنهاد این شورا، رئیس‌جمهور جدید آمریکا طرح ممناعت از ورود مایکل هفت کمیسوز: ایران، عراق، سوریه، یمن، لیبی، سودان و سومالی را امضاء کرد و چنان بحرانی را پدید آورد که ترامپ را در مقابل مردم آمریکا، دولت‌ها، مردم ۷ کشور و همچنین اعتراض بین‌المللی قرارداد. ماجرا به دستگاه قضایی آمریکا کشیده شد و با رأی دادگاه فدرال، ترامپ خود را در تقابل با نهاد قضایی آمریکا قرار داد تا آنجا که مجبور شد به لغو قضایی فرمان خود، تمکین کند و وعده ارائه طرح جدید را بدهد. اولین محصول شورای امنیت برای ترامپ، قاجعه بار گردید.

هنوز این ماجرا ادامه دارد که خبر ارتباط تلفنی و گفتگوی خصوصی ژنرال مایکل هفت منصوب ترامپ در شورای امنیت ملی با سفیر روسیه در واشنگتن و دریافت رشوه از سفیر روسیه و وعده او به سفیر که تحریم‌های علیه روسیه لغو خواهد شد، در رسانه‌ها خبر ساز شد. رسانه‌ها در آمریکا مردم خبری دربارهٔ این تماس ایجاد کردند تا آنجا که «مایک پِنس» معاون رئیس‌جمهور در گفتگو با یکی از شبکه‌های تلویزیونی آمریکا به مردم اطلاع‌پا داد که هیچ مکالمه‌ای در مورد رابطه واشنگتن و مسکو بین فلین و سفیر روسیه رد و بدل نشده است. فلین به پِنس گفته بود که این تماس تلفنی کاملاً غیررسمی و برای تبریک سال نو «سچی» بوده است و با انتشار خبر وجود فایل صوتی این مکالمه و اعلام آن از سوی نمایندگان حزب دمکرات در کنگره آمریکا، اکنون مسئول امنیتی ترامپ «فلین» به دروغ‌گویی هم منهد شده است. خبر استعفای فلین بلافاصله آشوب در شورای امنیت ملی آمریکا است و ماجرا را وارد مرحله پیچیده‌تری کرده است.

«مایکل فلین» ۵۷ سال دارد و ژنرال بازنشسته ارتش آمریکا است.

او بین سالهای ۲۰۱۲ و ۲۰۱۴ میلادی رئیس «سازمان اطلاعات دفاع» آمریکا و در جریان رقابت‌های انتخاباتی از مشاوران اصلی ترامپ بود.

طرح پاره کردن توافق برجام را او به ترامپ نشان داد تا در مبارزات انتخاباتی مطرح کند. ویژگی ضدایرانی او نیز با انتشار کتابی، شهرت همگانی پیدا کرده است.

ساختار شورای امنیت ملی دارای جایگاه بسیار مهمی در حاکمیت آمریکا دارد. شورای امنیت ملی آمریکا کارهای بخش‌های متعددی است که هر کدام صدها نفر کارمند دارند. این مرکز در زمینه‌های مختلف امنیتی آمریکا بارز به تئوریسم تا سیاست خارجی، برنامه هسته‌ای و جنگ و پیمان‌های صلح به رئیس‌جمهور مشاوره می‌دهد. شورای امنیت ملی آمریکا در سال ۱۹۴۷ میلادی به دستور «ترومن» رئیس‌جمهور وقت، پایه‌گذاری شد و ریاست آن به عهده رئیس‌جمهور آمریکا است. معاون اول رئیس‌جمهور، وزیر خارجه، وزیردفاع، وزیر انرژی، مشاور امنیت ملی رئیس‌جمهور و وزیر امور خارجه از اعضای این شورا هستند. ترامپ برای نخستین بار «استان‌پور» امیرانژوئیس‌ترشد خود در کاخ سفید را به عضویت شورای امنیت ملی آمریکا درآورد.

درباره ترکیب دولت آمریکا نقد بسیاری نوشته شده است. «برنی سندرز» سناتور آمریکایی و رقیب کلینتون در مرحله انتخابات حزبی از دمکرتهای در مصاحبه‌ای ترکیب دولت رئیس‌جمهور جدید «ترامپ» را از عجایب تاریخ سیاسی و حاکمیت در آمریکا نامیده است. او یک بکفر فاش‌شمار اصلی ترامپ مبارزه با فقرزدگی در جامعه آمریکا استس که به قول او در دوران آمریکا ۷۰ درصد مردم آمریکا زیر خط فقرند. اما ترکیب دولت او متشکل از میلیاردرهای مشهور آمریکایی و ژنرال‌های است که بجای اندیشیدن، می‌خواهند از طریق نفوذ نظامی، همه جهان و دولت‌ها را به تمکین وادارند! او می‌گوید، فعالیت چنین ترکیبی از دولت ترامپ، قاجعه برای آمریکا و مردم جهان خواهد بود.

اکنون ترامپ در داخل آمریکا در تقابل با قوه قضائیه، نهادهای علمی و دانشگاهی، اندیشمندان و روشنفکران بسیاری از نهادهای مدنی در این کشور و رسانه‌ها قرار گرفته است. در حاکمیت قانونی آمریکا اصلی بنام «check and balances» استس که همه نهادهای رسمی این کشور تا ریاست‌جمهوری و نهاد قضایی و دیگر ارگانها، بصورت مستمر از این مسیر، ازبایی و نقد می‌شوند در ط‌ر از ملی قبول یا رد می‌گردند. بنظر می‌رسد که ترامپ، ناپایه در برابر اصل «check and balance، بی‌سرری و متادل-قرار گرفته است.

وزیر دفاع: باید از انرژی هسته‌ای در شاورهای سنگین بهره ببریم

وزیر دفاع و سخنیوزر ایالات متحده آمریکا، دونالد ترامپ، در بیانیه‌ای در شبکه‌های اجتماعی نوشت که آمریکا باید از انرژی هسته‌ای استفاده کند. به گزارش ایسنا، سردار حسین دهقان صبح دیروز در اولین همایش پیشکاران دریایی اظهار داشت: در توسعه پیشران‌ها حتما باید به سمت کاهش عوارض زیست‌محیطی حرکت کنیم.

وی در ادامه افزود: در تولید این پیشران‌ها باید به مولفه‌هایی از قبیل قدرت و قابلیت مانور، حرکت به سمت پلت فرم‌ها و اتکا به دانشه‌های صنعت توجه کنیم.

دهقان در ادامه خاطرنشان کرد: دریا یک منبع و دارایی راهبردی است و کشورهای محصور در خشکی در معادلات حمل‌ونقل جهانی در فشار هستند، ما امروز کمترین توسعه را در صنایع دریایی داریم که در حالی که توسعه این صنایع برای ما صرفه اقتصادی دارد و می‌تواند.

شغل زیادی ایجاد کند، اما همه در سرمایه عظیم توجه کافی نشده است. کمترین تغییرترین بخش ایالت کشور در سواحل جنوبی کشور ما قرار دارد. وی در بخش دیگری از اظهارات خود با طرح این پرسش که چرا ما نتوانسته‌ایم در توسعه سیستم‌های پیچیده آنطور که

می‌خواستیم اقدام کنیم، گفت: غلبه احساس بر عقلانیت، عجله زیاد برای تأمین نیاز و ناتوانی در تطبیق وضع موجود با وضع مطلوب دلایل این موضوع است. دهقان همچنین تصریح کرد: ما تا ظرفیت پذیرش فناوری را در خود ایجاد نکریم، دریافت هر فناوری برای ما ناقص خواهد بود. کپی‌سازی یا مهندسی معکوس بومی‌سازی نیست، بلکه بومی‌سازی به معنای ایجاد سیستم‌های پیچیده آنطور که

بدران چه تأثیری بر شما گذاشت؟ مرحوم پدر به تحصیل و خدمت صحیح پسران و دختران اهمیت زیادی می‌داد. حتی زمانی که زندان بود نیز مجلدانه پیگیر تحصیل با مدراس اسلامی و اصیل بود.

ویژگی دیگر پدر که سرمشق ما شد، پرهیز ایشان از اتلاف وقت بود. در طول این پنجاه سال، هیچ وقت پدرم را یکبار ندیدم. اما هیچ‌لحظه وقت پدرم برای مطالعه، خوسازی، نوشتن، کار و عبادت استفاده نمی‌کرد.

دعا و عبادت و قرآن در زندگی ایشان چه جایگاهی داشت؟
آیت‌الله‌عظمی، که فوق العاده‌ای به خداوند داشت که حاصل عبادت و اخلاص در کارهای ایشان بود. هر روز ساعتی قبل از صبح و نماز عبادت شب برمی‌خاست و در گنج‌های و کتاب‌ها و قرآن خواندن می‌شد. قرآن نقش ویژه‌ای در زندگی‌شان

آیت‌الله العظمی مکارم شیرازی در تذکری، از شورای نگهبان خواسته‌اند که در قلمرو مراجع ورود نکند .

به گزارش ایسنا به نقل از «شفقنا» این تذکره در قالب پاسخ این مرجع تقلید به یک استفتاء دربارهٔ شرکتهای هرمی داده شده است که متن سؤال جمعی از طلاب در این زمینه و پاسخ آیت‌الله العظمی مکارم شیرازی را در ادامه می‌خوانید:

سؤال: اخیراً موسسات بازاری هرمی تغییر نام داده‌اند و با همان اهداف به نام شبکه بازاریابی وارد میدان شده‌اند. ما مشغول تخریب جوانان هستند. متأسفانه اطلاعات نادرستی به شورای محترم نگهبان

«محمدجواد طریفه» وزیر امور خارجه کشورمان در دیدار جمعی از نمایندگان مجلس با تأکید بر لزوم یکپارچگی سیاست خارجی گفت: منافع ملی در سایه انسجام سیاست خارجی محقق می‌شود و ما باید با اتفاق‌نظر در عرصه دیپلماسی حرکت کنیم .

به گزارش ایالت ملت، وی ادامه داد: تلاش کنیم حاکمات پهلوی را با همکاری نمایندگان ملت داشته باشیم.

طریف با تأکید بر این‌که وزارت امور خارجه با توجه به اعتماد متقابل نمایندگان مجلس و وزارت امور خارجه، خواهان هماهنگی جدی‌تر در عرصه دیپلماسی است تصریح کرد: منافع ملی در سایه انسجام سیاست خارجی محقق می‌شود و ما باید با

اتفاق‌نظر در عرصه دیپلماسی حرکت کنیم. در عرصه سیاست خارجی ساز و کارهایی توسط شورای عالی امنیت ملی تدوین شده است و ما براساس آن حرکت می‌کنیم.

وی ادامه داد: مشکلاتی برای هموطنانمان در خارج به ویژه با حکم «ترامپ» ایجاد شده بود اما وزارت امور خارجه براساس اصولی‌ترین و طریقه‌خود با حقوق شهروندان ایرانی دفاع کرده است. متأسفانه در برخی موارد ابزارهای اجرایی وزارت امور خارجه کم است و ما ایرانیان خارج عمومی مربوط به سایر نهادها و افراد کشور است.

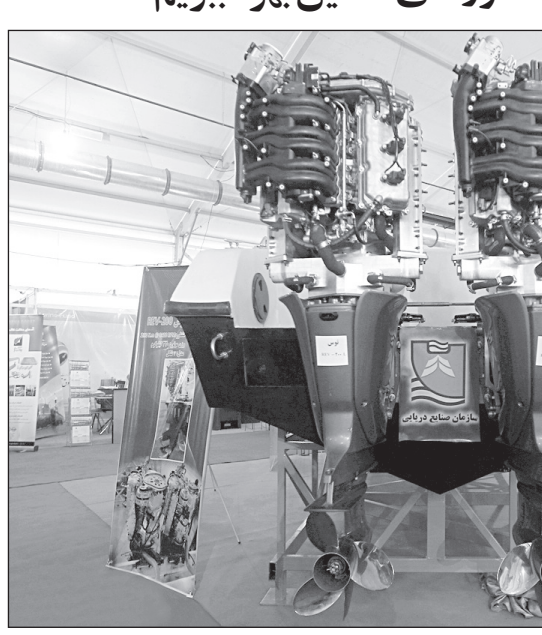
عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس گفت: قطعاً مجلس شورایی اسلامی را جایگاه رفیعی در عرصه دیپلماسی عمومی برخوردار است و همه عزیزان ما می‌توانند که مباحث

مراسم بزرگداشت آیت‌الله‌هاشمی رفسنجانی دوشنبه شب بعد از نماز مغرب و عشاء با حضور اعضای بیت آیت‌الله‌هاشمی و جمعی از چهروهایی سیاسی و فرهنگی از جمله حسنعلی امیری،معاون پارلمانی رئیس‌جمهوری، علی اکبر صالحی رئیس سازمان انرژی اتمی، حسین‌هاشمی استاندار تهران، علی جنتی، قدرت‌تعلی خوهان‌ماهنکی سخا، احزاب ایران، حجت‌الاسلام والمسلمین رسول متوجهینا و آیت‌الله جعفر شبیری زنجانى در مسجد امیرالمؤمنین(ع) تهران برگزار است.

به گزارش خبرنگار چهاران،حجت‌الاسلام والمسلمین اکبر محمدیزاده در این مراسم با تأکید بر این که موقعیت آیت‌الله‌هاشمی بخش عظیمی از محتوا و فرهنگ انقلاب به حساب می‌آید، گفت: اولین نکته در مورد ایشان عالم به زمان بودن آیت‌الله هاشمی بود؛ آن هم نه براساس تجربیاتی که مسلم کرده است، بلکه از آغاز ورود به حوزه علمیه و سال‌هایی که

رئیس بنیاد شهید و اموالزار گفت: بزرگداشت مقام شهید فقط منحصر به یک روز نیست، بلکه همه مردم و مسئولان کشور باید برای اعتلای مقام شهید و شهادت و فراگیری فرهنگ ایثارگری بکوشند.

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمحمدعلی شهیدی افزود: مقام شهدا باید با محوریّت مردم و در همه روزهای سال گرامی داشته شود. وی با اشاره به نامگذاری ۲۲ اسفندماه از سوی شورای عالی انقلاب فرهنگی با عنوان روز بزرگداشت شهدا تأکید کرد: بزرگداشت مقام شهدا باید با محوریّت مردم و فارغ از نگاه اداری، در همه روزهای سال انجام شود.

زیرساخت و بلوغ کافی برای استفاده از تجهیزات است. وزیر دفاع در پایان خاطرنشان کرد: وجود عزم برای اجرای پروژه‌ها، طراحی اهداف روشن و قابل سنجش و همچنین توجه به الزامات هر پروژه می‌تواند ما را در دستیابی به اهداف کمک کند. جمع کردن نیروی فناوری‌های لازم در یک سیستم رای باید پیام‌ورزم. ما باید قادر به شناسایی درست نیاز، ترسیم اهداف

وضع کشور را داشتند و از مشکلات و محرومیت‌های مردم رخ می‌پردند. ایشان در تاریخ معاصر ایران شخصیت امیریکبر را به دلیل نوع تفکر و خدماتی که به کشور در مدتی کوتاه یعنی حدود سه سال کرده بود، شخصیتی ممتاز یافت. بر همین اساس کتاب امیریکبر هفتاد مبارزه با استعمار را تألیف کردند.

آقای‌هاشمی و خانواده ایشان بارها از سوی رقبای سیاسی در معرض اتهامات ملی مختلف قرار گرفته‌اند. البته هیچ کدام از این اتهامات در دادگاه اثبات نشد. واکنش ایشان نسبت به این اتهامات چگونه بود؟

سؤال: تخریب و اتهام زدن به ایشان و خانواده، موضوعی نبود که تازه شروع شده

اخبار داخلی

آیت‌الله العظمی مکارم شیرازی: شورای نگهبان در قلمرو مراجع ورود نکند

در این زمینه داده شده است و آنها فتوا به جواز آن داده‌اند. وزارت صنعت و معدن به گمان این که از این طریق شغل برای جمعی از جوانان پیدا می‌شود و

آمار یکبارگی پایین می‌آید.متأسفانه مجوزهای متعددی صادر کرده و گروهی از جوانان را گرفتار این شغل کاذب یزانیار کرده است. آیا شرکت در این شبکه‌ها شرعا برای ما جایز است؟
ادام‌الله ظلمک. جمعی از طلاب حوزه علمیه

پاسخ: بسم الله الرحمن الرحیم- اولاً با پیگیری‌های ریشه‌ای و دقیقی که در این زمینه کرده‌ایم ثابت شده که این کار به یقین شرعا حرام است و «اکثر مراجع محترم تقلید» هم به

در شرایط ویژه‌ای قرار دارد و ما خوشحالیم که فرصت تبادل‌نظر با وزیر امور خارجه کشورمان را با دست آوردیم تا نظرات نمایندگان را در شرایطی که نیازمند همکاری هستیم در اختیار دستگاه دیپلماسی قرار دهیم.

او ادامه داد: بحثی که در زمینه دیپلماسی وجود دارد، در بخش عملیاتی‌ست و وزارت امور خارجه پیگیری می‌شود، ولی دیپلماسی عمومی مربوط به سایر نهادها و افراد کشور است.

عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس گفت: قطعاً مجلس شورایی اسلامی را جایگاه رفیعی در عرصه دیپلماسی عمومی برخوردار است و همه عزیزان ما می‌توانند که مباحث

حجت الاسلام حمید زاده: آیت‌الله‌هاشمی در دوران انقلاب بلندترین رتبه مجاهدان را به خودش اختصاص داد

درس آیت‌الله بورجودی شرکت می‌کند کسانی که با ایشان نشو و نما داشتند هاشمی را عالم به روز یافتند.

سخنران مراسم بزرگداشت آیت‌الله‌هاشمی تصریح کرد: آن زمان که آیت‌الله هاشمی به عنوان یک طایفه است غلاتیّت و فهم درست از زمان را چه‌رو او مشاهده می‌شود آن زمان که هاشمی با امام را بد دل و جان می‌پذیرد هاشمی آینه تمام‌نمای امام بود. استعدادهای هوش سرشار، شرح صدر و دریایی که در ایشان

مشاهده می‌شود برگرفته از امام است. او اظهار داشت: آیت‌الله‌هاشمی در دوران انقلاب بلندترین رتبه مجاهدات را به خودش اختصاص می‌دهد. هاشمی در سه دوره به عنوان مدت‌درت‌ترین رئیس قومقوت‌نشد در نشان خود و در شرایطی که مشکلات ناشی از جنگ دیده می‌شود این‌هاشمی است که اندیشه سازندگی را در کشور بپ می‌کند. این‌هاشمی بود که با اصرار و شجاعت تمام علی‌رغم همه

فتاح: مددجویان کمیته امداد زیر خط فقر هستند

سرویس سیاسی – اجتماعی: رئیس کمیته امداد با اشاره به این که امسال ۲۰هزار خوار و مدجو صاحب خانه می‌شوند، گفت: ۵۰هزار خوار فاقد مسکن و ۲۵۰ هزار خوار از زمین تسهیلات تعمیرات و بهسازی مسکن هستند در صورت اختصاص زمین ازاد قیمت از سوی استانیاری و بهره‌گیری از ظرفیت استانها مشکلات مددجویان رفع خواهد شد.

به گزارش روابطعمومی کمیته‌امداد، مه‌ن‌س سید پروتاج رئیس کمیته‌امداد با ذکر محمداشعث پشت‌کن، مدیرعامل سابق کمیته امداد که تسهیلات بانکی به مددجویان فاقد مسکن در دفتر مرکزی این نهاد دیدار و گفتگو کرد.

فتاح در این دیدار با اشاره به جامعه آماری تحت حمایت این نهاد گفت: مددجویان تحت حمایت این نهاد از ضعیف‌ترین اقشار جامعه هستند که نیاز به کمک‌های بلاعوض دولت دارند. وی با بیان این‌که با تصویب مجلس شورای اسلامی مستمری ماهانه مددجویان به دو برابر افزایش پیدا خواهد کرد، افزود: هر چند این افزایش بسیاری از مشکلات آنان را برطرف می‌کند اما باید در نظر داشته باشیم که این افراد همچنان برای تأمین نیازهای زندگی خود و خانواده‌هایشان نیازمند مشارکت خیران هستند.

رئیس کمیته‌امداد افزود: بودجه‌ای که دولت برای کمیته‌امداد در نظر گرفته است، برای پرداخت مستمری مددجویان هزینه می‌شود. یک میلیون و ۷۰۰هزار خوار نزدیک به ۴ میلیون نفر شامل ۳۰ هزار خانواده زندانی، ۲۰هزار یمپار صعب‌العلاج و از کار افتاده تحت حمایت کمیته‌امداد هستند که خانواده‌های یک تا پنج نفره ماهانه از ۵۳ تا ۱۰۰ هزار تومان مستمری دریافت می‌کنند که با مساعدت دولت این مبلغ به طور متوسط ۲۵ برابر افزایش پیدا می‌کند.

فتح افزود: کمیته‌امداد تمامی تلاش خود را برای تأمین مسکن مددجویان تحت حمایت به کار بسته است. در تلاش هستیم با کمک خیران و اطّاع زمین از سبوی دولت مشکل مسکن نیازمندان را برطرف کنیم تا بزرگ‌ترین مدّفعه دشمن آنان برطرف شود. در صورتی که زمین لازم با مجوز استان به کمیته‌امداد اختصاص داده شود، این نهاد هم با مشارکت خیران ساخت مسکن مددجویی را آغاز می‌کند. هزینه احداث هر مسکن در روستاها برای کمیته‌امداد ۲۵ میلیون تومان برآورد شده است. رئیس کمیته‌امداد گفت: بیش از ۲۰۰هزار صدمات پرداختی مردم برای تأمین مسکن نیازمندان هزینه می‌شود. اکنون ۲۰۰هزار تن تحت حمایت کمیته امداد قرار دارند که هر رتیب به طور متوسط پنج حامی دارد که می‌توان از ظرفیت و کمک‌های حامیان برای خانه‌دارشدن این افراد استفاده کرد.

فتاح با بیان این که مددجویان تحت حمایت کمیته‌امداد زیر خط‌فقر هستند، گفت: با توجه به این که افزایش ضعیف نمی‌تواند افراد را خود داشته باشد از مسئولان بانک مسکن درخواست داریم با این نگاه برای تأمین مسکن نیازمندان با کمیته‌امداد همکاری کنیم. وی ادامه داد: کار کمیته‌امداد صدقه جاریه است، مطرح کرد: درخواست ما از بانک مسکن به عنوان متولی تخصصی مسکن در کشور این است که بودجه‌ای را برای تأمین مسکن این قشر از دهک‌های درامدی از طریق تسهیلات قرض‌الحسنه اختصاص دهد.

دوستانشان به خصوص شهید بهشتی، شهید مطهری و شهید باهنر و در راس همه امام (ره) را می‌خورد که رفته بودند و اینشان تنها نمانده بود. آیت‌الله‌عظمی شیرازی اظهار داشت: شخصی مستقل و فراجامحی می‌دانست، که در گذشت ایشان از فرزندان‌شان به جناح سیاسی خاصی نزدیک تر نمی‌شوند یا تشکیل حزب نمی‌دهند؟

آیت‌الله‌هاشمی رفسنجانی، شخصیت سیاسی برجسته‌ای بود و به روایتی سیاست در ایران، با وی تعریف و شناخته می‌شد. اما فرزندان ایشان هیچ‌کس مثنی سیاسی ندارند و اگر خود تن از فرزندان ایشان (۹۰) در حزب کارگزاران و دو نفر در حزب عدل و توسعه عضویت داریم بیشتر به دلیل نزدیکی ایسن دو حزب به موضوع آیت‌الله‌هاشمی رفسنجانی بود.

اصولاً شخصیتان سیاسی نیست که علاقه ای به عضویت جدی و فعال درحزاب داشته باشیم، چه برسد که حزبی تأسیس کنیم.
آیت‌الله‌هاشمی رفسنجانی، شخصیت سیاسی برجسته‌ای بود و به روایتی سیاست در ایران، با وی تعریف و شناخته می‌شد. اما فرزندان ایشان هیچ‌کس مثنی سیاسی ندارند و اگر خود تن از فرزندان ایشان (۹۰) در حزب کارگزاران و دو نفر در حزب عدل و توسعه عضویت داریم بیشتر به دلیل نزدیکی ایسن دو حزب به موضوع آیت‌الله‌هاشمی رفسنجانی بود.

اصولاً شخصیتان سیاسی نیست که علاقه ای به عضویت جدی و فعال درحزاب داشته باشیم، چه برسد که حزبی تأسیس کنیم.

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».
دوستانشان به خصوص شهید بهشتی، شهید مطهری و شهید باهنر و در راس همه امام (ره) را می‌خورد که رفته بودند و اینشان تنها نمانده بود. آیت‌الله‌عظمی شیرازی اظهار داشت: شخصی مستقل و فراجامحی می‌دانست، که در گذشت ایشان از فرزندان‌شان به جناح سیاسی خاصی نزدیک تر نمی‌شوند یا تشکیل حزب نمی‌دهند؟

آیت‌الله‌هاشمی رفسنجانی، شخصیت سیاسی برجسته‌ای بود و به روایتی سیاست در ایران، با وی تعریف و شناخته می‌شد. اما فرزندان ایشان هیچ‌کس مثنی سیاسی ندارند و اگر خود تن از فرزندان ایشان (۹۰) در حزب کارگزاران و دو نفر در حزب عدل و توسعه عضویت داریم بیشتر به دلیل نزدیکی ایسن دو حزب به موضوع آیت‌الله‌هاشمی رفسنجانی بود.

اصولاً شخصیتان سیاسی نیست که علاقه ای به عضویت جدی و فعال درحزاب داشته باشیم، چه برسد که حزبی تأسیس کنیم.

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

آقای امام‌هاشمی تنها با تحقق اهداف ایشان ماندگار می‌شود. ایشان بخش عمده عمرش را صرف دو موضوع کرد: «زندگی در اقتدا» و «اعتدال در فرهنگ و سیاست».

ایسا نام آیت الله‌هاشمی در ایران ماندگار خواهد شد؟

گیتایه فرهنگی

قصه گویی ۱۶۸ ایرانی و خارجی در تهران

نوزدهمین جشنواره بین‌المللی قصه‌گویی صبح روز ۲۷بهمن در مرکز آفرینش‌های فرهنگی هنبری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان آغاز می‌شود.

به گزارش ایسنا قرار است در این روز از مجموع ۶۸قصه‌گوی ایرانی و خارجی شرکت‌کننده، ۱۱ نوجوان، پنج مربی کانون، یک مادربزرگ، یک پدربزرگ و دو قصه‌گوی بخش روضی به روی صحنه بروند و آثار متنوعی را برای داروان و مخاطبان نقل کنند.

تهران جشن قصه‌گویی در سراسر تهران آغاز می‌شود. در این میان اعضای مراکز شماره ۱۰ و ۲۰کانون و کودکان شیرخورگاه شیر می‌توانند از شنیدن قصه‌های کهن و معاصر ایرانی بهره ببرند. قرار است در کنار دو قصه‌گوی ایرانی هنرمندی از کوپا نیز در مدرسه اتباع افغان حاضر شود. «الیا انس پرز ناپولس» یکی از ۱۱قصه‌گوی خارجی ردايفته به رقابت بخش بین‌الملل جشنواره است.

اجرای موسیقی لاتین، جز، راک و پاپ درایرکه ایران
ارکستر «آریابانگ» با رهبری امین سلمی نخستین کنسرت خود را با اجرای اسفند در سالن ایرک ایرانیاان روی صحنه‌می‌برد.
به گزارش ایلنا، ارکستر که از بهمن سال گذشته تشکیل شد و از همان زمان فعالیت خود را آغاز کرده است، قصد دارد نخستین اجرای خود را ۲۰ اسفند سال جاری روی صحنه ببرد.

امین سلمی رهبر ارکستر «آریابانگ» است و سرپرستی این ارکستر را شایان اموری برعهده دارد.

سازندگی ارکستر «آریابانگ» از سازهای موسیقی کلاسیک، سازهای بادی و سازهای موسیقی پاپ تشکیل شده است. این ارکستر در کنسرت پیش رو قطعه‌هایی از موسیقی لاتین، جز، راک، پاپ، موسیقی فیلم و موسیقی کلاسیک را اجرا می‌کند.

کنسرت ارکستر «آریابانگ»(اثرلوس) روز جمعه ۲۰ اسفند ۱۳۹۵ در سالن ایرک ایرانپایان و در دو ساعت اجرا می‌شود. سانس نخست این کنسرت ساعت ۱۸ و سانی دوم ساعت ۲۱ آغاز می‌شود.

ماشین شیطان به جشنواره دو پوینامی می‌رود
مجتبی اسماعیل زاده با انیمیشن «ماشین شیطا» در دهمین دوره جشنواره پوینامیای تهران شرکت کرده است.

مجتبی اسماعیل زاده با انیمیشن «ماشین شیطا» در دهمین دوره جشنواره پوینامیای تهران شرکت کرده است. او بر اساس یک بازی کامپیوتری و با همکاری مرکز انجمن سینمای انقلاب و دفاع مقدس ساخته است و پیش از این در جشنواره فیلم کوتاه حضور داشته است به خیرنگار مهر گفت: من فیلم را بر اساس یک بازی کامپیوتری که ترجمه اش به فارسی می‌شود «فراخوان وظیفه» ساختم. در این انیمیشن جدال یک سرباز آمریکایی و یک تروپرسث عرب را می بینیم که متوجه می شوند در یک بازی گیر افتاده اند و از آن پس هر دو به فکر فرار از این بازی هستند. کلیت این فیلم به لشکرهای آمریکا به افغانستان و عراق و بعدها کشتار مردم سوریه با حمایت کشورهای غربی اشاره دارد.

به گفته وی این انیمیشن «ماشین شیطا» در دهمین جشنواره پوینامیای تهران هم حضور پیدا کرده است.

نخستین کنسرت ارکستر شهر تهران بر گزار می‌شود
مدیر امور موسیقی سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران از برگزاری اولین کنسرت رسمی ارکستر شهر تهران به رهبری اسماعیل تهرانی در فرهنگسرای بهمن خبر داد.

با یک ریوخه مدیر امور موسیقی سازمان فرهنگ هنری شهرداری تهران در گفتگو با مهر با اشاره به تاز ترین فعالیت های ارکستر شهر تهران بیان کرد: از تمرین ها و برنامه های مداومی که صورت گرفت، ساعت ۱۹ روز پنجشنبه ۵ اسفند ماه اولین کنسرت رسمی ارکستر شهر تهران به رهبری اسناد اسماعیل تهرانی در فرهنگسرای بهمن با حضور علاقه مندان و دوستداران موسیقی برگزار می‌شود.

ریوخه در معرفی قطعات کنسرت توضیح داد: «مهربانی»، «آزادی»، «ای ایران»، «جنگ رودکی»، «به زندان» و «نخست گلابک مغرابی» آثاری هستند که در این کنسرت توسط ارکستر شهر تهران برای علاقه مندان اجرا می‌شود.

در سنگتشار «پدیدار شناسی ژان» بر گزار می‌شود
در ادامه درسگفتارهای زمستان ۱۳۹۵ موسسه پرشش " در سنگتشار "پدیدار شناسی ژان" را حضور مجید اشگر از امروز چهارشنبه ۲۷ بهمن ماه ۱۳۹۵ از ساعت ۱۷:۳۰ در موسسه پرشش برگزار می‌شود.

همچنین هفده راپودر درسگتشار دولت و سرمایه: دیدی دیگر به مدرنیته را از این هفته آغاز کرده است. موسسه پرشش در خیابان قائم مقام فرانهای، نرسیده به خیابان مطهری، کوچه ششم، پلاک ۳ واقع است.

واکنش گرم کیوان ساکت ومسعود شعاری به «گرمی» کیهان کلهر

در پناه‌ه و نهمین دوره جوایز گرمی که یکشنبه شب (۱۲ فوریه-۱۳ بهمن) در سالن استیپزل لس‌آنجلس برگزار شد، پوپوما (ویلونس‌ل‌تواز برجسته آمریکایی-چینی‌تبار) به همراه گروه موسیقی سبک رود (جاده ابریشم)، برنده گرمی در رشته بهترین موزیک بین‌المللی شدند. کیهان کلهر (آهنگساز نوازنده‌کمانچه)نیز در این گروه حضور دارد.

به گزارش ایلنا، کلهر که تاکنون شش بار نامزد این جایزه شده؛ اسفند و بهمن ماه گروه موسیقی سبک رود (جاده ابریشم) موفق به دریافت جایزه گرمی شد. مسعود شعاری در گفت‌وگو با ایلنا؛ درباره اهمیت کیهان کلهر برای موسیقی ایرانی، با اشاره به آشنایی‌ش با او اظهار کرد: اولین آلبومی که کلهر ۵۵ سال پیش منتشر کرد هم خاص بود و در حقیقت نشان از یک استعداد و بلوغ شخصی در او بود. او هر خود را با شتاب از این خلاقیت و استعداد در داشت تا هنرش را در جاهای مختلف به معرض نمایش بگذارد.

که در عرصه موسیقی ستنی در خراج از ایران حضور دارند، کیهان کلهر با شوخی می‌نماید، در این نتیجه به هنرهای کلهر است، گفت: معتقدم

معاون اول رییس جمهوری دوران دفاع مقدس را سمبل ایثار ملت بزرگ ایران توصیف کرد و گفت: در دوران دفاع مقدس از پایتخت تا دور افتاده ترین روستاهای کشور شاهد نمونه‌های فراوانی از ایثار و از خود گذشتگی مردم بودیم به گونه ای که قابل توصیف نیست.

دکتر اسحاق جهانگیری صبح دیروز در مراسم اختتامیه نخستین جایزه ایثار و رسانه که در تالار وحدت برگزار شد، با بیان مطلب بالا، ضمن تسلیت ایام شهادت حضرت فاطمه (س)، از انجمن روزنامه نگاران دفاع مقدس، خانه فرهنگ ایثار و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به خاطر برگزاری این مراسم قدردانی کرد.

مععاون اول رییس جمهوری با تاکید براینکه سیاست گذاری موثر و کارآمد در حوزه فرهنگ باید به کاهش تصدیت اول روز و افزایش نقش نهادهای مدنی تخصصی و صنفی منجر شود،گفت:سیاست‌گذاری موثر باید به گونه ای باشد که شاهد جلب مشارکت نخبگان در حوزه تحول فرهنگی و اصلاح فرهنگی باشیم.

وی اظهار داشت: جشنواره‌های فرهنگی، علمی و تخصصی زمانی بیشترین تاثیر را خواهد داشت که با مشارکت و حمایت بخش‌های تخصصی برگزار شود و ذینفعان فرهنگ در ازبایی کار مشارکت داشته باشند.

دکتر جهانگیری افزود: ترویج فرهنگ ایثار و شهادت همانند سایر اقدامات موثر نظیر ترویج فرهنگ جامعه سالم، حفاظت از محیط زیست، فرهنگ مطالعه، فرهنگ دین و اخلاق، اقتصاد مقاومتی، سبک زندگی و نظایر آن امری موفق خواهد بود که در سنجش و با عنوان امور، پیش از آنکه دولت نقش داشته باشد، تعاون متصدی و مدنی.

معاون اول رییس جمهوری ادامه داد: هر یک از سیاست‌های بعنوان اصلی ترین و یکی از مهمترین پایه‌های ترمود سازی فرهنگ و اجتماع می تواند مناسب ترین زمینه برای حضور نهادهای مدنی باشد و خوشبختانه در این جشنواره منظور که گزارش داده اند،

تمام مراحل و اقدامات توسط نهادهای مدنی برخاسته از این حوزه و صاحب نظران این بخش انجام شده است. وی افزود: اگر بخوایم جامعه از نظر اخلاق و نظام ترجیحات ارزشی به موضوع فداکاری و ایثار پرده‌برد از آن چنین تجربه ای را پشت سر گذاشته بودیم اسحاق جهانگیری

فاصله نگیرد، همه شهروندان و تک تک افراد جامعه باید در تحولات پرشتاب فرهنگ و مشکلات مادی و معیشتی خود مشارکت کنند. وی افزود: ما باید به نفع موضوع فداکاری و ایثار را ادغامی به نفع جامعه تلقی کنند که در این زمینه هم دولت و هم رسانه‌ها مسئولیت سنگینی بر عهده دارند.

دکتر جهانگیری با تاکید بر اینکه روزنامه نگاران و فعالان رسانه ای خود در خط مقدم فداکاری و از خود گذشتگی بوده اند، تصریح کرد: نقش خبرنگاران، عکاسان، تصویرپردازان و نویسندگان که به دنبال ثبت ایثار ملت در دوران دفاع مقدس و انقلاب اسلامی بوده اند نقش اثر گذاری بوده است و نتوانسته اند خاطرات آن دوران را به نسل‌های آینده منتقل کنند و ما باید دران زحمات آنها باشیم.

مععاون اول رییس جمهوری افزود: مطبوعات و نشریات در دوران دفاع مقدس و موشک باران شهرها توسط رژیم بعث عراق حتی یک روز کار خود را تعطیل نکردند و خانواده رستگ توانست به نحو مطلوبی از دین، ملت و ملت دفاع کنند و با یادآوری اینکه در دوران دفاع مقدس، برخی مواقع پایتخت و سایر نقاط کشور زیر باران موشک و سلاح‌های مدرنی که قدرت‌های بزرگ در اختیار دشمن می گذاشتند، قرار می گرفت، خاطر

برگزاری گرامیداشت احمد و کیلیان

سرویس فرهنگی، هنری: مراسم گرامیداشت ۷۰ سالگی احمد وکیلیان در سلسله برنامه‌های «کسر صبر» و به همت موسسه فرهنگی خانه کتاب عصر روز گذشته برگزار شد.

مجید غلامی حلیسه در ابتدای این نشست ضمن تبریک تولد ۷۰سالگی احمد وکیلیان اظهار کرد: باعث افتخار ماست که در نخستین روزهای ۷۰ سالگی احمد وکیلیان که فعالیت‌های گسترده‌ای در حوزه مردم‌شناسی داشته است، قدردان بخشی از تلاش‌های وی باشیم. پژوهش در حوزه مردم‌شناسی رسته‌های نوپایی است که با تلاش تعدادی از استادان در شکل گیری و بلوغ است و ما می‌توانیم امیدوار باشیم که با حضور استادانی مانند احمد وکیلیان، علی بلوکیانی و محمد جعفری قناتی آینده خوبی در انتظار این رشته است.

علی بلوکیانیی که دیگر سخنران این نشست بود، وی با اشاره به توجه دانشمندان علوم اجتماعی به فرهنگ عامه گفت: پیش از یک قرن است که دانشمندان علوم اجتماعی توجه ویژه‌ای به توده مردم کرده‌اند و ارزشی که این فرهنگ دارد باعث نشده که ما را آن به عنوان مادر ادبیات و فرهنگ رسمی بشناسیم. قصه‌ها که بهترین و ادبیاتی‌ترین اندیشه تاریخی انسان‌ها در اجتماع هستند بررسی قصه‌ها، بررسی تمام فرهنگ عامه مردم است و اگر ما بخوایم مدلی از یک جامعه بسازیم، باید مطالعه روی همین فرهنگ معنوی داشته باشیم. محمد جعفری قنواتی، از دیگر سخنرانان این نشست با اشاره به نحوه آشنایی با احمد وکیلیان گفت: احمد وکیلیان ویژگی‌های برجسته‌ای دارد که یکی از آنها ناآوری در پژوهشات و اندیشه‌هایش است که نمونه بارز آن را در راه‌نمایی فصلنامه فرهنگ و مردم می بینیم. پروفیسور مازلفرین بی‌اشاره به ۳۰سال دوستی و همکاری با احمد وکیلیان گفت: نمی‌توانم خودم را خودم و کیلیان تعریف کنم و بگویم که چه کارهایی انجام داده‌ایم و اگر حرفی می‌زنم به این دلیل است که می‌خواهم بگویم که از دوستی و همکاری با وکیلیان بسیار خوشحالم و احساس افتخار می‌کنم. وی ادامه داد: به خاطر دارد که یکی از دوستان کتاب «مثیل و مثل» را برای من به آلمان آورده بود و به این طریق من با احمد وکیلیان آشنا شدم. وقتی که حدود ۲۸ سال پیش برای دهه فجر به ایران آمدم، این جرات به من دست داد که به منزل وی بروم. حالا حدود ۱۵ سال است که هر وقت به ایران سفر می‌کنم اولین شب و آخرین شبی باقامت را در منزل احمد و کیلیان می‌گذرانم و از این دوستی بسیار خوشحال هستم. محمدصادق رحمانیان و حسن ذوق‌القزازی نیز در این مراسم درباره اسناد و کیلیان سخناری ایراد کردند. احمد وکیلیان که آخرین سخنران این مراسم بود با تشکر از افراد حاضر در نشست گفت: امروز یاد شیراز افتادم، زمانی که در دوران کودکی به همراه مادر بزرگم در حیاط می‌خوابیدیم، به آسمان ل می‌زدم، مادر بزرگم تا زمانی که خوابم ببرد، برایم قصه تعریف می‌کرد و به این شکل بود که من به قصه علاقه‌مند شدم.

کیهان کلهر

که چرا مدیران فرهنگی با نام کیهان کلهر آشنا نیستند،گفت:پاسخ این سوال را باید مدیران فرهنگی بدانند چراکه قائم‌مدریان فرهنگی کارهای هنری در آن دنبال می‌کنند و باید پاسخگوی یک سوال باشند البته شاید برخی از آنها‌ها کلهر آشنا باشند و برخی هم نباشند اما من نمی‌توانم قصه‌هایی در این‌باره داشته باشم. یک مدیران باید با هنرمندان و زندگی هنرمندان عین‌باشند.

کیوان ساکت نیز درباره اهمیت حضور آهنگسازان ایرانی در مجامع بین‌المللی گفت: در روزگاری که متون‌ایان هنری به هنر و هنرمندان ما کهن‌تجی می‌کنند و به عملا موسیقی ایرانی با همه عظمت، زیبایی و تسکون‌گر، آج و قربی که باید از طرف متولیان هنری داشته باشم؛ ندارد، وقایعی نظیر این اتفاق باعث می‌شود هنرمندان ایرانی آطور که شایسته است در جهان دیده شوند و این موضوع مهمی است. وی ادامه داد: متأسفانه در داخل کشور برخورد‌ها با موسیقی ایرانی به گونه‌ای است که اصلا شایسته آن نیست. این برخورد‌ها در کمال بی‌انصافی و در بسیاری از موارد با عدم آگاهی همراه است. تنها توجهات جامعه جهانی به موسیقی و سازهای ایرانی باعث شده است، جهان‌بان بخشی از فرهنگ ایران‌ها نشود و در داخل کشور نیز مردم بیش از پیش توجه‌شان به موسیقی ملی جلب شده است.

شعاری با بیان اینکه اساتید به‌نام ایرانی: این ساز را دویاره احیا کردند، گفت: تفاوت کلهر با این اساتید در این است که او کمانچه را در کل دنیا به معرض نمایش گذاشت. او سبک خاصی در نوازندگی‌اش دارد. درعین حال که این هنرمندان سبک و اساتیل مشخشی در نوازندگی دارد، سبک می‌زنم این اساتیل تولید یک کد مکتب شده و قطعاً نوازندگانی در آینده شیوه خاص او را در نوازندگی کمانچه دنبال می‌کنند.

این آهنگساز در پاسخ به این سوال

اخبار داخلی

در مراسم پایانی نخستین جایزه ایثار و رسانه

جهانگیری: دوران دفاع مقدس، سمبل ایثار ملت ایران است

نشان کرد: در آن دوران اگر امکاتی فراهم می‌شد تا ایران بتواند تعدادی موشک تهیه و به سمت دشمن شلیک کند، گاهی ما مدتها موشک باران دشمن متوقف می‌شد و امروز که ملت ایران چنین تجربه ای را پشت سر گذاشته بودیم اسحاق جهانگیری

است. وقتی که می‌خواهد برای دفاع از خود و پیشگیری از تجاوز دشمن اقدام کند و مشکلات مادی و معیشتی خود را در مقابل دشمنان مطرح کند، همان‌کسانی که دشمنان ملت ایران را به موشک و سایر تجهیزات مجهز می‌کردند، ایران را در خط خطر سخاست و موشک تحریم می‌شود.

دکتر جهانگیری با طرح این سوال که آیا هیچ انسان عاقلی حاضر است که خود را از داشتن تجهیزات دفاعی و سلاح در مقابل دشمنان مجرم کند، اضافه کرد: قطعاً ملت ایران با تجربه ای که از دوران جنگ دارد برای دفاع از کشور خود به ساخت تجهیزات دفاعی ادامه خواهد داد معاون اول رییس جمهوری در ادامه با تاکید بر اهمیت انعکاس دقیق تاریخ پر عظمت ملت ایران و تشریح آن برای نسل‌های آینده، گفت: البته کار امروز رسانه‌های مستقل، مجله‌ها، آگاه و فداکار از دوروز آناه کم اهمیت تر نیست و رسانه‌های اخلاق مدار و ملتزم به قانون در دفاع از سرنوشت کشور و حقوق ملت می‌توانند پیشتامان راه استقلال آزادی و جمهوری اسلامی ایران هستند.وی تصریح کرد: رسانه‌ها شبکه‌های اجتماعی و روزنامه نگارانی که در مبارزه با فساد، مقابله با ویژه خورای،دفع‌اع از قانون، ترویج فرهنگ عقلایت، انسجام و آشتی ملی

نشان کرد: در آن دوران اگر امکاتی فراهم می‌شد تا ایران بتواند تعدادی موشک تهیه و به سمت دشمن شلیک کند، گاهی ما مدتها موشک باران دشمن متوقف می‌شد و امروز که ملت ایران چنین تجربه ای را پشت سر گذاشته بودیم اسحاق جهانگیری

است. وقتی که می‌خواهد برای دفاع از خود و پیشگیری از تجاوز دشمن اقدام کند و مشکلات مادی و معیشتی خود را در مقابل دشمنان مطرح کند، همان‌کسانی که دشمنان ملت ایران را به موشک و سایر تجهیزات مجهز می‌کردند، ایران را در خط خطر سخاست و موشک تحریم می‌شود.

دکتر جهانگیری با طرح این سوال که آیا هیچ انسان عاقلی حاضر است که خود را از داشتن تجهیزات دفاعی و سلاح در مقابل دشمنان مجرم کند، اضافه کرد: قطعاً ملت ایران با تجربه ای که از دوران جنگ دارد برای دفاع از کشور خود به ساخت تجهیزات دفاعی ادامه خواهد داد معاون اول رییس جمهوری در ادامه با تاکید بر اهمیت انعکاس دقیق تاریخ پر عظمت ملت ایران و تشریح آن برای نسل‌های آینده، گفت: البته کار امروز رسانه‌های مستقل، مجله‌ها، آگاه و فداکار از دوروز آناه کم اهمیت تر نیست و رسانه‌های اخلاق مدار و ملتزم به قانون در دفاع از سرنوشت کشور و حقوق ملت می‌توانند پیشتامان راه استقلال آزادی و جمهوری اسلامی ایران هستند.وی تصریح کرد: رسانه‌ها شبکه‌های اجتماعی و روزنامه نگارانی که در مبارزه با فساد، مقابله با ویژه خورای،دفع‌اع از قانون، ترویج فرهنگ عقلایت، انسجام و آشتی ملی

نشان کرد: در آن دوران اگر امکاتی فراهم می‌شد تا ایران بتواند تعدادی موشک تهیه و به سمت دشمن شلیک کند، گاهی ما مدتها موشک باران دشمن متوقف می‌شد و امروز که ملت ایران چنین تجربه ای را پشت سر گذاشته بودیم اسحاق جهانگیری

است. وقتی که می‌خواهد برای دفاع از خود و پیشگیری از تجاوز دشمن اقدام کند و مشکلات مادی و معیشتی خود را در مقابل دشمنان مطرح کند، همان‌کسانی که دشمنان ملت ایران را به موشک و سایر تجهیزات مجهز می‌کردند، ایران را در خط خطر سخاست و موشک تحریم می‌شود.

دکتر جهانگیری با طرح این سوال که آیا هیچ انسان عاقلی حاضر است که خود را از داشتن تجهیزات دفاعی و سلاح در مقابل دشمنان مجرم کند، اضافه کرد: قطعاً ملت ایران با تجربه ای که از دوران جنگ دارد برای دفاع از کشور خود به ساخت تجهیزات دفاعی ادامه خواهد داد معاون اول رییس جمهوری در ادامه با تاکید بر اهمیت انعکاس دقیق تاریخ پر عظمت ملت ایران و تشریح آن برای نسل‌های آینده، گفت: البته کار امروز رسانه‌های مستقل، مجله‌ها، آگاه و فداکار از دوروز آناه کم اهمیت تر نیست و رسانه‌های اخلاق مدار و ملتزم به قانون در دفاع از سرنوشت کشور و حقوق ملت می‌توانند پیشتامان راه استقلال آزادی و جمهوری اسلامی ایران هستند.وی تصریح کرد: رسانه‌ها شبکه‌های اجتماعی و روزنامه نگارانی که در مبارزه با فساد، مقابله با ویژه خورای،دفع‌اع از قانون، ترویج فرهنگ عقلایت، انسجام و آشتی ملی

نشان کرد: در آن دوران اگر امکاتی فراهم می‌شد تا ایران بتواند تعدادی موشک تهیه و به سمت دشمن شلیک کند، گاهی ما مدتها موشک باران دشمن متوقف می‌شد و امروز که ملت ایران چنین تجربه ای را پشت سر گذاشته بودیم اسحاق جهانگیری

است. وقتی که می‌خواهد برای دفاع از خود و پیشگیری از تجاوز دشمن اقدام کند و مشکلات مادی و معیشتی خود را در مقابل دشمنان مطرح کند، همان‌کسانی که دشمنان ملت ایران را به موشک و سایر تجهیزات مجهز می‌کردند، ایران را در خط خطر سخاست و موشک تحریم می‌شود.

دکتر جهانگیری با طرح این سوال که آیا هیچ انسان عاقلی حاضر است که خود را از داشتن تجهیزات دفاعی و سلاح در مقابل دشمنان مجرم کند، اضافه کرد: قطعاً ملت ایران با تجربه ای که از دوران جنگ دارد برای دفاع از کشور خود به ساخت تجهیزات دفاعی ادامه خواهد داد معاون اول رییس جمهوری در ادامه با تاکید بر اهمیت انعکاس دقیق تاریخ پر عظمت ملت ایران و تشریح آن برای نسل‌های آینده، گفت: البته کار امروز رسانه‌های مستقل، مجله‌ها، آگاه و فداکار از دوروز آناه کم اهمیت تر نیست و رسانه‌های اخلاق مدار و ملتزم به قانون در دفاع از سرنوشت کشور و حقوق ملت می‌توانند پیشتامان راه استقلال آزادی و جمهوری اسلامی ایران هستند.وی تصریح کرد: رسانه‌ها شبکه‌های اجتماعی و روزنامه نگارانی که در مبارزه با فساد، مقابله با ویژه خورای،دفع‌اع از قانون، ترویج فرهنگ عقلایت، انسجام و آشتی ملی

نشان کرد: در آن دوران اگر امکاتی فراهم می‌شد تا ایران بتواند تعدادی موشک تهیه و به سمت دشمن شلیک کند، گاهی ما مدتها موشک باران دشمن متوقف می‌شد و امروز که ملت ایران چنین تجربه ای را پشت سر گذاشته بودیم اسحاق جهانگیری

است. وقتی که می‌خواهد برای دفاع از خود و پیشگیری از تجاوز دشمن اقدام کند و مشکلات مادی و معیشتی خود را در مقابل دشمنان مطرح کند، همان‌کسانی که دشمنان ملت ایران را به موشک و سایر تجهیزات مجهز می‌کردند، ایران را در خط خطر سخاست و موشک تحریم می‌شود.

دکتر جهانگیری با طرح این سوال که آیا هیچ انسان عاقلی حاضر است که خود را از داشتن تجهیزات دفاعی و سلاح در مقابل دشمنان مجرم کند، اضافه کرد: قطعاً ملت ایران با تجربه ای که از دوران جنگ دارد برای دفاع از کشور خود به ساخت تجهیزات دفاعی ادامه خواهد داد معاون اول رییس جمهوری در ادامه با تاکید بر اهمیت انعکاس دقیق تاریخ پر عظمت ملت ایران و تشریح آن برای نسل‌های آینده، گفت: البته کار امروز رسانه‌های مستقل، مجله‌ها، آگاه و فداکار از دوروز آناه کم اهمیت تر نیست و رسانه‌های اخلاق مدار و ملتزم به قانون در دفاع از سرنوشت کشور و حقوق ملت می‌توانند پیشتامان راه استقلال آزادی و جمهوری اسلامی ایران هستند.وی تصریح کرد: رسانه‌ها شبکه‌های اجتماعی و روزنامه نگارانی که در مبارزه با فساد، مقابله با ویژه خورای،دفع‌اع از قانون، ترویج فرهنگ عقلایت، انسجام و آشتی ملی

نشان کرد: در آن دوران اگر امکاتی فراهم می‌شد تا ایران بتواند تعدادی موشک تهیه و به سمت دشمن شلیک کند، گاهی ما مدتها موشک باران دشمن متوقف می‌شد و امروز که ملت ایران چنین تجربه ای را پشت سر گذاشته بودیم اسحاق جهانگیری

است. وقتی که می‌خواهد برای دفاع از خود و پیشگیری از تجاوز دشمن اقدام کند و مشکلات مادی و معیشتی خود را در مقابل دشمنان مطرح کند، همان‌کسانی که دشمنان ملت ایران را به موشک و سایر تجهیزات مجهز می‌کردند، ایران را در خط خطر سخاست و موشک تحریم می‌شود.

دکتر جهانگیری با طرح این سوال که آیا هیچ انسان عاقلی حاضر است که خود را از داشتن تجهیزات دفاعی و سلاح در مقابل دشمنان مجرم کند، اضافه کرد: قطعاً ملت ایران با تجربه ای که از دوران جنگ دارد برای دفاع از کشور خود به ساخت تجهیزات دفاعی ادامه خواهد داد معاون اول رییس جمهوری در ادامه با تاکید بر اهمیت انعکاس دقیق تاریخ پر عظمت ملت ایران و تشریح آن برای نسل‌های آینده، گفت: البته کار امروز رسانه‌های مستقل، مجله‌ها، آگاه و فداکار از دوروز آناه کم اهمیت تر نیست و رسانه‌های اخلاق مدار و ملتزم به قانون در دفاع از سرنوشت کشور و حقوق ملت می‌توانند پیشتامان راه استقلال آزادی و جمهوری اسلامی ایران هستند.وی تصریح کرد: رسانه‌ها شبکه‌های اجتماعی و روزنامه نگارانی که در مبارزه با فساد، مقابله با ویژه خورای،دفع‌اع از قانون، ترویج فرهنگ عقلایت، انسجام و آشتی ملی

نشان کرد: در آن دوران اگر امکاتی فراهم می‌شد تا ایران بتواند تعدادی موشک تهیه و به سمت دشمن شلیک کند، گاهی ما مدتها موشک باران دشمن متوقف می‌شد و امروز که ملت ایران چنین تجربه ای را پشت سر گذاشته بودیم اسحاق جهانگیری

است. وقتی که می‌خواهد برای دفاع از خود و پیشگیری از تجاوز دشمن اقدام کند و مشکلات مادی و معیشتی خود را در مقابل دشمنان مطرح کند، همان‌کسانی که دشمنان ملت ایران را به موشک و سایر تجهیزات مجهز می‌کردند، ایران را در خط خطر سخاست و موشک تحریم می‌شود.

دکتر جهانگیری با طرح این سوال که آیا هیچ انسان عاقلی حاضر است که خود را از داشتن تجهیزات دفاعی و سلاح در مقابل دشمنان مجرم کند، اضافه کرد: قطعاً ملت ایران با تجربه ای که از دوران جنگ دارد برای دفاع از کشور خود به ساخت تجهیزات دفاعی ادامه خواهد داد معاون اول رییس جمهوری در ادامه با تاکید بر اهمیت انعکاس دقیق تاریخ پر عظمت ملت ایران و تشریح آن برای نسل‌های آینده، گفت: البته کار امروز رسانه‌های مستقل، مجله‌ها، آگاه و فداکار از دوروز آناه کم اهمیت تر نیست و رسانه‌های اخلاق مدار و ملتزم به قانون در دفاع از سرنوشت کشور و حقوق ملت می‌توانند پیشتامان راه استقلال آزادی و جمهوری اسلامی ایران هستند.وی تصریح کرد: رسانه‌ها شبکه‌های اجتماعی و روزنامه نگارانی که در مبارزه با فساد، مقابله با ویژه خورای،دفع‌اع از قانون، ترویج فرهنگ عقلایت، انسجام و آشتی ملی

نشان کرد: در آن دوران اگر امکاتی فراهم می‌شد تا ایران بتواند تعدادی موشک تهیه و به سمت دشمن شلیک کند، گاهی ما مدتها موشک باران دشمن متوقف می‌شد و امروز که ملت ایران چنین تجربه ای را پشت سر گذاشته بودیم اسحاق جهانگیری

است. وقتی که می‌خواهد برای دفاع از خود و پیشگیری از تجاوز دشمن اقدام کند و مشکلات مادی و معیشتی خود را در مقابل دشمنان مطرح کند، همان‌کسانی که دشمنان ملت ایران را به موشک و سایر تجهیزات مجهز می‌کردند، ایران را در خط خطر سخاست و موشک تحریم می‌شود.

دکتر جهانگیری با طرح این سوال که آیا هیچ انسان عاقلی حاضر است که خود را از داشتن تجهیزات دفاعی و سلاح در مقابل دشمنان مجرم کند، اضافه کرد: قطعاً ملت ایران با تجربه ای که از دوران جنگ دارد برای دفاع از کشور خود به ساخت تجهیزات دفاعی ادامه خواهد داد معاون اول رییس جمهوری در ادامه با تاکید بر اهمیت انعکاس دقیق تاریخ پر عظمت ملت ایران و تشریح آن برای نسل‌های آینده، گفت: البته کار امروز رسانه‌های مستقل، مجله‌ها، آگاه و فداکار از دوروز آناه کم اهمیت تر نیست و رسانه‌های اخلاق مدار و ملتزم به قانون در دفاع از سرنوشت کشور و حقوق ملت می‌توانند پیشتامان راه استقلال آزادی و جمهوری اسلامی ایران هستند.وی تصریح کرد: رسانه‌ها شبکه‌های اجتماعی و روزنامه نگارانی که در مبارزه با فساد، مقابله با ویژه خورای،دفع‌اع از قانون، ترویج فرهنگ عقلایت، انسجام و آشتی ملی

نشان کرد: در آن دوران اگر امکاتی فراهم می‌شد تا ایران بتواند تعدادی موشک تهیه و به سمت دشمن شلیک کند، گاهی ما مدتها موشک باران دشمن متوقف می‌شد و امروز که ملت ایران چنین تجربه ای را پشت سر گذاشته بودیم اسحاق جهانگیری

است. وقتی که می‌خواهد برای دفاع از خود و پیشگیری از تجاوز دشمن اقدام کند و مشکلات مادی و معیشتی خود را در مقابل دشمنان مطرح کند، همان‌کسانی که دشمنان ملت ایران را به موشک و سایر تجهیزات مجهز می‌کردند، ایران را در خط خطر سخاست و موشک تحریم می‌شود.

دکتر جهانگیری با طرح این سوال که آیا هیچ انسان عاقلی حاضر است که خود را از داشتن تجهیزات دفاعی و سلاح در مقابل دشمنان مجرم کند، اضافه کرد: قطعاً ملت ایران با تجربه ای که از دوران جنگ دارد برای دفاع از کشور خود به ساخت تجهیزات دفاعی ادامه خواهد داد معاون اول رییس جمهوری در ادامه با تاکید بر اهمیت انعکاس دقیق تاریخ پر عظمت ملت ایران و تشریح آن برای نسل‌های آینده، گفت: البته کار امروز رسانه‌های مستقل، مجله‌ها، آگاه و فداکار از دوروز آناه کم اهمیت تر نیست و رسانه‌های اخلاق مدار و ملتزم به قانون در دفاع از سرنوشت کشور و حقوق ملت می‌توانند پیشتامان راه استقلال آزادی و جمهوری اسلامی ایران هستند.وی تصریح کرد: رسانه‌ها شبکه‌های اجتماعی و روزنامه نگارانی که در مبارزه با فساد، مقابله با ویژه خورای،دفع‌اع از قانون، ترویج فرهنگ عقلایت، انسجام و آشتی ملی

نشان کرد: در آن دوران اگر امکاتی فراهم می‌شد تا ایران بتواند تعدادی موشک تهیه و به سمت دشمن شلیک کند، گاهی ما مدتها موشک باران دشمن متوقف می‌شد و امروز که ملت ایران چنین تجربه ای را پشت سر گذاشته بودیم اسحاق جهانگیری

است. وقتی که می‌خواهد برای دفاع از خود و پیشگیری از تجاوز دشمن اقدام کند و مشکلات مادی و معیشتی خود را در مقابل دشمنان مطرح کند، همان‌کسانی که دشمنان ملت ایران را به موشک و سایر تجهیزات مجهز می‌کردند، ایران را در خط خطر سخاست و موشک تحریم می‌شود.

دکتر جهانگیری با طرح این سوال که آیا هیچ انسان عاقلی حاضر است که خود را از داشتن تجهیزات دفاعی و سلاح در مقابل دشمنان مجرم کند، اضافه کرد: قطعاً ملت ایران با تجربه ای که از دوران جنگ دارد برای دفاع از کشور خود به ساخت تجهیزات دفاعی ادامه خواهد داد معاون اول رییس جمهوری در ادامه با تاکید بر اهمیت انعکاس دقیق تاریخ پر عظمت ملت ایران و تشریح آن برای نسل‌های آینده، گفت: البته کار امروز رسانه‌های مستقل، مجله‌ها، آگاه و فداکار از دوروز آناه کم اهمیت تر نیست و رسانه‌های اخلاق مدار و ملتزم به قانون در دفاع از سرنوشت کشور و حقوق ملت می‌توانند پیشتامان راه استقلال آزادی و جمهوری اسلامی ایران هستند.وی تصریح کرد: رسانه‌ها شبکه‌های اجتماعی و روزنامه نگارانی که در مبارزه با فساد، مقابله با ویژه خورای،دفع‌اع از قانون، ترویج فرهنگ عقلایت، انسجام و آشتی ملی

نشان کرد: در آن دوران اگر امکاتی فراهم می‌شد تا ایران بتواند تعدادی موشک تهیه و به سمت دشمن شلیک کند، گاهی ما مدتها موشک باران دشمن متوقف می‌شد و امروز که ملت ایران چنین تجربه ای را پشت سر گذاشته بودیم اسحاق جهانگیری

است. وقتی که می‌خواهد برای دفاع از خود و پیشگیری از تجاوز دشمن اقدام کند و مشکلات مادی و معیشتی خود را در مقابل دشمنان مطرح کند، همان‌کسانی که دشمنان ملت ایران را به موشک و سایر تجهیزات مجهز می‌کردند، ایران را در خط خطر سخاست و موشک تحریم می‌شود.

دکتر جهانگیری با طرح این سوال که آیا هیچ انسان عاقلی حاضر است که خود را از داشتن تجهیزات دفاعی و سلاح در مقابل دشمنان مجرم کند، اضافه کرد: قطعاً ملت ایران با تجربه ای که از دوران جنگ دارد برای دفاع از کشور خود به ساخت تجهیزات دفاعی ادامه خواهد داد معاون اول رییس جمهوری در ادامه با تاکید بر اهمیت انعکاس دقیق تاریخ پر عظمت ملت ایران و تشریح آن برای نسل‌های آینده، گفت: البته کار امروز رسانه‌های مستقل، مجله‌ها، آگاه و فداکار از دوروز آناه کم اهمیت تر نیست و رسانه‌های اخلاق مدار و ملتزم به قانون در دفاع از سرنوشت کشور و حقوق ملت می‌توانند پیشتامان راه استقلال آزادی و جمهوری اسلامی ایران هستند.وی تصریح کرد: رسانه‌ها شبکه‌های اجتماعی و روزنامه نگارانی که در مبارزه با فساد، مقابله با ویژه خورای،دفع‌اع از قانون، ترویج فرهنگ عقلایت، انسجام و آشتی ملی

نشان کرد: در آن دوران اگر امکاتی فراهم می‌شد تا ایران بتواند تعدادی موشک تهیه و به سمت دشمن شلیک کند، گاهی ما مدتها موشک باران دشمن متوقف می‌شد و امروز که ملت ایران چنین تجربه ای را پشت سر گذاشته بودیم اسحاق جهانگیری

است. وقتی که می‌خواهد برای دفاع از خود و پیشگیری از تجاوز دشمن اقدام کند و مشکلات مادی و معیشتی خود را در مقابل دشمنان مطرح کند، همان‌کسانی که دشمنان ملت ایران را به موشک و سایر تجهیزات مجهز می‌کردند، ایران را در خط خطر سخاست و موشک تحریم می‌شود.

دکتر جهانگیری با طرح این سوال که آیا هیچ انسان عاقلی حاضر است که خود را از داشتن تجهیزات دفاعی و سلاح در مقابل دشمنان مجرم کند، اضافه کرد: قطعاً ملت ایران با تجربه ای که از دوران جنگ دارد برای دفاع از کشور خود به ساخت تجهیزات دفاعی ادامه خواهد داد معاون اول رییس جمهوری در ادامه با تاکید بر اهمیت انعکاس دقیق تاریخ پر عظمت ملت ایران و تشریح آن برای نسل‌های آینده، گفت: البته کار امروز رسانه‌های مستقل، مجله‌ها، آگاه و فداکار از دوروز آناه کم اهمیت تر نیست و رسانه‌های اخلاق مدار و ملتزم به قانون در دفاع از سرنوشت کشور و حقوق ملت می‌توانند پیشتامان راه استقلال آزادی و جمهوری اسلامی ایران هستند.وی تصریح کرد: رسانه‌ها شبکه‌های اجتماعی و روزنامه نگارانی که در مبارزه با فساد، مقابله با ویژه خورای،دفع‌اع از قانون، ترویج فرهنگ عقلایت، انسجام و آشتی ملی

نشان کرد: در آن دوران اگر امکاتی فراهم می‌شد تا ایران بتواند تعدادی موشک تهیه و به سمت دشمن شلیک کند، گاهی ما مدتها موشک باران دشمن متوقف می‌شد و امروز که ملت ایران چنین تجربه ای را پشت سر گذاشته بودیم اسحاق جهانگیری

است. وقتی که می‌خواهد برای دفاع از خود و پیشگیری از تجاوز دشمن اقدام کند و مشکلات مادی و معیشتی خود را در مقابل دشمنان مطرح کند، همان‌کسانی که دشمنان ملت ایران را به موشک و سایر تجهیزات مجهز می‌کردند، ایران را در خط خطر سخاست و موشک تحریم می‌شود.

دکتر جهانگیری با طرح این سوال که آیا هیچ انسان عاقلی حاضر است که خود را از داشتن تجهیزات دفاعی و سلاح در مقابل دشمنان مجرم کند، اضافه کرد: قطعاً ملت ایران با تجربه ای که از دوران جنگ دارد برای دفاع از کشور خود به ساخت تجهیزات دفاعی ادامه خواهد داد معاون اول رییس جمهوری در ادامه با تاکید بر اهمیت انعکاس دقیق تاریخ پر عظمت ملت ایران و تشریح آن برای نسل‌های آینده، گفت: البته کار امروز رسانه‌های مستقل، مجله‌ها، آگاه و فداکار از دوروز آناه کم اهمیت تر نیست و رسانه‌های اخلاق مدار و ملتزم به قانون در دفاع از سرنوشت کشور و حقوق ملت می‌توانند پیشتامان راه استقلال آزادی و جمهوری اسلامی ایران هستند.وی تصریح کرد: رسانه‌ها شبکه‌های اجتماعی و روزنامه نگارانی که در مبارزه با فساد، مقابله با ویژه خورای،دفع‌اع از قانون، ترویج فرهنگ عقلایت، انسجام و آشتی ملی

نشان کرد: در آن دوران اگر امکاتی فراهم می‌شد تا ایران بتواند تعدادی موشک تهیه و به سمت دشمن شلیک کند، گاهی ما مدتها موشک باران دشمن متوقف می‌شد و امروز که ملت ایران چنین تجربه ای را پشت سر گذاشته بودیم اسحاق جهانگیری

است. وقتی که می‌خواهد برای دفاع از خود و پیشگیری از تجاوز دشمن اقدام کند و مشکلات مادی و معیشتی خود را در مقابل دشمنان مطرح کند، همان‌کسانی که دشمنان ملت ایران را به موشک و سایر تجهیزات مجهز می‌کردند، ایران را در خط خطر سخاست و موشک تحریم می‌شود.

دکتر جهانگیری با طرح این سوال که آیا هیچ انسان عاقلی حاضر است که خود را از داشتن تجهیزات دفاعی و سلاح در مقابل دشمنان مجرم کند، اضافه کرد: قطعاً ملت ایران با تجربه ای که از دوران جنگ دارد برای دفاع از کشور خود به ساخت تجهیزات دفاعی ادامه خواهد داد معاون اول رییس جمهوری در ادامه با تاکید بر اهمیت انعکاس دقیق تاریخ پر عظمت ملت ایران و تشریح آن برای نسل‌های آینده، گفت: البته کار امروز رسانه‌های مستقل، مجله‌ها، آگاه و فداکار از دوروز آناه کم اهمیت تر نیست و رسانه‌های اخلاق مدار و ملتزم به قانون در دفاع از سرنوشت کشور و حقوق ملت می‌توانند پیشتامان راه استقلال آزادی و جمهوری اسلامی ایران هستند.وی تصریح کرد: رسانه‌ها شبکه‌های اجتماعی و روزنامه نگارانی که در مبارزه با فساد، مقابله با ویژه خورای،دفع‌اع از قانون، ترویج فرهنگ عقلایت، انسجام و آشتی ملی

شرکت‌های زیرمجموعه نهادها، بنیادها و آستان‌های مقدس باید مالیات بپردازند

قانون اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم با اهداف افزایش شفافیت فعالیت‌های اقتصادی، ایجاد نظام یکپارچه اطلاعات مالیاتی و تغییر روش حساب‌دهی در نظام مبتنی بر تشخیص‌های **الراس** به نظام مبتنی بر تشخیص بر اساس اسناد و مدارک و درآمد مالیات ابرازی برای اجرا به وزارت امور اقتصادی و دارایی ابلاغ شد.

با تصویب اصلاحیه اخیر قانون مالیات‌های مستقیم، تبعیض میان مالیات حقوق کارکنان بخش دولتی و خصوصی از بین رفته و نرخ یکسانی یافته است.

به گزارش روابط عمومی وزارت امور اقتصادی و دارایی، محمدقاسم پناهی قائم مقام سازمان امور مالیاتی کشور گفت: دولت یازدهم با اجرای صحیح و دقیق اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم تا امروز موجب مسدود کردن گریزگاه‌های فرار مالیاتی، شفاف سازی اقتصاد، وصول معوقات مالیاتی، شناسایی مودیان جدید، افزایش پایه‌های مالیاتی و گسترده کردن چتر مالیات ستایی شده است.

وی همچنین با اشاره به اینکه این اقدام‌ها موجب افزایش عدالت مالیاتی، افزایش درآمد‌های مالیاتی و کاهش اتکا به درآمد‌های نفتی می‌شود، خاطرنشان کرد: دولت همواره در تلاش بوده تا به شیوه‌های مختلف، تمکین دوطرفانه مودیان مالیاتی و در نتیجه کارایی و اثربخشی دستگاه مالیاتی را ارتقا بخشد. پناهی ادامه داد: بر این اساس با جهت گیری‌ها و سیاست‌گذاری‌های جدید همواره درصدد بوده تا تعاملات اثرگذار و نتیجه بخشی را بر مردم و جامعه مودیان برقرار کند که این مهم به عنوان اصلی‌ترین راهبرد دولت به شمار می‌رود.

وی یادآوری کرد: یکی از مهمترین برنامه‌های دولت برای دستیابی به این اهداف اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم بود که در نهایت در تاریخ ۳۱ بهمن ۱۳۹۴ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید. محوره‌ای اساسی این اصلاحیه در ۹ دسته قابل طبقه بندی و تبیین است که شامل ساده سازی و شفاف سازی مقررات، گسترش مالیات الکترونیکی و مکانیزه کردن فرآیندها، بازنگری در ساختار معافیت‌ها و مشوق های مالیاتی، توسعه نظام اطلاعات مالیاتی، تقویت ضمانت‌های اجرایی قانون، اصلاح ساختار و چابک سازی سازمان، افزایش گسترش پایه‌های مالیاتی (ایجاد منابع جدید)، تعدیل نرخ‌ها و رفع تبعیض‌های مالیاتی، و ارتقای فرهنگ مالیاتی و خوداظهاری است.

نامبرده بیان داشت:اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم،زمینه شفاف سازی هر چه بیشتر قوانین و مقررات و برخورد جدی و قاطعانه را بر مریک‌ان فرار مالیاتی فراهم می‌کند.

وی افزود: با اجرای این قانون و به ویژه مواد قانونی ۱۶۹ به همراه ۱۶۹ مکرر و همچنین ماده قانونی ۱۸۱ که منجر به ایجاد ادارات مستقل برای مبارزه با فرار مالیاتی و پولشویی در سازمان امور مالیاتی شده و با لحاظ شدن مغفوله از درآمد گناری در ماده ۱۷۴ قانون شرایط آید الی برای برخورد جدی و قاطعانه با پدیده فرار مالیاتی ایجاد شده است.

قائم مقام سازمان امور مالیاتی کشور اظهار داشت: از سوی دیگر با مشخص شدن مصداق‌چیز فرار مالیاتی، دست نظام مالیاتی برای برخورد با مریک‌ان فرار مالیاتی و اعمال مجازات‌های تعیین شده در قانون باز بوده و این امر هم نقش بسیار موثر و بازدارنده‌ای در وقوع پدیده فرار مالیاتی در کشور خواهد داشت.

وی تصریح کرد:مسدود کردن گریزگاه‌های فرار مالیاتی، شفاف سازی اقتصاد، وصول معوقات مالیاتی، شناسایی مودیان جدید،افزایش پایه‌های مالیاتی و گسترده کردن چتر مالیاتی ستایی که از برنامه‌های مهم سازمان امور مالیاتی کشور است که در نهایت بهبش عدالت مالیاتی،افزایش درآمدهای مالیاتی و کاهش اتکا به درآمدهای نفتی می‌شود.

پناهی ادامه داد: براساس ماده ۱۳۶ ایسن قانون، چنانچه هر یک از صاحب‌داران، حساب‌رسان و همچنین موسسات حسابرسی، مأموران مالیاتی و کارکنان بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری را در ارتکاب جرم مالیاتی معوانت کنند و با تخطیات صورت گرفته را گزارش نکنند، به حداقل مجازات مباشر جرم محکوم می‌شوند.

وی بیان کرد:همچنین براساس ماده ۱۷۸ رئیس قوه قضاییه بنا به درخواست رئیس سازمان امور مالیاتی کشور در هر یک از استان‌ها و مناطقی که مقتضی بداند، دادسرا و دادگاه ویژه مالیاتی تشکیل می‌دهد.

این مقام مسئول خاطر نشان کرد: تشکیل دادسراها و دادگاه‌های ویژه مالیاتی توسط قوه قضاییه، منوعیت افشای اطلاعات مودیان در قانون، حذف فرایندهای فردي در تشخیص مالیات به کمک طرح جامع مالیاتی و افزایش آگاهی مودیان از پیامدهای مثبت و سزانه پرداخت مالیات در جامعه از جمله تدابیری است که نقش موثری در مبارزه با فساد در این بخش خواهد داشت.

پایان یادآور شد:با اجرای اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم و اجرای طرح طبقه بندی ارزش الراس از نظام مالیاتی کنر گذشته شد و این امر، مبنای محاسبه درآمد مشمول مالیات، درآمد کارکنان مودی و اطلاعات موجود در سامانه‌های اطلاعاتی در اختیار سازمان خواهد بود؛ بنابراین از این پس شاهد تشخیص برآوردی مالیات با توجه با اطلاعات واقعی مودی خواهیم بود که این امر با عدالت همهجانبه‌ای بالایی دارد.

قائم مقام سازمان امور مالیاتی کشور گفت:براساس قانون جدید، همه شرکت‌های تابعه بنیادها و نهادهای انقلاب اسلامی، بابت درآمدهای حاصل از فعالیت‌های اقتصادی خود مشمول پرداخت مالیات هستند.

این اداره ادامه داد: تبصره (د) تبصره ۹ قانون بودجه سال ۱۳۹۴ تسلیم کشور،آستان‌های مقدس مکتف به ارائه اظهارنامه مالیاتی سال ۱۳۹۴ و تکلیف حساب سود و زیان درآمدهای سال ۱۳۹۳ مرتبط با سهام خود در شرکت‌ها و موسسات با فعالیت‌های اقتصادی به ادارات امور مالیاتی و پرداخت مالیات براساس قانون مالیات‌های مستقیم شده است.

پناهی اضافه کرد:با عنایت به مراتب فوق و استثنا قابل نشدن اشخاص مذکور در بخشنامه اخیر قانون مالیات‌های مستقیم، نهادهایی مانند آستان‌های مقدس مکتف به رعایت مقررات و تکلیف موضوع قانون مذکور هستند.

وی در پایان گفت:تلاش برای قربت و شفافیت سهالانه صندوق فروش توسط فعالان اقتصادی هم از دیگر اقداماتی است که راه اخذ مالیات متناسب با درآمد شهروندان را هموارتر خواهد کرد.

ضربه ۱۰ میلیارد تومانی وزارت اطلاعات به قاچاقچیان

سربازان تمام امام زمان(عج) در عملیات در انبارهای خراسانی شهر تهران ۷ دستگاه کانترج حاوی پوشاک، البسه، پارچه و بدلبجات نزدیک آق‌آباد به ارزش ۱۰ میلیارد تومان کشف کردند.

وی افزود: در این مدت همچنین کشف تلفن همراه قیاقچ با رشد ۱۸/۴ درصدی در استان های مرکزی شهر تهران ۳ کانیموتار توقیف کردند که حاوی پوشاک و پارچه مغفلون به ارزش ۱۰۰ میلیون تومان به ارزش ۳۰/۲ بود. این مجموعه شامل ۱۰ تن جنس ارغوانی و از ارزش آن بیش از یک میلیارد تومان برآورد می شود.

سختگویی ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز با اشاره به اینکه تا امروز بیش از ۱۶۰ هزار انبار در سامانه جامع انبارها ثبت نام شده است، گفت: در گذشته هر کسی می توانست به یک یک کده رفقی بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

وی افزود: هم به اینکه واردات این کالا به کشور قانونی شده و در تقظیه در استان های شرقی کشور مستقر شده و به همانجا کشت، بسته بندی و به مراکز عرضه در داخل کشور ارسال می شود.

نامبرده در ادامه از افزایش ۳۰/۲ درصدی کشفیات سیگار قاچاق خبر داد و افزود: در ده ماهه اسفابق یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق کشف شد که به مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۰/۲ درصد رشد نشان می دهد.

در صورتی که در گذشته از همسایگان شرقی کشورمان غیرقانونی بود، اما با اصلاح قوانین، قاچاق آن در کشور حادقلی شده است.

استخراج و بهره برداری بی رویه از معادن در سالهای اخیر باعث شده تا سهم آیدنگاران از منابع طبیعی بخوریم که این ظلم است.

این مطلب را بحجت الاسلام و المسلمین علی اکبر ناطق نوری درروز در مراسم آغاز به کار هفتمین همایش چشم انداز فولاد و معدن اعلام کرد و گفت: استخراج و فراوری بر روی مواد معدنی و ایجاد ارزش افزوده یکی از نهادهای مستحکم اقتصاد مقاومتی است، این در حالی است که شاخص های مثل رشد اقتصادی، تولید ملی و کاهش وابستگی از جمله محوره‌ای اقتصاد مقاومتی است.

وی افزود: بر اساس گفته مقام معظم رهبری اتصال اقتصاد به نفت مستحک سباز است و سهم چند نسل بعد از خودمان را هم مصرف کردیم و به خاطر بهره برداری بی رویه سهم آیدنگار را خوریدیم که این ظلم است. ناطق نوری خطاب به بزرگان اینچاهان که به منظور شرکت در این همایش به تهران سفر کرده اند گفت: باید در این فرصت ایجاد شده به یک جمع بندی مطلوب برسید، در غیر این صورت صرف گفتن و شنیدن فایده ندارد این در حالی است کشور‌های توسعه یافته بخش قابل توجهی از تولید فولاد را در دست دارند و یکی از شاخص های توسعه یافتگی کشور‌ها، سرانه مصرف فولاد آنها است.

وی افزود: در ایران ۶۸ نود ماده معدنی وجود دارد که برخی از آنها مثل سرب و روی انگوران در رده بندی جهانی قرار گرفته است.

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام ادامه داد: ماژاد مصرف این منابع را باید صادر کرد. بر این اساس در سند چشم انداز بیست ساله، ایران باید ۵۵ میلیون تن تولید فولاد داشته باشد که این رقم نسبتبه ۲۵ تا ۳۰ میلیون تن مصرف داخلی خواهد داشت. پس در دنیایی که خریدار به دنبال منفعت بیشتر است، باید خیلی مراقب رقبا باشیم.

وی افزود: این در حالی است که توسعه همه جانبه کشور یکی از موارد مدنظر مقام معظم رهبری است که در چند سال گذشته هم پیش‌انصد اصل ۱۴۰ قانون اساسی را ایجاد کرده اند، این در حالی است که دولت‌ها باید برنامه ریز خوبی داشته باشند و مدیریت و برنامه ریزی را به نحو مطلوبی انجام داده و البته ناظران خوبی هم باشند.

ناطق نوری اظهار داشت: بروکرایی در دنیا بسیار ساده‌سازی شده است، در حالی که در دنیا یکی مغز کامپیوتری همه این کار‌ها را انجام می دهد، در حالیکه در ایران برای گرفتن مجوزهای لازم به شمال و جنوب و شرق و غرب مراجعه کرد.

به گفته وی، تعرفه های گمرکی در ایران بی حساب و

کتاب بلا و پایین می رود و مداللات صادرکنندگان را بر هم می ریزد؛ ضمن اینکه دستورالعمل‌های سلیقه ای هم پیش روی افراد قرار بنابرین گرفته ا که تا است که در ۱۴۰۴ فولاد ایران به ۵۵ میلیون تن برسد و ۲۵ میلیون تن هم صادر شود، باید مشکلات را رفع کرد و کیفیت را ارتقا دهیم تا بتوانیم محصولات را با سایر کشور‌ها دنیا قابل رقابت کنیم.

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام گفت: اگر نتوانیم امنیت را برای سرمایه گذار فراهم کنیم، سرمایه‌ها را در کشور خارج می‌ی و ضرر خارجی‌ها هم از حضور در ایران استقبال نمی‌کند. بررسی‌ها نشان می‌دهد که سیاست‌های ما به گونه ای بوده که کشور‌های اطراف خود را سرمایه دار و رشد داده ایم.

وی تاکید کرد: برای این امر باید از آنکه در کشور رونق تولید و اشتغال را در نظر سبازد، بر اثر غفلت بخش شد و ما عقب مانده‌ایم از این رو باید ابزار و شرایط لازم

ضرورت هدایت تولید محتوا در شبکه های مجازی

ششکبه های پیام رسان و وبسازي های رایانه ای اینک سباعات قابل توجهی از اوقات فراغت دانش آموزان کشور را به خود اختصاص داده اند. بنابراین بایدبشدت توجه در حوزه تولید محتوا و ایجاد مهارت در توانمندی های مجازی و ایجاد مهارت در حوزه فضای مجازی هدایت گری داشته باشیم. زیرا این مهارت ها می تواند سود مجازی و نحوه استفاده صحیح و سالم از آن را ارتقا دهد و نیروی انسانی ماهر کارآفرین ایجاد خواهد کرد.

وی با اشاره به نقش بخش خصوصی در این حوزه اظهار داشت: مجلس شورای اسلامی می تواند نقش ویژه ای در حوزه قانون گذاری برای فعال سازی بخش خصوصی داشته باشد تا این خدمات شرکت های که برای والدین فضای اینترنت سالم فراهم می کنند، استفاده شود. رئیس مرکز ملی فضای مجازی اعلام کرد: واقعیت این است

نور جان در ظلمت‌آباد بدن گم کرده‌ام
آه از این یوسف که من در پیرهن گم کرده‌ام
شاید اگر بخوایم آیت‌الله هاشمی رفسنجانی را در یک عبارت یا چند جمله توصیف کنیم، زندگی و سرنوشت ایشان، مثل سرنوشت پیراهن حضرت یوسف^(س) است که در سه برهه از زندگی آن حضرت نمایان است:

بره اول زمانی بود که بدخوahan پیراهن حضرت یوسف را **بدِم کذب**، به خون دروغین آغشستند و حضرت یعقوب^(س) آن دروغ را نپذیرفت و حقیقت برملا شد. این ماجرا درست مثل ماجرای ترور آیت‌الله هاشمی رفسنجانی و شایعهٔ شهادت ایشان بود که گروه فرقان مرتکب شد و حضرت امام خمینی ^(س) در مورد ایشان فرمودند: «هاشمی زنده است تا نهفت زنده است.» در برهه‌ای دیگر به حضرت یوسف^(س) بهمت زندن و گفتند پیراهن وی در قصر فرعون از جلو پاره شده است اما این دروغ نیز فاش و برملا شد که آن پیراهن از پشت و در حین فرار آن حضرت از مصیبت پاره می‌شده است: **قَدَم مِرْوَه**. درست همان‌گونه که سبل تهنیت‌ها و افتراهای ناروا در ۶۰ سال مبارزه آیت‌الله هاشمی به‌ویژه در سالیان اخیر بر ایشان روا شد و بی‌پایه و بی‌اساس بودن آنها و اثبات پاکدامنی ایشان که بعد از انقلاب ثروت ایشان کمتر از قبل انقلاب بوده و حتی حقوق ماهیانه کمی می گرفته و اجاره‌نشین بوده، روشن شد که خادم واقعی خود را شناختند. هرچند عده‌ای قدر خدمات او را ندانستند، اما این مردم بودند که دانستند و می‌پویند به تشییع پیکرش آمدند.

آری، امروز بر همگان روشن است که آیت‌الله هاشمی رفسنجانی یک قهرمان ملی و امیرکبیر ثانی، قهرمان مبارزه با استبداد و استعمار، یک شخصیت جهانی و یک انقلابی مظلوم بود. امروز نه تنها دانشگاه آزاد اسلامی پدر معنوی خود را از دست داد، بلکه ملت شریف ایران از یک فرزانه معتدل و جهان از یک نظریه‌پرداز برجسته محروم شد که هیچ گاه تاریخ، پژواک اندیشه حق‌طلبی و عمر مبارزه مخلصانه ایشان در مسیر حق و عدالت را از یاد نخواهد برد.

کارنامه درخشان

بی‌شک نام بلند این شخصیت جهانی و کم‌نظیر در دوران معاصر بر تارک تاریخ پر افتخار ایران چون

♦♦♦♦♦
هاشمی مظلوم بود و پناهگاه مردم قهرمان ملی، دانشمند قرآن‌پژوه، سردار سازندگی، فرمانده پیروز جنگ، نماد مقبول تفکر اجتماعی معتدل و فراجنبشی، مجتهد مسلم، دور‌نگر و آینده‌پژوه، سنگ زیرین آسیاب انقلاب، روی گشاده و نرم‌جو، ظاهر و باطنی یکسان، مرد روزهای سخت و بجران‌ها؛ مرد خدا و دین‌باور و…
♦♦♦♦♦

ستارهای تابناک در کنار نام شهدا و امام شهدا و بزرگانی چون امیرکبیر خواهد درخشید.

کارنامه درخشان آیت‌الله هاشمی در تمام مبارزات قبل از انقلاب شکوهمند اسامی، فرماندهی شجاعانه دفاع مقدس و سهم ایشان در مدیریت مدبرانه نظام جمهوری اسلامی ایران در سنگ‌راهی ریاست مجلس شورای اسلامی، ریاست‌جمهوری، ریاست مجلس خبرگان و ریاست مجمع تشخیص مصلحت نظام ذخیره گرانبهای

برای علو درجات این رادمرد بزرگ خواهد بود. به راستی آیت‌الله هاشمی رفسنجانی دانشمندی قرآن‌پژوه، مجاهدی نستوه و مدبری استراتژیست بود که نماد مقبول تفکر اجتماعی، محور وحدت در جامعه و تفکر اعتدال و مایه فخر روحانیت است؛ اما با همه صلابتی که داشت بسیار مظلوم بود.

فردی که به معنای واقعی کلمه اصولگراترین اصلاح‌طلب و اصلاح‌طلب‌ترین اصولگرا بود که علاوه بر اخلاق نیکو و اخلاص در شخصیت، داشتن روحیه بالا و تدبیر و امید در سراسر زندگی‌اش مشاهده می‌شد.

آیت‌الله هاشمی رفسنجانی با شجاعت، دوراندیشی و

درايت منحصر به فرد خود چه قبل و چه بعد از انقلاب

پایداری و پابردی هرگز پیمان خود را با امام راحل و مقام معظم رهبر را نشکست.
فراموش نکنیم که آیت‌الله هاشمی^(س) آرزوهای بزرگی برای ایران داشت. غصه رفاه مردم و توسعه ایران از دغدغه‌های همیشگی ایشان بود و این جانب در طول سالهای طولانی همکاری با آیت‌الله، هرگز حرکتی ریاکارانه از ایشان مشاهده نکردم و دلیل ماندگاری نام ایشان و علاقه مردم، همین اخلاص و خالی از ریا بودن آیت‌الله بود که به حق نام ایشان را در تاریخ ایران ماندگار کرد.

پژوهش‌های قرآنی
مناسفانه کوشش‌های علمی و پژوهش‌های قرآنی

شناخت ابعاد شخصیتی آیت‌الله هاشمی

♦♦♦♦♦
راز پیراهن یوسف در حیات و ممات آیت‌الله
♦♦♦♦♦

دکتر حمید میرزاده – رئیس دانشگاه آزاد اسلامی

آزاد اسلامی به عنوان ماندگارترین یادگار آیت‌الله هاشمی رفسنجانی با دوراندیشی و دلسوزی ایشان نسبت به مردم، تأسیس شد و امروز با تأثیرات بسیاری که در زمینه‌های اجتماعی، علمی و فرهنگی ایران دارد، یادگار جوادان و صدقه جاریه‌ای برای روح بلند ایشان است. البته باقیات صالحات آیت‌الله هاشمی منحصر به دانشگاه آزاد اسلامی نیست، بلکه ایشان در بسیاری از عرصه‌های نظام و در تمامی مسئولیت‌هایی که برعهده داشت، منشأ تحول و نوآوری و نهاده‌سازی امور اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و… بود.

در واقع آیت‌الله هاشمی رفسنجانی^(س) حتی اگر بنیانگذار و بانی این همه تحولات اجتماعی، سیاسی،

نظرها، اندیشه ها

این در حالی است که آیت‌الله هاشمی رفسنجانی جای خالی امیرکبیر را هم در عصر حاضر پر کرده بود و با تأسیس دانشگاه آزاد اسلامی، ایران را در مسیر توسعه علمی قرار داد و در واقع آبروی علمی پژوهشی برای ایران به ارمغان آورد.

اگرچه امیرکبیر با تأسیس دارالفنون کار زیبایی را اما ناتمام در جهت توسعه علمی ایران شروع کرد، اما ما امروز خدا را شاکریم که آیت‌الله هاشمی رفسنجانی با تأسیس ۴۰۰ واحد دانشگاهی به مثابه ۴۰۰ دارالفنون، ثمرات باغ دانشی را که کاشته بود به عینه دید.

دستش بوسم دستاں او بوسیدنی بود
دانش باغ دانشش بوسیدنی بود

عصاره خوبی‌ها

در واقع این جانب شناسختی را که ظرف ۲۷ سال همکاری با آیت‌الله هاشمی^(س) داشتم می‌توانم در یک جمع‌بندی کلمات زیر خلاصه کنم:
هاشمی مظلوم بود مثل بهشتی؛ با امام و رهبری؛ پناهگاه مردم قهرمان ملی؛ قهرمان مبارزه با استبداد و استعمار؛ دانشمند قرآن‌پژوه؛ مدیر استراتژیست؛ سردار سازندگی؛ فرمانده پیروز جنگ؛ نماد مقبول تفکر اجتماعی معتدل و فراجنبشی؛ شخصیت ملی و بین‌المللی؛ مجاهد نستوه و انقلابی؛ مجتهد مسلم؛ امیرکبیر ثانی؛ دورنگر و آینده‌پژوه؛ سنگ زیرین آسیاب انقلاب؛ سنگ صبور ملت ایران؛ خوش اخلاق و متواضع؛ سینه فراخ و روی گشاده و نرم‌خو، باصفا و با لبخندی ملیح؛ ظاهر و باطنی یکسان؛ مرد روزهای سخت و بجران‌ها؛ مرد خدا و دین‌باور و بااخلاص و بی ریا؛ استوانه انقلاب؛ اصولگرای اصلاح‌طلب؛ اصلاح‌طلب اصولگرا؛ مرد تکرار نشدنی تاریخ ایران؛ بنیانگذار بزرگترین دانشگاه حضوری جهان؛ سیاستمدار و سیاست‌ورز با تدبیر؛ اسطوره زمانه؛ فخر روحانیت و انقلاب؛ مرد استقامت؛ مبارز انقلابی؛ نوآور در صحنه جهاد و اجتهاد و سیاست و آزاداندیشی؛ تاریخ‌ساز؛ تشکیلاتی و برنامه‌ریز؛ نماد انقلاب‌محور و مردم‌محور؛ لنگر تعادل اجتماعی ایران؛ استوانه خردمندی؛ تفکر عدالت‌محور؛ هاشمی جان؛ جوادبان ایران؛ هاشمی عصارهٔ همه خوبی‌ها بود.

درد فراق

اگرچه امروز دانشگاه آزاد اسلامی بزرگترین حامی و پشتیبان خود را از دست داده است، اما وظیفهٔ ماست تا زمانی که توفیق خدمت داشته باشیم، برای اثربخشی بیشتر آن تلاش کنیم و تمام تلاش خود را برای تحقق آرزوها و اهداف آیت‌الله هاشمی رفسنجانی با قدرت، جدیت، پاکدامنی و دلسوزی در دانشگاه آزاد اسلامی انجام دهیم. امیدوارم خداوند روح پرفروش این قهرمان ملی را که در قلب مردم کشور جای دارد با اولیا و انبیای الهی محشور کند.

در پایان از زیان حافظ شسیرین سسخن داد دل و درد جانکاه فراق دوست و یار و رئیس بی‌متهای خود را عیان می‌کنم:
یاد باد آن که سر کوی توام منزل بود
دیده را روشنی از خاکِ دردِ حاصل بود

♦♦♦♦♦
آیت‌الله هاشمی سنگ صبور انقلاب بود که با صبر، سعه صدر و تدبیر، بحران‌ها را از سر کشور و انقلاب دور می‌کرد. ایشان یک کتیه‌گاه مردمی و لنگر تعادلی برای ایران بود که ردپای پرستش، کمتر مدیریتی‌اش در همه حوزه‌ها نمایان است. مدیریت را اسراع داریم که به اندازه او حوصله شنیدن مشکلات مردم را داشته باشد
♦♦♦♦♦

راست‌چون‌سوسن‌وگل‌ازارصحبت‌پاک
بر زیان بود مرا آنچه تو را در دل بود
در دلم بود که بی‌دوست نباشم هرگز
چه توان کرد که سخی من در باطل بود
بس بگشتم که بپرسم سبب درد فراق
مفتی عقل در این مسأله لایعقل بود

مفروض نظم نیست، بلکه نسبت به نظم شأن پیشینی دارد؛ اما «وفای به عهد» چنانچه نزد طرفین لازم باشد، لازم و چنانچه عهد نزد طرفین جایز باشد، جایز است و در ماتحت عهد چنانچه مشروط به اختیار ائلهٔ اجتهادی و ارادهٔ فردی باشد، می‌تواند که اختیاری و انتخابی باشد.

نکته‌نماید التزام به نظم حتی چنانچه واجب باشد، از «افوا بالغفوه» مستفاد نمی‌شود. علاوه بر اینکه خود آیه شریفه مذکور در موضوع وفاست و لزوم عقد آن را برمی‌آید. نظم هم لازم است و هم جایز؛ اما می‌آید آن نتیجه عقد است که در لزوم و جواز متفاوت است؛ آیا آیت اُپای دعوت و هم حد وخط، آیات دعوت به نظم است؟ (مانند سوره فرقان، ۶۷)

درست است که حرمت کارهای بی نظم نیاز به دلیل دارد و نهی از بی نظمی، دلیل بر حرمت نیست، اما در مقابل، مباح بودن نظم نیاز به دلیل ندارد و ما این را می‌دانیم و همین کافی است که نظم در جایی که سیره عملی شهروندان است، ادامه یابد. اما چنانچه جامعه‌ای اسیر بی نظمی بود، چه تکلیف چنین جامعه‌ای چیست؟ اگر کسی بگوید در فقدان نظم ضرر وجود دارد و به برخی آسیب می‌زند، این اشکال همست که ممکن است بی نظمی برای برخی سودمند باشد. مثال آن خیل عظیم موتورسواران در شهرهای بزرگ مثل تهران که بسیر با بودن نظم ضرر خود را از بین می‌برد، به این کار که بی نظمی است، اکتفا سود می‌یزد و زودتر به مقصد می‌رسند. اما چنانچه نظم برای نظم‌های سودمند نباشد، بلکه اراده زیان به دیگری باشد، یعنی ضرر عمدی یا ضرر که بین‌الانبی است، باید برای ممانعت از بی نظمی نباشد. بی‌آنکه احتمال ملاحظه سودی در آن باشد، این حکم دیگری دارد.

قاعدهٔ الاضرار و الاضرار دایره‌ای محدود به کتساب معاملات دارد؛ اما می‌توان معاملات عام اجتماعی را هم در زمره و مصداق این قاعده فرض کرد. نسبت به عقد مراعات ثبات اجتماعی، «الاضرار» علت حکم نمی‌تواند باشد (اگر علت باشد، داثر مدار علت است و تخلف از آن جایز نیست)؛ زیرا اگرچنان فقط رفع حکم می‌کند نه اثبات آن، پس علت حکم نیست.

اما چنانچه شفعه را ملاک قرار دهیم، حکم الایاتی داریم که همان حق اخذ شفعهٔ دربارهٔ شهروندان است؛ یعنی آنجا که نظم موجود است، کسی نمی‌تواند نظم موجود جامعه را برهم بزند، تا سهم ازتری خویش را بگیرد و قال «إذا اُذت الأرف و خُدت الحدود، فلا شفعه للأرف»؛ یعنی حد، حدود، وقتی خدشه برآید، حق شفعه نخواهد بود؛ زیرا دیگران می‌توانند در نظم موجود شفعه داشته باشند. البته اگر حدود اجتماعی مستند به دروائع حدودی برپا نشده باشد فلا شفعه.

وچونش در حد وچونش متوقف بر موضوع نظم است، نظم در همه اعمال عبادی وجود دارد و از آنها جدا نیست؛ اما خودش عملی جداگانه نیست که بتوان انجامش داد تا بگویم یا اِ تِیان آن واجب است یا مستحب؟

لزوم و جواز از احکام متأخره مقد اجتماعی

را مختل می‌کند.

چنانچه ضرر و ضرار ناشی از بی‌نظمی ملک را بر کند، در چنین وضعی این حکم عقل عملی و اراده انسانی است که فرورمانده است و نه حکم عقل نظری؛ چنانچه بگویم: بی نظمی قبیح است، زیرا ضرر است. ضرر در عین حالی که علت موضوع هم هست؛ یعنی ضرر ضرر است و حرام امر و بی‌نظمی همچون کذب از مصادیق مضر بودن است. قاعدهٔ فلسفی «الجهات التعلیله فی الاهداف العقلیه» جهات تعلیلیه به کار رفته است. بی نظمی در عین اینکه علت است، موضوع هم هست؛ یعنی از مصادیق مضربودن بی‌نظمی است. اما ممکن است انسانی که نظم اجتماعی را نپذیرد، به اراده خود نخواهد که به انسان‌های دیگر ضرر بزند و بنابر این حکم «الاضرر» دربارهٔ ایشان صادق نیست. «الاضرار» نیز در حالی است که قصد ضرر رساندن ندارد.

از این روی اگر شلارح خواهد فردی را صرفا به دلیل بی‌نظمی عقاب کند، علاوه بر آنکه حرمت بی نظمی می‌بایست ذکر می‌شد، چنانچه حکم به گوش مردم می‌رسید و به آن دست می‌یافتند، عقاب بر مخالفت با حکم صحیح می‌بود. چنانچه شارع دوست بلادت را فرد حتی (اعم از قانون اساسی، قوانین عادی، غیرنظامی و…) نرسیده عمل به نظم کند و از بی‌نظمی دوری جوید، باید چنین احتیاطی را واجب می‌نمود تا عقاب بالا یزد؛ به به حکم عقل می‌توانست است واقع نشود.

آشاره کردیم که نظم خود عمل معینی نیست که موظف و مکلف به انجامش باشیم؛ یعنی همچون نماز یا زوره نیست که واجب باشد یا همچون اعمال مستحبی دیگر که بهتر است آن را انجام داد. پس بحث در اینکه آیا نظم واجب و مطلق است یا مقید و مشروط، به هیچ وجه در اینجا سودی ندارد. (واجب مطلق)، یعنی واجبی که وجوبش مشروط به مقدمه وجوبه نباشد؛ مثلا وجود نماز هر چند متوقف بر وضوست، ولی وجوبش متوقف بر وضو نیست. (واجب مقید یا مشروط)، وجوبش متوقف بر چیزی است که نشده باشد فلا شفعه.

خلافه اینکه همچون وجبت و موضوع نظم در شفعه، درصحت شرعی نیز قوام تکلیف حکم خود گسترش ندارد. در صورت دولت و موضوع واقعی دانش فقه اوردی گفته در برابر گفتنم حقوقی قدیمی بود که قدرت را بر غایات دیگری چون عدالت، سعادت و با حقوق طبیعی پیوند می‌داد (دیفسو و بابیه، ۱۳۷۳:۲۷).

منشأ تحولات بزرگ اجتماعی، سیاسی و… بود. بنابراین

در تاریخ معاصر ایران، شخصیتی با این عمق نفوذ خیلی کم وجود دارد که در نهاده‌بن‌کردن نظام جمهوری اسلامی کشور و انقلاب دور می‌کرد. ایشان یک کتیه‌گاه مردمی، هاشمی رفسنجانی، سیاسی و فرهنگی جامعه، همانند ایشان نقش تعیین کننده‌ای داشته باشد.

سنگ صبور انقلاب

ایشان قبل و پس از پیروزی انقلاب اسلامی، یار و همراه امام^(س) و مقام معظم رهبری و سنگ صبور انقلاب بود که با صبر، سعه صدر و تدبیر، بحران‌ها را از سر کشور و انقلاب دور می‌کرد. ایشان یک کتیه‌گاه مردمی و یک لنگر تعادلی نیز برای ایران بود که ردپای پرصلابت مدیریتی‌اش در همه حوزه‌ها نمایان است.

چه بسا کمتر مدیری را در جمهوری اسلامی سراغ

داریم که به اندازه آیت‌الله هاشمی رفسنجانی حوصله شنیدن مشکلات مردم را داشته باشد. آن اسطوره

این گونه بود که سخی و چند سال پیش دانشگاه

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

تأسیس دانشگاه

این گونه بود که سخی و چند سال پیش دانشگاه

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

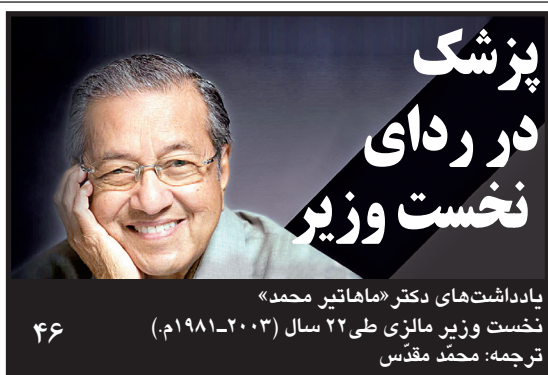
♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦

یادداشت‌های دکتر «ماهاتیر محمد» نخست وزیر مالزی طی ۲۲ سال (۲۰۰۳–۱۹۸۱م.) ترجمه: محمّد مقدّس

ایالت های "پرای" و "سلانگور" و "نگری سیمیلان" توافقهامهائی امضا کردند و به صورت تحت الحمایه بریتانیا درآمدند هرچند در سال ۱۸۹۵م، متقاعد شدند که یک اتحادیه فدرالی تشکیل دهند. اداره ایالات متحد مالایای در دست مسئولان بریتانیایی خدمات کشوری مالایا بود لذا سلطه بریتانیا بر آن ایالات، مستقیم و کامل بود. بیشتر کرسی‌های شش‌روای قانونگذاری فدرالی را نیز کارمندان سابق بریتانیایی از آن خود کردند؛ نمایندگان بریتانیایی از همه حرفه‌ها و نمایندگانی از جامعه مالایای، جامعه چینی و جامعه هندی نیز در آن حضور داشتند ولی کمیسر عالی [بریتانیا] حق رَد تصمیمات این شورا را داشت و او (کمیسر عالی] جز در برابر وزارت مستعمرات در "وایت‌هال" لندن، مسئول نبود. ایده اصلی تشکیل تحت الحمایه‌ها، در واقع حمایت از دولت [محلی] مورد نظر در برابر تجاوز خارجی بود ولی بریتانیایی‌ها "حمایت" را به عنوان سلطه خود بر تمامی جنبه‌های اداری به استثنای جوانب مرتبط با عرف‌های مالایایی و دین اسلام، تفسیر کردند.

زادگان م (ایالت قدح) یکی از ایالت های مالایایی غیر متحدی بود که در پی تأسیس ایالات متحد مالایایی، زیر یوغ سلطه بریتانیا خارج از اداره مرکزی آن قرار گرفت. دیگر ایالات‌های نامتحد عبارت بودند از: "جهورو"، "ترینگانو"، "کلاتان" و "بزیلس". هنگامی که حکمرانان مالایایی ایالت‌های مالایایی متحد، سلطه خود را بر ایالت‌ها از دست دادند، حکام دو ایالت "قدح" و "جهورو" از پیوستن به اتحادیه سرباز زدن و زیر بار تأسیس اتحادیه گرمکری و اتحادیه پستی هم رفتند. در ایالت "قدح"، کار به تشکیل نیروی پلیس ویژه رسید. ریاست‌اترأ در مرحله معینی افسر پلیس مالایایی یعنی امیر یحیی سلطان عبدالحمید، برعهده گرفت، همچنانکه تمامی مسئولان تیول‌ها در ایالت "قدح" از مالایایی‌ها مشغول در خدمات کشوری ایالت بودند. حکومت ایالت "قدح" به دنبال تعیین کارمندان محلی بیشتری برای ریاست ادارات بود لذا دانش آموزان برجسته مالایایی را برای ادامه تحصیل در رشته‌های مهندسی و وکالت و دامپزشکی به انگلیس اعزام کرد. افسران پلیس، دوره‌های آموزشی خود را در مرکز آموزشی وابسته به دستگاه پلیس در "قدح" گذراندند لذا هنگامی که مالایا به استقلال رسید مالایایی‌های "قدح"، بیشتر پست‌های اداری – خدماتی را برعهده گرفتند. در پی کناره گیری پدرم از پست سرپرستی مدرسه ملی انگلیسی در "الورستار"، دوفرد مالایایی که جانشین وی شدند یعنی "عبدالمناف" و "اسماعیل مریکان" نیز از "پینانگ" بودند؛ گو اینکه همه کسانی که پس از آن دو، سرپرستی این مدرسه را در "الورستار" برعهده گرفتند، اروپایی بودند. علاوه بر آنچه گفته شد مسئولان بریتانیایی، ریاست ادارات فنی و خدماتی دولتی را برعهده داشتند. پدرم، چیزی از نقطه نظرات خود در مورد حکومت استعماری به من نگفت ولی گمان می‌کنم که او همچون دیگران، اترأ به عنوان یک واقعیت، پذیرفته بود. زبان مالایایی که با حرف‌های جوری نوشته می‌شد، زبان رسمی در ادارات ایالات متحد مالایا بود، ما مدارس مالایایی نوشتن جاری و رومی را فراگرفته بودیم. به تدریج بریتانیایی‌ها برای پادشیر خط رومی فشار می‌آوردند. یادآور می‌شوم تنها دانش‌آموزانی که در مدارس مالایایی، زبان نوشاری جوی را فراگرفته بودند، می‌توانستند قرآن را تلاوت کنند. علوم قرآنی در شمار موارد درسی مدارس انگلیسی نبود ولی در مدرسه خصوصی انگلیسی که من درس خواندم، بعد از ظهورها کلاس‌های برای آموزش دینی تشکیل می‌شد. من البته درس قرآن را در منزل با مادر و سپس با دانش آموز کلاس بالاتری از مدرسه عربی "محمود" هم دنبال کردم.

پی‌نوین:

۳۶- ایالتی در ساحل غربی شبه جزیره مالزی.

۳۷- ایالتی در شمال شبه جزیره مالزی.

۳۸- ایالتی در شمال غرب شبه جزیره.

جواد منصوری سفیر پیشین ایران در چین بر ارتباطات و گفتگوهای منظم بین تهران و پکن تأکید کرد و این موضوع را در فضای پس‌ا تحریم ضروری دانست. دومین مقصد از تور آسیایی اخیر محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه، کشور چین معین شده بود- چین در یک دهه گذشته مناسباتش را با تهران افزایش داده است؛ هرچند توسعه مناسبات بین ایران و چین در یک دهه گذشته به ویژه در دوران تحریم، جنبه اقتصادی یافته است اما به نظر می‌رسد در دوران پس‌اچرام، ابعاد جدید دیگری هم می‌تواند پیدا کند. با این وجود، سفر دکتر ظریف به چین، نخستین سفر او به پکن پس از درستیابی به توافق هسته‌ای محسوب می‌شود. سند جامع همکاری‌های راهبردی در افق ۲۵ سال آینده در بهمن سال گذشته، با سفر رئیس‌جمهوری چین به تهران بین طرفین امضا شد. درخصوص مناسبات ایران و چین در دوره پس‌اچرام، خبرآنلاین گفتگویی با جواد منصوری سفیر پیشین ایران در چین ، داشته است که مشروح آن را در ادامه می‌خوانیم.

– در مورد سفر آقای ظریف به چین صحبت بفرمایید. ایسا روابط بعد از دوران تحریم با چین می‌تواند متفاوت از گذشته باشد؟

✽ در کشور ایران و چین در دو منطقه از شرق و غرب آسیا، از لحاظ ژئوپلیتیکی و روابط تاریخی- فرهنگی اهمیت زیادی دارند و در سال‌های اخیر در بسیاری از زمینه‌های سیاسی اقتصادی روابط رو به توسعه ای را دنبال کردند.بطوری‌که امروز می‌توان گفت روابط ایران و چین به شکلی استراتژیک تعریف می‌شود و در همه زمینه‌ها، فعالیت دو جانبه رو به گسترش است. از طرف دیگر اینکه در بسیاری از مواضع بین المللی مواضع مشترک بین دو طرف وجود دارد و این موضوع می‌تواند به نزدیک شدن دو دولت و افزایش همکاری‌ها کمک کند.نگاه دیگری که تأثیر گذار است این است که منطقه غرب آسیا بویژه خلیج فارس تأمین کننده بخشی از انرژی چین بوده و بازار گسترده چین محسوب می‌شود که نفوذ ایران و حضور آن در این منطقه از اهمیت بالایی در سیاست خارجی دولت چین برخوردار است .

✽ به طور معمول در این روابط مستقیما به روابط با ایران ارتباط پیدا کند. ضمن اینکه به هر حال دولت چین هم در معادلات بین‌المللی خود به گونه ای رفتار می‌کند که

ایران‌کایی‌ها به راحتی نتوانند در مورد چین تعیین تکلیف کنند یا تصمیم گیری ویژه ای

بسیه هر حال هر دولتی در آمریکا روی کار

بی واقعیت‌موجودچین را نمی‌تواند نادیده

بگیرد و هر سیاستی را بدون در نظر گرفتن

چین اتخاذ کند. به هر روی دولت چین از شرایط

مزایای مختلف قدرت بزرگی محسوب

می‌شود که آمریکا نمی‌تواند در مواردی

هر تصمیمی بگیرد.

–به نظرآنحوا مواضع چین در مورد

برجام در آینده چگونه خواهد بود؟ایران

می‌تواند روی چین حساب ویژه ای باز

کند که در آینده اگر قطعه‌ما ای علیه

ایران صادر شود کنار تهران بماند؟

✽ به نظر می‌رسد که با توجه به تحولات

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

استحکام بین‌رای دولت آمریکاایجادنگرانی

چین را

مورد رویشاتن با چین

دچار یک تضاد یا پارادوکس هستند که

براحتی نمی‌توانند از این تضاد خارج شوند.

سیاست‌ها و رفتارهای حساب شده و روبه

اخبار کوتاه داخلی

ترکیه نخستین حریف آزاد کاران ایران
برنامه روز رقابت‌های رانیت‌های جام جهانی آزاد ۲۰۱۷ کرمانشاه اعلام شد.

به گزارش مهر، رقابت‌های جام جهانی کشتی آزاد در سال ۲۰۱۷ میلادی در روزهای ۲۸ و ۲۹ بهمن ماه در سالن امام خمینی(ره) شهر کرمانشاه و با حضور ۸ کشور برتر دنیا برگزار می‌شود.بر این اساس برنامه مسابقات مقدماتی این رقابت‌ها را اعلام کرد، که به شرح زیر است:

دور اول گروه A: آذربایجان – روسیه؛گرجستان – آمریکا گروه B: ترکیه – ایران؛مغولستان – هندوستان دور دوم گروه A: آمریکا– روسیه؛هندگرجستان – آذربایجان گروه B: هند– ایران؛مغولستان – روسیه دور سوم گروه A: گرجستان – روسیه؛آمریکا– آذربایجان گروه B؛مغولستان – ایران؛هند – ترکیه همچنین تیم ترکیه حریف نخست کشورمان چند کشتی گیر روس تبار استفاده می‌کند.

نشست هیات مدیره استقلال برای بررسی رای کمیته انضباطی
عضو هیات مدیره باشگاه استقلال تهران گفت: در نشست امروز هیات مدیره باشگاه در باره چگونگی واکنش به رای کمیته انضباطی فدراسیون فوتبال به حواشی دیدار شهرآورد ۸۴ تصمیم گیری می‌شود.

«مسعود معینی» دیروز در گفتگو با ایرنا گفت: رای کمیته انضباطی فدراسیون فوتبال مبنی بر محرومیت سید مهدی رحمتی از سه بازی البته قابل احترام است، اما در مورد درخواست دیدارنظارت در این رای، در نشست امروز هیات مدیره تصمیم گیری می‌شود.

وی گفت: البته مطمئن هستم کمیته انضباطی بدون غرض ورزشی و با بررسی جزئیات این رای را صادر کرده است.

کمیته انضباطی فدراسیون فوتبال در خصوص حواشی بازی استقلال و پرسپولیس در هفته بیست و یکم لیگ برتر فوتبال ایران تصمیم گیری کرد و مهدی رحمتی دروازه بان تیم استقلال تهران را به دو جلسه محرومیت از همراهی تیم و پرداخت ۵ میلیون ریال جریمه نقدی محروم کرد. همچنین یک جلسه محرومیت تعلیقی دروازه بان استقلال هم به مرحله اجرا گذاشته می‌شود. این حکم کاپیتان آبی پوشان را از سه جلسه هم‌روز هیات مدیره تصمیم گیری می‌شود.

لیگ برتر فوتبال: پیکان ۴– استقلال خوزستان ۳
تیم فوتبال پیکان تهران در یک دیدار پرگل و تماشایی موفق شد در حالی که در نیمه اول ۲ بر صفر از استقلال خوزستان عقب بود، در نهایت با پیروزی ۴ بر ۳ مدافع عنوان قهرمانی را شکست دهد. تیم‌های پیکان تهران و استقلال خوزستان برگزار کننده نخستین دیدار هفت و بیست و دوم رقابت‌های لیگ برتر بودند.

این دیدار در حالی از ساعت ۱۵ و ۳۰ در ورزشگاه شهدای شهر قدس و به میزبانی تیم پیکان برگزار شد.

پیکان تهران با کسب این سه امتیاز ۲۲ امتیازی شد و تا قبل از پایان دیدارهای هفته بیست و دوم با دو پله صعود در رده پنجم جدول رده بندی جای گرفت. استقلال خوزستان هم یک پله سقوط کرد و تا قبل از پایان دیدارهای این هفته به رده هفتم جدول رفت.

جوانان میثاق قهرمان برتر زن ین لیگ کشتی کشور

هفتمین دوره لیگ کشتی شهر قدس با قهرمانی تیم جوانان میثاق به پایان رسید.

علی شامحمدی دیدر هیات کشتی شهر قدس گفت:این دوره از مسابقات لیگ با حضور۱۵۸ کشتی‌گیر از هشت باشگاه در قالب ۱۳ تیم در پنج رده سبک برگزارنشاد، جوانان، نوجوانان، نوجوانان، و خراسان طی شش هفته و ۱۰۰ دیدار تیمی و ۱۱۳۶ مسابقه انفرادی به انجام رسید.

وی افزود: مهابیش اختتامیه با حضور بزرگان و مفاخر کشتی از جمله محمد رضا طالقانی، منصور پورنگر، حسن رنگرز،ناصر نوربخش، عبدالله عزیزی رئیس هیأت کشتی استان تهران و مسئولان شهری و پیشکسوتان و علاقه‌مندان به ورزش ملی، با رزه تماشای آغاز و با معرفی قهرمان به پایان رسید. این دیدار مراسم از ۱۲ تن از کارشامان سال۸۵ تن شهرستان از جمله شهاب قوره جیلی قهرمان نوجوانان، جوانان فرنگی آسیا و جهان توسط مسئولان هیأت تجلیل شد. در ادامه عباس احدیان رئیس هیأت کشتی شهر قدس از روز و پیشرفت ۱۰۰هزارصدی پیروز خانه کشتی در این شهرستان خبر داد و منصور بزرگزار مسئولان برگزاری این مسابقات تشکر کرد.

نویس در نامه ای خطاب به ریاست سازمان صدا و سیما خواستار توجه بیشتر نسبت به بخش برنامه‌های رسانه ملی در حوزه سلامت شد.

در این نامه آمده است:
نظر به بخش برنامه‌های متعدد از رسانه ملی در حوزه سلامت که از خفیزترین و مهم‌ترین موضوعات اجتماعی است و ارتباط مستقیم با جان هموطنان عزیزمان دارد به استحضار می‌رساند به رغم مکاتبات متعدد و تذکرات متوالی در این زمینه عام‌الضابط شاهد بخش برنامه‌هایی غیر مسئولانه با حضور به ظاهر کارشناسانی که به هیچ وجه یا در حوزه پزشکی و طبابت نیستند و یا از مطرویدن و مجریمن این حوزه محسوب می‌گردند، هستیم. در روزهای گذشته با بخش برنامه‌ای در شبکه قرآن سیما که با حضور فردی غیر پزشک در خصوص عوارض و مشکلات پلاکتی و با تجویز مغز شتر و گوسفند به عنوان راه حل درمانی اسباب تشویش افغان عمومی و دخالته در امر طبابت را فراهم کرده و موجب ناراضایتی بخش عظیمی از جامعه ارزاندهنده خدمات سلامت امم از پزشکان و پیراپزشکان شده است. به نظر می‌رسد رسانه ملی که مهم‌ترین وظیفه آن آگاهی بخشی و افزایش اعتماد عمومی می‌باشد می‌بایست در رویه خود دیدارنظارت کند و به گونه‌ای بهره‌ریزی کند که در امر طبابت از نظر کارشناسان این حوزه بهره‌مند شود. پیش از این نیز آمدگی این سازمان جهت هر گونه کارشناسی اعلام شده بود.

اجرای برنامه «سلامت نوروزی» از اول اسفند

معاون وزیر بهداشت، از اجرای برنامه سلامت نوروزی از اول اسفند ۹۵ تا ۱۵ فروردین ۹۶ خبر داد و گفت: مرحله اول مانور تیم‌های عملیاتی بهداشت کشانی ۱۵ اسفند برگزار می‌شود.

به گزارش مهر، دکتر علی اکبر سیاری با اشاره به نزدیک شدن سال جدید و ایام تعطیلات نوروزی و افزایش فعالیت اغلب اماکن عمومی و مراکز تهنه، عرضه و فروش مواد غذایی، گفت : در این مدت به دلیل افزایش میزان مسافرتها، نظارت بر این گونه مراکز و اماکن واجب و ضروری است. وی با تأکید بر اینکه بازرسی‌های بهداشت محیطی برای اولین بار در برنامه مذکور با تجهیزات پورتابل صورت پذیرد، افزود: برنامه از اول اسفند تا ۱۵ تپایان روز ۱۵ فروردین ۹۶ با حداقل بهره گیری از امکانات و تجهیزات دانشگاهی علوم پزشکی اجرا می‌شود.

سیاری گفت: بازسان در قالب تیم‌های عملیاتی و نظارتی و کشیک از ساعت ۱۰ صبح تا ۱۰ شب در تمامی ایام پیوزه روزهای تعطیل حضور خواهند داشت که با توجه به وضعیت مکانی و زمانی پایان ساعت کاری برنامه به ۸ شب تا ۱۲ شب قابل تغییر است.

وی با تأکید بر رسیدگی به شکایات مردمی ثبت شده در سامانه ۱۹۰ و رسیدگی به شکایات تلفنی با حضوری در موضوعات مرتبط با برنامه تأکید کرد و افزود: نظارت بر تهیه و توزیع شیرینی سنتی با اولویت استفاده از مواد اولیه سالم و بهداشتی از جمله اقدامات از رنگ‌های دارای مجوز قانونی و خلمه پاستوریزه، تخم مرغ نشسته در ترجیحا تخم مرغ مایع پاستوریزه، شیر استریلزه یا پاستوریزه و جمع‌های شیرینی بهداشتی از دیگر اقدامات بازرسان و کارشناسان بهداشت محیط است.

پتروبالایش مسجدسلیمان با چین قرارداد ۳/۶میلیارد دلاری بست

اختتامیه نمایشگاه «صندوق های بانشتگشتی: پشتران توسعه» دیشب با اعضای پنج قرارداد و تفاهنامه های طرف های ایرانی و شرکت های از چین، هلند و اتریش همراه بود. ارزش قرارداد با شرکت چینی ۳ میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلاری اعلام شده است.

به گزارش ایرنا، در حاشیه اختتامیه این نمایشگاه با حضور وزیر تعاون، کار

و رفاه اجتماعی قرارداد شرکت پتروبالایش مسجدسلیمان و شرکت «هوانا چین

افضا شد. نماینده شرکت وهان و مدیرعامل شرکت پتروبالایش مسجد سلیمان

از قرارداد را امضا کردند. قرارداد این ۲ هزار نفر شغل ایجاد می کند.

همچنین صنایع ششیر بگانه و شرکت هلندی ایرنس برای توسعه بازار، سرمایه گذاری و تأمین مواد اولیه تفاهنامه اجرا کردند.تفاهنامه این مجموعه با شرکت اتریشی «وینیز» هم در زمینه تولید مشترک آبنمیه های انرژی را، پتیر

و سوپ های لبنی به سرانجام رسید.

ورزشی

وزیر ورزش در گفتگو با سی‌ان‌ان:

ورزش عرصه محدودیت‌ها نیست

بالافاصله شاهد بودیم که یک فاضی ایالتی این فرمان را تعلیق کرد و از طرف هم با نقاضای جدی فدراسیون کشتی آمریکا مواجه شدیم که آن‌ها ضمن محکوم کردن تصمیم دولت آمریکا از ما خواستند اقدام متقابل نکنیم و به تیم ملی کشتی آزاد آمریکا اجازه بدهیم که برای مسابقات مهم جام جهانی کشتی آزاد آمریکا به ایران بیایند. از طرف دیگر رئیس اتحادیه جهانی کشتی هم به صورت رسیدیم که با توجه به برخورداری ایرانیان از تاریخ و فرهنگ غنی و بهره‌گیری از تعالیم انسان‌دوستی اسلام این روایید صادر شود و تیم ملی کشتی آزاد آمریکا که حضورش در این مسابقات مورد نقاضای مردم آمریکا هم هست تخطی باید. وزیرورزش اضافه کرد: مردم با مردم با فرهنگی هستند. در این سوززمین ادیان و اقوام مختلف هم‌زیستی و مسالمت‌آمیز با هم دارد. در ایران در کنار مساجد، کلیساها و کنیسه‌ها فعالیت می‌کنند و پیروان ادیان مختلف ازادانه در مکان‌های مذهبی رفت و آمد می‌کنند و عبادت مراسم مذهبی خودشان را انجام می‌دهند.این سرزمینی است که مهد ادیان الهی و محل هم‌زیستی از دوستی رقابت‌های ورزشی خود را

سیچلو مسئولین فدراسیون والیبال کشورمان هدایت تیم ملی زیر ۲۳ ایران را به این مربی آرزانتینی سپردند. بدین ترتیب تیم ملی زیر ۲۳ سال کشورمان اردیبهشت ماه سال آینده به ایران می‌رود. در انتخاب این تیم، سسل ایران انتخاب در شهر اردبیل برگزار خواهد شد با هدایت خان سیچلو برای قهرمانی در این رقابت‌ها و کسب سهمیه جهانی، شرکت می‌کند و سپس در نیاستان ۹۶ در رقابت‌ها قهرمانی جهان این رده سنی که در کشور مهر برگزار خواهد شد، حضور پیدا خواهد کرد.

پایان کار زود هنگام شطرنج بازان ایران در مسابقات زنان جهان

با حذف میترا حجازی پور در مسابقات شطرنج زنان جهان، پرونده شطرنج کشورمان در این رقابت‌ها خیلی زود و پیش از آغاز دور دوم مسابقات بسته شد. به گزارش فارس در ادامه دیدارهای روز سوم مسابقات شطرنج قهرمانی زنان جهان که در تهران جریان دارد و در بخش دیدارهای تکمیلی و پلی آف (حذفی) برای تعیین سرنوشت بازیکنان جهت صعود به مرحله یک شانزدهم نهایی، پتیرا حجازی روز نهمینماده کشورمان نتوانست نتیجه لازم برای صعود را مقابل حریف روسی خود کسب کند. حجازی پور که تنها نمایانه بازمانده کشورمان در رقابت‌های شطرنج قهرمانی جهان بود در چارچوب دیدارهای دیروز پس از کسب یک برتری مقابل

«آناستازیا یوناروک»، در دیدار دوم متحمل شکست شد. بدین ترتیب با توجه به نتایج دیروز و همچنین یک برد دیگر باختی که حجازی پور در روزهای شنبه و یکشنبه کسب کرده بود، وی از صعود از مرحله یک سی و دوم باز ماند.میترا حجازی پور در حالی از گردونه مسابقات شطرنج قهرمانی زنان جهان حذف شد که پیش از وی سارا خادم الشریعه هم از صعود بازمانده بود. روز گذشته هم آتوسا پورکاشیان به کار خود در این رقابت‌ها پایان داده بود. بدین ترتیب پرونده سه شطرنج‌باز ایرانی حاضر در مسابقات قهرمانی زنان جهان دریایان روز سوم و پیش از آغاز مرحله دوم و یک شانزهم نهایی این رقابت‌ها بسته شد.

اقتصاد مقاومتی، اقدام و عمل

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

راه آهن شهر تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

آگهی مزایده

۳۴-۹۵

📺

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

<

پاپائوش

ترامپ و عصر جهانی شدن

عباس نجاری سیسی

آیا عصر جهانی، شدن رویه پایان است؟دونالدترامپ فقط یک ”رئیس جمهورجدید“نیست او نماد یک ”شیوه رهبری جدید“ است. یکی شبیه او ایکه در لندن نخست وزیر است،دیگری در فرانسه در تلاش است تا به کاخ الزاره ریه پایددر استرالیا جریان مشابهی به راه افنده است ورهبرانی از این دست در گوشه و کنارورپا وهمچنین سایر نقاط جهان تازه تلاش خودرا شروع کرده اند.هدف آنها درونگرایی افراطی اقتصادی وسیاسی ،تاکید برملیت گرایی نژادی ، ناسازگاری و مخالفت با جهانی شدن و غربالگری در همه زمینه ها به ویژه درجمعیت درافتصاد ودرازژن هاست.

ترامپ می خواهد فرمانده این ”تغییربزرگ“ باشداما ارزش های دموکراتیک تمدن غربی که بر مبنای رسانه های قدرتمند و قوای مقتنه وقضائیه مستقل بنا نهاده شده وهمچنین تمدن های غربیبریں ستیزه جوکه بر مبنای ایدئولوژیک استقرار یافته اند، با این پدیده نوظهوراما در حال گسترش ورتقایبل و درضاندن کلامیک پیروخواهدشد فعلا”جواب روشنی وجود ندارد.اینترنت ارزان وسراسری،موتورهای جستجوی نیرومند،موشکی های قاره پیما و زیر دریایی های هسته ای و ناهای هایپرمایوریهیادهای دوربرد،درهم تنیدگی اقتصاد جهانی وعواملی ازاین دست دیگر،مرزو حصارای باقی نگذارده است. اینها موانعی بزرگ بر سر راه پدیده نوظهورافراط طلبی برخی اذدولت هاست، اما یقیناً با انتحاب ترامپ به عنوان رئیس جمهوری ایالات متحده آمریکا یعنی قدرتمند ترین اقتصاد و نیروی مسلح جهان دودری از هرج ومرج دعرصه سیاست واقتصادبن المللی در راه است.

مرکل در اعتراض به شهرک سازی، سفر به اسرائیل را لغو کرد

سرویس خارجی:
صدر اعظم آلمان به دلیل قانون جنجالی شهرک سازی‌های اسرائیل، برنامه سفر خود به سرزمین‌های اشغالی برای ۱۰ می (۲۱ اردیبهشت) را لغو کرد.

به گزارش روزنامه «رایتینش پست» آلمان، آنگلا مرکل به دلیل قانون بحث برانگیز شهرک سازی های اسرائیل سفر برنامه ریزی شده خود به سرزمین های اشغالی را لغو کرد.

طاهر کی جلسه مشترونی بین دولت آلمان و رژیم صهیونیستی برای ۱۰ می در نظر گرفته شده بود.این گزارش را روزنامه اسرائیلی «هاآرتص» منتشر کرده است.گفتنی است پارلمان اسرائیل هفته گذشته قانونی را تصویب کرد که به موجب آن حدود ۴۰۰۰ واحد مسکنی صهیونیست نشین در اراضی خصوصی فلسطینیان قانونی اعلام شد.بسیاری از کشورها از جمله آلمان، فرانسه و همچنین اتحادیه اروپا و سازمان ملل این قانون شهرک سازی های اسرائیل را محکوم کرده اند.

از طرفی نماینده فلسطین در سازمان ملل اعلام کرد که شورای امنیت فردا پنج شنبه برای بررسی اقدام اسرائیل در تصویب قانونی برای قانونی کردن شهرک سازی‌ها در اراضی اشغالی فلسطین تشکیل جلسه می‌دهد. ریاض منصور گفت: در این جلسه درخصوص مسائل مختلف مربوط به پرونده فلسطین و اسرائیل رایزنی می‌شود. در این حال وزارت خارجه فلسطین با اشاره به دست رفتن داشتن اسرائیل در روند اعطای واک یکی از بانک‌های اسرائیلی به شرکت شهرک‌سازی امانا، خواهان تحریم بین‌المللی سیستم بانکی اسرائیل شد.

خبر دیگر اینکه سازمان همکاری اسلامی ضمن محکوم کردن قانون منع پیش دادن از قدس، از مجامع جهانی خواست تا رژیم صهیونیستی را به پایبندی به پیماننامه‌ها و منشورهای بین‌المللی و بیان پشتیبانی در نقض این پیماننامه‌ها وادار کنند. سازمان همکاری اسامی، اقدام کابینه رژیم صهیونیستی در تصویب پیش‌نویس قانون ممنوعیت پخش ادان در شهر قدس را محکوم کرد.

دیپیرکل سازان همکاری اسلامی تاکید کرد که این اقدام به مثابه بهرحما در کردن احساسات مسلمانان جهان و همچنین نقض منشورها و مقررات بین‌المللی است که بر لزوم آزادی عبادت و انجام آیین‌های دینی تاکید می‌ورزد.

در رویدادی اخیر که رئیس رژیم صهیونیستی اسحاق ارنز، باید کرانه باختری تحت حاکمیت اسرائیل قرار گیرد و فلسطینیان ساکن آن در تابعیت اسرائیلی دریافت کنند. در چنین شرایطی رئیس مجلس عوام انگلیس به قدس و کرانه باختری سفر کرد.

مشاور امنیت ملی آمریکا به دلیل رسوایی ار تباط پنهانی با روسیه، مجبور به کناره گیری شد

سرویس خارجی:
مایکل فلین مشاور امنیت ملی دولت دونالد ترامپ رئیس جمهوری آمریکا به دنبال طرح برخی ادعاها در مورد تماس های پنهانی با روسیه، مجبور به استعفا شد.

یک مقام کاخ سفید اعلام کرد: فلین در استعفانامه‌اش از ارائه اطلاعات ناقص به ترامپ در ارتباط با روابط با روسیه سخن گفته است. هنوز جزئیات بیشتری درباره استعفا فلین ارائه نشده اما برخی فانه‌نگاران آمریکایی در روزهای گذشته خواستار برکناری وی شده بودند. از جمله ناسنسوی بلوسی رهبر اقلیت موقتاتر مجلس نمایندگان آمریکا با صدور بیانیه ای اعلام کرد: مایک فلین‘ تا اعلام نتایج تحقیقات اداره تحقیقات فدرال آمریکا (اف بی ای) باید از سمت خود تعلیق شود. در همین حال، که مشاور امنیت ملی کاخ سفید به دلیل اتهامات مبنی بر رایزنی با دیپلمات های روس برای قربی همه های مسکو، از سمت استعفا داده‌اند.ل. ترامپ نیزیک تکه کلاه‘ را به عنوان جایگزین روس را معرفی کرد. در همین رابطه، برخی منابع آگاه می گویند: فلین در تاریخ ۲۹ سپتامبر ۲۰۱۶، روزی که ترامپ ادوایما‘ رئیس جمهوری سابق آمریکا دستور اخراج ۱۵۰۰ کارمند روس را صادر و دو نهاد اطلاعاتی روسیه را تحریم کرد، پنج تماس تلفنی با ‘سرگئی کیسلیاک‘ سفیر روسیه در آمریکا داشته است. فلین در ابتدا موضوع مطرح کردن تحریم ها در تماس با مقامات روس را انکار کرد و ‘مایک پئس‘ معاون ترامپ نیز در روز ۲۰ ژانویه با حضور در برابر دوربین رسانه های خبر انکار وی را رسما اعلام کرد. اما موضوع زمانی فاش شد که واشنگتن پست به نقل از مقامات آمریکایی، احتمال طرح تحریم ها در تماس فلین تلفنی فلین را از یک دیگر بزرگ مطرح کرد و جالب است هاین فلین با این احتمال را رد نکرد و در عین حال گفت: حاشا! ما به طور ۱۰۰ درصد مراد ناپدید صحت این موضوع یاری نمی کنیم اما سپس واشنگتن پست نوشت: کناره گیری مایکل فلین‘ از کاخ سفید مشاور امنیت ملیی دونالد ترامپ، ثابت کرد که حتی برای این غیر متعارف‌ترین رئیس جمهوری مثل ترامپ همه، برخی قواعد مکتوبی سیاسی واشنگتن محترم است.

از طرفی، روزنامه پرشماران فیکارو با انتشار گزارشی، استعفا فلین مشاور امنیت ملی دولت ترامپ را نخستین بحران در کاخ سفید ارزیابی کرد. در گزارش تحلیلی که اولین حمله موشکی آمریکا از دریای مدیترانه به مواضع تروریست های داعش در عراق را از دریای مدیترانه آغاز کرد. در این راستا، نیروی دریایی آمریکا در اولین حملات موشکی این نیروها علیه مواضع داعش در عراق، از طریق ناوگروه «جورج جی دبلیو بوش» در شرق دریای مدیترانه انجام شد. نیروی دریایی آمریکا با ارسال اعلام این خبر افزود: این ناو گروه همچنین عملیات علیه داعش در عراق را در زمان حضور در پایگاه‌های پنجم و ششم نیروی دریایی آمریکا ادامه می دهد.در همین حال، دریایان «کریستوفر گریدی»، فرمانده ناوگان ششم دریایی آمریکا مستقر در بحرین اعلام کرد: عملیات ناوگروه جورج بوش به منظور تداوم حملات علیه داعش در عراق و حمایت از تلاش‌ها واشنگتن برای مقابله با تروریست‌ها ادامه می یابد. در چنین شرایطی، و در پی شکت های این پی تروریست ها، عناصر تروریستی تکفیری داعش، بازار «الزهره» در مناطق آزاد شده شرق موصل را در حمله موشکی این نیروها علیه مواضع داعش، ۱۰ فوریه ۲۰۲۳ در دیگر نیز قرار دادند. این امر از طرفی، منابع امنیتی در بغداد گفتند: بر اثر انفجار یک خودروی بمب گذاری شده در جنوب پایتخت عراق، چهار شهروند کشته شد در دیگر زخمی شدند.این منابع افزودند: انفجار خودروی بمب گذاری شده در منطقه «مسکونی – تجاری (البیاع) در جنوب بغداد اتفاق افتاد که از مسوئیتی دیگر، یک انفجار تروریستی دیگر در نزدیکی بازاری در منطقه «الاماره» در جنوب بغداد منجر شد. در این انفجار نیز، یک شهروند کشته و چهار تن دیگر زخمی شدند. منطقه «هوانان» در جنوب شرق شرق شرق بغداد نیز شاهد انفجار یک بمب و زخمی شدن و

فیکارو به همین مناسبت منتشر کرده، آمده است: سه هفته پس از روی کار آمدن دونالد جدید در آمریکا، مایکل فلین قربانی روابط مبهم خود با روسیه شد. خبرنگار این روزنامه با کرته خواندن دوران مسئولیت این ژنرال بازنشته ۵۸ ساله، تحلیل کرده است ارائه استعفا در چنین سطحی از مسئولیت آن هم سه هفته پس از برگزاری آئین تحلیف

فیکارو به همین مناسبت منتشر کرده، آمده است: سه هفته پس از روی کار آمدن دونالد جدید در آمریکا، مایکل فلین قربانی روابط مبهم خود با روسیه شد. خبرنگار این روزنامه با کرته خواندن دوران مسئولیت این ژنرال بازنشته ۵۸ ساله، تحلیل کرده است ارائه استعفا در چنین سطحی از مسئولیت آن هم سه هفته پس از برگزاری آئین تحلیف

دیداررئیس جمهوری آمریکا با نخست وزیر کانادا

رئیس جمهوری آمریکا در دیدار با نخست وزیر کانادا از قصد خود برای اعمال تغییرات جزئی در پیمان «فتقا» خبر داد و افزود: بخش اعظم مشکلات وی با این توافق بزرگ تجاری به کشور مکزکی مربوط می شود. نخست وزیر کانادا نیزدر دیدار خود با رئیس جمهوری آمریکا تاکید کرد: کشورش در برخی موضوعات با ایالات متحده موافق نیست. در پس لیخندها و تشریفات که در دیدار «جاستین ترودو» نخست وزیر لیبرال کانادا با «دونالد ترامپ» رئیس جمهوری آمریکا روی داد، دو اختلاف اساسی نهفته بود: اختلاف بر سر مهاجران و حقوق زنان. ترودو با اشاره به ممنوعیتی که دونالد ترامپ بر ضد مهاجران هفت کشور مسلمان به اجرا گذاشته به واشنگتن هشدار داد: کانادا در همه چیز، از جمله در مورد این ممنوعیت، با واشنگتن توافق نظر ندارد.

جمهوری و معاون رئیس جمهوری عذرخواهی کردم و اقدام هرچند منتظره را در کاخ سفید تایید می‌شود.

در چنین شرایطی، شبکه تلویزیونی سی ان ان با دلیل کردن ماجرای استعفا ی مایکل فلین مشاور امنیت ملی رئیس جمهوری آمریکا در تحلیلی گفت: این رسوایی سیاسی به استعفا ی مایکل فلین ختم نمی شود. سی ان ان

اولین حمله موشکی آمریکا از دریای مدیترانه

به مواضع داعش در عراق

سرویس خارجی:
آمریکا، اولین حملات موشکی خود به مواضع تروریست های داعش در عراق را از دریای مدیترانه آغاز کرد. در این راستا، نیروی دریایی آمریکا در اولین حملات موشکی این نیروها علیه مواضع داعش در عراق، از طریق ناوگروه «جورج جی دبلیو بوش»

در شرق دریای مدیترانه انجام شد. نیروی دریایی آمریکا با ارسال اعلام این خبر افزود: این ناو گروه همچنین عملیات علیه داعش در عراق را در زمان حضور در پایگاه‌های پنجم و ششم نیروی دریایی آمریکا ادامه می دهد.در همین حال، دریایان «کریستوفر گریدی»، فرمانده ناوگان ششم دریایی آمریکا مستقر در بحرین اعلام کرد: عملیات ناوگروه جورج بوش به منظور تداوم حملات علیه داعش در عراق و حمایت از تلاش‌ها واشنگتن برای مقابله با تروریست‌ها ادامه می یابد. در چنین شرایطی، و در پی شکت های این پی تروریست ها، عناصر تروریستی تکفیری داعش، بازار «الزهره» در مناطق آزاد شده شرق موصل را در حمله موشکی این نیروها علیه مواضع داعش، ۱۰ فوریه ۲۰۲۳ در دیگر نیز قرار دادند. این امر از طرفی، منابع امنیتی در بغداد گفتند: بر اثر انفجار یک خودروی بمب گذاری شده در جنوب پایتخت عراق، چهار شهروند کشته شد در دیگر زخمی شدند.این منابع افزودند: انفجار خودروی بمب گذاری شده در منطقه «مسکونی – تجاری (البیاع) در جنوب بغداد اتفاق افتاد که از مسوئیتی دیگر، یک انفجار تروریستی دیگر در نزدیکی بازاری در منطقه «الاماره» در جنوب بغداد منجر شد. در این انفجار نیز، یک شهروند کشته و چهار تن دیگر زخمی شدند. منطقه «هوانان» در جنوب شرق شرق شرق بغداد نیز شاهد انفجار یک بمب و زخمی شدن و

صاحب امتیاز: شرکت ریز انچاپ (مؤسسه اطلاعات)

مدیر مسئول: سیدمحمد دوعانی

سر دبیر: علیرضا خانی

نشانی: تهران- بلوار میراماد - خیابان نفت جنوبی- ساختمان

اطلاعات- کد پستی ۱۵۳۹۹۵۳۱۱ (تهران)

پست تصویری تحریریه ۲۲۲۵۸۰۲۲

تلفن: ۲۹۹۹۹

نمابر آگهیها ۲۲۲۵۸۰۱۹ و ۲۲۲۵۸۰۱۴

تلفن پخش آگهیها ۲۲۲۵۸۰۱۴-۲۲۲۵۸۰۱۳

نشانی اینترنت: http://www.etteleaat.com

پست الکترونیکی: etteleaat@etteleaat.com

منشور اخلاقی: http://www.etteleaat.com/ftp/manshoor.pdf

اطلاعات

سال‌نود و یکم

به شدت محکوم کردند.آنهاهمچنین ضمن محکوم کردن تلاش این رژیم برای حاکمانه «شیخ عبسی قاسم»، آزادی زندانیان سیاسی را خواستار شدند.
در چنین شرایطی، و در ششمین سالگرد آغاز انقلاب مردم بحرین، نایب‌ع آگاه از ورود ۴۰تیروی ویژه رژیم صهیونیستی به فرودگاه «منامه» به شدت محکوم کردند.آنهاهمچنین ضمن محکوم کردن تلاش این رژیم برای حاکمانه «شیخ عبسی قاسم»، آزادی زندانیان سیاسی را خواستار شدند.
در چنین شرایطی، و در ششمین سالگرد آغاز انقلاب مردم بحرین، نایب‌ع آگاه از ورود ۴۰تیروی ویژه رژیم صهیونیستی به فرودگاه «منامه» به شدت محکوم کردند.آنهاهمچنین ضمن محکوم کردن تلاش این رژیم برای حاکمانه «شیخ عبسی قاسم»، آزادی زندانیان سیاسی را خواستار شدند.

ژنرال نیکلسون:طالبان با کستان زیر پرچم داعش در «نگرهار» افغانستان می جنگند

سرویس خارجی:
فرمانده نیروهای آمریکایی و ناتو در افغانستان اعلام کرد: شمار زیادی از تروریست های داعش در افغانستان را افراد گروه «تحریک طالبان پاکستان» تشکیل می دهند.

ژنرال «جان نیکلسون» در این باره گفت: گروه تحریک طالبان پاکستان زیر پرچم داعش در ۱۱ شهر ولایت «نگرهار» حضور بسیار گسترده دارد و داعش را تجهیز نظامی می کند. وی افزود: تحریک طالبان پاکستان تروریست ها را از زیر پرچم پاکستان-افغانستان عبور می دهد و به عنوان داعشی در ولایت ننگرهار مستقر می کند. سخنگوی وزارت کشور افغانستان نیز با تأیید گفته های نیکلسون گفت: ما بیشترین آسیب را از پایگاه های امنی که تروریست ها در پاکستان دارند می بینیم. «صدیق صدیقی» افزود: فعالیت طالبان، القاعده، داعش و شبکه‌های تروریستی دیگر در خاک پاکستان، مصیبت اصلی برای افغانستان است. در همین رابطه، «محمد حنیف اتمر» مشاور امنیت ملی افغانستان نیز اظهار داشت: ۸۰ درصد تروریست های داعش در شرق افغانستان، رهبروندان پاکستانی هستند. از سوی دیگر،افغانستان و اتحادیه اروپا، توافقنامه همکاری برای مشارکت و توسعه را در شهر «مونین» آلمان به امضا می رسانند. این توافقنامه «فلدریک موریکی» مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا و «اکلیل احمد حکیمی» وزیر اقتصاد افغانستان و با حضور «اشرف غنی» رئیس جمهوری این کشور به امضا می رسد.

ابتدا بخشی از متن استعفا ی مایکل فلین را برای مخاطبان

قربان کرد و افزود: بخش اعظم مشکلات وی با این توافق بزرگ تجاری به کشور مکزکی مربوط می شود. نخست وزیر کانادا نیزدر دیدار خود با رئیس جمهوری آمریکا تاکید کرد: کشورش در برخی موضوعات با ایالات متحده موافق نیست. در پس لیخندها و تشریفات که در دیدار «جاستین ترودو» نخست وزیر لیبرال کانادا با «دونالد ترامپ» رئیس جمهوری آمریکا روی داد، دو اختلاف اساسی نهفته بود: اختلاف بر سر مهاجران و حقوق زنان. ترودو با اشاره به ممنوعیتی که دونالد ترامپ بر ضد مهاجران هفت کشور مسلمان به اجرا گذاشته به واشنگتن هشدار داد: کانادا در همه چیز، از جمله در مورد این ممنوعیت، با واشنگتن توافق نظر ندارد.

ابتدا بخشی از متن استعفا ی مایکل فلین را برای مخاطبان قربان بخش کرد: فلین در بخشی از متن استعفا خود نوشته است: «مناسباته به دلیل سرعت رخ دادن وقایع، سهوا اطلاعات درست و کاملی را به مایک پئس معاون ترامپ، رئیس جمهوری و دیگر افراد در ارتباط با تماس های تلفنی خود با سفیر روسیه ارائه نکردم، من حقیقتاً از رئیس

جمهوری و معاون رئیس جمهوری عذرخواهی کردم و آنها پوزش مرا پذیرفتند».
پئس جوانس خبرنگار سسی ان در مسکو درباره این مخالفت کرد: قطعا فلین با روسیه در ارتباط بوده است و قطعاً مسکو نیز به این موضوع واکنش نشان خواهد داد. اما تازه ترین واکنش به این رسوایی سیاسی در دولت ترامپ،

بازداشت ۵۵۰ نفر در ترکیه به اتهام ار تباط با پ.ک.ک»

سرویس خارجی:
پلیس ترکیه با انجام عملیات گسترده‌ای در سراسر این کشور، بیش از ۵۵۰نفر را به اتهام ارتباط با «پ. ک. ک.» در این راستا، پلیس اعلام کرد: پلیس ترکیه، شماری از اعضای «ارتش پ.ک.ک» در بین ۵۵۰ نفر هستند که در عملیات پلیس در ۲۵ استان ترکیه بازداشت شده اند. پلیس رهبر جریان صدر عراق در بغداد و درگیری میان آزادی نیروهای امنیتی، چند تن از دو طرف حذف شدند.

در همین حال، فرستاده اردش سازمان ملل به عراق، بر لزوم اجرای اصلاحات مورد مطالبه شهروندان این کشور در زمینه تغییر قوانین و نظام انتخاباتی، تاکید کرد: «این

کویش» با انتشار بیانیه ای افزود: تا زمانی که کمیسیون عالی مستقل انتخابات جایگزین شود، این نهاد باید بتواند حکومت قانونی خود فارغ از مداخله و تهدید عمل کند. به وظایف امنیتی و شش در دیگر نیز قرار دادند. این امر از طرفی، منابع امنیتی در بغداد گفتند: بر اثر انفجار یک خودروی بمب گذاری شده در جنوب پایتخت عراق، چهار شهروند کشته شد در دیگر زخمی شدند.این منابع افزودند: انفجار خودروی بمب گذاری شده در منطقه «مسکونی – تجاری (البیاع) در جنوب بغداد اتفاق افتاد که از مسوئیتی دیگر، یک انفجار تروریستی دیگر در نزدیکی بازاری در منطقه «الاماره» در جنوب بغداد منجر شد. در این انفجار نیز، یک شهروند کشته و چهار تن دیگر زخمی شدند. منطقه «هوانان» در جنوب شرق شرق شرق بغداد نیز شاهد انفجار یک بمب و زخمی شدن و

را به مکان نامعلومی منتقل کردند.
از طرفی، روزنامه «انیمز او» اسرائیل به نقل از وزیر همکاری منطقه‌ای رژیم صهیونیستی نوشت: منامه و رژیم صهیونیستی نزدیک دارند و خط هوایی قطر وارد بحرین شدند. این پایگاه خیری افزود: شماری از ماموران امنیتی بحرین با خودروهای متعلق به وزارت کشور، این اشخاص

را به مکان نامعلومی منتقل کردند.
از طرفی، روزنامه «انیمز او» اسرائیل به نقل از وزیر همکاری منطقه‌ای رژیم صهیونیستی نوشت: منامه و رژیم صهیونیستی نزدیک دارند و خط هوایی قطر وارد بحرین شدند. این پایگاه خیری افزود: شماری از ماموران امنیتی بحرین با خودروهای متعلق به وزارت کشور، این اشخاص

ضمن درخواست بازگشت سوریه به جایگاه خود در اتحادیه عرب، اعلام کرد که ادامه خالی ماندن کرسی سوریه در این اتحادیه دیگر قابل قبول نیست.در این بیانیه سوریه به آخرین نشست بحران سوریه بر اساس نتایج به دست آمده از نشست آستانه، بر ضرورت حفظ موسسات و نهادهای دولتی سوریه تاکید شده است.بر اساس بیانیه مزبور، روابط راهبردی و مبارزات مشترک مصر و سوریه در طول تاریخ به اضافه رهبری مصر در جهان عرب ایجاب می کند که این کشور در یرونده سوریه دخالت نباشد داشته باشد زیرا نداشتن نقش اتحادیه عرب و به طور خاص کشورهای عربی در بحران سوریه آن هم در شرایطی که کرسی این کشور خالی مانده است، دیگر قابل قبول نیست. این کمیته پارلمانی مصر ضمن تاکید بر حفظ تمامیت ارضی

سرویس خارجی:
پارلمان مصر در موضعی قابل توجه، بازگشت سوریه به اتحادیه عرب را خواستار شد.
کمیسیون امور عربی پارلمان مصر در بیانیه ای ضمن درخواست بازگشت سوریه به جایگاه خود در اتحادیه عرب، اعلام کرد که ادامه خالی ماندن کرسی سوریه در این اتحادیه دیگر قابل قبول نیست.در این بیانیه سوریه به آخرین نشست بحران سوریه بر اساس نتایج به دست آمده از نشست آستانه، بر ضرورت حفظ موسسات و نهادهای دولتی سوریه تاکید شده است.بر اساس بیانیه مزبور، روابط راهبردی و مبارزات مشترک مصر و سوریه در طول تاریخ به اضافه رهبری مصر در جهان عرب ایجاب می کند که این کشور در یرونده سوریه دخالت نباشد داشته باشد زیرا نداشتن نقش اتحادیه عرب و به طور خاص کشورهای عربی در بحران سوریه آن هم در شرایطی که کرسی این کشور خالی مانده است، دیگر قابل قبول نیست. این کمیته پارلمانی مصر ضمن تاکید بر حفظ تمامیت ارضی

از مسوئ الکسی پوشکوف' رئیس کمیته روابط خارجی مجلس دوما روسیه داده شده است. خبرنگار سی ان ان گزارش داد: روسیه میگوید که کشور مکزکی مربوط می شود. نخست وزیر کانادا نیزدر دیدار خود با رئیس جمهوری آمریکا تاکید کرد: کشورش در برخی موضوعات با ایالات متحده موافق نیست. در پس لیخندها و تشریفات که در دیدار «جاستین ترودو» نخست وزیر لیبرال کانادا با «دونالد ترامپ» رئیس جمهوری آمریکا روی داد، دو اختلاف اساسی نهفته بود: اختلاف بر سر مهاجران و حقوق زنان. ترودو با اشاره به ممنوعیتی که دونالد ترامپ بر ضد مهاجران هفت کشور مسلمان به اجرا گذاشته به واشنگتن هشدار داد: کانادا در همه چیز، از جمله در مورد این ممنوعیت، با واشنگتن توافق نظر ندارد.

از مسوئ الکسی پوشکوف' رئیس کمیته روابط خارجی مجلس دوما روسیه داده شده است. خبرنگار سی ان ان گزارش داد: روسیه میگوید که کشور مکزکی مربوط می شود. نخست وزیر کانادا نیزدر دیدار خود با رئیس جمهوری آمریکا تاکید کرد: کشورش در برخی موضوعات با ایالات متحده موافق نیست. در پس لیخندها و تشریفات که در دیدار «جاستین ترودو» نخست وزیر لیبرال کانادا با «دونالد ترامپ» رئیس جمهوری آمریکا روی داد، دو اختلاف اساسی نهفته بود: اختلاف بر سر مهاجران و حقوق زنان. ترودو با اشاره به ممنوعیتی که دونالد ترامپ بر ضد مهاجران هفت کشور مسلمان به اجرا گذاشته به واشنگتن هشدار داد: کانادا در همه چیز، از جمله در مورد این ممنوعیت، با واشنگتن توافق نظر ندارد.

از مسوئ الکسی پوشکوف' رئیس کمیته روابط خارجی مجلس دوما روسیه داده شده است. خبرنگار سی ان ان گزارش داد: روسیه میگوید که کشور مکزکی مربوط می شود. نخست وزیر کانادا نیزدر دیدار خود با رئیس جمهوری آمریکا تاکید کرد: کشورش در برخی موضوعات با ایالات متحده موافق نیست. در پس لیخندها و تشریفات که در دیدار «جاستین ترودو» نخست وزیر لیبرال کانادا با «دونالد ترامپ» رئیس جمهوری آمریکا روی داد، دو اختلاف اساسی نهفته بود: اختلاف بر سر مهاجران و حقوق زنان. ترودو با اشاره به ممنوعیتی که دونالد ترامپ بر ضد مهاجران هفت کشور مسلمان به اجرا گذاشته به واشنگتن هشدار داد: کانادا در همه چیز، از جمله در مورد این ممنوعیت، با واشنگتن توافق نظر ندارد.

از مسوئ الکسی پوشکوف' رئیس کمیته روابط خارجی مجلس دوما روسیه داده شده است. خبرنگار سی ان ان گزارش داد: روسیه میگوید که کشور مکزکی مربوط می شود. نخست وزیر کانادا نیزدر دیدار خود با رئیس جمهوری آمریکا تاکید کرد: کشورش در برخی موضوعات با ایالات متحده موافق نیست. در پس لیخندها و تشریفات که در دیدار «جاستین ترودو» نخست وزیر لیبرال کانادا با «دونالد ترامپ» رئیس جمهوری آمریکا روی داد، دو اختلاف اساسی نهفته بود: اختلاف بر سر مهاجران و حقوق زنان. ترودو با اشاره به ممنوعیتی که دونالد ترامپ بر ضد مهاجران هفت کشور مسلمان به اجرا گذاشته به واشنگتن هشدار داد: کانادا در همه چیز، از جمله در مورد این ممنوعیت، با واشنگتن توافق نظر ندارد.

از مسوئ الکسی پوشکوف' رئیس کمیته روابط خارجی مجلس دوما روسیه داده شده است. خبرنگار سی ان ان گزارش داد: روسیه میگوید که کشور مکزکی مربوط می شود. نخست وزیر کانادا نیزدر دیدار خود با رئیس جمهوری آمریکا تاکید کرد: کشورش در برخی موضوعات با ایالات متحده موافق نیست. در پس لیخندها و تشریفات که در دیدار «جاستین ترودو» نخست وزیر لیبرال کانادا با «دونالد ترامپ» رئیس جمهوری آمریکا روی داد، دو اختلاف اساسی نهفته بود: اختلاف بر سر مهاجران و حقوق زنان. ترودو با اشاره به ممنوعیتی که دونالد ترامپ بر ضد مهاجران هفت کشور مسلمان به اجرا گذاشته به واشنگتن هشدار داد: کانادا در همه چیز، از جمله در مورد این ممنوعیت، با واشنگتن توافق نظر ندارد.

تقریب اطلاعات

چهار شنبه ۲۷ بهمن ۱۳۹۵

۱۷ جمادی الاول ۱۳۳۸- ۱۵ فوریه ۲۰۱۷

ظهر شرعی
غروب آفتاب
افان مغرب
نیمه شب‌رعی
(بایان وقت ادای نماز)
افان صبح (فردا)
طلوع آفتاب (فردا)

۱۸ و دقیقه
۱۷ و دقیقه
۱۸ و دقیقه
۲۳ و دقیقه
۲۶ و دقیقه
۵ و دقیقه

نماینده دائم عربستان در سازمان ملل با انتقاد از عملکرد هیات‌های دیپلماتیک کشورش در خارج گفت: سطح بازدهی و کارایی فردی دیپلمات‌های عربستان بسیار ضعیف شده است.

«عبدالله المعلمی» در نشست عمومی رئیس‌ان‌های این کشور در خارج که با حضور تمامی سفرا و نمایندگان دائم این کشور در نهادهای منطقه‌ای و بین‌المللی برگزار شد، ضمن انتقاد از عملکرد هیات‌های دیپلماتیک این کشور در خارج گفت: این منبع وجهه قابل پذیرش نیست که ریاست‌اف در بازدهی هیات‌های دیپلمات خود ضعف داشته باشد. المعلمی با ادامه انتقاداتش گفت: نتایج‌س رای گیری برای پیش‌نویس چهاره‌ای ارائه شده از سوی عربستان در محافل بین‌المللی نشان دهنده کاهش حمایت کشورهای اروپایی و آمریکایی لایت و برخی کشورهای آفریقایی از ریاض است و در برخی طرح‌های بین‌المللی پیشنهاد شده از سوی عربستان حتی شاهد خودداری برخی کشورهای اسلامی از رای دمی و حمایت از خود هستیم.

پارلمان مصر خواستار بازگرداندن سوریه تحت حاکمیت اسد به اتحادیه عرب شد

و استقلال سوریه، اعلام کرد: مردم سوریه حق دارند که آینده کشور خود را از طریق انتخابات و در نظر گرفتن منافع کشورشان رقم بزنند.این بیان ضمنی نشان

به روابط راهبردی سوریه و مصر، عدم نقش آفرینی کشورهای عربی از جمله مصر در نشست آستانه برای حل بحران سوریه را محکوم کرد و هشدار داد که فروپاشی یا تجزیه سوریه خطری برای سراسر منطقه از جمله مصر به شمار می رود.ناظران و کارشناسان این درخواست را تمایل آشکار مصر برای بازگشت بشار اسد به کرسی سوریه در اتحادیه عرب دانسته اند.این درخواست کمیته پارلمانی مصر و صدور بیانیه در این خصوص در آستانه برگزاری نشست آینده سران اتحادیه عرب مطرح شده که قرار است ۲۹ مارس آینده در اردن برگزار شود.موضوع این کمیته پارلمانی مصر در این مورد موضع نظام حاکم مصر به رهبری عبدالفتاح سیسی در حمایت از نظام بشار اسد قرار دارد. مصر پیشتر نیز بارها از دولت سوریه در مقابله با گروه های تروریستی حمایت کرده بود که انتقاد شدید عربستان

سرویس خارجی:
ژنرال «میشل عون» رئیس جمهوری لبنان به رژیم صهیونیستی هشدار داد که یکپار جهان امروز به سر می برد، تکلیف سوم محارب در رژیم صهیونیستی موفق کرد که اندیشه صهیونیستی موفق باشد.ست جدجی عربی-اسرائیلی-را به جدجی عربی -عربی که درگیری های خونین طایفه ای مبتنی است، تبدیل کند، رئیس‌جمهوری لبنان درباره سلاح حزب‌الله اظهار داشت: این مسئله به استراتژی دفاعی که ما سعی در تدوین آن داریم، بستگی دارد؛ لبنان با توجه به محیط آن و از دو جنبه نیروی انسانی و

حمله گننده های عربستان به «مارب» یمن با بمب های خوشه ای

سروس خارجی:
نیروی هوایی عربستان سعودی در حمله به استان «مارب» یمن، بار دیگر با بمب خوشه ای استفاده کرد. در همین رابطه، شبکه خبری «المسیر» گزارش داد: در این حمله، یک منطقه مسکونی در شهر «صرواح» در استان «مارب» یمن، هدف بمب خوشه ای حمله های عربستانی قرار گرفت. این در حالی است که، عربستان در یمن، بارها از بمب خوشه ای استفاده کرده و شمار زیادی را به خاک و خون کشیده است. از طرفی، در بمباران شهر «المرب» در استان «صعده» توسط جنگ‌های رژیم سعودی، سه یمنی کشته و چهار تن دیگر مجروح شدند. در چنین شرایطی، و در پاسخ به حملات وحشیانه عربستان، ارتش و کمیته های مردمی یمن، هفت مزدور عربستان را در استان «تعر» در جنوب غرب این کشور به هلاکت رساندند. یک نظامی عربستان نیز در پایگاه «السوده» استان حیران، در جنوب عربستان، هدف حمله تک تیراندازان یمنی قرار گرفت و کشته شد.نیروهای یمنی همچنین یک تانک ابرارم متعلق به ارتش رژیم سعودی را در پایگاه «الجمعه» در جنوب عربستان، مهلوم گرداز سور، تیرانه‌ای ارتش یمن پایگاه نظامی «الغویه» عربستان را هدف قرار داد که در این حمله، تلفاتی به نظریمان سعودی وارد شد. «از سوی دیگر، ارتش و کمیته های مردمی یمن، خودروی زرهی امارات را در منطقه «المصعنه» در فرمانداری «صرواح» استان «مارب» هدف قرار دادند که تمامی سرشنیان آن کشته شدند. همچنین، پنج تن از مزدوران عربستان در حمله توپخانه‌ای و تبادل آتش با نیروهای یمنی در شرق «تعز» را درآوردند.

شمار کشته شدگان انفجار «لاهور» پاکستان به ۱۶ تن افزایش یافت

سرویس خارجی:
منابع امنیتی از افزایش شمار کشته شدگان انفجار تروریستی لاهور پاکستان، به ۱۶ تن خورند. در این رابطه، این منابع اعلام کردند: شمار تلفات انفجار انفجار در شهر لاهور پاکستان به ۱۶تن و همچنین شمار زخمی ها به ۱۰۰ نفر افزایش یافته است. منابع امنیتی همچنین گفتند: به علت شدت انفجار، احتمال افزایش کشته ها همچنان وجود دارد.

در همین حال، به دنبال عملیات تروریستی لاهور پاکستان، «بهرام قاسمی» سخنگو و رئیس مرکز دیپلماتی عمومی و رسانه‌ای وزارت خارجه کشورمان، ضمن ابراز همدردی با دولت و ملت کشور همسایه، این عملیات تروریستی را شدیداً محکوم کرد.قاسمی تاکید کرد: جمهوری اسلامی ایران همواره و در چنین شرایطی، تنها شای مرزی دیناری و آبادی نیز با کشته شدن‌شدن به نظامی پاکستانی تشدید شد. در این راستا ارتش پاکستان با صدور بیانیه ای اعلام کرد: به نظر می‌رسد که نیروهای مرزبان این کشور بر اثر آتشباری نیروهای مرزی هند کشته شدند. در این بیانیه همچنین آمده است: نیروهای پاکستانی نیز در پاسخ به آتشباری پاکستانی در امتداد خط کنترل مرزی کشمیر که از سوی

هزینه ۲۰۰ میلیون دلاری آمریکا برای به روز رسانی سامانه پاتریوت فارس: شرکت تسلیحات سازی ریتن اعلام کرد که آمریکا و همپانانش بیش از ۲۰۰ میلیون دلار برای به روز رسانی سامانه‌های دفاع موشکی «پاتریوت» هزینه کرده‌اند. طبق این گزارش، فرماندهی مقاطعه‌کاری ارتش آمریکا این قرارداد را صادر کرده و ۱۲ کشور که برای دفاع خود به سامانه‌های پاتریوت تکیه دارند، بودجه آن را تأمین کرده‌اند. شرکت ریتن، کار ارتقای سامانه‌های دفاع موشکی پاتریوت را آغاز کرده تا قابلیت این سامانه‌ها را افزایش دهد و آمادگی آن را بهبود بخشد.

آمریکا معاون سوری الاصل رئیس‌جمهوری ونزوئلا را تحریم کرد

ایسنا:دولت جدید امریکا معاون رئیس جمهوری ونزوئلا را به اتهام آنچه دست داشتن در قاجاق بین‌المللی موادمخدر خوانده، در فهرست تحریم‌های خود قرار داد.این حکم اجرایی که کاخ سفید می گوید نتیجه یکسال تحقیقات است، باعث تشدید تنش‌ها میان دولت واشنگتن و ونزوئلا شده است. طارق العیسی معاون سوری الاصل نیکلاس مادورو، ارشدترین مقام این کشور است از سوزی آمریکا هدف تحریم قرار گرفته است.وی متولد ونزوئلا اما پدرش سوریه ای است و تاکنون پست‌های متعددی نظیر وزیر کشور و دادگستری ونزوئلا را برعهده داشته است.

بازداشت یک فرد شبیه هیتلر در اتریش
ایرنا: پلیس اتریش فردی را که در روزهای اخیر در شهر زادگاه هیتلر با ظاهری شبیه رهبر آلمان نازی رفت و آمد کرده بود، بازداشت کرد. سخنگوی پلیس اتریش اعلام کرد که این فرد ۲۵ ساله اتریشی در آپارتمانش در شهر «برانو ام این» در شمال اتریش بازداشت شد. این مرد که خود را «هرالد هیتلر» می نامد، بر اساس قانون سال ۱۹۴۲ که هر گونه تبلیغ ایدئولوژی نازی را جرم دانسته، بازداشت شده است. پلیس اعلام کرد این فرد که هنگام بازداشت هیچ مقاومتی نکرد، در اواسط ماه ژانویه (اواخر دی ماه) به شهر زادگاه هیتلر نقل مکان کرده بود.

پادشاه جدید بلژند: نمی خواهم فقط مقام تشریفاتی باشم

ایسنا: پادشاه جدید بلژند در همین ابتدای کار رویکردی قاطع را برای تثبیت حکومتش در پیش گرفته و به نظر می‌رسد بر خلاف پدرش که در برابر قدرت‌های بزرگ سواى حمایت مردمی می‌گردد، «ماها ولفرالدوگلوکسبورگ» به نژادهای حاکم بر این کشور گفته که قرار نیست یک مقام مخفی و تشریفاتی در پشت صحنه باشد. این در حالی است که پدر فقید او یعنی «فیهومبول آلدویاج» بسیار در تایند محبوب و جایگاهی به حد پرنسپش شاه کرده بود. این موضوع در تایند محبوب پیدا کرده چراکه در این کشور روابط میان خاندان سلطنتی، ارتش و سیاستمداران برای مدتی طولانی ثبات را در این کشور به عنوان دومین اقتصاد بزرگ جنوب شرق آسیا و قادیمی ترین همپیمان آمریکا در این منطقه حفظ کرده است.

ناوگروه نیروی دریایی آمریکا پس از یک وقفه دو ماهه هدف گرفتن مواضع داعش در سوریه را از شرق دریای مدیترانه آغاز کرد

و از آنجا به بمباران اهداف داعش در عراق بپردازد. از سویی روزداگستری سوریه از تشکیل حمله تحقیق درباره جزئیات گرفتاری مسلح در استان حلب خبر داد. این درحالی است که دیدبان حقوق بشر در گزارشی مدعی شد نیروهای دولتی سوریه در مناطقی که پیشتر در حلب تحت سیطره مخالفان بوده از سلاح شیمیایی استفاده کرده‌اند.خبر دیگر اینکه مسکو از اعزام یک گردان پلیس نظامی روسیه به سوریه خبر داد. این گردان پلیس نظامی، امنیت را برای نیروی هوایی روسیه در سوریه تأمین خواهد کرد. مرکز برای آشتی و صلح در سوریه خواهد بود. در این حال سرگئی لاوروف وزیر خارجه روسیه بر ضرورت هماهنگی همه شرکت کنندگان در نبره علیه تروریسم در سوریه با ارتش این کشور تاکید کرد و گفت، همه باید برای نبرد علیه تروریسم با ارتش سوریه هماهنگ شوند.

میشل عون درباره تکرار جنگ علیه لبنان، به رژیم صهیونیستی هشدار داد

اطلاعات

نهضت یار

امام خمینی: هاشمی زنده است
تا نهضت زنده است

به مناسبت چهلمین روز ارتحال یار انقلاب

با آثار و گفتاری از:

محمد جواد ظریف

مجید انصاری

کمال خرازی

احمد مسجد جامعی

محسن هاشمی

علی مطهری

محمد رضا باهنر

محمد رضا عارف

سید عطاء الله مهاجرانی

ایرج فاضل

سید هادی خسرو شاهی

سید محمد اصغری

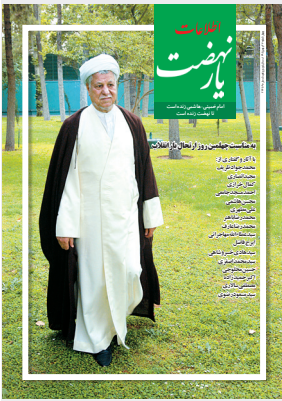
حسین محلوچی

اکبر حمیدزاده

مصطفی سالاری

سید مسعود رضوی

ویژه‌نامه چهل‌مین روز درگذشت آیت‌الله هاشمی رفسنجانی

اطلاعات

- صاحب امتیاز :
- شرکت ایرانچاپ (موسسه اطلاعات)
- مدیر مسئول : سید محمود دعایی
- سردبیر: علیرضا خانی
- دبیرویژه‌نامه: منوچهر دین‌پرست
- زیرنظر: سیدمصطفی کاظمی
- تحریریه ویژه نامه:
- علیرضا بردبار- حسین آقایی
- امیررضا طوسی‌نژاد – هومن ظریف
- محمدرضا حیدرزاده
- عکس‌ها: علی آذرنیاب- سعید نیک‌نژاد
- محمد نجفی
- عکس جلد: محمد کاظم پور
- سرپرست حروفچینی: رحیم رضانی
- گرافیکست : علیرضا سر بازو وطن‌رشدید

زه‌د فروشی و زاهد‌نمائی

■ احمد مسجدجامعی

کلاسور و قدری نوشته به خط آقای هاشمی به چشم می‌خورد. این نوشته ها بیشتر متن سخنرانی های ایشان بود که برای تنظیم هر کدام آنها، ساعتی را به مطالعه می‌گذراندند و ماحصل این مطالعات در متن سخنرانی ها گنجانده می شد. آقای محسن هاشمی عنوان کردند که این سنت از همان سال های اول انقلاب از سوی حاج آقا صورت می گرفت. مخصوصا برای سخنرانی هایشان در نماز جمعه که بخشی از وقت حاج آقا را به خود اختصاص می داد. مبل، کنار پنجره بود. محسن هاشمی با دیدن آن مبل به تلخی گریست و همه را به‌شدت متاثر کرد. بعد از فوت پدر نخستین بار بود که در این اتاق باز می‌شد. این به‌واقع اتاق شخصی آقای هاشمی بود. درست بالای همین اتاق در طبقهٔ دوم، اتاق دیگری بود که در آن رایانهٔ شخصی و وسیلهٔ ورزشی برای دویدن به چشم می‌آمد. در این اتاق هم باز تعدادی کتاب دیده می‌شد که ظاهرا کتابهای در دست مطالعهٔ هاشمی بود. زیرزمین این بنا نیز که فرش و هیچ پوشش دیگری

رد صلاحیت می‌شد با رای نمی‌آورد اما با نظام و مردم قهر نمی‌کرد و خسته نمی‌شد.

همهٔ آنچه نوشتیم حاصل تاملی است که در تهرانگردی روز جمعه، پانزدهم بهمن، در دیدار با خانوادهٔ هاشمی و دیدن اتاق و وسایل شخصی و کتابخانه و منزل او دست داد. هاشمی که مخالفانش او را به اشرافی‌گری متهم می‌کردند، در خانه‌ای معمولی و استیجاری که بر اساس گفتهٔ آقای محسن هاشمی متعلق به دولت بود، زندگی می‌کرد. ابتدا به اتاق پذیرایی آنها رفتیم که علاوه بر وسایل معمولی، تعدادی عکس از امام خمینی (ره) و پدر مرحوم آقای هاشمی و پدر همسر ایشان، عفت مرعشی، که از نوادگان مرجع عالیقدر سید محمد کاظم یزدی، صاحب کتاب فقهی مهم عروه‌الوثقی است، قرار داشت و عکسی هم از مرحوم آیت‌الله مرعشی نجفی. خاندان مرعشی از سادات ریشه‌دار و مشهور ایران هستند که در تاریخ نقش و جایگاه خاصی داشته‌اند. آقای هاشمی دوران طلبگی خود را زیر نظر اخوان مرعشی در قم گذراند. اخوان مرعشی، دو برادر بودند که گوئی همچون سیبی به دو نیم شده باشند و در قم، نجف و مشهد نام‌آور بودند و من آن دو برادر را، وقتی به تهران می‌آمدند، در منزل پدرم بارها دیده بودم و بخوبی رفتار و گفتار شیرین آنها را به یاد دارم.

▲ اتاق آقای هاشمی رفسنجانی در منزل (عکس: داود قهردار)

علاوه بر اینها، تابلوفرشی بر دیوار آویزان بود. این تابلو فرش، اثری ویژه و یا گران‌بها نبود و از گونهٔ همان تابلوفرش‌هایی بود که در بازار بسیار یافت می شود. تصویر این تابلوفرش، عشاير کوچ‌رو بود. همچنین در گوشه دیگری از اتاق ها هم قاب عکس های کوچکی از دوران کودکی فرزندان آقای هاشمی و همچنین نوه های ایشان به چشم می‌خورد که به صورت مرتبی روی میزی چیده شده بودند. دور تادور اتاق هم مبل های یکدست معمولی کنار هم بودند که جای همان پشتی های قدیمی را گرفته بود. در اتاق کوچک کتابخانه، انبوهی کتابهای طبقه‌بندی شده وجود داشت و فهرستی از آنها در چند دفترچه تهیه شده بود. کتابخانه داخل اتاق نیز از جنس چوب و قدیمی بود و معلوم بود که همان طور به روال سابق خود باقی مانده است. در گوشهٔ اتاق مبل راحتی تک نفره‌ای قرار داشت و بر روی آن پارچه سفیدی کشیده بودند و میز عسلی کوچکی که بر روی آن تعدادی کتاب دیده می‌شد، این مجموعه را کامل می‌کرد. بر خلاف اتاق های مطالعه امروز، از میز کار خبری نبود و فضای این اتاق یادآور فضای اتاق مطالعه علمای قدیم بود. در آن سوی مبل عینک، ذره‌بین، قلم، کاغذ،

آن را نمی‌پوشاند، پر از کتاب و قفسه بود و می‌توان آن را کتابخانهٔ اصلی هاشمی دانست. اتاق دیگری که محل دید و بازدیدهای عمومی‌تر بود نیز با تصویری از فلسطین آراسته شده بود و می‌گفتند هدیهٔ یاسر عرفات به آقای هاشمی است در نخستین سفری که در اوایل انقلاب به ایران کرده بود و شاید نام فرزند کوچکش را در همان مناسبت‌ها انتخاب کرده باشند. در این اتاق یکی دو اثر دیگر هم بود که شاید مربوط به هدایای خانم عفت مرعشی بوده باشد. این اتاق بیشتر محل دیدارهای عمومی آقای هاشمی بود. فضای اتاق نیز به شکل و شمایل سنتی، فاقد هر گونه مبلی بود و پشتی‌هایی به دیوار تکیه داده شده بود. باری هاشمی بارها و بارها با ملامت و نکوهش تازه به دوران رسیده‌ها و نوکیسه‌ها روبرو شد. همان کسانی که تا روز آخر دست از این کار برنداشتند. در تصویری، دست او از درون ماشین بنز آبی رنگی را کشیدند که داشت به دختر فقیری پول می‌داد و دربارهٔ او آنچه می‌توانستند، ساختند و گفتند و منتشر کردند. اما مهمترین وجه معنوی زندگی هاشمی این بود که زه‌د فروشی و زاهد‌نمائی نمی‌کرد.

دکتر محمد جواد ظریف:

هاشمی همه اعتبار خود را برای منافع ملی گرو می گذاشت

بزرگترین درسی که من از آقای هاشمی گرفتم این بود که ما باید هزینه این انقلاب و کشور شویم نه اینکه انقلاب و کشور هزینه ما شود

شما با مرحوم آیت الله هاشمی سالیان درازی همکاری کرده اید. بویژه در دوران جنگ و دیپلماسی مربوط به جنگ و سیاست خارجی. چه ویژگی هایی از سیاست ورزی آیت الله هاشمی در ذهن دارید؟

اصولاً آقای هاشمی، فردی بود که هم دید بسیار وسیع و بلندی داشت هم روح بسیار بلند و بزرگی داشت و من بارها شاهد بودم که (بعضی هایش را شخصی شاهد نبودم بلکه شنیده ام اما بعضی هایش را شخصاً شاهد بودم) آدم در صحبت با ایشان احساس می کرد که در واقع، ایشان همه چیز را برای پیشرفت کشور و انقلاب می خواهد و حاضر است همه فشارها را تحمل کند. در جنگ، معلوم شد که آقای هاشمی برای حل مشکلات کشور تا چه حد حاضر بودند از خود گذشتگی نشان دهند. در بخش اول مذاکرات جنگ که من مشاور آقای دکتر ولایتی بودم در یک مقطعی سفیر دوم در سازمان ملل بودم و اینجا است که بیشترین قسمت مربوط به جنگ در ارتباط با آقای هاشمی است، مقداری که با آقای هاشمی، مستقیم ارتباط داشتیم برای کمک به آزادی گروگان ها در لبنان بود و نقشی که ایشان در آن زمینه داشتند که چون در این قضیه در سازمان ملل، من مستقیم همکاری می کردم و پیگیری می کردم، با آقای هاشمی تماس داشتیم که در بحث هایی که ایشان هم با دبیر کل سازمان ملل داشت هم با نماینده ویژه دبیر کل سازمان ملل داشت، کاملاً مشخص بود که ایشان با یک دید باز، می خواهد مشکل حل شود و منافع ملی حاصل شود. در مذاکراتی که از طرف ایشان با صدام صورت می گرفت باز هم دقت ایشان را در موضوعات دیدیم؛ توجه ویژه ای که به منافع ملی داشت. همچنین هوشیاری و ذکاوت ایشان واقعاً ستایش برانگیز بود.

در مجموعه این مباحث، من کاملاً احساس می کردم که آقای هاشمی این آمادگی را دارد که برای پیشبرد منافع ملی، اعتبار و حیثیت خودش را گرو بگذارد و شاید این بزرگترین درسی است که من از آقای هاشمی گرفتم که قرار است ما هزینه این انقلاب و کشور بشویم نه کشور هزینه ما شود و این همیشه در ذهن من خواهد ماند. در دوران پس از آتش بس و پس از رحلت امام، مذاکرات سه جانبه ای میان ایران و عراق و سازمان ملل برگزار شد که این در زمان ریاست جمهوری مرحوم هاشمی بود. نقش شخصی و شخصیتی هاشمی در آن برهه را چگونه دیدید؟

آقای هاشمی مستقیم نظارت داشتند. آقای دکتر ولایتی از حضرت امام حکمی گرفته بودند که ایشان، مسئولیت مذاکرات را به عهده داشتند و شخصاً هم با امام هماهنگ می کردند هم با ریاست محترم جمهوری و مقام معظم رهبری و هم با آقای هاشمی. لذا در این مثلث مهم، آقای ولایتی هماهنگ می کردند. آقای هاشمی هم نقش بسیار مهمی در این زمینه داشتند.

آن زمان ما یک هیأت مذاکره کننده داشتیم که آقای دکتر روحانی هم که با آقای هاشمی در جنگ، مستقیم کار می کردند در همان هیأت بودند. آن وقت ایشان رئیس کمیسیون خارجی مجلس هم بود به هر حال آقای ولایتی منظم گزارش کار را به مرحوم آیت الله هاشمی می دادند و از ایشان کسب تکلیف می کردند. ایشان مستقیماً بر مذاکرات و جزئیات آن نظارت داشتند.

شما در مقطع شناخته شدن عراق به عنوان آغازگر جنگ با آقای خاویز پرز دکونیار دبیر کل وقت سازمان ملل کار می کردید، نقش بارز آقای هاشمی در آن مقطع چه بود؟

مقطعی که من مستقیم با آقای هاشمی کار کردم مقطع مربوط به تعیین متجاوز بود که عراق به عنوان متجاوز تعیین شده در آن دوره کار بسیار فشرده ای با آقای هاشمی دنبال کردیم.

آقای هاشمی در آن موضوع، با توجه به اهمیتی که تعیین متجاوز برای کشور داشت. آنچه به عنوان یکی از اهداف ما از تعیین متجاوز در جنگ مطرح بود، جبران خسارت ها بود. هیاتی را آقای دکونیار فرستاد. آقای هاشمی آقای دکتر

میرزاده را مسئول کردند که در رأس هیاتی تعیین خسارات کنند. کار مفصلی صورت گرفت و در همه این مسائل نمی توانم زیاد وارد جزئیات بحث ها شوم.

تماس هایی با آقای هاشمی داشتیم ایشان در مذاکره با دکونیار یا نماینده ویژه اش با شجاعت وارد می شدند و بحث می کردند. از نظر من یک نکته محوری در مورد آقای هاشمی این است که معتقد بود همه چیز را باید با توجه به منافع انقلاب و کشور پیگیری کنیم.

نقش آقای هاشمی در مذاکرات هسته ای چگونه بود؟

در دوران ریاست جمهوری آقای خاتمی که مسئولیت مذاکرات با دکتر روحانی بود و بنده هم مذاکره کننده ارشد آن زمان بودم؛ آقای هاشمی نقش بسیار مهمی در این زمینه داشتند. اگر خاطرتان باشد سران کشور، جلسه گسترده تری برگزار کردند و آقای هاشمی هم در آن، نقش بسیار فعالی داشت.

در آن دوران، حمایت جدی ایشان از مذاکرات باعث شد کار پیش برود. در دولت یازدهم از ابتدا آقای هاشمی با تأکید بر ضرورت حفظ اصول می گفتند که ما نباید بپذیریم هیچ بخش از برنامه هسته ای مان تعلیق یا کنار گذاشته بشود؛ اما همزمان بر این نکته که در مذاکره صبر داشته باشیم، بایستیم و پیش برویم و نگران نباشیم چون مردم و رهبری پشتیبان ما هستند اصرار و تأکید می کردند. به هر حال میزان

قوت قلبی که آقای هاشمی در جلسات خصوصی به بنده و همکارانم می دادند بسیار بالا بود و حتماً در گفتگو هایی که با ریاست محترم جمهوری داشتند این گونه بودند و حمایت های علنی که می کردند. یکی دوبار خدمتشان رفتم تا بابت حمایت هایشان از تیم مذاکره کننده هسته ای از ایشان تشکر کنم. دیدار دو نفره بود. گفتم: بسیار سپاسگزارم واقعاً شما خیلی برای ما مایه گذاشتید. آقای هاشمی آنقدر مرا شرمند کرد که هنوز هم نمی توانم راحت این حرف را بزنم. هر بار تشکر می کردم، می گفت شما نباید از ما تشکر کنید. شما مذاکره کردید و کار را پیش بردید لذا ما باید از شما تشکر کنیم. برای من قابل قبول نبود آقای هاشمی با این میزان بزرگواری با فردی که همیشه خودش را شاگرد ایشان می دانسته برخورد کند. به هر حال ایشان در دیدارهای خصوصی این گونه به ما روحیه می داد.

به صورت عمومی هم شاید هیچ کس به اندازه آقای هاشمی در دیدارها و سخنرانی ها، از مذاکرات و نتیجه آن حمایت نکرد. ایشان راهنمایی های دیگری در جزئیات مسائل ارائه می کردند و بیش از همه پشتیبان بودند. وقتی گزارش خدمتشان می دادیم به دقت گوش می کردند، می پرسیدند و حمایت می کردند و یکی از بزرگترین سرمایه های ما بود. همان گونه که گفتم آنچه که شخصیت آقای هاشمی را بسیار برجسته می کند این که همیشه سؤال می کردند و گوش می دادند و برای همین هم، میزان احاطه ای که به جزئیات در مسائل مختلف داشتند، بسیار زیاد بود به عنوان مثال وقتی سفرای ما می خواستند نزد آقای هاشمی بروند نگران بودند که ایشان چه سؤالاتی درباره کشور محل مأموریت می پرسند.

میزان قوت قلبی که آقای هاشمی در جلسات خصوصی به بنده و همکارانم می دادند بسیار بالا بود و حتماً در گفتگو هایی که با ریاست محترم جمهوری داشتند این گونه بودند. یکی دوبار خدمتشان رفتم تا بابت حمایت هایشان از تیم مذاکره کننده هسته ای از ایشان تشکر کنم. دیدار دو نفره بود. گفتم: بسیار سپاسگزارم واقعاً شما خیلی برای ما مایه گذاشتید. آقای هاشمی آنقدر مرا شرمند کرد که هنوز هم نمی توانم راحت این حرف را بزنم.

ایشان حافظه عجیبی داشتند و نکاتی را در ذهن نگهداشته بودند. بعضاً استفاده می کردند. در ملاقات های خارجی ضمن این که بر مواضع اصولی کشور پای می فشردند، خیلی زیاد گوش می کردند. یادم است در یکی از کلاس هایم که خصوصیات دبیرکل موفق سازمان ملل متحد را برای دانشجویان می گفتم، به این خصوصیت، آقای هاشمی اشاره کردم که ایشان زیاد گوش می کنند و گفتم آقای هاشمی می تواند یک دبیرکل بسیار موفق برای سازمان ملل متحد باشد.

ویژه نامه
چهلمین روز
درگذشت
آیت الله
هاشمی
رفسنجانی

چهارشنبه
۲۷ بهمن ۱۳۹۵
سال نود و یکم
شماره ۲۶۶۵۹

اطلاعات

۳

مجید انصاری:

برجسته‌ترین ویژگی آیت‌الله هاشمی ثبات قدم بود

نیروهای انقلاب باید دور هم جمع شوند و بزرگان جناح‌های مختلف هم‌پای به میان بگذارند و با همدلی و وحدت کلمه به توسعه کشور بیندیشند تا مجبور نشویم زیر تابوت بزرگان شرمنده باشیم و توبه بطلبیم

در شورای انقلاب و حلقه اولیه انتخاب شدند و ممکن است، افسرد دیگری هم بودند، اما آن حواریون اصلی، این عزیزان بودند. آقای هاشمی همین‌طوری هاشمی نشد، ایشان با یک ایمان و با برخورداری از یک بن‌مایه سرمایه اساسی از ایمان از معبرهای متفاوت خطر و پرفراز و نشیب و قول ثابت عبور کرده است. اگر ما در دوراهی‌ها و پیچ‌های زندگی متکی به یک ایمان راسخ و بصیرت روشن به هدایت خدا نباشیم، قول ثابت نخواهیم داشت و دچار تذبذب در عقیده، تزلزل در ایمان و تلون در رفتار و زندگی خواهیم شد.

یک نوجوان پرشور با استعداد و هوش خارق‌العاده و کنجکاو و با امیدهای بزرگ وارد حوزه علمیه قم می‌شود و همین روحیه و کنجکاو و راضی‌نشدن به وضع موجود موجب می‌شود حتی جذبه بزرگی مثل آیت‌الله العظمی بروجردی که حقیقتاً همه حوزه و جهان اسلام را در شعاع تابش نور خودش قرار داده بود و دیگران کم‌فروغ شده بودند، کنجکاو و بسیار باهوش از کنار آن جذبه، جاذبه دیگری را پیدا می‌کند، به نام روح‌الله، خود ایشان در خاطراتی که روزنامه جمهوری اسلامی پس از فوت آقای هاشمی در سه شماره پی در پی مصاحبه ایشان را راجع به دوران طلبگی و حوزه چاپ کرده بود، ببینید ایشان چطور بی‌قرار و سرگردان دنبال یک کانون هدایت و شخصیت می‌گردد و جذب امام می‌شود. وقتی از ایشان سوال می‌شود که چه شد شما جذب امام شدید، نکته‌هایی که انتخاب می‌کند حکایت از هوش او و آرمان‌ها و تشخیص بلند او دارد.

بالاخره ایشان جذب امام می‌شود و تصمیم می‌گیرد که قدم بردارد.

قول ثابت هاشمی رفسنجانی را در هیچ‌جا متزلزل نمی‌بینید، نه در سربازخانه، نه در زندان، نه در زیر شکنجه‌های طاقت‌فرسای توان‌بر و بسیار کسانی که بریدند در آن مسیر و کسانی که لااقل قتیله انقلابی‌گیشان را پایین کشیدند و چه کسانی که عطای سیاست و مبارزه را به لقایش بخشیدند و سراسر دیگران و انزوای درس و بحث رفتند، اما این پولاد هر بار که در کوره شکنجه قرار می‌گرفت و کابل‌ها نه در کف پا، بلکه در مغز او سوزش ایجاد می‌کرد و بدترین شکنجه هم کابل بر کف پا بود و دیگر شکنجه‌ها، گذاشته از کوره بیرون می‌آمد و پتک‌های حوادث او را آبدیده‌تر و محکم‌تر می‌کرد و هاشمی بعد از هر زندان مصمم‌تر و محکم‌تر از آن زندان‌ها و شکنجه‌ها بود و اوست که بی‌قرار، هیچ نگاهی به همسر جوان آن زمان خود و فرزندان قد و نیم قد با فاصله سنی کم نداشت که در سرما و گرما در زندان اوین می‌آمدند و با سختی با ایشان ملاقات می‌کردند. یکی از ویژگی‌های آقای هاشمی، عاطفه بسیار قوی او بود. با کمترین موضوعی

حضور و محضر، طبعاً محذورات نمی‌گذارد همه واقعیت تجلی پیدا کند. این حقیقت در زندگی انبیاء و اولیای الهی هم بوده است، به‌ویژه در زندگی امیرالمومنین(ع)، هر یک از اولیای الهی که زمام حکومت و کشور را در دست داشته‌اند، برای سالیان متمادی هم در دوران حیاتشان همچنان سایه برخی مسائل بدخواهی‌ها، بدگویی‌ها و سوءظن‌ها و سوءتعبیرها بر سرشان هست. آرام آرام غبار فرو می‌نشیند و خلاء وجودی آنها آشکارتر می‌شود و انصاف بر دنیای بی‌انصافی حاکم می‌شود و دشمنان هم وقتی که احساس می‌کنند که خطری از ناحیه آن کانون مقاومت نیست زبان به بیان گوشه‌ای از حقایق می‌گشایند و این رسم و سنت تاریخ بوده است. من با دو سه نکته عرایض را ادامه می‌دهم.

نکته اول، باید برای همه ما که تاریخ را مطالعه می‌کنیم یا شخصیت‌های دیگران را بیان می‌کنیم از سیره بیان تاریخ قرآن استفاده کنیم. صرفاً بیان فضائل گرچه به تبیین فضائل و ترویج فضیلت‌ها هست اما از نظر قرآن کریم شیوه پرداختن به حوادث شخصیت‌های تاریخی، متفاوت است با کتاب‌های رمان یا تاریخ‌نگاری و امثال آن‌ها.

قرآن سعی می‌کند در یک بحث زنده پیوند ایجاد کند میان بیان داستان، لذا می‌پیند وقتی که از پیامبران و اقوام گذشته سخن می‌گوید، نوعاً در پایان و میانه راه با واژه «و کذالک...» پیوند ایجاد می‌کند. ما از تاریخ درس بیاموزیم و گرچه تاریخ بدون نگاه درس‌آموز در حقیقت جز یک قبرستان مرده و خاموش بی‌اثر نخواهد بود. طبق آیه قرآن، از ویژگی‌های ایمان، ثابت قدم در قول و در عمل در این جهان و آن جهان است و یکی از برجسته‌ترین ویژگی‌های آیت‌الله هاشمی رفسنجانی ثابت قدم و ثابت قول از ابتدای طلبگی تا روز یکشنبه ۱۹ دیماه ۱۳۹۵ بود.

هاشمی را ثابت‌قدم می‌بینیم. هاشمی را دو چهره نمی‌بینیم، هاشمی هر چه بود، ظاهر و باطنش یکی بود؛ ظاهر و باطنی نورانی؛ کم هستند انسان‌هایی که این‌گونه مورد لطف خدا و در معرض تربیت الهی قرار می‌گیرند و عده‌ای در معرض تابش مستقیم صف الهی یعنی ربوبیت حق قرار می‌گیرند. در این زمینه، مطالب زیاد است، به‌خصوص کسی که در تاریخ و عصر ما مورد تربیت مستقیم خدا قرار گرفت بالا رفت، حضرت امام(ره) بود و افرادی از حواریون و یاران امام که صدافسوس و هزار افسوس که ما امسال در فاصله چند ماه دو تن از حواریون و حلقه مرکزی شورای انقلاب امام را از دست دادیم. آیت‌الله العظمی موسوی اردبیلی و آیت‌الله هاشمی رفسنجانی. از آن حلقه یک خورشید و قمر بیشتر نمانده است که امیدواریم همه قدرشناس وجودش باشیم و آن رهبر معظم انقلاب اسلامی است. البته افراد دیگری به فراخور آن زمان

حجت‌الاسلام والمسلمین مجید انصاری، معاون حقوقی رئیس جمهوری معتقد است تکلیف همه ما این است، هر گامی که می‌توانیم در جهت تقارب و نزدیکی جریان‌ها و بچه‌های انقلاب در دانشگاه و خارج از آن برداریم چون در شرایط ویژه ایران، منطقه و دشمنی‌ها و خطراتی که ما را تهدید می‌کند و مشکلاتی که کشور با آن روبروست، فرصتی برای از دست‌دادن نداریم و هیچ فرصتی را نباید بسوزانیم.

آنچه در پی می‌آید، متن سخنان حجت‌الاسلام والمسلمین مجید انصاری در مراسمی است که ۱۳ بهمن از سوی انجمن حمایت از توسعه استان کرمان و کرمانی‌های مقیم تهران در گرامیداشت یاد آیت‌الله هاشمی رفسنجانی برگزار شد.

سخنم را با ابراز تأسف شدید و تألم غیرقابل توصیف از ارتحال آقای هاشمی رفسنجانی شروع می‌کنم و این ضایعه و حادثه غیرقابل جبران را خدمت شما عزیزان و همه ایران

حضرات آیات خامنه‌ای، هاشمی و بهشتی و دیگران تجدیدنپذیر هستند، اما نگرانی من این است که امروز فعالان عرصه سیاسی در نسل‌های سوم و چهارم که وارد عرصه فعالیت شده‌اند هیچ حرکت مشترکی با هم ندارند و زیر یک سقف نمی‌نشینند، راجع به مشترکات بحث و همکاری نمی‌کنند، تصویر این گروه از آن گروه تصویری است که رسانه‌ها برایشان می‌سازند یا سوءبرداشت‌ها می‌سازند و اطلاعاتشان از جناح مقابل، از نیروهای فعال آن گروه، اطلاعاتی است که دشمن حساب شده می‌دهد

و جهان اسلام تسلیت عرض می‌کنم. در این مصیبت، ایران اسلامی یکپارچه عزادار شد، چون پدری مهربان و پشتیبانی محکم و نقطه اتکایی بزرگ را از دست داد؛ اما برای ما کرمانی‌ها مصیبت مضاعف است. چون کرمان و رفسنجان بیش از دیگران مفتخر به این شخصیت بزرگ و بی‌بدیل تاریخ بود و طبعاً حسرت و اندوه ما هم قطعاً بیشتر و بزرگتر است. درباره نقش، سابقه و تأثیر آیت‌الله هاشمی در تاریخ معاصر چه قبل و چه بعد از انقلاب زیاد در این ایام گفته شده است. گرچه به نظرم هنوز آغاز دفتر است و از این پس بیشتر هم خواهیم شنید و زوایای ناگفته و ناشناخته وجود آیت‌الله هاشمی مثل همه قهرمانان بزرگ تاریخ و شخصیت‌های عظیم تاریخ بعد از رحلت ایشان بیشتر باز می‌شود، چون در

اشکشان جاری می‌شد و بغض می‌کردند. نسبت به همسر و فرزندان بسیار با علاقه بودند و برای ایشان احترام قائل بودند، اما هرگز محبت پدری برای ایشان وابستگی ایجاد نکرد که از قول ثابت دست بر دارد. از زندان که بیرون می‌آمد قبل از این‌که به فکر رفتن به منزل باشد، به فکر ادامه مبارزه بود و آقای هاشمی در این مسیر بسیار استوار ماند.

شما وقتی ویژگی‌های مالک اشتر را در نهج‌البلاغه مطالعه می‌کنید، وقتی که امیرالمومنین خبر شهادت مالک را شنید خیلی متأثر شد و فرمود «مالک و ما مالک»، چه می‌دانید که مالک که بود، مالک بلند قله‌ای بود که در میان همه قله‌ها تک بود و یک سر و گردن از همه قله‌ها رفیع‌تر بود. هیچ کوهنوردی توان دستیابی به نوک قله شخصیت مالک را نداشت؛ هیچ‌چیز و هیچ پرنده‌ای نمی‌توانست به بلندی این قله رفیع بر بگشاید. بعد در سخنانی دیگر وقتی توصیه می‌کند به اهل مصر، می‌فرماید که مالک سیف‌الله (شمشیر خدا) بود. یکی از غلامان مالک وقتی مالک شهید می‌شود می‌گوید که ما در وسایلیش که به اصطلاح در داخل کوله‌پشتی‌اش بود، نامه امیرالمومنین به اهل مصر را پیدا کردیم که امیرالمومنین به مصری‌ها می‌گوید: من اینار کردم، خودم را از مصاحبت مالک محروم کردم به خاطر اهمیتی که برای شما قائل بودم و به سمت شما کسی را فرستادم که آنجا که‌باید بجنگد، مردانه می‌جنگد و هیچ وحشی از دشمن ندارد و آنجا که باید صلح کند، از هیچ ملامتی نمی‌هراسد و مردانه می‌پذیرد و فرمود پشت سر او حرکت کنید، او بدون اذن و خواست من نه قیام می‌کند، نه قعود و نه هجوم می‌کند و نه پا پس می‌نهد. به خدا قسم بدون اغراق می‌گویم، این صفات در وجود هاشمی در اوج بود.

حقیقتاً آیت‌الله هاشمی برای امام در روزهای سخت مبارزه حکم مالک اشتر را داشت. امیر مومنان هر کاری را که به مالک می‌سپرد، مطمئن بود که کار انجام می‌شود، بدون نقص و امام نسبت به آقای هاشمی همین‌گونه بود، چه قبل، حین، بعد از انقلاب و بعد از پیروزی انقلاب آقای هاشمی نقش زیادی داشت، نقش‌های آشکار در شورای انقلاب، در تأسیس نظام، در تأسیس بنیان‌های نظام، در مجلس، در خبرگان و مجمع تشخیص مصلحت نظام و در همه جا. کجاست که هاشمی نباشد؟ در کدام عمران و آبادی، در ساخت کدام سد، کدام راه و راه‌آهن و کارخانه، در کدام کارخانه فولاد و معدن و در کدام ارتباط خارجی منسجم، اندیشه بلند هاشمی حضور نداشته است؟ امام فرمودند: هاشمی زنده است، چون نهضت زنده است.

نکته دوم، این که ما امروز دادگار آقای هاشمی هستیم، چگونه آن را جبران و از آن تجلیل کنیم؟ تجلیل از هاشمی، به سرانجام رساندن آرمان‌ها و آرزوهای اوست. آقای هاشمی برای کشور، عمران و آبادی، برای سربلندی و توسعه، برای مردم عزت و رفاه، برای انقلاب استحکام و برای نظام ادامه و برای جامعه وحدت، همدلی و هماهنگی و برای مدیریت کشور، تعقل و اعتدال را می‌طلبید و خود مظهر همه این خوبی‌ها بود. ایشان آرزو داشت که جهان اسلام متحد شود. آقای هاشمی در بحث‌های مجمع تشخیص مصلحت نظام، چگونه وقتی بحث درباره مصیبت‌های جهان اسلام می‌شد، با همه حسرت و اندوه راجع به این موضوع سخن می‌گفت و این‌که چه باید بکنیم؟ آقای هاشمی از اختلاف جهان اسلام نگران بود و رقابت‌های

کودکانه و سطحی و دردهای نادرست را چه در داخل و چه در جهان اسلام به عنوان یک مصیبت می‌پنداشت و تلاشش این بود که همه نیروها گرد هم جمع شوند. مسأله‌ای که در ماه‌های گذشته به‌خصوص پس از رحلت آیت‌الله هاشمی ذهن من را مشغول کرده و شب‌ها از این اندوه و نگرانی خوابم نمی‌برد، این است که نهضت وقتی در سال ۴۲ شروع شد،عده‌ای که تحت حلقه‌های اول، دوم و سوم امام بودند، زیر یک سقف فعالیت کردند، به زندان رفتند و تبعید می‌شدند و در خانه‌هایی راجع به نهضت فکر می‌کردند. بعد از پیروزی انقلاب هم، همه مسئولیت‌ها را از روی اخلاص پذیرفتند، برخی از این‌ها از میان رفتند و دشمنان آنان را از ما گرفتند، امثال شهید بهشتی، شهید مطهری، شهید باهنر، شهید رجایی و شهدای محراب. دشمنان بیشتر از ما این گوهرها را می‌شناختند و مقام معظم رهبری و آقای هاشمی را از همان روزهای نخست برای ترور انتخاب کردند و آنها را گلچین کرده بودند، چون از اثر وجودی آنها مطلع بودند. بعد از پیروزی انقلاب، به لحاظ طبیعت کار و انتخاب سلیقه دو جریان چپ و راست به اصطلاح امروزی اصولگسرا و اصلاح‌طلب شکل گرفت و با یکدیگر رقابت می‌کردند و امام و مقام معظم رهبری هم آنان را تأیید می‌کردند و حوزه رقابت‌ها خیلی به دشمنی و خصومت نمی‌انجامید و خود حضرت امام تدبیری که برای تعادل جریان‌ها می‌اندیشیدند، نتیجه این آشنایی، اخلاص و با هم بودن منجر به یک انسجام ملی شد که وقتی خبر رحلت حضرت امام منتشر شد و دشمنان تصور می‌کردند که از فردای آن روز جنگ قدرت در کشور شکل می‌گیرد و دوستان هم نگران بودند که چه خواهد شد، اما آن اخلاص و درک متقابل، باعث شد همه زیر یک سقف بنشینند و آقای هاشمی در آن شب با تسلط بر نفس و احساسات خودش تصمیمی گرفت و همه را به اتاق مجاور بیمارستان فراخواند و سرانجام حضرت آیت‌الله خامنه‌ای را به عنوان جانشین امام انتخاب کردند. به جرأت می‌توانم بگویم که حاشیه‌های این انتخاب کمتر از حاشیه‌های انتخاب یک وزیر بود و همه هم از آن حمایت کردند و از آن روز ۲۸ سال می‌گذرد و به لطف خداوند، مسیر انقلاب ادامه پیدا کرد و خوشبختانه رهبر معظم انقلاب در میان ما هستند که از خداوند متعال می‌خواهیم که وجود مبارکشان را تا ظهور امام‌زمان(عج) حفظ کند.

من در اینجا می‌گویم حضرات آیات خامنه‌ای، هاشمی و بهشتی و دیگران تجدیدنایذیر هستند، اما نگرانی من این است که امروز فعالان عرصه سیاسی در نسل‌های سوم و چهارم که وارد عرصه فعالیت شده‌اند، هیچ حرکت مشترکی با هم ندارند و زیر یک سقف نمی‌نشینند، راجع به مشترکات بحث و همکاری نمی‌کنند، تصویر این گروه از آن گروه تصویری است که رسانه‌ها برایشان می‌سازند یا سوءبرداشت‌ها می‌سازند و اطلاعشان از جناح مقابل، از نیروهای فعال آن گروه، اطلاعاتی است که دشمن حساب شده می‌دهد. این طرف، طرف مقابل را کافر، غربی، ضد انقلاب و آمریکایی می‌نامد و آن طرف، دیگری را عقب‌مانده، ارتجاعی و داعشی و امثال اینها. من به کسانی که به اصل فعالیت نظام پایبندند عرض می‌کنم که این مسائل موجب شده است خیل عظیمی، سیاست‌گریز و بی‌تفاوت شوند. سؤال این است که اگر خدای ناکرده اتفاقی برای کشور بیفتد این دو گروه با کدام وجه مشترک دور هم جمع خواهند

شد؛ دو گروهی که اصلاً یکدیگر را قبول ندارند و هر یک دیگری را غیرخودی می‌داند؟ من در این بحث نگاه جناحی ندارم، بلکه خطر را احساس می‌کنم. من فکر می‌کنم همین الگویی که برادران ما در کرمان تحت عنوان انجمن حمایت از توسعه کرمان و کرمانی‌های مقیم تهران از آن پیروی می‌کنند و دور هم جمع می‌شوند و راجع به توسعه استان بحث و گفتگو می‌کنند، می‌تواند برای نسل جدید هم موثر باشد. نیروهای انقلاب دور هم بنشینند و راجع به توسعه کشور صحبت کنند و این نمی‌شود، الا این‌که بزرگان هر جریان پای به میان بگذارند. چرا باید زیر تابوت بزرگان عذرخواهی و از آنان توبه بطلبیم. بسیاری بودند که زیر تابوت شهید بهشتی اشک ندامت می‌ریختند و آنچه که به او جفا کرده بودند و بسیاری هم بودند که پس از رحلت آیت‌الله هاشمی رفسنجانی اشک حسرت می‌ریزدند و عذرخواهی می‌کنند. خوشبختانه همه چیز آشکار شده است و خواهد شد. عقیده‌ام این است که تکلیف همه ما این است، هر گاهی که می‌توانیم در جهت تقارب و نزدیکی جریان‌ها و بچه‌های انقلاب، در دانشگاه و خارج از آن برداریم.

شرایط ویژه ایران، منطقه و دشمنی‌ها و خطراتی که ما را تهدید می‌کندو مشکلاتی که کشور دارد، فرصتی برای از دست‌دادن نداریم و ما هیچ فرصتی را نباید بسوزانیم. مگر آقای هاشمی کم فرصتی بود که امروز از میان رفته است؟ در همه جای دنیا، بزرگانی از این دست با هم می‌نشینند و کتاب می‌نویسند و از تجربیات آنها در دانشگاه‌ها استفاده می‌شود. آیا ما این استفاده‌ها را می‌کنیم؟ آیا گنجینه بزرگ انقلاب که امروز در میان ما نیست کسی هست که زوایای رموز این انقلاب را برای ما بازگو کند؟ قدر کسانی را در سطوح مختلف باید بدانیم که در رأس آنها رهبر معظم انقلاب است و دیگرانی که در هر دو جناح سیاسی قرار دارند، همه این بزرگان، هر کدامشان که از میان ما بروند تجدیدنایذیرند، چون انقلاب یک شرایط خاصی را داشته است، کسی را می‌طلبیده که نترسد. انقلابیون قبل از انقلاب زمانی به امام ایمان آوردند که همراهی با امام، حداقل چیزی که داشت زندان و شکنجه بود و الا اعدام و دربه‌دری بود. سابقه‌دارهای انقلاب از همه جناح‌های سیاسی هنوز در میان ما هستند. این درد دلی بود که آقای هاشمی رفسنجانی از این بابت بسیار متأثر بود که چرا نیروهای انقلاب نسبت به هم بدبین هستند و نسبت به هم بدگویی می‌کنند؛ چرا فضای اخلاقی جامعه به گناه آلوده است، چرا مراکز انقلابی و سایت‌های نیروهای انقلاب و مطبوعات وابسته به خانواده انقلاب، آلوده به تخریب و آلوده به گناه می‌شوند. من نمی‌خواهم جلسه به سمتی برود که تصور سیاسی شود، ولی خدا می‌داند که فرصت‌سوزی‌های بزرگی صورت می‌گیرد، چه وقت‌هایی که رئیس‌جمهوری، دولت و دیگران باید صرف پاسخ به صحبت‌های هجو بی‌مورد کنند، صرف جبران کردن تخریب‌ها کنند، چه فرصت‌هایی که از میان می‌رود و جبران‌ناپذیر است.

امیدوارم با فضای عاطفی که در جامعه ایجاد شده است و دشمنان هم به ما چنگ و دندان نشان می‌دهند، همه دست به دست هم بدهیم و با حفظ وحدت کلمه و با هماهنگی و همدلی و حفظ وحدت کلمه، کشور را از خطراتی که تهدیدش می‌کند، برهانیم.

ویژه‌نامه

چهلمین روز

درگذشت

آیت‌الله

هاشمی

رفسنجانی

چهارشنبه

۲۷ بهمن ۱۳۹۵

سال نود و یکم

شماره ۲۶۶۵۹

اطلاعات

۵

روایتی از زندگی و زمانه

تلاطم جنگ جهانی دوم

کودکی آقای هاشمی در دوره سلطنت رضاخان پهلوی گذشت. از همان کودکی دل خوشی از حکومت پهلوی نداشت؛ «در منزل هم معمولاً اشکالات کار حکومت را از پدر خود می‌شنیدیم. به علاوه گاهی آثاری دیده می‌شد؛ مثلاً وقتی امنیه‌ها و ژاندارم‌ها به روستا می‌آمدند و چادر از سر زنان روستایی در کوچه بر می‌داشتند، مناظر بسیار تلخی برای ما بود و تأثیر می‌گذاشت. به دبستان می‌رفتم که خانمی را در مسیر دیدم.

خانم‌های روستایی معمولاً با چادری بسیار ساده رفت و آمد می‌کردند. یک امنیه به او رسید و چرخش را کنار دیوار گذاشت و خانم را متوقف کرد و چادر را از سرش کشید؛ به گونه‌ای که خانم به زمین افتاد؛ منظره خیلی بدی بود؛ کسی اعتراض نکرد؛ چون از آنها می‌ترسیدند.»کودکی هاشمی در دوران قدرت رضاخان سپری شد؛

قدرتی که با آغاز جنگ جهانی دوم رو به افول رفت. جنگ جهانی دوم در سال ۱۳۱۸ آغاز شد و شهریور ماه ۱۳۲۰ روس‌ها و انگلیس‌ها ایران را اشغال کردند، رضاخان را برکنار و پسرش را شاه کردند. سهم ایران بی‌طرف در جنگ، قحطی و ناامنی بود که هیچ جای ایران از آن بی‌نصیب نماند حتی روستای بهرمان.

«در تهیه کالاهای اساسی مشکلات جدی وجود داشت و فقر و استیصال زمینه ساز دزدی و ناامنی شده بود. در روستای ما هم گاهی به خانه‌ها دستبرد می‌زدند و احساس ناامنی داشتیم. با این همه، در خانه ما تفنگ نبود. با این حال خانواده ما هیچوقت گرسنگی دیگر خانواده‌ها را که در زمان جنگ بین‌المللی به آن دچار بودند، لمس نکرد؛ ولی در رنج مردم شریک بودیم و از کمک دریغ نمی‌کردیم. کسانی بودند که صبح تا شب در قنات کار می‌کردند و نیم کیلو ارزن می‌گرفتند؛ قحطی بود؛ حبوبات نبود و مردم از علوفه استفاده می‌کردند. در روستای ما وضع هفت هشت خانوار خوب بود که یکی ما بودیم.»

■ منبع : روایتی از زندگی و زمانه آیت الله اکبر هاشمی رفسنجانی ، جعفر شیر علی نیا ، انتشارات سایان ، چاپ اول ۱۳۹۵

دکتر ایرج فاضل:

آیت‌الله هاشمی بنیانگذار مکتب اعتدال بود

آیت‌الله هاشمی یکی از با تقواترین روحانیون این مملکت بود و من هیچ وقت ندیدم که ایشان گفتاری را برخلاف آنچه که اعتقاد داشت بیان کند

ویژه‌نامه
چهلمین روز
درگذشت
آیت‌الله
هاشمی
رفسنجانی

چهارشنبه
۲۷ بهمن ۱۳۹۵
سال نود و یکم
شماره ۲۶۶۵۹

اطلاعات

۶

شرح حال بیماران دیالیزی و کلیوی به ایشان گفتم بیش از حد متأثر شد و به گریه افتادند و قول دادند که هر کمکی که لازم باشد بکنند و الحق هم این کار را کردند و بسیار کمک کردند به ساماندهی بیماران خاص. به طور کلی ما هیچ وقت مشکلی برای تصویب پیشنهادهای بوجه سلامت در هیأت دولت نداشتیم و ایشان همیشه کمک می‌کردند.

وزیر اسبق فرهنگ و آموزش عالی تاکید کرد: در آموزش عالی کشور هم ایشان نقش بسیار حیاتی و مهم داشتند. به نظر من ایجاد دانشگاه آزاد اسلامی یکی از بزرگترین اقداماتی است که بعد از انقلاب صورت گرفته است. اگر از بنده سؤال شود که بزرگترین کاری که جمهوری اسلامی کرده است، با توجه به ابعادی که در حال و آینده مملکت دارد و طبقه‌ای که از آن برخوردار می‌شوند به نظر من بزرگترین پیشرفت بعد از انقلاب ایجاد دانشگاه آزاد اسلامی است که طبقات مختلفی را که به تحصیلات عالی دسترسی نداشتند جذب کرد و قطعا در بهبود چهره سیاسی و فرهنگی جمهوری اسلامی هم نقش بسیار مهمی ایفا کرد و هیچ‌کس هم تردیدی ندارد که آیت‌الله هاشمی رفسنجانی اصلی‌ترین عامل ایجاد دانشگاه آزاد اسلامی بودند علیرغم همه مخالفت‌هایی که می‌شد. یکی از خصوصیات مهم آیت‌الله هاشمی رفسنجانی همین ایستادگی و استمرارشان در کارهایی بود که به نظرشان صحیح می‌آمد.

رئیس جامعه جراحان ایران در پاسخ به این پرسش که شما در زمان جنگ تحمیلی هم به عنوان پزشک و هم به عنوان وزیر علوم سفرهای زیادی به مناطق جنگی داشتید، نقش آیت‌الله هاشمی رفسنجانی در جنگ چه بود، گفت: آقای هاشمی از یک نوع کیاست و هوش به خصوص بهره‌مند بودند که در همه موارد از جمله در جنگ تحمیلی به چشم می‌خورد. ایشان به نظر من به یک روحانی معمولی شباهت نداشت، ایشان شخصیتی چند وجهی بودند و خیلی دیدباز و آینده‌نگری داشتند. در زمان جنگ هم برای بازدید از جبهه‌ها با لباس نظامی می‌آمدند و با آن برخورد بسیار اثرگذار و مطلوبی که همیشه با پزشکان، پرستاران و محرومین داشتند که خیلی موثر بود و واقعا همه خوشحال می‌شدند که یک مسئول در این حد، با یک دید خاص و اثرگذار به جبهه‌ها می‌آیند و باعث ایجاد روحیه در میان رزمندگان و تمامی دست‌اندرکاران جنگ تحمیلی می‌شوند.

دکتر فاضل در پاسخ به این پرسش که شما پزشک حضرت امام هم بودید، آیا نکته‌ای درباره رابطه آیت‌الله هاشمی رفسنجانی با حضرت امام دارید؟ گفت: در طول آن روزهایی که مسأله درمان حضرت امام مطرح بود، من شبانه‌روز آنجا بودم، در تمام لحظات شاید هیچ‌کس به اندازه آقای هاشمی پیگیر نبودند، حتماً روزی یکبار و برخی روزها چندبار به

موسوی که من را به عنوان وزیر فرهنگ و آموزش عالی دعوت کردند بیشتر با چهره‌های مؤثر در تصمیم‌گیری سیاسی کشور از جمله آیت‌الله هاشمی رفسنجانی آشنا شدم که البته برخورد زیادی هم نبود و فقط آن موقع در کسوت ریاست مجلس شورای اسلامی چندبار خدمت ایشان رسیدم. اصولاً از همان زمان برداشت من از آیت‌الله هاشمی رفسنجانی یک فرد عاقل معتدل و فهمیده‌ای بود که اعتماد و نظر مثبت فرد را به سهولت جلب می‌کرد و بعدها هم با ایشان زمانی که رئیس‌جمهور بود و بنده را برای حضور در کابینه خود دعوت کردند، بیشتر آشنا شدم.

وزیر اسبق بهداشت و درمان و آموزش پزشکی در پاسخ به این پرسش که چه خاطراتی از آیت‌الله هاشمی رفسنجانی در دوران دفاع مقدس و به عنوان فرمانده کل جنگ دارد، گفت: خاطرات من در حد مردم معمولی است، اما در جریان ترور آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب با ایشان آشنا شدم چون شاهد علاقه و دوستی شدید ایشان به رهبر معظم انقلاب بودم و ایشان حداقل روزی یکی دوبار به آیت‌الله خامنه‌ای سر می‌زدند و من هم به عنوان جراح مسئول همیشه خدمت ایشان می‌رسیدم و سؤالات زیادی که ایشان در مورد پیشرفت درمان آیت‌الله خامنه‌ای داشتند که نشانه علاقه ایشان به رهبر فعلی انقلاب بود. آن زمان فرصت خوبی بود که با ایشان آشنا شدم و بیشتر صحبت‌ها هم در مورد پیشرفت پزشکی آیت‌الله خامنه‌ای بود، پاسخ می‌دادم اما در عین حال بعضی از جلسات سیاسی در آنجا تشکیل می‌شد و موضوعات دیگر هم مطرح می‌شد که برخورد آیت‌الله هاشمی و متانت و عقلانیت ایشان جاذبه‌های زیادی داشت. دکتر فاضل در پاسخ به این پرسش که شما به عنوان وزیر بهداشت در کابینه آیت‌الله هاشمی رفسنجانی حضور داشتید نظر شما درباره توجه آیت‌الله هاشمی رفسنجانی به وضع سلامت کشور چگونه بود و چه اتفاقاتی در وضع سلامت کشور روی داد و نقش آیت‌الله هاشمی رفسنجانی در بهبود وضع سلامت کشور چه بود؟ گفت: وضع حوزه سلامت در تمام سال‌های بعد از انقلاب سیر بهبود داشته و گاهی این بهبود سریع‌تر و گاهی کندتر بوده است و بسته به میزان توجهی که بزرگان مملکت به این نقش داشتند. ولی سیر آن مطلوبی بوده است. آیت‌الله هاشمی رفسنجانی در بین خصوصیات مختلفی که داشت، آدم بسیار خوش قلب و بسیار با عاطفه‌ای بود. یاد می‌آید که یک روز خدمت ایشان برای ساماندهی وضع بیماران خاص رسیدیم. این نوع بیماری‌ها، بیماری‌های طولانی است که به زودی بهبود پیدا نمی‌کند و فامیل و مریض را از پا در می‌آورد و معمولاً برای طبقات متوسط به پایین است. وقتی برای ساماندهی این بیماران خدمت ایشان رسیدیم که به این بیماران کمکی بشود، فقط هنگامی که به صورت مختصر در

دکتر ایرج فاضل رئیس جامعه جراحان در گفتگو با اطلاعات گفت: رفتار آیت‌الله هاشمی بسیار صادقانه و صریح بود و هیچ ابایی از گفتن حقیقت نداشت و من همیشه از صداقت و تقوای این مرد لذت می‌بردم.

دکتر فاضل رئیس جامعه جراحان ایران که در دولت مهندس موسوی و آیت‌الله هاشمی رفسنجانی وزیر فرهنگ و آموزش عالی و وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بوده است از سال ۶۴ و با دعوت مهندس میر حسین موسوی از ایشان برای حضور در کابینه به عنوان وزیر فرهنگ و آموزش عالی با آیت‌الله هاشمی رفسنجانی آشنا شد و تا پایان عمر

به نظر من لقب سردار سازندگی که خود مردم به آیت‌الله رفسنجانی دادند، بسیار درست بود.

این مرد یک مملکت ویرانه از جنگ، وحشتناک از نظر سطح سلامت، این همه مجروح و شهید و خرابی‌های فیزیکی مملکت را تحویل گرفت، ایشان از همان اول با یک نوع قضاوت صحیح و عملگراییانه ساخت مملکت را شروع کرد و بسیار بسیار هم موفق بود. آقای هاشمی اولاً بسیار پیگیر بود و علاقه‌مند بود که انجام پروژه‌ها و کارها را شخصاً پیگیری کند و برای انجام این کار بسیار آماده بود و من برای خودم ایشان را شخص خستگی‌ناپذیر نامگذاری کرده بودم ساعت‌ها در بازدیدها پیگیر بود و پیاپی روی‌های طولانی داشتند

آیت‌الله نیز با ایشان همراه و رفیق بود.

روزنامه اطلاعات به مناسبت چهلمین روز درگذشت آیت‌الله هاشمی رفسنجانی گفتگویی با دکتر ایرج فاضل داشته است که از نظر خوانندگان گرامی می‌گذرد:

دکتر فاضل در پاسخ به این پرسش که چه زمانی و چگونه با آیت‌الله هاشمی رفسنجانی آشنا شده است، گفت: شاید می‌دانید که قبل از انقلاب و در دوران مبارزه من در آمریکا بودم. در دوران کوتاهی در سال ۵۳ به دانشگاه تبریز آمدم و آن وقت هم آشنایی چندانی با این عزیزان نداشتیم. آشنایی من با آیت‌الله هاشمی رفسنجانی مثل بسیار دیگر مردم از زمان انقلاب و پس از آن شروع می‌شود و تا زمان پایان حیات ایشان هم ادامه یافت.

وی افزود: بعد از انقلاب اسلامی تا سال ۶۴ آشنایی زیادی با آیت‌الله هاشمی رفسنجانی نداشتم و بیشتر به عنوان استاد دانشگاه کار علمی خودم را انجام می‌دادم و اصولاً ورودی به سیاست مملکت نداشتم. در زمان نخست‌وزیری آقای مهندس

حضرت امام سر می‌زدند، گاهی تلفنی سؤال می‌کردند و مثل یک متخصص پزشکی کنجکاو بودند و هر چه من توضیح می‌دادم، ایشان توضیح بیشتری می‌خواستند و بسیار علاقه‌مند و عاشق امام بود.

در روز جمعه و روز آخری که به دیدن امام آمدند، از امام اجازه خواستند که بروند نماز جمعه و به خصوص گفتند که آیا شما پیغامی برای مردم دارید؟ امام فرمودند که به مردم بگویید که دعا کنند که خداوند مرا را بپذیرد. این حرف به شدت آیت‌الله هاشمی رفسنجانی را نگران کرد و با چشم گریان آنجا را ترک کردند و عیناً آن را در نماز جمعه بیان کردند.

وزیر اسبق بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در پاسخ به این پرسش که شما در دوران مختلف با آیت‌الله هاشمی رفسنجانی ارتباط داشتید، ایشان بعد از رئیس‌جمهور شدن به سازندگی کشور پرداخت، نقش آیت‌الله هاشمی رفسنجانی را دوران سازندگی چگونه تعریف می‌کنید، گفت: به نظر من لقب سردار سازندگی که خود مردم به آیت‌الله رفسنجانی دادند، بسیار درست بود. این مرد یک مملکت ویرانه از جنگ، وحشتناک از نظر سطح سلامت، این همه مجروح و شهید و خرابی‌های فیزیکی مملکت را تحویل گرفتند. ایشان آمدند از همان اول با یک نوع قضاوت صحیح و عملگرایانه ساختن مملکت را شروع کردند و بسیار بسیار هم موفق بودند.

آقای هاشمی اولاً بسیار پیگیر بودند و علاقه‌مند بودند که انجام پروژه‌ها و کارها را شخصاً پیگیری کنند و برای انجام این کار بسیار آماده بودند و من برای خودم ایشان را شخص خستگی‌ناپذیر نامگذاری کرده بودم. ساعت‌ها در بازدیدها پیگیر بودند و پیاده‌روی‌های طولانی داشتند.

وی افزود: ایشان تمام وجوه سازندگی را مدنظر داشت و بجای این که باران‌های مقطعی بیاید و سیل کشور را ویران کند، تلاش کرد این آب‌ها را حفظ کند و سد بسازد تا این آب‌ها را که مملکت را ویران می‌کردند باعث آبادانی مملکت بشود. سدهایی که در زمان ایشان ساخته شد به نحو گسترده‌ای کمک کرد به هدف سازندگی ایشان، هم از سیل‌های خانمان برانداز جلوگیری کرد و هم پیشرفت کشاورزی را سبب شد، گو این که بعضی‌ها ایراد می‌گیرند که ایشان زیاده روی کرد، اما به هر صورت آن موقع مملکت به شدت به این کارها نیاز داشت.

به نظر من آیت‌الله هاشمی رفسنجانی تنها عاملی بود که سبب شد مترو در ایران متولد شود و رشد کند. یادم هست چه مخالفت‌های عجیب و غریب برای ساختن مترو در کشور شد. آقای هاشمی به خاطر دیدن مترو به کشورهای مختلف

روایتی از زندگی و زمانه

پیروزی بزرگ

والفجر ۸ عملیات پیچیده و سختی بود. کمی از ساعت ۱۰ شب بیستم بهمن ماه ۶۴ گذشته بود که رمز عملیات والفجر ۸ خوانده شد و رزمندگان ایرانی در یک جنگ سخت و ابتکاری، فاو را فتح کردند. هاشمی و حسن روحانی در قرارگاه فرماندهی حضور داشتند. بخشی از آنچه در مبادله با آمریکایی‌ها به دست آمده بود در این عملیات به کار آمد که مهم‌ترینش قطعات پدافند هوایی هاوک بود. در این عملیات ۸۰ شلیک موفق هاوک انجام شد که ۵۰ فروند هواپیمای عراق را ساقط کرد.

ایران فاو را فتح کرد و پس از مدت‌ها یک پیروزی بزرگ به دست آورد. کسانی که در این ایام به دیدار امام رفته‌اند شادی و سرحال بودن امام را روایت کرده‌اند. امام در خانه موقعیت فاو را برای اعضای خانواده تشریح کرده بود. زهرا مصطفوی فرزند امام: «فاو که فتح شد امام خبرش را به خانواده داد. کسی نمی‌دانست فاو کجاست. موقعیت جغرافیایی‌اش را برآیمان گفت و از مراحل عملیات و مشکلات حین کار هم گفت.»

ضد حمله‌های شدید ارتش عراق نتوانست فاو را از دست ایرانی‌ها خارج کند. حاشیه‌نشین‌های خلیج فارس نتوانستند نگرانی‌شان را از پیروزی ایران پنهان کنند. یوسف بن علوی، وزیر خارجه عمان: «شورا و باقی جهان عرب تفکیک‌ناپذیرند و بر ما واجب است که خروج سریع ایران از سرزمین عراق را تضمین کنیم.» شورای همکاری خلیج فارس هم در بیانیه پایانی‌اش نوشت: «شورا اشغال بخشی از سرزمین عراق را محکوم نموده و از ایران می‌خواهد بلافاصله نیروهایش را به مرزهای

رفتند و این‌ها را در نماز جمعه به زبان خیلی ساده، برای مردم شرح می‌دادند که مترو چه نقشی در بهبود ترافیک و حمل و نقل دارد اما خناسان همیشه با کارهای خیلی خوب مخالفند. مسلماً پیگیری و مقاومت آقای‌هاشمی در مقابل این مخالفت‌ها بود که مترو ساخته شد و مردم امروز می‌بینند که اگر این مترو در تهران نبود، وضع ما چگونه بود؟

شخص ایشان با نهایت جدیت تمامی کارهایی که باید انجام می‌شد از قبیل سدسازی‌ها، ایجاد دانشگاه آزاد و کارهای عظیمی که با دوراندیشی برای مملکت طراحی می‌کرد، با نهایت جدیت دنبال می‌کرد تا به ظهور برسد. بزرگی گفته بود که در مملکت ایران از صدنفر، ده نفر کار می‌کنند، آن نود نفر تمام سعی خودشان را می‌کنند تا این ده نفر موفق نشوند. یک نکته‌ای در صحنه‌های اجتماعی است که کسانی که به سود مردم و بزرگی مردم کار می‌کنند، همیشه در اقلیت هستند و مخالفین زیادی دارند و به همین خاطر در طول زندگی‌اش از همه جهت ترور شخصیت شدند اما بعد از فوت ایشان مردم شایعه ثروت بیکران ایشان را که پوچ و تهمت بود، دیدند و نتیجه‌اش چی شد؟ آن تشییع جنازه باشکوه بعد از حضرت امام بود که نظیر نداشت.

رئیس جامعه جراحان ایران در پاسخ به این پرسش که آیت‌الله هاشمی رفسنجانی در دوران مختلف از جمله قبل از پیروزی انقلاب، تثبیت انقلاب، جنگ تحمیلی و سازندگی نقش‌مهم و تاثیرگذاری ایفا کردند اما از بعد از انتخابات سال ۸۴ تا دوران وفات با ایشان مخالفت زیادی شد، آیا خاطره یا نکته‌ای از این دوران به خاطر دارد گفت: به نظر من این دوران از دوره‌های دیگر مهمتر است، برای این که آقای هاشمی در شرایط نامطلوبی تحت فشارهای بسیار زیاد زندگی می‌کرد و در عین حال در مراحل بسیار حساس و سرنوشت‌ساز کارهایی که باید انجام دهد به بهترین شکل انجام می‌داد. آقای هاشمی سیاستمداری بود که از قبل انقلاب در صحنه بود تا آخرین روز زندگی‌اش، خیلی سخت است که شخصی بتواند در تمامی این دوران محبوب مردم هم باقی بماند.

معمولاً در کشور ما که این طور نیست، ولی آقای‌هاشمی به بهترین شکل خودش را درکنار مردم قرار داد و خواست مردم را درک و حمایت کرد و همین هم سبب محبوبیتش شد. در این دوران مواضع بسیار درستی را انتخاب کرد و هیچ‌وقت به فکر موقعیت خودش‌ان نبودند. برخی موضع‌گیری‌های سیاسی آقای‌هاشمی مثل خودکشی سیاسی بود، اما چون به

نفع مملکت و مردم بود، با نهایت از خودگذشتگی این مواضع را می‌گرفتند و موجب سربلندی خود شدند.

دکتر فاضل در پاسخ به این پرسش که آیا خاطره‌ای از این دوران دارید که بیانگر صبر و مقاومت ایشان در مقابل این همه تهمت و گاه ناسزا به ایشان باشد، گفت: با عده‌ای از دوستان به طور دوره‌ای می‌رفتیم دیدن آقای‌هاشمی. مثلاً سالی یک یا دوبار می‌رفتیم و بیشتر همه علاقه شخصی بود و من منظور سیاسی هم نداشتم. البته زمان‌هایی که قرار بود انتخابات داشته باشیم خدمت ایشان می‌رسیدیم که ایشان کاندیدای ریاست جمهوری شوند، ولی بسیاری از این ملاقات‌ها صرفاً یک دیدار بود و ایشان هم سخاوتمندانه استقبال می‌کردند.

مسایل بسیار متفاوتی مطرح می‌شد چه در جمع و چه به صورت خصوصی مثلاً سئوالاتی در ذهنم درباره بعضی از مسایل و از ایشان می‌پرسیدم که آقای‌هاشمی! چطور می‌شود که این مسئله به این شکل رخ داده است و ایشان توضیحاتی که می‌دادند بسیار صادقانه و صریح بود و هیچ ابایی از گفتن حقیقت نداشت. گو این‌که این مسایل محرمانه می‌ماند ولی من از صداقت و تقوای این مرد لذت می‌بردم.

به نظر و تجربه شخصی من، آیت‌الله هاشمی رفسنجانی یکی از با تقواترین روحانیون این مملکت بودند و من هیچ وقت شخصاً تجربه‌ای ندارم که ایشان گفتاری را بر خلاف آنچه که اعتقاد داشتند و فکر می‌کردند برای مصالح مملکت مهم است، بیان کند.

به نظر من آقای هاشمی بنیانگذار مکتب اعتدال بود یک شخصیتی که شاخص این روش بود، با تسلطی که بر سیاست ایران، منطقه و جهان داشت، دوست داشت که ایرانی سربلند باشد و مشکلات ما با تمام دنیا حل شود و با همه دنیا ارتباط داشته باشیم، با شعار مرگ مخالف بود، و می‌گفت ما نباید برای دیگران مرگ بخواهیم و در هرکجا هم که شخصاً مسئولیت داشت، در از بین بردن اختلافات خیلی موفق بود. در دوران ریاست جمهوری بهترین رابطه را با عربستان سعودی داشتیم و با روش‌هایی که داشت ضمن حفظ عزت ملی اختلافات را از بین می‌برد و تا آخر عمر هم بیش از هر کس دیگر مورد وثوق کشورهای منطقه و جهان بود. ایشان یک شخصیت و وزنه بین‌المللی برای سیاست ایران بود و این چیزی است که بیش از هر زمان دیگری به آن نیازمندیم و این کمبود را بیش از هر موقع دیگر احساس می‌کنیم.

گفتگو از: حسین آقایی

خلیج(فارس) و جهان عرب را تکان داد. در ۱۶ فوریه وزرای خارجه عربستان سعودی و کویت با عجله به دمشق رفتند و از سوریه خواستند از نفوذ خود در تهران استفاده کنند. ناتوانی عراق در بیرون‌راندن ایرانی‌ها از فاو برای ایران یک پیروزی مهم بود و ضربه‌ای سنگین به اعتبار عراق و روحیه نیروهای مسلح این کشور.»

بین‌المللی بازگرداند.»
اعضای شورا هشدار دادند که نیروی مشترک نظامی‌شان مشهور به «سپر جزیره» برای هر گونه اقدام نظامی جهت دفاع از کشورهای شورا آماده‌اند. ولیعهد عربستان هم گفت: «اگر ایران به کویت حمله کند عربستان از کویت حمایت خواهد کرد.»افرایم کارش می‌نویسد: «موقعیت ایران تمامی کشورهای

هاشمی رفسنجانی با لباس نظامی، ۱۳ آذر ۶۶. هاشمی در آن زمان حکم فرماندهی جنگ را در دست داشت

محمد رضا باهنر:

نبود آیت‌الله هاشمی قابل جبران نیست

موضع آقای هاشمی رفسنجانی بیشتر موضع وحدت، هماهنگی، همدلی و همراهی
حول محور ولایت فقیه بود

مهندس محمدرضا باهنر عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام و دبیر کل جامعه مهندسین در گفتگو با روزنامه اطلاعات، به بیان خصوصیات اخلاقی آیت‌الله هاشمی رفسنجانی و نقش ایشان در شکل‌گیری جمهوری اسلامی، اداره جنگ، رابطه با رهبر معظم انقلاب و... پرداخت. مشروح گفتگو به این شرح از نظر خوانندگان گرامی می‌گذرد:

خبر درگذشت آیت‌الله هاشمی بسیار غیرمترقبه بود. در همان روزی که رحلت کردند تا ساعت ۱۲ ظهر با ایشان جلسه داشتیم. طبق معمول بسیار خوب و سرحال بود و بحث‌ها هم مربوط به گزارش‌های انرژی بود و آقای چیت‌چیان هم حضور داشت. بعد از آن دکتر قاضی‌زاده هاشمی وزیر بهداشت و درمان دیداری با آقای هاشمی داشت که ناهار را هم صرف کردند و بعد از آن ساعت ۷-۶ بعداز ظهر بود که خبر غیر مترقبه درگذشت ایشان پیش آمد البته، این سنت الهی است و هرکسی روزی به دنیا می‌آید و روزی هم از دنیا می‌رود، اما به لحاظ ثلثه‌ای که به کشور وارد شد، قابل جبران نیست و باعث تأسف است

آیت‌الله هاشمی رفسنجانی چه نقشی در شکل‌گیری جمهوری اسلامی، تثبیت و ادامه آن داشتند؟

اگر فرماندهی انقلاب و نهضت امام (ره) را به نام امام بدانیم که هست، فکر می‌کنم هاشمی فرماندهی این ستاد را برعهده داشت. یعنی قبل از انقلاب از همان دوران جوانی و اول نهضت امام به طور جدی کمر همت بست، هم برای پرورش و ساختن افکار عمومی و هم مدیریت مسائل نهضت. به خصوص از زمانی که امام تبعید شدند، تئوری پردازی و مسائل اصلی انقلاب و نهضت و طرح حکومت اسلامی و حکومت ولایت فقیه از طرف حضرت امام بود. ایشان علاوه بر مبارزات علنی که با نظام طاغوت و افشاکری‌هایی که داشت و حضرت امام آن را تبیین می‌کردند در مسائل فرهنگی هم از طلاب روشنفکر آن زمان بود. آقای هاشمی در تنویر افکار عمومی مخصوصاً حوزه‌های علمیه نقش اساسی داشت. عزیزان همراه حضرت امام، مثل شهید آیت‌الله بهشتی، شهید مفتاح و شهید باهنر و حضرت آقا و آقای هاشمی یک تقسیم کار نانوشته بین خود داشتند و عده‌ای از آنان دنبال آموزش و تربیت نسل انقلاب رفتند. مثل شهید بهشتی، شهید باهنر، شهید آیت‌الله مطهری و شهید مفتاح و گروهی هم به

دنبال افشاکری‌ها و ساماندهی و کارهای اساسی و پشتیبانی از گروه‌های مسلح رفتند که آقای هاشمی در این گروه بود و مسائل زندان و شکنجه‌شدن‌های آقای هاشمی که مخاطبان درباره آن زیاد شنیده‌اند.

آقای هاشمی در نزدیکی‌های پیروزی انقلاب چند کار اساسی انجام داد. یکی تأسیس و تشکیل جامعه روحانیت مبارز تهران بود که کار انقلاب را در حوزه به عهده گرفت، یکی مسئله مدیریت اعتصاب‌های کشور به ویژه شرکت نفت بود که از طرف حضرت امام مأمور شد تا کار را راه بیندازد و یکی هم پایه‌گذاری حزب جمهوری اسلامی بود که با کمک یاران انقلاب، از جمله حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، شهید بهشتی، شهید باهنر و مرحوم آیت‌الله العظمی موسوی اردبیلی آن را پایه‌گذاری کرد و در شورای انقلاب هم مؤثر و تعیین‌کننده بود. شورای انقلاب برای اداره نهضت حضرت امام قبل از پیروزی انقلاب نقش ارزنده‌ای داشت و بعد از پیروزی انقلاب هم آقای هاشمی با حضور در شورای انقلاب و مجلس و حمایت از دولت نقش برآورده و روشنی داشت.

هماهنگ کننده سپاه، ارتش و بسیج
خاطرات خود را از ارتباطات برادر شهیدتان دکتر باهنر با آقای هاشمی و همچنین حضور ایشان در مجمع تشخیص مصلحت نظام و مجلس شورای اسلامی بفرمایید.

همکاری‌های شهید باهنر با آقای هاشمی از سال ۴۲-۴۳ شروع شد و نوع همکاری‌ها البته فرق می‌کرد، چون شهید باهنر با کمک مرحوم گلزاده غفوری و آقاسیدرضا برقی در کتاب‌های تعلیمات دینی نفوذ کرده بودند و اینها را انجام می‌دادند ولی آقای هاشمی بیشتر در زمینه افشاکری و حمایت از نیروهای مسلح که نقش متفاوتی هم بود، فعالیت می‌کرد؛ اما سابقه دوستی آنها به سال‌های ۴۲ و ۴۳ و در حوزه علمیه قسم و جاهای دیگر باز می‌گردد، چون همولایتی هم بودند. آقای هاشمی از چهره‌های کم‌نظیری بود که بعد از پیروزی انقلاب مسئولیت‌های کاملاً متفاوتی را برعهده داشت. در دوره مجلس اول ۴۸-۴۷ سال سن داشت و با این که چهره‌های مهم دیگر انقلاب در مجلس اول حضور داشتند از جمله آیت‌الله خامنه‌ای، شهید چمران، شهید باهنر و شهید مفتاح، اما دوستان انقلاب به این جمع‌بندی رسیدند که کسی که می‌تواند مجلس را اداره کند، آقای هاشمی رفسنجانی است و اتفاق نظر داشتند و ایشان را به عنوان رئیس اولین مجلس شورای اسلامی انتخاب کردند که نقش بسیار مهمی ایفا کرد. در دو سه دوره‌ای که در مجلس در خدمت ایشان بودم، علاوه بر مدیریت قدرتمند و شایسته‌ای که داشت، پناهگاه وزرای مهندس موسوی هم بود و وزراء بیش از آن که به رئیس دولت تکیه داشته باشند، به آقای هاشمی رفسنجانی

تکیه می‌کردند. آقای هاشمی در همین حین که دولت را حمایت می‌کرد، پس از جریان بنی‌صدر، از سوی امام جانشین فرماندهی کل قوا شد و عملاً فرماندهی جنگ به عهده آیت‌الله هاشمی رفسنجانی بود که کار بسیار سخت و پیچیده و جدی بود. شاید از همه اینها مهمتر در جنگ، مسئله هماهنگی بود که آقای هاشمی بین سپاه، ارتش و بسیج ایجاد کرد. بنی‌صدر هم خیلی تلاش کرد که بین این سه قوه اختلاف بیندازد و بی‌مورد برخی از آنها را در اولویت قرار می‌داد و برخی‌ها را گرفتار می‌کرد و بسیجی‌ها را اصلاً به حساب نمی‌آورد، در مقابل آقای هاشمی نقش ارزنده‌ای در ایجاد وحدت بین آنها ایفا می‌کرد و از همان زمان قرارگاه‌های مشترک را تشکیل دادیم چون عملیات جنگ کاملاً مشترک انجام می‌شد. یعنی قرارگاه‌های سپاه، ارتش و بسیج عملیات مشترک انجام می‌دادند که منجر به تغییر جهت جنگ شد. تا قبل از این که آقای هاشمی جانشین فرماندهی کل قوا شود، این دشمن بود که بیشتر پیشرفت می‌کرد تا حدی که آبادان را محاصره کرد و بعد از ورود آقای هاشمی اوضاع برعکس شد و در همان زمان چند عملیات بزرگ جنگی اتفاق افتاد و جالب این که آیت‌الله هاشمی رفسنجانی در همان موقعیت به عنوان امام جمعه موقت تهران، خطبه‌های قوی و باصلابتی را ایراد می‌کرد، به نحوی که کلید واژه تحلیلگران خارجی در طول هفته همواره برگرفته از کدهایی بود که آقای هاشمی در خطبه‌های نماز جمعه اعلام می‌کرد.

یادم هست حتی در برخی اوقات در جبهه‌ها که موفق نمی‌شدیم و عملیات شکست می‌خورد، آیت‌الله هاشمی در خطبه‌های نماز آنچنان روحیه و شادابی را به جامعه، بدنه و توده مردم و رزمندگان تزریق می‌کرد که همه جان تازه می‌گرفتند. هر چیزی که تزریق می‌شد انرژی مثبت بود و خطبه‌های آیت‌الله هاشمی بسیار روحیه دهنده و تأثیرگذار در ایجاد شور، شوق و شهادت در جامعه بود. مسئله مهمتر این که ایشان ۲۰ سال هم خطیب جمعه روزهای قدس بود و در آن سال‌ها که توفیق داشتم در خدمت ایشان باشم و خطبه‌ها را مطالعه می‌کردم، اغراق نیست که در آن ۲۰ سال هر سال یک تحلیل جدید و نو از مسائل قدس، فلسطین و تحقیر رژیم صهیونیستی داشت.

اینها آثار نقش مشخص آقای هاشمی بود. درباره ریاست جمهوری آقای هاشمی هم، اتفاقات جدید رخ داد. آقای هاشمی رفسنجانی نخستین رئیس جمهوری بود که ریاست دولت را هم بر عهده داشت. تا زمان ریاست جمهوری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رئیس جمهوری عملاً پست تشریفاتی بود و رئیس دولت، نخست وزیر بود و آقای هاشمی زمانی به

هاشمی رفسنجانی سمبل انصاف و اقتدار

■ محمد حسن اصغر نیا
عضو شورای مرکزی حزب جمهوری اسلامی

خوش به حال انسان هایی که در طول زندگانشان با آدم های بزرگی همراه و همنشین یا همزمان و هم دوران بوده اند و بحمدالله لطف خدا شامل حالم شد و جمعی از این جمعیت را دیده ام و خاطراتی از آنان دارم که نمونه هایی را بازنویسی می کنم.

۱ - قبل از پیروزی انقلاب اسلامی مربیانی بودند که به قشر جوان در همه اصناف و به ویژه دانشجویان توجهی ویژه داشتند، مانند آقایان مرتضی مطهری، سید محمد حسینی بهشتی، سیدعلی خامنه ای، محمدجواد باهنر، عبدالکریم موسوی اردبیلی محمدرضا مهدوی کنی، گلزاده، غفوری، محمد مفتاح و اکبر هاشمی رفسنجانی و... هر کدامشان در فضایی مانند مسجد الجواد و دانشگاه تهران و مکتب قرآن خیابان ایران و مسجد کرامت مشهد و کانون توحید و مسجد حضرت امیرالمومنین علیه السلام خیابان نصرت جنب دانشگاه و مسجد جلیلی و مسجد جاوید و قبا و تهران فعال بودند.

در این بین گهگاه مرحوم حضرت آیت الله هاشمی رفسنجانی پس از آزاد شدن از زندان به این جمع می پیوست و یکی از خاطراتم، این است که در تهران و مشهد طلبه ها و دانشجویانی را تربیت و برای تنویر افکار و تبلیغ قرآنی به استانها اعزام می کردند و رابط دانشجویان دکتر بهشتی بود که امثال شهید حسن اجاره، شهید آقا زمانی و مرحوم مهندس فرزند رهبری رابط این امور بودیم و شهید بهشتی معرف ما بود به آقای هاشمی رفسنجانی به نشانی خیابان شمیران دوراهی قلعهک جنب قتادی فرزین که منزل ایشان بود و ایشان فرد مورد نظر که مسلط و مبلغ تربیت یافته این جمع بودند را معرفی می کردند و ما به شهرهای مختلف می بردیم.

۲ - در دوره دوم انتخابات مجلس شورای اسلامی حزب جمهوری اسلامی از میان حدود ۲۰۰ نفر که مورد تأیید شورای مرکزی بودند، پس از جرح و تعدیل و نمره دادن و امتیاز به ۵۲ نفر رسیدند و برای مجلس از تهران باید ۳۰ نفر معرفی می شدند و ۳۱ نفر به آخرین مرحله رسیدند و من هم آن موقع مسئولیت استانداری کردستان را بر عهده داشتم و نامزد حزب از تهران بودم، پس از رأی گیری مجدد به مرحله دوم رسیدند و در نهایت ۲۶ نفر معلوم شدند و بین ۵ نفر باید چهار نفر به آن جمع اضافه می شدند که عبارت بودند از آقایان: ۱- هادی نجف آبادی - ۲ - محسن لبافی ۳ - هادی غفاری ۴ - کریمی نوری ۵ - محمد حسن اصغر نیا با خود فکر کردم به دلیل تسریع در این امر مهم و پرداختن شورای مرکزی به مسائل کشوری از دبیرکل محترم حزب جمهوری اسلامی بخوام که با موافقت اعضا و شورا، به نفع آن چهار نفر، کنار بروم. در این هنگام آقای هاشمی رفسنجانی از رئیس شورا - آیت الله خامنه ای - وقت گرفتند و گفتند به دو دلیل با کناره گیری آقای اصغر نیا مخالفم:

۱ - همین حرکت انقلابی ایشان خود یک امتیاز است ۲ - عضویت ایشان در شورای مرکزی و مسئولیتی که در آموزش حزب دارند و به نظر من باید باشند و از بین چهار نفر دیگر سه نفر را انتخاب کنید که پس از رأی گیری آقایان هادی نجف آبادی نماینده دوره اول مجلس از نجف آباد و آقای محسن لبافی از بازار تهران و آقای هادی غفاری نماینده دور اول تهران تعیین شدند و همه حاضرین از صدق و صفا و صمیمیت و انصاف و جوانمردی و اقتدار ایشان بدون حب و بغض متعجب شدند. واقعاً خلأ وجودی این مرد بزرگ همچون شهید مظلوم آیت الله دکتر بهشتی و بزرگان دیگر پرنخواهد شد.

زندگی، هنگامه فریادهاست

سرگذشت درگذشت یادهاست

سال های اخیر ناشی از چه عواملی است؟

اختلاف نظر بین مسئولان در هر جامعه ای طبیعی است. در این زمینه بد نیست خاطره ای از خلق و خوی آقای هاشمی نقل کنم که خالی از لطف نیست. آقای هاشمی رفسنجانی زمانی که رئیس جمهور بودند فرمودند: در بحث های کارشناسی اختلاف نظرهایی با آیت الله خامنه ای داشتم. در دو سه جلسه که بحث کارشناسی کردیم، نتوانستیم یکدیگر را قانع کنیم. آقای خامنه ای گفتند که در این سه جلسه، نه شما توانستید بنده را قانع کنید و نه من توانستم شما را قانع کنم، حالا چکار باید بکنیم. آقای هاشمی رفسنجانی گفتند: معلوم است باید چکار کنیم، شما رهبر هستید و من رهرو و طبیعی است که نظر جناب عالی باید همواره از نظر شرعی، حقوقی و قانونی حاکم باشد. اگر در بحث ها یکدیگر را قانع کردیم که مسأله حل است، اما اگر قانع نشدیم به لحاظ جایگاهی که داریم و شما در مقام رهبری و من به عنوان رهرو باید مسأله حل شود. این سعه صدر آقای هاشمی را می رساند. اینجاست که بعضی ها از این اختلاف نظرهای کارشناسی می خواهند سوءاستفاده کنند و بگویند که بین ایشان و رهبری، دو دیدگاه، دو خط و دو مسیر وجود داشته است. مگر این دیدگاه ها در جناح ها و تشکلهای سیاسی وجود ندارد. در جامعه نظام مهندسین که ۲۰ نفر دور میز می نشینیم ممکن است اختلاف نظرهای سنگین و جدی داشته باشیم. مهم این است که نتیجه و برون رفت واحد باشد. به هر حال عشق آقای هاشمی به حضرت آقا و دوراندیشی و تدبیر و بصیرت مقام معظم رهبری باعث شد که خواب های آشفته مخالفان تعبیر نشود.

آیا نظر برخی ها را قبول دارید که آقای هاشمی گاهی اوقات در مقام اپوزیسیون قرار می گرفتند یا این از ضعف مخالفان در عدم شناخت وجودی ایشان است؟

نه این گونه نیست. در مجلس هم که خدمت ایشان بودیم، بعضی اوقات بحث راست و چپ مطرح بود. از آقای هاشمی رفسنجانی گلایه می کردیم که آقا! چرا هوای چپی ها را دارید و هوای ما را ندارید، در جواب جمله ساده ای بیان کرد: شماها که با نظام، انقلاب و مسئولان هستید، ما باید بتوانیم آنها را جذب کنیم. واقعاً اصلاح طلبان تند در مجلس ششم و در دوره اصلاحات به آقای هاشمی ظلم کردند. در آن زمان در روزنامه های خودشان القاب سرخ پوش و خاکستری و قتل های زنجیره ای را به ایشان نسبت دادند. تخریب های ظالمانه ای کردند. من از این نظر راضی و خوشحالم که آقای هاشمی رفسنجانی زمانی رحلت کردند که بسیار محبوب بودند، در حالی که در زمانی به اندازه ای تخریب شده بودند که تلقی می شد افکار عمومی نسبت به ایشان دیدگاه منفی دارد. الحمدلله با سعه صدر، صبوری و بردباری و کیاستی که آقای هاشمی داشت و خداوند هم کمک کرد بسیار محبوب از دنیا رفت. مراسم تشییعی که برای ایشان برگزار شد، نشانه قدرشناسی مردم از افراد خدوم است.

علت فاصله گرفتن اصولگراها از آقای هاشمی چه بود؟

ما از آقای هاشمی رفسنجانی فاصله نگرفتیم، بلکه ایشان مقداری از ما فاصله گرفت و علت آن را هم عرض کردم. آقای هاشمی از ابتدا تلاش می کرد که فراجناحی عمل کند. ما می گفتیم که در این فراجناحی باید اعتدالی وجود داشته باشد. تعبیر ایشان این بود که شماها هستید و نیازی نیست که من به شما امتیازی بدهم. باید آنهایی را که در حاشیه هستند و با انقلاب زاویه دارند جذب کنیم و همین باعث می شد که آنها تصور کنند که آقای هاشمی علاقه اش به آنها بیشتر است. در هر صورت در یک کلام آقای هاشمی به دنبال جذب بودند و دافعه شان بسیار کم رنگ و ضعیف بود.

گفتگو از: علیرضا بردبار

ریاست جمهوری رسید که نخست وزیری حذف شده بود و ایشان مدیریت دولت را به عهده گرفت که همزمان شد با دوره سازندگی بعد از جنگ که کار بسیار مهمی بود و جالب است که سازمان ملل و شورای امنیت با انتشار قطعنامه ای ضمن متجاوز شناختن عراق اعلام کردند که ایران از جنگ حدود ۱۰۰۰ میلیارد دلار خسارت دیده است و تا زمانی که صدام بر سرکار بود نتوانستیم غرامت بگیریم. بعد از فروپاشی رژیم صدام هم با ملت مظلوم عراق مواجه شدیم که مورد تجاوز آمریکا و گروه های تروریستی قرار گرفتند و موقعیتی پیش نیامد که غرامت جنگی مان را از عراق بگیریم و با دست خالی و در زمانی که قیمت نفت ۸۹ دلار بود کشور بازسازی و ساخته شد و دولت واقعاً دولت سازندگی بود. بعد از ریاست جمهوری آقای هاشمی رفسنجانی، مسأله ریاست مجمع تشخیص مصلحت نظام پیش آمد که دو دوره در خدمت آقای هاشمی بودم. ایشان یک چهره بی نظیری بود که مجمع را بخوبی اداره می کرد و موقعیت مجمع در کشور تثبیت شد و کارهایی که انجام داد، اساسی و زیربنایی بود.

زمانی که خبر رحلت آیت الله هاشمی رفسنجانی را شنیدید چه احساسی به شما دست داد و نبود ایشان چه تأثیری در ادامه مسیر حرکتی نظام خواهد داشت؟

خبر درگذشت آیت الله هاشمی بسیار غیرمترقبه بود. در همان روزی که رحلت کردند تا ساعت ۱۲ ظهر با ایشان جلسه داشتم. طبق معمول بسیار خوب و سرحال بود و بحث هامم مربوط به گزارش های انرژی بود و آقای چیت چیان هم حضورداشت. بعد از آن دکتر قاضی زاده هاشمی وزیر بهداشت و درمان دیداری با آقای هاشمی داشت که ناهار را هم صرف کردند و بعد از آن ساعت ۶:۷ بعداز ظهر بود که خبر غیر مترقبه درگذشت ایشان پیش آمد. البته، این سنت الهی است و هرکسی روزی به دنیا می آید و روزی هم از دنیا می رود، اما به لحاظ ثلمه ای که به کشور وارد شد، قابل جبران نیست و باعث تاسف است. البته نظیر چنین حوادثی را زیاد داشته ایم؛ شهادت عزیزان بزرگوار مثل آیت الله بهشتی در فاجعه هفتم تیر، فاجعه نخست وزیری و شهادت دکتر باهنر و رجایی و شهدای محراب و... و از همه مهمتر ثلمه ارتحال حضرت امام. خیلی ها طمع کرده بودند و می گفتند که انقلاب با رحلت حضرت امام، نابود می شود و خواب های آشفته ای دیده بودند و در فکر تعبیر آن بودند که الحمدلله با صلابت و پایداری مردم و راهبری های مقام معظم رهبری انقلاب راه خود را ادامه داد. بنابراین انقلاب و نهضت کارش تعطیل بردار نیست و ادامه پیدا می کند. اما کسی که بتواند همه ابعاد وجودی آقای هاشمی را داشته باشد پیدا نمی شود.

موضع آقای هاشمی رفسنجانی بیشتر موضع وحدت، هماهنگی، همدلی و همراهی حول محور ولایت فقیه بود. یک جمله ای که زیاد تکرار شده و من هم لازم است تکرار کنم این که در حوادث تلخ ۸۸ نقل شده بود که افرادی پیش آقای هاشمی رفسنجانی رفته بودند که شاید از موقعیتش سوءاستفاده کنند؛ آقای هاشمی گفته بود که من دو تا خط قرمز دارم، یکی نظام جمهوری اسلامی و دیگری ولایت فقیه و از این دوخط کسی حق ندارد عبور کند. از سوی دیگر عشق آقای هاشمی به مقام معظم رهبری هم به عنوان کسی که ۶۰ سال با یکدیگر کار کرده اند و هم به عنوان ولی فقیه و ریسمان اصلی وحدت کشور غیرقابل صدمه دیدن بود. البته خیلی ها سعی کردند که برخورد و فاصله ایجاد کنند، اما آن ایمان قلبی و اخلاص آقای هاشمی از یک طرف و بصیرت خوبشان باعث شد که دشمن نتواند این خواب های آشفته خود را تعبیر کند.

برخی چرخش ها در نوع نگاه به آقای هاشمی و خط مشیی که ایشان در پیش گرفته بود به ویژه در

ویژه نامه

چهلمین روز

درگذشت

آیت الله

هاشمی

رفسنجانی

چهارشنبه

۲۷ بهمن ۱۳۹۵

سال نود و یکم

شماره ۲۶۶۵۹

اطلاعات

۹

دکتر علی مطهری:

سیاسیون شهر و ندمدار راه هاشمی را ادامه دهند

آیت الله هاشمی آدم باهوشی بود و شاید زودتر از دیگران انحرافات سیاسی را متوجه می شد. یعنی هم در عمل دیده بود و هم به خاطر هوشی که داشت زودتر از بقیه خطر را می شناخت و هشدار می داد

ویژه نامه
چهلمین روز
درگذشت
آیت الله
هاشمی
رفسنجانی

چهارشنبه
۲۷ بهمن ۱۳۹۵
سال نود و یکم
شماره ۲۶۶۵۹

اطلاعات

۱۰

با امضای امام دارم. اینها دوستان و اقارب واقعی امام هستند یعنی می خواهند آبروی امام نرود چون فردا مشکل پیدا می شود. چون امام را دوست دارند این طور برخورد می کنند؛ یعنی به فکر خودش نیست، به فکر امام و انقلاب است.

از این نمونه ها درباره شهید مطهری زیاد بوده و با این حال شما می بینید که امام می گوید مطهری پاره تن من و حاصل عمرم بود. معتقدم بعد از شهید مطهری کسی صمیمی تر و صریح تر از مرحوم آیت الله منتظری و آقای هاشمی با امام نداشتیم؛ یعنی بعد از این که استاد مطهری شهید شد این دو بزرگوار صمیمی ترین و صریح ترین یاران امام بودند و مسائل را خیلی راحت و روشن با ایشان مطرح می کردند.

اشراف و توجه ویژه آیت الله هاشمی رفسنجانی نسبت به مسائل سیاسی و اجتماعی موضوع دیگری است که دکتر مطهری به آن اشاره می کند و می گوید: آقای هاشمی توجه و تسلط کامل و ویژه ای نسبت به مسائل سیاسی و اجتماعی داشت و به لحاظ همین نگاه، نقش ایشان در ایجاد تعادل و هماهنگی بین فراکسیون های مختلف مجلس در زمان تصدی ریاست مجلس، برجسته و اثرگذار بود.

آیت الله هاشمی رفسنجانی و احیای اقتصاد

نائب رئیس مجلس سپس به بیان خدمات رئیس فقید مجمع تشخیص مصلحت نظام در زمان ریاست بر قوه مجریه می پردازد و تأکید می کند: پس از پایان جنگ، کشور به یک حرکت بزرگ اقتصادی نیاز داشت که آقای هاشمی با درک این مهم، وارد میدان عمران و سازندگی شد و به نحو شایسته ای توانست بنیان های اقتصادی کشور را دوباره برپا کند و موج حرکت های اقتصادی را به راه بیندازد که فعالیت بارز ایشان در این حوزه به حرکت واداشتن صنایع مختلف از جمله پتروشیمی و سیمان و همچنین سدسازی است.

وی در ادامه از دوراندیشی و تصمیم به موقع و قاطع به عنوان یکی دیگر از صفات آیت الله هاشمی رفسنجانی یاد می کند و می افزاید: دوراندیشی در مسائل اعم از موضوعات سیاسی و اجتماعی، ویژگی برجسته آقای هاشمی بود و اگر ایشان متوجه می شد تحقق مسأله ای هرچند در آینده دور به صلاح مردم خواهد بود، بر انجام آن پافشاری می کرد. نمونه بارز و عینی این مسأله را می توان در ماجرای ساخت مترو و راه اندازی این وسیله حمل و نقل عمومی در تهران و سایر کلانشهرها یافت. در آن زمان مخالفت هایی با ساخت مترو وجود داشت و مخالفان به شدت سعی می کردند این مهم

اصل نظام و انقلاب هم تا پای جانفش دفاع کند. فرارسیدن چهلمین روز ارتحال این عالم وارسته، بهانه ای است تا در گفتگو با دکتر علی مطهری نائب رئیس مجلس شورای اسلامی، با ویژگی های آیت الله چه در حوزه سیاست و چه در زمینه های دیگر اعم از مبارزات و صبر و تحمل در برابر مخالفان، بیشتر آشنا شویم.

فرزند آیت الله شهید مرتضی مطهری در این مصاحبه، به همکاری آیت الله هاشمی رفسنجانی با پدر بزرگوارش اشاره و از همراهی با مردم و بیان کردن حرف و درد دل آنها، به عنوان دلیل اصلی محبوبیت ایشان یاد می کند. احیای اقتصاد، واکنش عبرت آموز به رد صلاحیت، اعتدال و همچنین صبر و تحمل بالا در برابر تخریب ها از جمله ویژگی هایی است که نماینده مردم تهران در مجلس از آنها به عنوان نقاط برجسته چهره ماندگار جمهوری اسلامی یاد می کند.

دکتر مطهری در ابتدای این مصاحبه به نقش آیت الله هاشمی رفسنجانی در پیروزی انقلاب اسلامی اشاره می کند و می گوید: ایشان از سال ۱۳۴۱ در بطن نهضت اسلامی حضور داشتند و علاقه شان به مسائل سیاسی و اجتماعی سبب شد تا زمان پیروزی انقلاب اسلامی به ایفای نقش بپردازند و در تکوین، ظهور و حفظ انقلاب نقش ویژه ای داشته باشند. وی سپس به علاقه زیاد آیت الله هاشمی رفسنجانی به امام خمینی (ره) اشاره می کند و می افزاید: آقای هاشمی به شدت به امام علاقه مند بود که همین موضوع سبب شده بود امام هم با مشاهده خلوص نیت ایشان، به آقای هاشمی اعتماد کنند که این موضوع قطعاً در تحولات بعدی مؤثر واقع و منشأ اثرات خیر شد.

نماینده مردم تهران در مجلس تأکید می کند: امام راحل آقای هاشمی را دلسوز و خوشفکر و صریح و صمیمی می دانست. همان طور که شاید صریح تر از آقای هاشمی خود شهید مطهری بود و در جاهایی به صراحت به امام توضیح داد و حکم امام را برگرداند. مثلاً در قضیه ریاست کمیته های انقلاب اسلامی امام برای مرحوم آقای لاهوتی حکم نوشته بودند و شهید مطهری حکم را از آقای لاهوتی می گیرد و نزد امام می رود و می گوید این به صلاح نیست به خاطر این که آقای لاهوتی در دو سال آخر در زندان به مجاهدین خلق گرایش پیدا کرده و صلاح نیست و آقای مهدوی کنی را معرفی می کنند. آقای مهدوی می گوید حکم خودم به ریاست کمیته های انقلاب را به خط آقای مطهری

اشاره: آیت الله هاشمی رفسنجانی نامی آشنا برای مردم کشورمان و حتی سیاستمداران جهان است و کمتر کسی در حوزه سیاست و دیپلماسی را می توان سراغ داشت که با ایشان آشنایی نداشته باشد.

نام این روحانی برجسته همواره و در طول حیاتش با واژه «مبارزه» همراه بوده است، چه در آن زمان که اقدامات گسترده پیدا و پنهان علیه شاه داشت و ضمن همراهی با امام، توانست به پیروزی و قوام جمهوری اسلامی کمک شایان توجهی کند و چه آن وقتی که فرماندهی جنگ تحمیلی را عهده دار بود و موفق شد با تکیه بر نیروهای مسلح کشورمان اعم از ارتش، سپاه، نیروهای مردمی و جانفشانی و فداکاری

«آقای هاشمی به شدت به امام (ره) علاقه مند بود که همین موضوع سبب شده بود امام (ره) هم با مشاهده خلوص نیت ایشان، به آقای هاشمی اعتماد کنند که این موضوع قطعاً در تحولات بعدی منشأ اثرات خیر شد

«آیت الله هاشمی رفسنجانی توجه و تسلط کامل و ویژه ای نسبت به مسائل سیاسی و اجتماعی داشت و به لحاظ همین نگاه، نقش ایشان در ایجاد تعادل و هماهنگی بین فراکسیون های مختلف مجلس در زمان تصدی ریاست مجلس، برجسته و اثرگذار بود

«آقای هاشمی با جمع آوری دلایل مستند مبنی بر ضرورت پایان دادن به جنگ، آنها را خدمت امام (ره) تقدیم کرد و این رفتار توأم با صداقت مورد پذیرش امام قرار گرفت

آنها، عراق را در بن بست قرار دهد.

اما این شخصیت سیاسی بنام جمهوری اسلامی که با نمایش توانمندی هایش در برهه ها و عرصه های مختلف، مایه نگرانی دشمنان انقلاب نسبت به پیشرفت کشورمان در حوزه های مختلف شده بود، از تخریب ها هم مصون نبود و به هر میزان که نقش آیت الله نمود بیشتری در جامعه پیدا می کرد و ثمرات خدماتش نمایان تر می شد، میزان حمله به این چهره انقلاب اسلامی هم بیشتر می شد.

انتقاد صریح از برخی عملکردها و بیان کاستی ها، مشخصه اصلی این سیاستمدار بود که البته صبر و تحمل در مقابل انتقادات و تخریب های مخالفان هم از وی یک شخصیت معتدل و صبور ساخته بود، شخصیتی که تا آخرین روز حیاتش سعی کرد دل و زبان مردم باشد و در عین حال از

تحقق نیابد، ولی آقای هاشمی با دوراندیشی مثال‌زدنیشان، بر انجام این کار تأکید کردند که خوشبختانه امروز شاهد ثمرات خوب مترو در تهران و برخی شهرهای بزرگ هستیم و به این ترتیب همه متوجه شدند که مترو به زعم مخالفان، یک صنعت لوکس نیست بلکه ضرورت همه کلانشهرهاست و گسترش آن باید به درستی در دستور کار قرار گیرد.

دکتر مطهری ایجاد دانشگاه آزاد با بهره‌گیری از ظرفیت‌های غیردولتی و خصوصی را از نتایج دیگر دوراندیشی آیت‌الله هاشمی رفسنجانی توصیف می‌کند و می‌گوید: آقای هاشمی براساس ضرورت توسعه علم و فن‌آوری و همچنین با توجه به ظرفیت پایین دانشگاه‌های دولتی در جذب دانشجوی، در صدد ایجاد دانشگاهی با بهره‌گیری از ظرفیت بخش خصوصی برآمد و این اندیشه را به خوبی پیش برد و نهایتاً با فرمان امام راحل، دانشگاه آزاد پا گرفت که تا امروز هم برکات خوبی داشته است.

تدبیر برای پایان جنگ

موضوع پایان جنگ، مسأله دیگری است که نائب رئیس مجلس از آن به عنوان یکی از خدمات ارزشمند توأم با صداقت آیت‌الله هاشمی رفسنجانی نام می‌برد. دکتر مطهری در این باره می‌گوید: با صدور قطعنامه ۵۹۸، تا حدود زیادی به خواست‌هایمان رسیدیم. در این قطعنامه، سازمان ملل عراق را به عنوان آغازگر جنگ معرفی کرد و خطوط مرزیمان به رسمیت شناخته و عراق به پرداخت غرامت محکوم شد. اینها موضوعاتی بود که در آن زمان باید کمال استفاده و بهره را از آن می‌بردیم.

در عملیات کربلای ۵، تقریباً همه توان خود را برای عبور از مرز و احیاناً تصرف بصره به کار گرفتیم و پیشروی‌هایی هم داشتیم ولی مشخص شد که عراق به لطف کشورهای مختلف به انواع و اقسام تسلیحات مدرن و حتی شیمیایی دست پیدا کرده و تجهیز شده است و اجرای عملیات جدید با وارد آمدن تلفات سنگین به نیروهای خودی پیش‌بینی شد. از طرفی آمریکا هم در خلیج‌فارس وارد میدان شده و سکوهای نفتی‌مان را هدف قرار داده بود. سرانجام با پیام دشمنان در سرنگون کردن هواپیمای مسافربری کشورمان بر فراز خلیج‌فارس، تصمیم‌گیرندگان کشور به این نقطه رسیدند که ممکن است با ادامه این روند، اساس انقلاب به خطر بیفتد، لذا وضع نظامی و اقتصادی کشور برای امام تشریح شدو امام راحل هم از آنجا که تابع منطق بودند، قطعنامه را پذیرفتند.

دکتر مطهری در ادامه با اشاره به شباهت این قطعنامه با صلح «حدیبیه» در زمان پیامبر اکرم(ص)، می‌افزاید: در آن زمان و پس از امضای قرارداد صلح توسط پیامبر برخی از اصحاب ایشان ناراحت شدند و به انتقاد از این کار پرداختند و حتی اعلام کردند این صلح مایه خفت و خواری ما مسلمانان است، اما یک سال بعد با پدیدار شدن آثار این صلح، آنها به واقعیت پی بردند.

این مسأله درباره پذیرش قطعنامه پایان جنگ ۸ ساله هم صدق می‌کند. وقتی ایران قطعنامه را پذیرفت، فرصت احیای اقتصاد را پیدا کرد و از سوی دیگر عراق با تسلیحاتی که غربی‌ها در اختیارش قرار داده بودند، به کویت حمله کرد که این اتفاق هم در نهایت به نفع ایران تمام شد.

نائب رئیس مجلس با تأکید بر این‌که آیت‌الله هاشمی رفسنجانی یک مصلح بزرگ و دلسوز بود، تأکید می‌کند: از نشانه‌های بارز یک مصلح این است که مصلحت جامعه را بر مصلحت خودش ترجیح می‌دهد،حتی اگر انجام یک کار به کاهش محبوبیتش منجر و به ضرر خودش تمام شود.

نحوه رفتار با رهبری

ضرورت انتقال واقعیت‌های جامعه به رهبری، موضوع دیگری است که دکتر مطهری از آن به عنوان ویژگی مهم و ویژه آیت‌الله هاشمی رفسنجانی یاد می‌کند و می‌گوید: آقای‌های هاشمی در آن زمان، با جمع‌آوری دلایل مستند مبنی بر ضرورت پایان دادن به جنگ، آنها را خدمت امام(ره) تقدیم کرد و این رفتار توأم با صداقت مورد پذیرش امام قرار گرفت. نحوه برخورد آقای هاشمی با واقعیت‌ها و صداقت در ارائه آن به رهبری، مسأله‌ای است که باید آن را همیشه الگو قرار دهیم.

ما نباید سعی کنیم رفتارمان با رهبری در تمامی دوره‌ها، صرفاً برای شاد کردن ایشان باشد و خیلی از واقعیت‌ها را بازگو نکنیم. شخصی دلسوز انقلاب و رهبری است که انتقادات و کاستی‌ها را مطرح می‌کند. این ویژگی به طور کامل در رفتار

آقای‌های هاشمی آشکار بود.

همکاری شهید مطهری و مرحوم‌های

دکتر مطهری همچنین به همکاری‌های آیت‌الله هاشمی رفسنجانی با آیت‌الله شهید مطهری در جریان نهضت اسلامی اشاره می‌کند و می‌گوید: شهید مطهری ۱۵ سال از آقای هاشمی بزرگتر بودند و زمانی که آیت‌الله هاشمی به قم رفتند، آن شهید یکی از اساتید بزرگ حوزه علمیه بود. آقای هاشمی مطابق آنچه که در مقاله‌ای نوشته‌اند به شدت علاقه‌مند به حضور در درس ایشان بوده ولی این توفیق برای ایشان حاصل نشده است.

در سال ۵۶ و از زمان شهادت مرحوم آیت‌الله سید مصطفی خمینی، حرکت جدیدی در نهضت اسلامی آغاز شد. در این زمان آقای هاشمی در زندان بود و در سال ۵۷ آزاد شد. ایشان در اواخر دهه چهل و اوایل دهه پنجاه به برخی گروه‌هایی که علیه شاه فعال بودند از جمله مجاهدین، کمک مالی می‌کرد.

نائب رئیس مجلس سپس به بیان خاطره‌ای به نقل از پدر بزرگوارشان درباره دیدگاه آیت‌الله‌های رفسنجانی درباره قطع کمک مالی به گروه یاد شده می‌پردازد و می‌گوید: شهید مطهری پس از تغییر ایدئولوژی مجاهدین خلق نگران بود که آیا آقای هاشمی همچنان از آنها حمایت می‌کند یا نه؛ لذا از این موضع ایشان درباره مجاهدین خلق سوال کرده بود و آقای‌های هاشمی گفته بود: «ما عدالت را در سایه نام خدا و خداپرستی می‌خواهیم و عدالت منهای خدا را نمی‌خواهیم.» در اینجا شهید مطهری گفته بود: خیالم راحت شد.

در حقیقت آقای هاشمی گرایش مارکسیستی آن سازمان را قبول نداشت و بعد از تغییر ایدئولوژی آنها، دیگر کمکی نکرد.

نائب رئیس مجلس با اشاره به همکاری نزدیک آیت‌الله هاشمی رفسنجانی با شهید مطهری از زمان آزادی آقای هاشمی از زندان تا پیروزی انقلاب، تأکید می‌کند: آقای هاشمی پس از این‌که از زندان آزاد شد، دریافت که مرکز ثقل انقلاب در داخل کشور از لحاظ هماهنگی با امام، شهید مطهری است؛ لذا ایشان خیلی به شهید مطهری نزدیک شد. به یاد دارم در فاصله ۱۲ تا ۲۲ بهمن که امام خمینی در مدرسه علوی بودند، آقای هاشمی هر روز صبح به منزل ما می‌آمدند و من ایشان و پدر را به مدرسه علوی می‌بردم و آخر شب هم دنبال آنها می‌رفتم و آنها را به مقصد می‌رساندم. نصب آقای بازرگان به عنوان نخست‌وزیر دولت موقت توسط امام توسط ایشان اعلام شد لذا برخی ایشان را سخنگوی امام نامیدند.

راز محبوبیت هاشمی

نماینده مردم تهران در مجلس در بخش دیگری از این مصاحبه درباره علت محبوبیت آیت‌الله هاشمی رفسنجانی نزد مردم، تأکید می‌کند: محبوبیت آقای هاشمی تا زمانی که ایشان مسئولیت داشت، علل مخصوص خودش را داشت و پس از آن و در زمانی که از سمت اجرایی کنار بود، علل دیگری داشت.

برداشت من این است که از سال ۸۴ و پس از ورود آقای احمدی‌نژاد به انتخابات ریاست جمهوری، آقای هاشمی نسبت به انقلاب احساس خطر کردند و با توجه به شناختی که از این گروه داشت، نگران آینده کشور شد. ورود آقای هاشمی به انتخابات ۸۴ به خاطر همین نگرانی بود. بعضی‌ها تصور می‌کردند ایشان آدم قدرت‌طلبی است که می‌خواهد بعد از ۸ سال دوباره رئیس‌جمهور شود، ولی این تفکر، غلط بود، زیرا ایشان فقط به دلیل احساس خطر نسبت به آینده انقلاب وارد میدان شد. البته آقای هاشمی در همان زمان تأکید کرد که اگر اصولگرایان بر آقای ولایتی یا لاریجانی توافق کنند من نمی‌آیم.

دکتر مطهری با تأکید بر این‌که تنها هدف آقای هاشمی این بود که آقای احمدی‌نژاد رئیس‌جمهور نشود ولی با وقوع اتفاقاتی ایشان رئیس‌جمهور شد، می‌افزاید: بعداً دیدیم که آن نگرانی‌های آقای هاشمی درست بود.

آقای هاشمی در سال ۸۸ با روشی که عمل شد، موافق نبود. ایشان موافق این موضوع نبودند که کل حکومت پشت سر یک کاندیدا قرار گیرد و فضای دو قطبی در کشور ایجاد و انتخابات از حالت طبیعی‌اش خارج شود.حتی در آن زمان در نامه‌ای نسبت به موضوعاتی هشدار دادند. پس از ماجرای آن مناظره و ایراد اتهام آقای احمدی‌نژاد به ایشان، از صدا و

سیما برای پاسخگویی به صحبت‌ها و اتهامات وارده درخواست وقت کردند ولی صدا و سیما این فرصت را در اختیار آقای هاشمی قرار نداد و این نوع رفتار خلاف قانون بود.

دکتر مطهری می‌گوید: ایشان حتی در خطبه نماز جمعه در سال ۸۸ تأکید کردند با سخت‌گیری‌ها و خشونت‌ها مخالفند و طرخی را برای بازگشتت جامعه به حالت عادی ارائه و اعلام کردند اگر این روند تغییر نکند، در آینده با مشکل مواجه خواهیم شد.

در حقیقت آقای هاشمی در این دوره هم رسالت خودشان را انجام دادند و حرف دل بخش بزرگی از مردم را زدند و علت محبوبیت ایشان هم به همین موضوع بازمی‌گردد.

وی تأکید می‌کند: آقای هاشمی همان‌طور که از اصل نظام دفاع می‌کرد، در صورت مشاهده خطا و انحرافی، تذکر هم می‌داد که این مسأله از ایشان یک شخصیت محبوب اجتماعی ساخت.

دکتر مطهری درباره علت مخالفت آیت‌الله هاشمی رفسنجانی با احمدی نژاد می‌گوید: ایشان دوره استانداری آقای احمدی‌نژاد و تخلفاتی را که صورت گرفته بود، دیده بود؛ مثلاً سسوپآف نفت کرده بودند و پولش برگشته بود و این پرونده به قوه قضائیه رفت و به وسیله‌ای ناپدید شد و اصلاً به بیرون از قوه بردند. یا رفتارهایی که ایشان در دوره شهرداری داشت و پول پخش کردن و مانند آن را دیده بود و بیش از همه احساس خطر می‌کرد.

مقداری هم ناشی از هوشش بود. بالاخره آقای هاشمی آدم باهوشی بود و شاید زودتر از دیگران انحرافات سیاسی را متوجه می‌شد. یعنی هم در عمل دیده بود و هم به خاطر هوشی که داشت زودتر از بقیه خطر این جریان را شناخت و هشدار داد و سال ۸۸ هم ایشان مظلوم واقع شد.

صبر و تحمل زیاد از ویژگی‌های دیگر آیت‌الله هاشمی رفسنجانی است که فرزند شهید مطهری به آنها اشاره می‌کند و می‌گوید: در ۱۰ سال گذشته گروه‌ها و افراد مختلف سعی می‌کردند با روش‌های مختلف از جمله دروغ و تهمت، ایشان را به قول خودشان از قطار انقلاب پیاده کنند و به حاشیه برانند، ولی آقای هاشمی با ذکاوت، به بهترین نحو با این‌گونه افراد برخورد می‌کرد به‌طوری که آنها نه فقط نتوانستند ایشان را به حاشیه ببرند بلکه هر روز شاهد افزایش محبوبیت آقای هاشمی نزد مردم بودیم که تشییع باشکوه پیکر ایشان و حضور گسترده مردم در این مراسم و شعارهایی که می‌دادند گواهی بر این مدعاست.

نایب رئیس مجلس تأکید می‌کند: آقای هاشمی فرد

چهارشنبه

۲۷ بهمن ۱۳۹۵

سال نود و یکم

شماره ۲۶۶۵۹

اطلاعات

۱۱

*** پس از پایان جنگ، کشور به یک حرکت بزرگ اقتصادی نیاز**

داشت که آقای هاشمی با درک این مهم، وارد میدان عمران

و سازندگی شد و به نحو شایسته‌ای توانست بنیان‌های

اقتصادی کشور را دوباره برپا کند و موج حرکت‌های

اقتصادی را به راه بیاندازد که نمونه فعالیت‌های بارز ایشان

در این حوزه را می‌توان در به حرکت واداشتن صنایع مختلف

از جمله پتروشیمی و سیمان و همچنین سدسازی

جستجو و مشاهده کرد

*** نحوه برخورد آقای هاشمی با واقعیت‌ها و صداقت در ارائه آن**

به رهبری، مسأله‌ای است که باید آن را همیشه الگو قرار دهیم

*** نباید سعی کنیم رفتارمان با رهبری**

در تمامی دوره‌ها، صرفاً برای شاد کردن ایشان باشد

و خیلی از واقعیت‌ها را بازگو نکنیم

تأثیرگذاری بود و معمولاً با هرکس که تأثیرگذار باشد دشمنی می‌کنند. این طبیعی است کسی که تأثیرگذار است با منافع عده‌ای تراحم پیدا می‌کند و سبب دشمنی آنها می‌شود. کسی که وسط میدان اجتماع و سیاست باشد حتما دشمنانی دارد. به تعبیر شهید مطهری یک آدم مسلکی، هم جاذبه و هم دافعه قوی دارد، هم دوستان فداکار و هم دشمنان سرسخت دارد. آدم خوب کسسی نیست که همه او را دوست داشته باشند. ممکن است کسی که همه او را دوست دارند منافق باشد، لذا طبیعی است که یک آدم مسلکی دشمن هم دارد.

وی در ادامه با تأکید بر این که آقای‌های هاشمی دلسوز انقلاب

بود و اگر حرف و سخنی می‌زد، با هدف اصلاح امور بود، می‌گوید: ایشان هیچ گاه منافع خودش را در اولویت قرار

نمی‌داد و بر آن چیزی که معتقد بود، پافشاری می‌کرد و طبیعتاً حرفی که حق و منطبق با فطرت انسان باشد، بر دل مردم می‌نشیند و تبلیغات سوء هم اثری نخواهد داشت.

واکنش آیت‌الله به رد صلاحیت

دکتر مطهری همچنین به واکنش آیت‌الله هاشمی رفسنجانی پس از رد صلاحیت در جریان انتخابات سال ۹۲ اشاره می‌کند و می‌گوید: ورود آقای هاشمی به جریان انتخابات سال ۹۲، سبب ایجاد یک موج در میان مردم شد و هرچند که ایشان رد صلاحیت شد، ولی واکنش صبورانه ایشان نسبت به این موضوع، تحولی جدید در جامعه و مسیر انتخابات را در پی داشت.

نائب رئیس مجلس با تأکید بر این که عزت و ذلت بندگان، دست خداوند است و لاغیر، می‌افزاید: امروز مردم کشورمان از یک رشد سیاسی و اجتماعی خوبی برخوردارند و کمتر می‌توان آنها را فریب داد. در ۱۰ سال گذشته صدا و سیما آقای هاشمی را بایکوت خبری کرده بود و فقط گاهی در لابه‌لای اخبار و آن هم در حد چند ثانیه تصویری از ایشان پخش می‌کرد ولی همان‌طور که دیدیم، تمام این کارها نتیجه‌ای نداشت و مردم نسبت به ایشان علاقه خاص داشتند. ذلت و عزت انسان‌ها دست خداست، نه دست صدا و سیما.

بخش دیگر مصاحبه با فرزند استاد شهید مطهری به یادگارهای معنوی آیت‌الله هاشمی رفسنجانی اختصاص دارد. نائب رئیس مجلس با یادآوری صبر ایشان در مواجهه با موضوعات و نامالیمات، تأکید می‌کند: ایشان وقتی مورد ظلم از سوی هر فرد یا گروه و یا نهادی قرار می‌گرفت، اگر

احساس می‌کرد در صورت اعتراض ممکن است به اصل و اساس انقلاب آسیب برسد، از حقش چشم‌پوشی می‌کرد. آقای هاشمی در برخی مسائل با رهبری اختلاف نظر داشت ولی هرگز با رفتار خود اجازه نداد این اختلاف نظر، آسیبی به اصل ولایت فقیه و اساس نظام وارد کند. این موضوع می‌تواند برای ما آموزنده باشد. ما می‌توانیم حرف خودمان را بزینم و دنبال اصلاح امور باشیم اما به گونه‌ای که پایه‌های نظام آسیب نبیند.

وی همچنین درباره آینده سیاسی کشور و قطب‌بندی‌های اجتماعی و سیاسی می‌گوید: این موضوع بستگی به رفتار طرف مقابل دارد. اگر بخواهند روش‌های قبلی را ادامه دهند و سختگیری‌ها و محدودیت‌های آزادی بیان و مجازات‌های سنگین برای منتقدان و مخالفان داشته باشند شرایط بد می‌شود و چون دیگر مانعی به نام آقای هاشمی نیست ممکن است راه برای اینها بازتر هم شده باشد ولی ممکن است منجر به حرکت‌های اجتماعی شود و اگر عاقل باشند و درست رفتار کنند ممکن است، به وحدت ملی نزدیک شویم. البته از یک نظر که اینها آقای هاشمی را به قول خودشان رأس فتنه می‌دانستند شاید احساس کنند با رفتن ایشان خطر کمتر شده و مقداری از روش‌های قبلی و سختگیری‌ها دست بردارند ولی ممکن است به همان روش‌ها ادامه دهند؛ ما باید منتظر رفتار آنها باشیم.

دکتر مطهری درباره جایگزین شدن فردی با ویژگی‌های آیت‌الله هاشمی رفسنجانی و ادامه دهنده راه او، می‌گوید: اصولاً نباید دنبال جایگزینی یک فرد باشیم. آن فرد در جریان

عمل پیدا می‌شود. کسی را نداریم که بتواند نقش ایشان را ایفا کند، ولی اگر همه شخصیت‌های همسو با آقای هاشمی با هم هماهنگ باشند ممکن است بتوانند این راه را ادامه دهند. یعنی شخصیت‌ها و جریان‌های سیاسی معتدل و طرفدار آزادی‌های اساسی و حقوق شهروندی باید با تلاش و هماهنگی خودشان این راه را ادامه دهند ولی این که یک رأس یا رهبر داشته باشد ضرورتی ندارد. در عمل ممکن است خود به خود کسی برجسته شود و نقش رهبری این جریان را پیدا کند اما هرکس باید به وظیفه خود عمل کند و تا حالا هم همین بوده و هر کس به عنوان وظیفه خود وارد شده و کاری را انجام داده است چون در مقابل انحرافات و ظلم‌ها نمی‌شود سکوت کرد؛ خود به خود افراد و جریان‌ها وارد می‌شوند و رشد می‌کنند. بالاخره این راه را باید ادامه داد و خیلی نباید به این موضوع که چه کسی هدایت این قضیه را بر عهده می‌گیرد پرداخت.

دکتر مطهری همچنین از اعتدال به عنوان یکی دیگر از شاخصه‌های اخلاقی آیت‌الله هاشمی رفسنجانی یاد می‌کند و می‌افزاید: رفتار ایشان در مسائل سیاسی، فراجناحی بود و در عین حال آقای هاشمی به عنوان یک تنظیم‌کننده تحولات سیاسی جامعه عمل می‌کرد و با مشاهده افراط یا تفریط در هر گروه سیاسی اعم از اصلاح‌طلب یا اصولگرا، سعی می‌کرد آنها را به راه اعتدال بازگرداند. اگرچه ایشان در دوران حیات سیاسی‌شان از هر دو جناح یادشده ضربه دیده بود، ولی همواره بر ادامه راه برمدار اعتدال تأکید می‌کرد.

گفتگو از: امیررضا طوسی نژاد

مصاحبه با آقای هاشمی پس از بهبودی نسبی، خرداد ۱۳۵۸ که مورد سوء قصد قرار گرفته بود. امام برای سلامتی‌اش قربانی کردن گوسفند نذر کرده بود و در پیامی نوشت: بد خواهان بدانند هاشمی زنده است چون نهفت زنده است

مهمان ناخوانده

۲۴ روز از شهادت مطهری می‌گذشت. هاشمی: «بعد از نماز مغرب نشسته بودم و کارها را انجام می‌دادم. زنگ خانه را زدن. کسی پشت افاف گفت نامه‌ای از آقای ناطق نوری آورده‌ایم. پاسداران یک یا دو نفر بودند که آموزش دیده نبودند. بعد از شهادت شهید مطهری برای ما پاسدار گذاشته بودند. تا آن موقع نداشتیم. گفتم بیایند تو به اتاق مهمانی رفتن و روی مبل نشستیم. وقتی وارد شد روبه‌روی من نشست. پاشد نامه‌ای را که در دست داشت به من بدهد. من به حالت لم نشسته بودم. او جلوی من ایستاد. در حالی که نامه را به من می‌داد، دیدم با دست دیگر اسلحه را از زیر پیراهنش کشید. نامه و اسلحه را دیدم. دستم را دراز کردم و میچش را گرفتم. نمی‌توانست به اسلحه فرمان بدهد. از جا بلند شدم و با هم درگیر شدیم. او می‌خواست دستش را رها کند و من اجازه نمی‌دادم. رفیقش از بیرون دیده بود داریم کلنجار می‌رویم، سه نفر بودند. یکی بیرون سوار بر موتور بود و یکی در حیاط ایستاده بود. وقتی دید، به داخل آمد و از همانجا تیری شلیک کرد که من اقدام ولی اسلحه نفر اول در دست من بود. از سر و صدا خانواده من فهمیدند که در مهمان‌خانه دعواست. خانم از در دیگری وارد شد و خودش را با چادر روی من انداخت. برای آنها که می‌خواستند تیر خلاص بزنند مشکل بود تیر اول کمی ریه مرا پاره کرد. تیر دوم را از زیر دست خانم من زده بودند. مقداری از بینی و صورتم را زخم کرد و به کمد اصابت کرد. خیال کردند به مغز من شلیک کرده‌اند. هر دو فرار کردند و اسلحه در دست من ماند.»

روایتی از زندگی و زمانه

هیچ کس دلسوزتر از آقای هاشمی به رهبر معظم انقلاب نبود

آیت الله هاشمی در همه دوران مسئولیت‌های خود در نظام در جهت حفظ حق مردم تلاش کرده‌اند ایشان چه در دوره امام و چه در دوره رهبری آیت الله خامنه‌ای همه‌ی سعی‌شان این بود

مهندس محسن هاشمی فرزند ارشد آیت الله هاشمی رفسنجانی در گفتگو با خبرنگار ما، به سئوالات مطرح درباره ناکفته‌ها و پشت پرده زندگی آیت الله هاشمی، تعیین صلاحیت‌ها، نحوه مشورت رئیس جمهوری با ایشان و قضاوت‌های منصفانه اشخاص و گروه‌ها پاسخ گفت.

لطفا برخی ناکفته‌ها و پشت پرده زندگی و مبارزات آیت الله هاشمی رفسنجانی را از زمان پیروزی انقلاب تا روز رحلت ایشان بفرمایید.

آیت الله هاشمی رفسنجانی دوگونه ناکفته داشت؛ نخست ناکفته‌ها و اسراری بود که ایشان صلاح نمی‌دانست برای کسی حتی برای نزدیکانش بازگو کند، مانند مذاکرات خاص با امام و رهبر معظم انقلاب، پشت پرده حوادث جنگ و بعد دفاع مقدس و خیلی از مسایل دیگر که به دلیل مصالح کشور یا آبروی افراد این اسرار را در سینه نگه داشت و با خود به خاک برد و طبعاً کسی از آنها مطلع نیست به جز افرادی که خود در جریان مسایل بوده‌اند نه این که از ایشان بشنوند. دوم، ناکفته‌هایی است که ایشان در خاطرات خود مرقوم یا به صورت شفاهی برای نزدیکان نقل کرده‌اند اما مصلحت ندانسته‌اند در این شرایط مطالب مذکور برای افکار عمومی منتشر شود و گذشت زمان لازم است که امکان انتشار این ناکفته‌ها فراهم شود، که در مورد این ناکفته‌ها هم طبیعی است طی این چند روز شرایط عوض نشده است و طبق همان مصالحی که ایشان تشخیص داده‌اند باید زمان سپری شود تا انتشار این ناکفته‌ها با مصالح مردم و انقلاب تضادی پیدا نکند.

اما مطلبی که اینجا می‌خواهم بیان کنم موضوع اهمیت گفته‌های آیت الله هاشمی رفسنجانی است نه ناکفته‌های ایشان. شاید گفته‌های آیت الله هاشمی بیش از سایر شخصیت‌های سیاسی تاریخ ایران و حتی جهان باشد. ایشان ۳۶ سال روزنوشت دارند و علاوه بر آن صدها جلد سخنرانی و گفتگو در کنار آثار مکتوب، تألیف، ترجمه و تفسیر جلدی ایشان به عنوان تفسیر راهنما منتشر شده یا در دست انتشار است و بخش عمده‌ای از گفته‌های ایشان که اهمیت زیادی می‌تواند برای افکار عمومی به خصوص نخبگان و نسل جوان داشته باشد، کمتر دیده و شنیده شده است.

اگر با دقت و تامل به این گفته‌ها دقت شود حتما نکات ناب و مهمی را می‌توان از آنها استخراج کرد.

آیت الله هاشمی رفسنجانی درباره تعیین صلاحیت‌ها (مجلس، ریاست جمهوری، خبرگان و شوراهای) چه دیدگاهی داشتند و آیا درباره رد صلاحیت‌ها که گاه در جامعه حاشیه‌های فراوانی را ایجاد کرد، اقدامی می‌کردند یا خیر؟

اگر بخواهیم به این سؤال پاسخی دقیق بدهیم شاید آخرین

سخن آیت الله هاشمی درباره رد صلاحیت‌ها که در ۱۲ بهمن سال گذشته در فرودگاه بیان کردند، بهترین انتخاب باشد. ایشان مرجع اصلی احراز و تعیین صلاحیت در نظام جمهوری اسلامی را مردم می‌دانستند، یعنی این مردمند که باید کارگزاران خود، اعم از رئیس جمهوری، نمایندگان مجلس، اعضای شوراها و خبرگان را انتخاب کنند و اگر بخواهیم رد صلاحیت توسط نهادهای نظارتی را به گونه‌ای انجام بدهیم که قدرت انتخاب و تأیید صلاحیت از سوی مردم گرفته شود یعنی روح نظام جمهوری اسلامی و منویات امام خمینی (ره) و رهبر معظم انقلاب که رای مردم و حق انتخاب مردم را حق الناس می‌دانند، نقض کرده‌ایم.

آیت الله هاشمی رفسنجانی در همه دوران مسئولیت‌های خود در نظام در جهت حفظ حق مردم تلاش کرده‌اند. ایشان چه در دوره امام و چه در دوره رهبری آیت الله خامنه‌ای سعی‌شان این بود که با تعامل و مذاکره با نهادهای نظارتی و شورای نگهبان، دقت انتخاب مردم افزایش یابد که در برخی مقاطع این تلاش‌ها نتایج خوبی داشت و در برخی مواقع هم به نتیجه نرسید. در یک دوره هم ایشان خود قربانی رد صلاحیت شد.

دکتر روحانی در زمان حیات آیت الله هاشمی رفسنجانی چه مشورت‌هایی از ایشان می‌گرفت، لطفاً آثار و نمونه‌های آن را بفرمایید.

یکی از شخصیت‌هایی که نزدیکی زیادی به آیت الله هاشمی رفسنجانی داشتند، دکتر روحانی ریاست محترم جمهوری هستند که از ابتدای انقلاب در مجلس و سپس در شورای عالی امنیت ملی و مرکز تحقیقات مجمع تشخیص مصلحت نظام بیش از ۲۰ سال با آیت الله هاشمی رفسنجانی مستقیماً کار کردند و از نظر فکری و جهت‌گیری مدیریتی اختلاف قابل توجهی بین رویکردهایشان مشاهده نمی‌شود. در دوران دفاع مقدس، کار مهمی که دکتر روحانی انجام داد تشکیل مجمع عقلا و ارائه راهکارهای منطقی و عقلایی در فضای شعاری و احساسی آن دوران بود و در بعد از جنگ هم تمرکز آقای روحانی بر معضلات سیاست خارجی کشور، تنش‌زدایی در منطقه و حل پرونده هسته‌ای بود که در این موضوعات هم مشورت‌های مستمری چه در دوره مسئولیت دکتر روحانی در شورای عالی امنیت ملی و چه در دوره ریاست جمهوری آیت الله رفسنجانی با ایشان انجام می‌دادند.

آیت الله هاشمی رفسنجانی همواره در معرض قضاوت‌های گاه غیرمنصفانه اشخاص و گروه‌ها بودند و مخالفان هم تهمت‌های زیادی به ایشان وارد می‌کردند ولی آقای هاشمی با صبر و تحمل بالا با این قضایا روبرو می‌شدند. علت این هجمه‌ها و مخالفت‌ها و قضاوت‌های ناشیانه و ناعادلانه چه بوده است؟ چرا ایشان پاسخ نمی‌دادند؟

شخصیت آیت الله هاشمی رفسنجانی به گونه‌ای بود که

خود را درگیر مسایل جزئی و سطحی نمی‌کرد. ایشان همواره آینده‌نگر و مصلحت‌گرا بود و براساس اولویتها تصمیم می‌گرفت، بنابراین بسیاری از مواقع که ایشان سخنی می‌گفت یا مطلبی می‌نوشت که برخی از گروه‌ها و افراد سطحی‌نگر بر می‌آشفتمند به دلیل این بود که ایشان مسایل آینده را می‌دید و می‌خواست آن موانع را از پیش روی جامعه بردارد. به طور مثال آیت الله هاشمی در سال ۱۳۶۳ و در اوج جنگ، مسأله مترو و نیاز به آن را در نماز جمعه مطرح کرد و آثار و اهمیت این مسأله را ما امروز لمس می‌کنیم که اگر مترو در آن دوران ساخته نشده بود چه اتفاقی می‌افتاد.

یا مسأله و بحران آب که ایشان ۳۰ سال قبل آن را پیش‌بینی و با احداث سدها جلو هدر رفت آب و تأمین آن برای مردم و شهرهای رو به توسعه را گرفت. در موضوع فرهنگ هم ایشان چند دهه جلوتر را می‌دید و از لزوم باز شدن فضای فرهنگی جامعه برای آمادگی به منظور هضم تعامل فرهنگی ناشی از

یکی از شخصیت‌هایی که نزدیکی زیادی به آیت الله هاشمی رفسنجانی داشتند، دکتر روحانی ریاست محترم جمهوری هستند که از ابتدای انقلاب در مجلس و سپس در شورای عالی امنیت ملی و مرکز تحقیقات مجمع تشخیص مصلحت نظام بیش از ۳۰ سال با آیت الله هاشمی رفسنجانی مستقیماً کار کردند و از نظر فکری و جهت‌گیری مدیریتی اختلاف قابل توجهی بین رویکردهایشان مشاهده نمی‌شود.

توسعه وسایل ارتباطی و رسانه‌ها سخن می‌گفت، در سیاست خارجی هم ایشان در اوج فشارهای دیپلماتیک و تلاش برای انزوای ایران از تعامل با دنیا سخن می‌گفت. همین پیشرو بودن در حوزه فکر و ارائه راهبرد موجب می‌شد برخی گروه‌ها به دلیل سطحی‌نگری یا منتفع شدن از وضع موجود با ایشان مخالفت کنند. یکی از نویسندگان مشهور و موجه کشور بعد از فوت ایشان به این موضوع اشاره خوبی داشت که آقای هاشمی خود را درگیر مسایل سطحی و جدل‌های کودکانه نمی‌کرد. ایشان موضوع نامه بدون سلام آیت الله هاشمی رفسنجانی به رهبر معظم انقلاب را مثال زد و گفت: اکثر بزرگان در نامه‌های خود سلام را درج نمی‌کردند؛ چرا که سلام قاعده گفتار است نه نوشتار و به نامه‌های متعددی از جمله نامه سیدالشهدا علیه‌السلام به حبیب بن مظاهر اشاره کردند. شما ملاحظه می‌کنید که افراطیون بخاطر نبودن سلام در این نامه چقدر به آیت الله هاشمی توهین کردند و تهمت زدند در حالی که واقعاً شاید کسی نزدیکتر و دلسوزتر و خیرخواه‌تر از ایشان به رهبر معظم انقلاب نبود و نباشد.

دکتر محمدرضا عارف: نگاه نافذ هاشمی فرسنگ‌ها دورتر را می‌دید

ویژه‌نامه
چهلمین روز
درگذشت
آیت‌الله
هاشمی
رفسنجانی

چهارشنبه
۲۷ بهمن ۱۳۹۵
سال نود و یکم
شماره ۲۶۶۵۹

اطلاعات

۱۴

بسیار ارزشمندی به شمار می‌آید تا جوانان متوجه شوند چه کسانی و با چه هزینه‌هایی انقلاب اسلامی را به موقعیت فعلی رسانده‌اند و همچنین با وظیفه سنگین خود در پاسداری از ارزش‌ها و همچنین ادامه راه، هرچه بیشتر آشنا شوند. وی با تأکید بر این که آیت‌الله هاشمی رفسنجانی جزو پیشتازان انقلاب اسلامی و از یاران نزدیک امام راحل بود، می‌افزاید: نقش ایشان در قبل از پیروزی انقلاب اسلامی و مبارزات، بی‌بدیل بود. البته کسانی هم بودند که قبل از انقلاب در مبارزات نقش داشتند و شناخته‌تر از ایشان بودند که علت این موضوع هم به دلیل فعالیت‌های مخفیانه‌ای که آیت‌الله هاشمی وظیفه به انجام رساندن آنها را داشت باز می‌گردد.

دکتر عارف می‌گوید: در آن زمان و براساس تقسیم کار، قرار بر این بود که ایشان بیشتر فعالیت‌ها و کارهای مخفی نهضت را به انجام برسانند و دیگر بزرگان و روحانیون به تبیین دیدگاه‌های امام و انجام سخنرانی‌ها بپردازند که از جمله این افراد می‌توان به آیت‌الله شهید مطهری، شهید مفتاح، آیت‌الله خامنه‌ای و دیگر بزرگواران اشاره کرد.

نماینده مردم تهران در مجلس با بیان این که سهم و نقش آیت‌الله هاشمی رفسنجانی پس از سال ۵۶ ظهور و بروز یافت و خودش را نشان داد، تأکید می‌کند: قوام بخشی از ویژگی‌های بارز ایفای نقش ایشان بود. آقای هاشمی به جایگاه‌ها و سمت‌ها، نگاه ارزشی داشت و نوع آن جایگاه اهمیت برای ایشان نداشت بلکه در هر پست و مقامی که نیاز بود، حضور می‌یافت و مشغول خدمت می‌شد.

وی از همدلی و همبستگی به عنوان رمز پیروزی انقلاب اسلامی یاد می‌کند و می‌گوید: پس از انقلاب اسلامی و به طور طبیعی افرادی وجود داشتند که به دنبال ایجاد تفرقه بودند که آقای هاشمی با ایفای نقش ویژه‌شان، در این صحنه هم انسجام بخشی نیروهای کلیدی انقلاب را به انجام می‌رساندند و این نقش و نگاه را تا آخرین روز حیات دنبال می‌کردند.

عارف با تأکید بر این که آیت‌الله هاشمی رفسنجانی یک چهره فراجنبی بود که به خوبی شرایط را درک می‌کرد و آینده‌نگری بسیار بالایی هم داشت، می‌افزاید: ایشان با تکیه بر همین ویژگی‌ها، دید عمیقی نسبت به آینده داشت و پس از تحلیل مسائل، موضعگیری لازم را به عمل می‌آورد. همچنین ترجیح ندادن منافع شخصی بر منافع عمومی، ویژگی برجسته دیگر ایشان بود.

راز علاقه‌مندی امام (ره) به آیت‌الله هاشمی

وی در ادامه به علاقه قلبی و اعتماد امام خمینی (ره) به آیت‌الله هاشمی اشاره می‌کند و می‌گوید: شناخت امام (ره)

پرداختن به امور سیاسی کشور، دور جدیدی از تحصیل علوم مختلف در ایران را پایه ریزی و به این ترتیب نام خود را برای همیشه در تاریخ پرافتخار این سرزمین ماندگار کند که به طور حتم می‌توان از در کنار هم قرار گرفتن بلوغ سیاسی و فن‌آوری، به عنوان عاملی برای بروز و ظهور حسادت‌ها و دشمنی‌ها با خدمات ارزشمند امیر کبیر و سرانجام قتل وی، یاد کرد.

بروز و ظهور اندیشه در دو حوزه یاد شده فقط منحصر به دهه‌های گذشته ایران زمین نیست بلکه در دوران معاصر هم نام افرادی مشابه همان خصایص خودنمایی می‌کند و می‌درخشد.

آیت‌الله هاشمی رفسنجانی نمونه بارز و عینی فردی با ویژگی‌های یاد شده است. این مبارز انقلاب، در دوران پیش و بعد از سال ۵۷، نقش بی بدیلی در حوزه سیاست ایفا کرد و همچنین توانست ضمن مورد توجه قرار دادن بسترهای توسعه علم، نقش ویژه‌ای را در زمینه فن‌آوری ایفا کند. برای آشنایی با خدمات این سیاستمدار در حوزه توسعه علم و دانش، کافی است پای صحبت افرادی بنشینیم که دید و نگاه علمی را مقدم بر تمامی امور می‌دانند و به دور از حب و بغض‌های سیاسی، سعی در بیان موضوعات دارند.

دکتر محمدرضا عارف با پیشنهاد بیش از سه دهه خدمت در جایگاه‌های مدیریتی مراکز آموزش عالی کشورمان، از جمله اساتیدی است که بیش از آن که نگاه سیاسی به زندگی آیت‌الله هاشمی رفسنجانی داشته باشد، توجه یارترین امام راحل و رهبر معظم انقلاب را در حوزه علم مورد تأکید قرار می‌دهد.

وی در مصاحبه با «روزنامه اطلاعات» اندیشه‌های آیت‌الله هاشمی رفسنجانی برای توسعه علم و مراکز دانشگاهی را همسان با ویژگی‌های آن مرحوم در حوزه سیاست می‌داند که به نحوی که بخش عمده‌ای از این گفتگو را به بیان موضوعاتی در این حوزه اختصاص می‌دهد و به یادآوری نگاه و خدمات ایشان در مسائل علمی می‌پردازد؛ خدماتی که همواره در دنیای سیاست و ماراتن مخالفت با این چهره ماندگار انقلاب، مورد بی مهری کینه توزان و مخالفان ایشان قرار گرفت، ولی خاصیت و ویژگی ماندگاری خدمات فرهیختگان یک جامعه، نادیده گرفتن و پاک کردن فعالیت‌های آیت‌الله در این حوزه را به امری ناممکن و دست نیافتنی تبدیل کرده است.

دکتر عارف نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی و رئیس فراکسیون امید در ابتدای این مصاحبه به ضرورت تبیین دیدگاه و نقش بزرگان انقلاب اسلامی برای نسل جوان اشاره می‌کند و می‌گوید: تبیین دیدگاه و نقش ممتاز آیت‌الله هاشمی رفسنجانی در انقلاب اسلامی یک ضرورت و کار

سیاست و علم دو واژه و مقوله کاملاً جدا و مستقل از یکدیگرند و نمی‌توان تعریف دقیقی از در کنار هم بودن آنها متصور شد.

در حوزه سیاست به راحتی نمی‌توان با تکیه بر یکسری اصول و مبانی به نتیجه قطعی و واحدی رسید. در حقیقت متخصصان این حوزه همواره با در کنار هم قرار دادن مصادیقی از بازخورد رفتارها، به اتخاذ تصمیم می‌پردازند ولی آنچه در این میث همواره مشخص بوده است، زیرکی و تیزبینی صاحبان نظر و اندیشه در این حوزه است.

از سوی دیگر در حوزه علم، همه رفتارها منطبق با واقعیت‌هاست و محصول یک ایده و نظر، ایجاد نوآوری علمی خواهد بود. بر همین اساس متخصصان حوزه علم و

*** تبیین دیدگاه و نقش ممتاز آیت‌الله هاشمی رفسنجانی در انقلاب اسلامی یک ضرورت و کار بسیار ارزشمندی به شمار می‌آید تا جوانان متوجه شوند چه کسانی و با چه هزینه‌هایی انقلاب اسلامی را به موقعیت فعلی رسانده‌اند و همچنین با وظیفه سنگین خود در پاسداری از ارزش‌ها و همچنین ادامه راه، هرچه بیشتر آشنا شوند**

*** آقای هاشمی حل مشکلات کشور را در توسعه علم و فناوری می‌دید و اهمیت بسیار زیادی نسبت به این حوزه قائل بود**

*** آیت‌الله هاشمی رفسنجانی در حوزه سیاست خارجی به توفیقات بسیاری دست یافت به نحوی که رابطه‌مان با اغلب کشورهای عربی و اسلامی ویژه بود و اگر آن نگاه دنبال می‌شد، به طور حتم امروز تأثیرگذاری‌مان در منطقه و دنیای اسلام به مراتب بیشتر بود**

فن‌آوری از احترام خاصی نزد مردم برخوردارند، زیرا آنها با پی ریزی بسترهای تولید علم، کمک شایانی به رشد و شکوفایی جامعه می‌کنند.

براساس تعاریف یاد شده، می‌توان این گونه نتیجه گرفت که تخصص در دو حوزه یاد شده را نمی‌توان در یک شخص سیاستمدار یا یک فرد متخصص در حوزه علم و فن‌آوری به طور توأمان مشاهده کرد، اما تاریخ ایران افرادی را به خود دیده است که در کنار سیاست ورزی، اهمیت وصف ناپذیری برای گسترش حوزه علم و فن‌آوری قائل بوده‌اند و نتایج ممتازی از عملکردشان به ثبت رسانده‌اند.

نمونه بارز این افراد، میرزا محمد تقی‌خان فراهانی ملقب به امیرکبیر است. این بزرگمرد تاریخ ایران توانست در کنار

از ایشان و ویژگی‌های دیگر شـخصیتی مانند تیزبینی و تیزهوشی آقای‌هاشمی، زمینه‌ساز اعتماد و علاقه امام راحل به ایشان شده بود. ایشان در هر پست و جایگاهی که قرار داشت، با دیدگاه ژرف و عمیق به مسائل می‌نگریست و با مدیریت زبانزد خود چه در مجلس شورای اسلامی و چه در دوران ریاست جمهوری و مجمع تشخیص مصلحت نظام در کنار دیگر افراد و با وجود اختلاف‌نظرها، به ادامه مسیر می‌پرداخت.

عارف به نگاه توسعه‌ای آیت‌الله‌هاشمی اشاره می‌کند و می‌گوید: حرکت بر مبنای یک برنامه‌ریزی واحد، موضوعی بود که ایشان از همان آغاز انقلاب اسلامی بر آن تأکید داشتند و در سال‌های اول بعد از پیروزی انقلاب عده‌ای بودند که حرکت برنامه‌ای را نمی‌پسندیدند،اما آقای‌هاشمی توانست پس از بحث‌های جدی و چالشی، مخالفان را به تدوین یک برنامه کاری قبل از انجام هر نوع فعالیتی وا دارد و همگان را متقاعد کند که کشور برای توسعه و پیشرفت نیاز به برنامه مصوب دارد.

آیت‌الله‌هاشمی جزو سرانی بود که به ضرورت داشتن برنامه اعتقاد راسخ داشتند و جزو کسانی بود که در جا انداختن ضرورت داشتن برنامه و حرکت بر اساس یک برنامه واحد، نقش ویژه‌ای داشت.

نقش آیت‌الله در توسعه فن‌آوری

وی، توسعه دانشگاه و در پی آن توسعه علم و فن‌آوری را از دیگر خدمات ارزشمند و ماندگار آیت‌الله‌هاشمی رفسنجانی می‌داند و می‌گوید: ایشان حل مشکلات کشور را در توسعه علم و فن‌آوری می‌دید و اهمیت بسیار زیادی نسبت به این حوزه قائل بود.

عارف در ادامه به بیان خاطره‌ای از زمان و نحوه تشکیل و راه‌اندازی دانشگاه آزاد می‌پردازد و می‌گوید: در شهریور و مهرماه سال ۱۳۶۰ و در دوره جدید دولت، در تشکیلات وزارت علوم این بحث جدی مطرح بود که ظرفیت دانشگاه محدود است و نمی‌توان بیش از این نیروی متخصص و تحصیل‌کرده، تربیت کرد و از سوی دیگر آموزش علمی و آکادمیک جوانان برای جذب در بازار کار و جایگاه‌ها و مشاغل تخصصی یک ضرورت بود.در آن زمان در تشکیلات وزارت علوم، دفتر آموزش‌های آزاد را راه انداختیم تا جوانان پس از گذراندن آموزش‌های کوتاه مدت و غیر رسمی، آموزش‌های تخصصی را فرا گیرند.

این موضوع را با آقای‌هاشمی در میان گذاشتیم و از اولویت انجام کار سخن گفتیم که ایشان پس از شنیدن اظهارات ما در این حوزه، بر ضرورت انجام آن تأکید کردند که این موضوع مقدمه تهیه طرح تشکیل دانشگاه آزاد شد و آقای‌هاشمی در همان سال موضوع تشکیل دانشگاه آزاد را در نماز جمعه بیان کردند.

البته ورود بخش خصوصی به این حوزه، مشکلاتی هم داشت، ولی اکنون دانشگاه آزاد نقش مهمی در تولید علم و تربیت نیروی انسانی متخصص و علم دارد.

رئیس فراکسیون امید مجلس در بخش دیگری از این مصاحبه، به بیان سوابق همکاری‌اش با آیت‌الله‌هاشمی رفسنجانی می‌پردازد و می‌افزاید: در سال ۷۳ و هنگامی که ریاست دانشگاه تهران را عهده‌دار شدم، این دانشگاه از یکسری مسائل و مشکلات رنج می‌برد و تقریباً یک وضع بحرانی حکمفرما بود. در آن ایام و در جلسه‌ای آقای‌هاشمی این موضوع را گوشزد کردند و خواستار اصلاح این وضع شدند تا از سرایت این مشکلات به کل آموزش عالی جلوگیری شود.

همچنین مسأله دانشگاه تهران در جلسات شورای عالی امنیت ملی مطرح شد که همه این موارد حکایت از لزوم رفع هرچه سریعتر مشکلات در این حوزه داشت.

وی با بیان این‌که حدود ۳ هفته بعد با تهیه برنامه، نزد آقای هاشمی رفتم و با اعلام سه شرط، کار را آغاز کردیم، می‌گوید: در جلسه با آقای‌هاشمی اعلام کردم برای رفع این مشکلات، سه شرط و خواسته دارم که با اجرای آنها، بازگشت به وضع عادی، انجام پذیر خواهد بود.

آقای‌هاشمی به لحاظ دید دلسوزانه‌شان و علاقه‌مندی به دانشگاه و علم، اعلام کردند:شروط و خواسته‌ها را می‌پذیرم ولی باید هرچه زودتر دست به کار شویم.

عارف با تأکید بر این‌که یکی از شروط و خواسته‌های ما موضوع ساماندهی و گسترش فضای فیزیکی دانشگاه بود، می‌افزاید: زمانی در دانشگاه بحث جابجایی فیزیکی دانشگاه مطرح بود و موافقان آن به دنبال انجام این کار بودند، ولی من پس از آغاز به کار در دانشگاه، با این برنامه مخالفت کردم و اعتقاد داشتم که دانشگاه باید در متن جامعه باشد نه این‌که آن را به حاشیه شهرها منتقل کنیم. ما در طرح

جدیدمان، بحث گسترش دانشگاه از محل فعلی تا تپه‌های ژئوفیزیک (انتهای کارگر شمالی) را مطرح کردیم، همانطور که اغلب زمین‌ها و ساختمان‌ها در محدوده یاد شده هنوز هم متعلق به دانشگاه تهران است یا می‌تواند در اختیار دانشگاه تهران قرار گیرد.

عارف با اشاره به همزمانی اجرای این پروژه با دوره مدیریت غلامحسین کرباسچی در شهرداری تهران می‌گوید: اجرای این طرح در قالب سه فاز تعریف و قرار شد در فاز نخست و پس از تملک ساختمان‌هایی در خیابان پورسینا، دانشگاه به بلوار کشاورز متصل و در فاز بعدی هم، پارک لاله به فضای سبز دانشگاه تبدیل و دانشگاه تهران در حدفاصل بین وصال شیرازی (از شرق) و خیابان کارگر(از غرب)ساماندهی شود.

ما برای خرید و تملک ساختمان‌ها در آن زمان به ۱۰ میلیارد تومان نیاز داشتیم، لذا طرحی را به آقای‌هاشمی ارائه کردیم و قرار شد این مبلغ را شهرداری تهران، دانشگاه تهران و دولت تأمین کنند که آقای‌هاشمی هم پس از بررسی موضوع، آن را پذیرفتند و اعتبار لازم (۳ میلیارد تومان سهم دولت) را در بودجه سال ۷۵ لحاظ کردند.

وی می‌افزاید: شهرداری در آن زمان با یکسری مشکلات مواجه شد و نتوانست تعهداتش را به انجام برساند و ما هم در فروش و ساماندهی اموال دانشگاه با مشکل مواجه شدیم؛ لذا موضوع را به ایشان اعلام کردیم که آقای‌هاشمی بر اساس توجهی که به محیط دانشگاهی و توسعه علم داشتند، دستور اعطای وام از حساب ۲۱۰ را برایمان صادر کردند. این موضوع و موافقت آقای‌هاشمی با گسترش فضاهای آموزشی و دانشگاهی، از نگاه ویژه ایشان حکایت دارد و انصافاً آقای‌هاشمی در توسعه دانشگاه، علم و فن‌آوری نگاه عمیقی داشت.

نماینده مردم تهران در مجلس می‌افزاید: به خاطر ندارم که در جایگاه ریاست دانشگاه کوچکترین درخواستی از ایشان داشته باشم و جواب نگرفته باشم. حتی در شورای انقلاب فرهنگی هم شاهد همین نگاه و دیدگاه آقای‌هاشمی بودیم.

نگاه ویژه در سیاست خارجی

دکتر عارف در بخش دیگری از این مصاحبه به تبیین نگاه آیت‌الله‌هاشمی رفسنجانی در حوزه سیاست می‌پردازد و می‌گوید: نگاه ایشان در این حوزه، از ویژگی‌ها و مولفه‌های خاص برخوردار بود که از جمله آنها می‌توان به ژرف‌اندیشی و عاقبت اندیشی اشاره کرد.

به عنوان مثال ایشان در حوزه سیاست خارجی با به کار بستن مولفه‌های یاد شده، به توفیقات بسیاری دست یافت، به نحوی که رابطه‌مان با اغلب کشورهای عربی و اسلامی ویژه بود و اگر آن نگاه دنبال می‌شد، به طور حتم امروز تأثیرگذاری‌مان در منطقه و دنیای اسلام به مراتب بیشتر از اکنون بود.

رئیس فراکسیون امید مجلس از وحدت، همگرایی، توجه به مسائل کلان کشورهای اسلامی و دوری کردن از مسائل جزیی به عنوان ویژگی‌های نگاه آیت‌الله‌هاشمی رفسنجانی در حوزه سیاست خارجی یاد می‌کند و می‌گوید: بروز اختلاف بین کشورهای مختلف امری طبیعی است و در تمام دنیا وجود دارد، اما این که مبنای رابطه با کشورهای دیگر را مسائل جزیی قرار دهیم، کار اشتباهی است و رفته‌رفته همین اختلاف‌های کوچک به بحران در روابط تبدیل می‌شود؛ لذا دنبال کردن این نگاه، باید در دستور کار کشور قرار گیرد. ما باید با کشورهای اسلامی و همسایه بهترین رابطه را داشته باشیم و حتی در مواردی و به رغم اختلاف نظرها و اختلافات مرزی، می‌توانیم در یک فضای کارشناسی به بحث و تبادل نظر پردازیم و روابط مناسب خود را حفظ کنیم.

دید فراجناحی

عارف همچنین درباره نگاه سیاسی آیت‌الله‌هاشمی رفسنـجانی به حوزه سیاست داخلی، می‌گوید: ایشان نگاه فراجناحی داشت و همواره سعی می‌کرد ارتباط خود را با جریانات داخلی نظام حفظ کند. آقای‌هاشمی یک چهره اعتدالی بود و نگاه و دراز مدت به مسائل داشت و همه تلاشش این بود که جریان‌های سیاسی را به یکدیگر نزدیک کند.

وی درباره علت مخالفت برخی افراد با ایشان، تأکید می‌کند: وارد کردن هجمه و مخالفت با کسی که فراجناحی عمل می‌کند، یک موضوع طبیعی است و جای تعجب هم ندارد و عمدتاً از هر دو طرف می‌خورد آقای هاشمی با صبر و بردباری مثال زدنی‌شان این هجمه‌ها را تحمل می‌کرد و رفتاری که موجب وارد شدن ضرر و زیان به اصل انقلاب شود را هیچگاه از خود بروز نمی‌داد.

آقای‌هاشمی به ویژه در ۱۰ سال گذشته نقش ویژه‌ای در ایجاد همدلی و همبستگی فرزندان انقلاب داشت.

رفتار قابل تقدیر پس از رد صلاحیت

وی همچنین به موضوع رد صلاحیت آیت‌الله هاشمی رفسنـجانی و رفتار ایشان پس از این موضوع اشاره می‌کند و می‌گوید: رفتار سنجیده آقای‌هاشمی باید برای همگان درس عبرتی باشد که چگونه کسی که در همه صحنه‌های انقلاب سهیم است و حضور تأثیرگذار دارد، از حق، مسئولیت و وظیفه اجتماعی‌اش می‌گذرد و گلایه‌ای هم نمی‌کند.

عارف با اشاره به ارتباط نزدیکش با آیت‌الله‌هاشمی رفسنـجانی پس از رد صلاحیت ایشان، تأکید می‌کند: من بعد از رد صلاحیت، با آقای‌هاشمی در ارتباط بودم، چون مبنای کار من در انتخابات سال ۹۲ این بود که اگر ایشان بیایند، من کناره‌گیری کنم.

آقای هاشمی پس از رد صلاحیت، به طور مدام به ما توصیه می‌کرد با همه توان در صحنه بمانیم و موضعی اتخاذ نشود که سبب ریزش حضور مردم در انتخابات شود.هدف اصلی برای ایشان مانند همه بزرگان، حضور حداکثری مردم در انتخابات بود و ایشان مراقبت می‌کرد که مبادا ردصلاحیتشان، سبب کاهش حضور و مشارکت مردم شود که همین نگاه سبب خلق حماسه‌ای پرشور در خرداد ۹۲ شد.

وی در ادامه از دانشگاه آزاد به عنوان یادگار فیزیکی و علمی و همچنین از رفتار ایشان به عنوان یادگار فکری آیت‌الله‌هاشمی رفسنـجانی یاد می‌کند و می‌گوید: افراد مختلفی با دیدگاه‌های متفاوت در مجمع تشخیص مصلحت نظام حضور دارند و آقای‌هاشمی با رفتار مناسب و ویژه‌شان، جلسه را به نحو احسن اداره می‌کرد و همین موضوع سبب شده بود فضای آرام توأم با اخوت و صمیمیت در جلسات حکمفرما باشد؛ لذا این مسأله باید مورد واکاوی قرار گیرد که چگونه می‌توانیم ضمن حفظ دیدگاه‌های خودمان، در یک فضای صمیمی، به اجماع برسیم. البته همین نگاه ایشان را می‌توان در دوران ریاست در مجلس هم مشاهده کرد.

عارف همچنین با اشاره به وجود ناهنجاری‌ها و

چهارشنبه

۲۷ بهمن ۱۳۹۵

سال نود و یکم

شماره ۲۶۶۵۹

اطلاعات

۱۵

*** پس از انقلاب اسلامی و به طور طبیعی افرادی وجود داشتند**

که به دنبال ایجاد تفرقه بودند که آقای هاشمی با ایفای نقش

ویژه‌شان، در این صحنه هم انسجام بخشی نیروهای کلیدی

انقلاب را به انجام می‌رساندند و این نقش و نگاه را تا آخرین

روز حیات دنبال می‌کردند.

*** آیت‌الله‌هاشمی رفسنـجانی یک چهره فراجناحی بود که به**

خوبی شرایط را درک می‌کرد و آینده‌نگری بسیار بالایی هم

داشت. ایشان با تکیه بر همین ویژگی‌ها، دید عمیقی نسبت به

آینده داشت و پس از تحلیل مسائل، موضعگیری لازم را به

عمل می‌آورد. همچنین ترجیح ندادن منافع شخصی بر منافع

عمومی، ویژگی برجسته دیگر ایشان بود.

آسـیـب‌های اجتماعی در کشور، تأکید می‌کند: آقای‌هاشمی در دههٔ ۶۰ مباحثی را در خطبه‌های نماز جمعه در حوزه آسیب‌های اجتماعی مطرح کردند. به عنوان مثال ایشان به ایراد سخنرانی‌هایی در موضوعات طلاق، اعتیاد و لزوم ثبات خانواده و بحث‌های اخلاقی می‌پرداختند که شاید اگر به تذکرات ایشان توجه می‌کردیم، آسیب‌های اجتماعی در آستانه بحران قرار نمی‌گرفت، البته با جلسات اخیرمقام معظم رهبری با مسئولان ذیربط، این موضوع در دستور کار قرار گرفته است و امیدوارم با جدیت و تا رسیدن به نتایج مطلوب پیگیری شود.وی با تأکید بر این که البته به صرف سخن گفتن نمی‌توان آسیب‌های اجتماعی را کاهش داد، می‌افزاید: این موضوع باید از سوی همه دستگاه‌ها دنبال و مقابله با آسیب‌های اجتماعی تبدیل به یک عزم ملی شود و فقط در اولویت برنامه‌های دولت، مجلس یا قوه قضائیه نباشد، بلکه همه دستگاه‌ها و نهادهای مردمی به طور ویژه به آن بپردازند.ساخت مترو و عزم آیت‌الله‌هاشمی رفسنـجانی برای اجرای این مهم، موضوع دیگری است که دکتر عارف از آن به عنوان یک کار ویژه یاد می‌کند و می‌گوید: توجه به نظر کارشناسی و عمل به آن، مسأله‌ای بود که آقای‌هاشمی بر مبنای آن به تصمیم‌گیری در تمامی امور می‌پرداخت.

وی در پایان با یادآوری مجدد اقدامات آیت‌الله‌هاشمی رفسنـجانی در حوزه توسعه علم و فن‌آوری، تأکید می‌کند: اگر دستاوردی در دانشگاه تهران داشتم، به خاطر حمایت‌های جدی ایشان بود.

گفتگو از: امیررضا طوسی نژاد

دکتر کمال خرازی:

هاشمی، مردی نوآور، توسعه‌گرا و تصمیم‌گیر بود

نام هاشمی همواره در تاریخ ایران به عنوان یک مدیر برجسته به نیکی یاد خواهد شد و نقشی که در دوران انقلاب، جنگ و سازندگی و پیش از انقلاب داشت، طبیعتاً در یادها می‌ماند

ویژه‌نامه
چهلمین روز
درگذشت
آیت‌الله
هاشمی
رفسنجانی

چهارشنبه
۲۷ بهمن ۱۳۹۵
سال نود و یکم
شماره ۲۶۶۵۹

اطلاعات

۱۶

سیاست خارجی و مدیریت آیت‌الله هاشمی در داخل با توجه به تحولات جهانی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

بعد از جنگ که دوران سازندگی آغاز شد، لازمه کار برقراری ارتباطات بین‌المللی بود. پس از جنگ ایران پولی نداشت و نفت هم در آن دوران بسیار ارزان فروخته می‌شد، بنابراین شرایط ایجاد می‌کرد که از امکانات خارجی برای اداره کشور استفاده شود.

چون در دوران جنگ روابط ما با کشورها، خیلی حسنه نبود و اکثر کشورها از صدام حمایت می‌کردند، لازم بود که بعد از پذیرش قطعنامه، روابط بهبود پیدا کند و دولت‌ها اعتبارات مالی در اختیار ایران بگذارند که این کار شد و با اعتباراتی که جذب شد آقای هاشمی موفق شد گام‌های بسیار مؤثری را در توسعه و سازندگی کشور به خصوص در صنایع و پروژه‌هایی که ما امروز به آنها افتخار می‌کنیم، بردارد. در آن شرایط آقای هاشمی، ساخت پروژه مترو را آغاز کرد. حالا شما تصور کنید اگر امروز نبود شرایط تهران چه وضعی داشت؟ آینده بینی و وسعت نظر آقای هاشمی برنامه را پیش می‌برد و در عین شرایط دشواری که کشور و نیازهای فوری که وجود داشت، آقای هاشمی را بر آن داشت که گام‌های سنگینی را برای توسعه و اعتلای کشور بردارد. به هر صورت، دوران سازندگی دوران متمایزی بود که به نام آقای هاشمی ثبت شده است.

در آن دوران و در شرایط سخت و بن‌بستی که وجود داشت و ایران نمی‌توانست بدهی‌های خود را پرداخت کند، با تلاش‌های مرحوم نوربخش در بانک مرکزی که بسیار در این امر فعال بود، دولت موفق شد بدهی‌ها را استمهال کند. یا در مورد بند ۶ قطعنامه که تعیین متجاوز بود و دبیرکل سازمان ملل موظف شده بود، هیأت حقیقت یاب را برای تعیین متجاوز و آغازکننده جنگ منصوب کند بنده هم به عنوان نماینده دائم ایران در سازمان ملل تلاش کردیم با آقای دکویار دبیرکل سازمان ملل رایزنی کنیم. چون آمریکایی‌ها و برخی کشورها نمی‌خواستند امتیازی به ایران بدهند که سرانجام با مدیریت خوب آقای هاشمی و نقش بسیار برجسته‌ای که ایفا کرد، سرانجام سازمان ملل، عراق را به عنوان متجاوز شناخت. پس از آن هر دو هفته یک بار برای ارائه گزارش به ایران می‌آمدیم و خدمت آقای هاشمی می‌رسیدیم و ایشان کارها را هدایت و کمک کردند و از طریق رابط‌هایی که وجود داشت، گروگان‌های خارجی که در لبنان بودند آزاد شوند و این خود خیلی مؤثر بود که آمریکایی‌ها به سازمان ملل اجازه بدهند که کارها را پیش ببرد و اگر این نبود، آنها به سادگی نمی‌گذاشتند که عراق به عنوان متجاوز شناخته شود و دبیرکل با گزارشی که به شورای امنیت داد اعلام کرد که عراق آغازگر جنگ بوده است. بنابراین توسعه روابط خارجی ایران در دوره آقای هاشمی با هدایت و راهنمایی‌های ایشان و دکتر ولایتی به عنوان وزیر خارجه و مسئولانی که در این وزارتخانه کمک و

آقای هاشمی فردی نوآور، توسعه‌گرا، تصمیم‌گیرنده، باهوش و نزدیک به امام بود که در تاریخ اخیر ایران نقش تعیین‌کننده و ارزنده‌ای داشت. فقدان ایشان ضایعه‌ای برای کشور محسوب می‌شود.

نقش و مسئولیت آیت‌الله هاشمی در جنگ و پیشبرد مبارزات چگونه بود؟

با آغاز جنگ آقای هاشمی ریاست مجلس را عهده‌دار بود و به‌عنوان کسی که به امام خیلی احساس نزدیکی می‌کرد در جلسات شورای عالی دفاع حضور می‌یافت؛ البته در آن زمان، آیت‌الله خامنه‌ای و شهید چمران هم در شورای عالی دفاع بودند. پس از شهادت دکتر چمران، نماینده دوم در این شورا آقای هاشمی شد و دائماً گزارش‌های شورای عالی دفاع را خدمت امام ارائه و از جانب ایشان در عملیات جنگ شورا را هدایت می‌کرد؛ ابتدا فرماندهی جنگ به‌عهد بنی‌صدر به‌عنوان رئیس شورا بود و زمانی که بنی‌صدر در پایگاه دزفول مستقر شد که جنگ را هدایت کند و بنده هم به عنوان رئیس تبلیغات جنگ در جلسات شورای عالی دفاع شرکت می‌کردم حضور آقای هاشمی در آن جلسات هم خیلی تعیین‌کننده بود، تا زمانی که بنی‌صدر عزل شد، آقای هاشمی از سوی امام، فرماندهی جنگ را به‌عهده گرفت و در دوران اوج جنگ و شرایط جبهه‌ها، آقای هاشمی به فرماندهی جنگ هم منصوب شد و چون ارتباط نزدیکی با رزمندگان، به‌خصوص افراد سپاه، ارتش و بسیج داشت، نقش متمایزی را در هدایت جنگ ایفا کرد. عملیات بزرگی در دوران فرماندهی آقای هاشمی انجام شد. ابتدا عملیات خیبر آغاز شد و تا عملیات فتح‌المبین و بیت‌المقدس و در نهایت به والفجرها و کربلا و... ختم شد که در تمام این دوره‌ها همواره آقای هاشمی فرماندهی قرارگاه خاتم‌الانبیاء را به‌عهده داشت و قبل از عملیات، طرح‌های عملیات در آن جلسات مطرح می‌شد، ایشان جلسه را اداره و هدایت می‌کرد و در آخر فرمان می‌داد. به هر حال نقش ایشان در هدایت جنگ، بر کسی پوشیده نیست، تا زمانی که شرایطی پیش آمد و به دنبال آن قطعنامه ۵۹۸ به تصویب رسید و شرایط ایران هم به مرحله‌ای رسیده بود که به زعم آقای هاشمی جنگ باید خاتمه می‌یافت. باز هم در این قضیه هم آقای هاشمی نقش برجسته‌ای داشت که نحوه پایان جنگ را سامان بدهد. سپس خدمت حضرت امام رسید و شرایط کشور و نامه‌هایی که فرماندهان جنگ نوشته بودند خدمت امام داد و در آن جلسه به امام گفت که من مسئولیت پذیرش قطعنامه را اعلام می‌کنم و بعد شما بنده را محاکمه کنید که امام بعداً پیغام فرستادند که من خودم مسئولیت را می‌پذیرم. سپس پذیرش قطعنامه از سوی امام اعلام شد. بنابراین شما در همه مراحل جنگ و پذیرش قطعنامه و چه در دوران پس از جنگ و دوره سازندگی نقش ممتاز ایشان را می‌بینید.

رئیس شورای راهبردی روابط خارجی ایران، نقش مرحوم آیت‌الله هاشمی رفسنجانی را در بزرگه‌های تاریخی، کلیدی و بسیار مؤثر و تعیین‌کننده دانست و گفت: آقای هاشمی، فردی نوآور، توسعه‌گرا، تصمیم‌گیرنده، باهوش و نزدیک به امام بود که در تاریخ اخیر ایران حضور ارزنده‌ای داشت. دکتر سید کمال خرازی در گفتگویی به سئوال‌های خبرنگار ما درباره نقش و مسئولیت‌های آقای هاشمی در جنگ، مسائل خارجی، هجمه مخالفان، تدوین قوانین، وجه تمایز ایشان با دیگران و... پاسخ داد. مشروح این گفتگو به این شرح از نظر خوانندگان می‌گذرد:

جناب عالی چه تعریفی از آیت‌الله هاشمی رفسنجانی می‌توانید داشته باشید؟

مرحوم آقای هاشمی در قبل از پیروزی انقلاب، در دوران جنگ، ریاست مجلس و رئیس‌جمهوری و بعد هم در مجمع تشخیص مصلحت نظام نقش سازنده و تأثیرگذاری در نظام جمهوری اسلامی داشت. مرد بسیار باهوش و بسیار صبور و متدین و کسی بود که در حل مشکلات کشور نقش بسیار مؤثر

شخصیت‌های برجسته‌ای که در دوران فعالیت خود نقش برجسته‌ای را ایفا می‌کنند، نامشان همواره ماندگار می‌شود، مثل امیرکبیر که در سازندگی ایران نقش بزرگی داشت، آقای هاشمی هم در واقع همان شخصیت را داشت و در تاریخ معاصر ما، تأثیرات عمیقی را بر جای گذاشت که نامش همواره خواهد ماند و جالب است که آقای هاشمی در شبی که امیرکبیر کشته شد، رحلت کرد و این خود یک اتفاق تاریخی جالبی است کسی که نسبت به امیرکبیر خیلی وفادار بود و عشق می‌ورزید و حتی کتاب امیرکبیر را نوشت. به هر صورت هر دوره‌ای یک امیرکبیری دارد و آقای هاشمی از این جهت امیر کبیری در دنیای معاصر بود

و در دوران سازندگی هم نقش اول را به‌عهده داشت و خدماتی که در دوران سازندگی کشور داشت فقط می‌توان این ویژگی را در امیرکبیر سراغ گرفت. آقای هاشمی در تاریخ معاصر ایران نقش کلیدی ایفا کرد و در بزرگه‌های تاریخی در حل مشکلات کشور نقش بسیار مؤثر و تعیین‌کننده و در دوران سازندگی هم نقش اول را به خوبی ایفا می‌کرد و بعد از جنگ در سازندگی کشور و خدماتی که در آن دوران ارائه کرد، به عنوان سردار سازندگی لقب گرفت.

تلاش کردند شکل گرفت.

جناب عالی به دوران جنگ و خاتمه آن و نقش آقای هاشمی در آن زمان اشاره کردید. می‌خواستیم بدانیم که نوع تعامل آقای هاشمی در آن زمان با کشورهای اسلامی، اروپایی، آمریکای لاتین و حتی کشورهای آسیای شرقی چگونه بود؟ آیا ایشان یک ایده خاصی را دنبال می‌کردند که منحصر به خودشان باشد یا بر اثر یک تعامل جمعی بود که با مسئولان نظام، آن ایده را پیگیری می‌کردند؟

تصمیمات در شورای عالی دفاع جمعی بود و در آن زمان رئیس شورای عالی دفاع آیت‌الله خامنه‌ای بودند و وزیرای دفاع، امور خارجه و بقیه هم بودند، اما کسی که بیش از همه نقش داشت تا وضع را پیش ببرد و خدمت امام گزارش دهد و در صحنه جنگ آن را هدایت کند یا بعد از جنگ و در زمان ریاست جمهوری آیت‌الله هاشمی به منصف ظهور برساند، شخص آقای هاشمی بود. در سفرهایی که ایشان انجام می‌داد حتی قبل از این که سمت رئیس‌جمهوری را بپذیرد، از جمله در سفر به روسیه که منجر به خرید زیر دریایی‌ها و تسهیلات دیگر شد، شخصیت آقای هاشمی طوری بود که در بحث و مذاکره و جا انداختن موقعیت ایران خیلی مؤثر بود که چگونه مسأله را مطرح و دیگران را قانع کند و این فقط از آقای هاشمی برمی‌آمد.

در زمان ریاست جمهوری هم آقای هاشمی سفرهای زیادی را انجام داد. مثلاً در ملاقاتی که با امیر عبدالله پادشاه عربستان داشت، در واقع پایه روابط نزدیک ایران با عربستان را بنیان گذاشت که مذاکرات دو کشور ادامه پیدا کرد تا زمان ریاست جمهوری آیت‌الله خامنه‌ای و وزارت بنده که بر پایه همان دیدار و ملاقات با امیرعبدالله، عربستان موافقت کرد که کنفرانس سران اسلامی در ایران برگزار شود.

بر همان پایه روابط ما با عربستان گسترش پیدا کرد که منجر به افزایش قیمت نفت شد. زمانی که ما زمام دولت را به دست گرفتیم، قیمت نفت حدود ۹-۸ دلار بود و با توجه به هزینه‌های استخراج نفت خیلی سودی برای ما نداشت. لازمه این کار هم این بود که با عربستان به توافق برسیم تا قیمت نفت بالا برود. طی چند مرحله گفتگو که بنده هم درگیر آن بودم و ادامه کار با وزیر نفت وقت بود، بالاخره آنها این توافق را با ما انجام دادند و باعث افزایش قیمت نفت شد و کشور از آن شرایط بفرنج و حساس نجات پیدا کرد. چرا این کار انجام شد، چون یک ارتباطی بین آقای هاشمی و امیر عبدالله ایجاد شد و شرایط مساعدی فراهم شد که بتوانیم با عربستان همکاری کنیم. عربستان همان کشوری بود که در زمان جنگ با کمک سه میلیارد دلاری به صدام، از عراق حمایت می‌کرد تا با ایران بجنگد. در آن برهه با توجه به شخصیت آقای هاشمی و ارتباط نزدیک بین ایشان و امیر عبدالله ما هم کارها را دنبال کردیم. بنابر این در حیطه روابط خارجی هم آقای هاشمی نقش برجسته‌ای داشت.

آقای هاشمی از سوی مخالفان مورد هجمه قرار می‌گرفت. دلیل این هجمه‌ها چه بود؟

در سیاست این مسائل معمولاً وجود دارد. وقتی اختلاف نظر سیاسی ایجاد می‌شود طبیعی است که حملات هم وجود دارد. منتهی آنچه که مهم بود رفتار آقای هاشمی در برابر این نامالیقات بود. ایشان خیلی صبورانه رفتار می‌کرد و سعه صدر زیادی از خود نشان می‌داد و خود را در برابر برخوردهای برخی افراد کوچک نمی‌کرد.

حال اگر بخواهیم از آغاز مخالفت‌ها صحبت کنیم، مسأله به دوره‌ای برمی‌گردد که دوره آقای هاشمی به اتمام رسیده بود و برخی کتاب‌ها منتشر شد که معتقد بودم باید جلو این افراد را گرفت. ولی شرایط به گونه‌ای بود که آن اشخاص می‌توانستند آزادانه فعالیت کنند اما آقای هاشمی همواره در کارها متانت خود را حفظ می‌کرد و اگر چه مسائل خانوادگی و فرزند ایشان مطرح بود، ولی اجازه نداد که آن مسائل برآرمان‌های ایشان که حفظ ارزش‌های انقلاب و روابط بین آقای هاشمی با مقام معظم رهبری بود، اثر بگذارد و این خود یک نوع زیرکی وهوشمندی بود که آقای هاشمی اجازه نمی‌داد مسائل خانوادگی بر مسائل ملی و آرمان‌های انقلابی‌شان تأثیر بگذارد.

وجه تمایز آیت‌الله هاشمی با دیگران بردباری و واکنش‌های معقول و منطقی نسبت به نامالیقات بود، دلیل آن چه می‌تواند باشد؟

این از خاصیت‌های شخصیتی ایشان بود که در کوران مبارزاتی آبدیده شده بود. آقای هاشمی با هر موضوع و موردی، احساساتی و هیجانی برخورد نمی‌کرد و واقعا ویژگی‌های یک مرد مسلمان که باید سعه‌صدر داشته باشد و در برابر فشارها و مشکلات سنگ صبور باشد در ایشان دیده می‌شد. در اداره جنگ، مجلس و ریاست جمهوری و با همه مشکلاتی که وجود داشت، کار ساده‌ای نبود، ایشان واقعا با همه مسائل با سعه‌صدر برخورد می‌کرد.

در جبهه‌ها تلفات زیاد بود اما ما با توجه به انگیزه‌های بسیار بالایی که در رزمندگان بود الزاماً کشور نمی‌توانست جوابگو باشد، ولی ایشان همه را با سعه صدر حل و فصل می‌کرد. اینها همه

پازدید هاشمی از شهر موعود در چین، ۸ تیر ۱۳۶۴

از شخصیت استوار، پابرجا، مستحکم و هوشمند ایشان سرچشمه می‌گرفت که تحت تأثیر هیجانات قرار نمی‌گرفت و هیجانات دیگران هم آقای هاشمی را تحریک نمی‌کرد چون ایشان آرمان‌هایی داشت که آنها را مهم می‌دانست و بر آنها ارزش قائل بود.

جناب عالی بیشتر بعد اقتصادی و سیاسی آقای هاشمی را مطرح کردید، اما در مسأله فرهنگی ما کمتر شاهد اقدامات آقای هاشمی بودیم، اگر مسأله احداث دانشگاه آزاد اسلامی را کنار بگذاریم در زمینه فرهنگی کم‌رنگ بود، چرا آقای هاشمی به این موضوع کمتر توجه داشت؟

فکر می‌کنم که آقای هاشمی خیلی به کارهای ظاهری اهمیت نمی‌داد و تأکید داشت که باید کارها و برنامه‌های زیربنایی انجام شود. برای ساختن زیربناها هم درصدد احداث دانشگاه آزاد اسلامی برآمد و معتقد بود اگر انسان‌های دانشمندی را تربیت کنیم، این خود منجر به ارتقای فرهنگ ملی کشور می‌شود. یا در خطبه‌های نماز جمعه، تحلیل‌های عمیقی داشت با این نیت که آن تحلیل‌ها می‌تواند خیلی کارساز باشد و جامعه را از نظر فرهنگی و مذهبی هدایت کند. ایشان فکر می‌کرد که باید در حوزه فرهنگ زیربنایی کار کرد تا مردم از جان و دل، کار کنند و فرهنگ خود را ارتقاء دهند. تحلیل من این است که آقای هاشمی با این بینش پیش می‌رفت.

تأثیر آیت‌الله هاشمی رفسنجانی در تدوین و برنامه‌ریزی قوانین در مجمع تشخیص مصلحت نظام در کشور چگونه بود؟

در دوره نمایندگی و ریاست مجلس و قانونگذاری، هدایت مجلس با تمام دشواری‌ها با وسعت دید ایشان تجلی پیدا می‌کرد و به تصویب می‌رسید. در دوره ریاست جمهوری هم با لویایی که برای تصویب به مجلس می‌فرستاد، در واقع توانایی خود و دولت را به خوبی نشان می‌داد. بنابرین از جهت پایه‌گذاری قوانینی که بتواند آینده ایران را تضمین کند، آقای هاشمی نقش مهمی داشت.

از جمله مسأله ایجاد مجمع تشخیص مصلحت نظام بود که خدمت امام رسید و گفت که در شرایط موجود باید ارگانی باشد که اختلافات بین مجلس و شورای نگهبان را حل کند، تا این که منجر به آن شد امام، حکم بر تأسیس مجمع تشخیص مصلحت نظام دادند و افرادی را هم منصوب کردند که بعد در اصلاحیه قانون اساسی هم گنجانده شد و خود این هم یک قانونگذاری بود که با کمک ایشان انجام شد. یعنی در بعد قانونگذاری هم آقای هاشمی با آن تیزبینی‌هایی که داشت از بزنگاه‌ها، مسئولیت‌های مهمی را انجام داد.

چهره‌های سیاسی در هر برهه‌ای تأثیرات خود را برجای می‌گذارند و پس از مدتی به تاریخ می‌پیوندند، اما در منظومه معرفتی آقای هاشمی، با یک نکته مهم که حکایت از آینده‌نگری ایشان است، روبرو هستیم، حتی پس از مجلس، ریاست جمهوری و حتی حوادث

ویژه‌نامه

چهلمین روز

درگذشت

آیت‌الله

هاشمی

رفسنجانی

چهارشنبه

۲۷ بهمن ۱۳۹۵

سال نود و یکم

شماره ۲۶۶۵۹

اطلاعات

۱۷

۸۸، در تحلیل‌هایی که ارائه می‌کردند، آینده ایران برای ایشان خیلی مهم بود، به‌نظر شما، ایده‌ها و آرمان‌ها و تحرکات که طی این سال‌ها به‌وجود آمده، چه سرنوشتی خواهد داشت، آیا اینها به تاریخ خواهد پیوست یا ایده‌ها و آرمان‌هایشان در نسل بعدی انقلاب ادامه خواهد یافت؟

نام ایشان همواره در تاریخ ایران به عنوان یک مدیر برجسته به نیکی یاد خواهد شد و نقشی که در دوران انقلاب، جنگ و سازندگی و پیش از انقلاب داشت، طبیعتاً به پادها می‌ماند. شخصیت‌های برجسته‌ای که در دوران فعالیت خود نقش برجسته‌ای را ایفا می‌کنند، نامشان همواره ماندگار می‌شود، مثل امیرکبیر که در سازندگی ایران نقش بزرگی داشت، آقای هاشمی هم در واقع همان شخصیت را داشت و در تاریخ معاصر ما، تأثیرات عمیقی را برجای گذاشت که نامش همواره خواهد ماند و جالب است که آقای هاشمی در شبی که امیرکبیر کشته شد، رحلت کرد و این خود یک اتفاق تاریخی جالبی است.

کسی که نسبت به امیرکبیر خیلی وفادار بود و عشق می‌ورزید و حتی کتاب امیرکبیر را نوشت. به هر صورت هر دوره‌ای یک امیرکبیری دارد و آقای هاشمی از این جهت امیر کبیری در دنیای معاصر بود.

چه باید کرد که ایده‌ها و افکار آقای هاشمی در جامعه گم نشود و به نسل آینده منتقل شود؟

چرا گم شود؟ کسی که در همه مراحل انقلاب نقش داشته، کسی که در دوران انقلاب مسئولیت‌های تأثیرگذاری داشته، کسی که به آرمان‌های انقلاب خیانت نکرده و همه فشارها را برای انقلاب تحمل کرده است، قطعاً گم نخواهد شد. آنهایی که خیانت کردند قطعاً نامی از آنها نیست؛ یا فوت کرده‌اند یا در گوشه‌ای خزیده‌اند، بنابرین نگاه به این افراد با کسی که تمام عمر خود را در راه به ثمررساندن انقلاب و نظام و هدایت و مدیریت آنها صرف کرده، متفاوت است.

در این راه رسانه‌ها می‌توانند بگویند و بنویسند و بیشتر ایشان را توصیف کنند. یا کتاب‌هایی نوشته شود که شخصیت ایشان را خوب تفهیم کنند و به نظر من همه باید کمک کنند تا فردی مثل آقای هاشمی که در این دوره نقش تعیین‌کننده‌ای داشت، آن را تفهیم و به جوانان معرفی کنند چون زندگی پربار این افراد می‌تواند نسل آینده را بسازد همان‌گونه که امیرکبیر شخصی به نام آقای هاشمی را ساخت، آقای هاشمی هم می‌تواند فرد یا افراد دیگری را بسازد. منتهی اهل کتاب و رسانه‌ها باید این مسائل را به نسل جدید درست منتقل و آنها را علاقه‌مند کنند که زندگی چنین انسان‌هایی را مطالعه کنند و از آن سرمشق بگیرند و چراغ راه خود و آیندگان قرار دهند.

گفتگو از: علیرضا بردبار – منوچهر دین‌پرست

سخنرانی سید عطاءالله مهاجرانی در مرکز اسلامی لندن

هاشمی معمار انقلاب بود

ویژه‌نامه
چهلمین روز
درگذشت
آیت‌الله
هاشمی
رفسنجانی

چهارشنبه
۲۷ بهمن ۱۳۹۵
سال نود و یکم
شماره ۲۶۶۵۹

اطلاعات

۱۸

آقای هاشمی بیرون آمدیم. راجیو گاندی گفت: آقای هاشمی ریاضیدان است؟! من گفتم: خیر! راجیو گاندی گفت: خلبان است؟! (زیرا خود راجیو خلبان بود) گفتم نه! گفت: شیوه اداره ذهن ایشان عجیب بود. چون خیلی خوب موضوعات را در ذهن خودش دسته‌بندی می‌کرد و وقتی بحثی مطرح می‌شد تا از آن موضوع خارج نمی‌شدیم و به نتیجه نمی‌رسیدیم، بحث را رها نمی‌کرد. و آن موضوع را با ابعاد مختلفش تجزیه و تحلیل می‌کرد.

گاندی گفت: وقتی من درباره مسلمانان که صحبت می‌کردم، آقای هاشمی پرسیدند: چرا حق تحصیل بچه‌های مسلمان در هند پایدار نیست؟ و این سؤالات برای من خیلی تازگی داشت. این ذهن آقای هاشمی، محصول همان اصول خواندن است و در این مقطع است از سال ۲۷ تا ۴۲ آقای هاشمی با امام (ره) آشنا می‌شوند. این مقطع هم مطالعات اسلامی ایشان شکل می‌گیرد و در این مقطع دو کتاب از ایشان منتشر می‌شود. «امیرکبیر» و «سرگذشت فلسطین». که «امیرکبیر» دید ملی و آینده‌نگر ایشان است. و کتاب سرگذشت فلسطین را در آن زمان اگر از کسی می‌گرفتند، مجازات داشت.

مرحله سوم زندگی ایشان از سال ۴۲ است تا ۵۷. این دوره مبارزه و زندان و شکنجه است. در این دوره، همه همبندان دوره هاشمی تعریف می‌کنند یکی از کسانی که بیشترین شکنجه‌ها را تحمل می‌کرد آقای هاشمی بود. یکی از دوستان ما تعریف می‌کرد برای این که من بترسم و تغییری در دیدگاه من پیش بیاید. من را در سلول آقای هاشمی انداختند. غروب بود و خیلی هم فضا روشن نبود و من ایشان را نمی‌شناختم. دیدم کسی در کنار دیوار سلول نشسته است و هر دو پای خود را با فاصله از زمین قرار داده است. نگاه کردم و دیدم که خون از هر دو پایش می‌چکد. شلاق زده بودند و به یک معنایی پوست ترکیده بود. تا این که من وارد شدم لبخند زد و با روی بازی به من گفت: چقدر جوانی! نگران نباشید. ببینید یک زندانی قبلاً در این زندان بوده و چه شعر قشنگی روی دیوار نوشته است مثل این که با نوک قاشقش آن را نوشته است؛

شنیده‌ایم که محمود غزنوی یک شب شراب خورد و شیش جمله در سمور گذشت گدای گوشه نشینی لب تنوری خفت لب تنور بر آن بینوای عور گذشت علی‌الصباح یکی نعره زد که ای محمود شب سمور گذشت و لب تنور گذشت

گفت با دیدن این چهره و فضا و این شعر، امیدی در دل من درخشید. آقای هاشمی در این دوره کانون امید و اطمینان برای دوستان بود واز خودش هم شنیدم که می‌گفت هیچ روزی نبود در زندان که شب می‌خواهم امید نداشته باشم

۸ سال در زندان برازجان بود با آن فضای گرم برازجان که همبندهای مهندس بازرگان تعریف می‌کردند که وقتی مهندس بازرگان نشسته بود و قرآن می‌خواند عرق از صورتش می‌چکید و سیر تحول قرآن که کار بی‌نظیری است از شناخت قرآن مجید، محصول آن ۸ سال زندان برازجان است.

کاری که آقای هاشمی انجام داده است تحت تأثیر شخصیت سیاسی، اجتماعی انقلاب و همه ملاحظات که مثل هاله‌های شخصیتی، ایشان را در بر گرفته، یک مقدار پنهان مانده است. وقتی ایشان یک آیه قرآن مواجه می‌شود مثلاً بسم الله الرحمن الرحیم، ابتدا می‌دید که چند مفهوم را می‌توان استخراج کرد و این مفاهیم چه نسبتی به هم دارند؟! چگونه ربط این مفاهیم مختلف را پیدا کنیم؟ آیه بعدی چند مفهوم دارد؟ نسبت آیات به سوره حمد کجاست؟ یک دفعه شما را وارد فضایی از اندیشه درباره قرآن می‌کند - غیر از لطف خداوند متعال که شامل کسی می‌شود که این گونه درباره قرآن بیاندیشد - معنی تدبر و تفکر و تعقل در قرآن چنین است که یک نفر ذهنش مدام، ذهن زنده‌ای است که شاخه می‌زند و شما روبرو می‌شوید با یک تفسیری که این تفسیر سرشار است از نکته‌های حکمی و نکته‌های تازه. شما کافی است مقایسه بکنید با تفسیرهای قبل می‌بینید که در واقع تقریباً، وقتی یک سوره را در تفسیر راهنما مقایسه می‌کنید با یک سوره با تفاسیر قبلی، حتماً نکته‌های تازه‌ای را پیدا می‌کنید. یعنی ممکن نیست نکته تازه‌ای را پیدا نکنیم که ریشه آن برمی‌گردد به آن شرایط و فضایی که تفسیر ایجاد شده است.

به این دلیل بحث ما درباره آقای هاشمی می‌تواند در سیاق نکته‌های قرآنی قرار بگیرد. می‌توان زندگی مرحوم هاشمی را به دوره‌های مختلف تقسیم کرد و هر دوره هم یک مشخصه‌ای دارد که آن مشخصه را می‌توانیم شناسایی کنیم. آقای هاشمی متولد ۱۳۱۳ است و در ۱۴ سالگی به حوزه علمیه قم می‌روند. زندگی ایشان تا ۱۴ سالگی و نوجوانی در فضای کشاورزی و روستایی است و آن فضا فرهنگ کار و تولید و تلاش و حس طبیعت زنده است و خود بخود کسی که در این فضا است، با کار و طبیعت، نزدیکتر است.

در مقطع دیگر آشنایی با امام (ره) در حوزه علمیه است و توجه آقای هاشمی به درس اصول است. درس اصول ذهن را منسجم و مرتب می‌کند در واقع وقتی اصول خواندید یکی از مشخصات این است که ذهن را سازماندهی می‌کند. من یاد می‌آید وقتی راجیو گاندی آمده بود ایران، حزب کنگره در هند شکست خورده بود، در آستانه ماه‌های اول اشغال کویت در عراق، سال ۱۹۹۱ میلادی، ملاقاتی با آقای هاشمی داشتند که این ملاقات به دراز کشید و نوبت یکی از وزرا را به این جلسه دادند. وقتی گفتگو تمام شد ما با گاندی از دفتر

بسم الله الرحمن الرحیم، الحمد لله رب العالمین و بشر الصابرين، الذين اذا اصابهم مصيبتهم قالوا انا لله و انا اليه راجعون.

ان الذين آمنوا و عملواالصالحات، سيجعل لهم الرحمن وداً.

با سلام حضور دوستان گرامی، رحلت آیت‌الله هاشمی و درگذشت شهادت گونه آتش‌نشان‌ها در فاجعه ساختمان پلاسکو را خدمت شما تسلیت عرض می‌کنم. ان شاء الله خداوند همه رفتگان را بیامرزد.

امشب قرار شد درباره آقای هاشمی بیشتر سخن بگوئیم و با لحاظ نکات قرآنی به شخصیت آقای هاشمی معطوف شویم. کتابی متعلق به ایشان است به نام تفسیر راهنما. این

خداوند متعال، درجات آقای هاشمی را در پیشگاه خداوند متعال عالی بگرداند. به ما هم توفیق دهد قدر بندگان صالح او را بهتر بدانیم. کسانی هم که ایشان را آزار داده‌اند، خداوند آنها را هم ببخشد. بیمارزد و این مظلومیت آقای هاشمی به سرمایه‌ای برای ملت ما تبدیل شود تا ما قدر دان کسانی باشیم که عمر و ذهن و وقت آنها، در وقف یک ملت است. ما در مجلس بودیم هاشمی می‌خواست در معرفی دولت صحبت بکند. گفت این سوگندی که در مراسم تحلیف خواندم، در این سوگند می‌گوید که من سوگند می‌خورم به خداوند متعال که خود را وقف خدمت به ملت بکنم. من آماده‌ام. من خودم را وقف می‌کنم. یعنی به تمام معنی این وقف بودن را شاهد بودیم.

کتاب در ۲۰ جلد منتشر شده است که انتشارات بوستان سازمان تبلیغات قم این کتاب را مکرر منتشر کرده است. این کتاب محصول زندان است. دوره‌ای که آقای هاشمی در زندان بودند، همبندهای ایشان تعریف می‌کنند که هر چند روزی ایشان دفتر چهل برگ را سیاه می‌کرد. مدام نشسته بود و می‌نوشت و این کار کتابخانه‌ای نیست که یک نفر بنشیند و مجموعه کتاب‌ها را فیش برداری کند. بلکه محصول اندیشه است.

ما دو کار بزرگ دیگر هم در دوره معاصر داریم درباره قرآن مجید که آن دو کار هم محصول زندان هستند. اتفاقاً اندیشه و دقت‌های نظری در آن دو کار بیشتر از نقل و قول و کار پژوهشی کتابخانه‌ای است. تفسیر پرتوی از قرآن آیت‌الله طالقانی محصول زندان است. طبیعتاً فضا و محیط زندان بر خلاف پژوهش‌ها از کتابخانه‌های تخصصی که در حوزه علمیه و دانشگاه‌ها است، نویسنده را وادار می‌کند که بیشتر فکر کند. کار سوم کار مرحوم مهندس بازرگان است. مهندس بازرگان

که فردا آزاد می‌شوم. تا مسئول بند می‌آمد با خودم می‌گفتم این خبر آزادی من را آورده است. البته یکی از دوستان هم در زندان بود که تا مأمور بند می‌آمد می‌گفت این آمده من را اعدام بکند. آقای ربانی شیرازی چنین می‌گفت و مدام با این ترس اعدام زندگی می‌کرد و آقای هاشمی شکنجه می‌شد و دوست ما تعریف می‌کرد آقای هاشمی می‌خواست حرکت کند و نمی‌توانست بایستد. مثل بچه‌ها دستها و زانوانش روی زمین بود و شروع می‌کرد حرکت کردن و می‌گفت: گاهی اوقات آدم بچه می‌شود، خوشمزه است! حالا تصور کنید در آن شرایط سلول چگونه این روحیه انسان‌ساز و دوران‌ساز وجود دارد. تمامی وقت هم در زندان صرف مطالعه قرآن مجید می‌شود و در واقع هر هفته‌ای قرآن ۲ دفتر چهل برگ سیاه می‌کرده‌است. من البته دیدم کسی مصاحبه‌ای کرده است که آقای هاشمی در زندان به دنبال بیزینس و معاملات بود! ببینید بی‌انصافی تا کجاست! یک کسی دوره‌ای در زندان بوده و محصولش می‌شود تفسیر راهنما و آن بنده خدا هم در پیش از انقلاب ۸ سال زندان بود و محصولش ۸ خط هم نیست! حتی ۸ مقاله یا داستان کوتاه!

خلاصه این دوران زندان آقای هاشمی است تا سال ۵۷ وقتی که ایشان از زندان آزاد می‌شود یک اتفاق دیگری برای او می‌افتد که این اتفاق در دید جهانی ایشان خیلی مؤثر بود. آقای هاشمی به آمریکا می‌رود. برادر ایشان، محمد هاشمی در اکلدن کالیفرنیا درس می‌خواند. محمد هاشمی می‌گفت: آقای هاشمی درخواست کرد ماشین بگیریم ایالت‌های آمریکا را ببینیم. می‌گفت، مدتی که آنجا بود، تعداد ایالت‌هایی که آقای هاشمی دید، کسانی که در آمریکا ده‌ها سال زندگی می‌کردند، ندیده بودندند. از این ایالت به آن ایالت، از این مزرعه به آن مزرعه، چند ماهی نزدیک به ۳ ماه، وقت گذاشت برای شناخت آمریکا و بعد پرسشش‌های فراوان داشت کاملاً تصویر خیلی روشنی از جهانی مدرن داشت و سابقه زندان هم داشت. بحث انقلاب هم پیش آمده است. موقعی که می‌خواهیم به سال ۵۷ برسیم، دیگر انقلاب می‌خواهد محقق بشود.

در مقطع انقلاب اسلامی وقتی امام(ره) اعضای شورای انقلاب را انتخاب می‌کنند، آقای هاشمی یکی از ۵ نفر اصلی هستند. و حکم این ۵ نفر را آقای مطهری از نوفل‌لوشاتو می‌آورند و جلسات در منازل برگزار می‌شده است. مثلاً جلسه‌ای که در خانه آقای آیت‌الله موسوی اردبیلی تشکیل می‌شود، آقای هاشمی، آیت‌الله خامنه‌ای را به عنوان عضو جدید معرفی می‌کند. قرار با امام(ره) بر این بوده که در واقع ۵ نفری که هستند، شورا را توسعه بدهند ولی فردی که می‌خواهند اضافه بکنند، اولاً همه اعضا اتفاق نظر داشته باشند، دوم اینکه به امام(ره) هم بگویند. نفر ششم آقای مهدوی کنی بود. نفر هفتم آقای خامنه‌ای بواسطه معرفی آقای هاشمی است.

در واقع این مقطعی است که شورای انقلاب توسعه پیدا می‌کند در این مرحله که انقلاب پیروز شد، مرحله جدید زندگی هاشمی شروع می‌شود. آقای هاشمی در شورای انقلاب است و همین طور در وزارت کشور است و وقتی که مجلس شکل گرفت، مجلس اول که شکل گرفت، با مجموعه شرایطی که ما رئیس‌جمهوری داشتیم مثل بنی‌صدر، سازمان‌هایی داشتیم در کشور که در همان روزهای آغاز پیروزی انقلاب، خیلی از اسلحه‌خانه‌ها را تخلیه کرده بودند مثل مجاهدین خلق، نیروهای مسلح چپ، مجلس وقتی تأسیس شد، قانونی برای حفظ و انسجام خط انقلاب و راه امام(ره) با مجموعه مشخصات خود، از بخت خوش، الحمدلله رب‌العالمین، من در این مقطع نماینده مجلس و عضو هیأت رئیسه بودم و از خرداد ۱۳۵۹، شروع می‌کنیم و نقش ایشان از ۵۷ تا ۶۸ که امام(ره) فوت می‌کنند، در این مقاطع مهمترین بخش در استقرار نظام جمهوری اسلامی است. در مقطعی، مقطع تحقق انقلاب اسلامی است و بعد از مرحوم امام(ره) سازمانده اصلی انقلاب اسلامی، آقای هاشمی رفسنجانی است. در واقع کسی که نقش تعیین‌کننده در سازماندهی از جهات مختلف دارد، آقای هاشمی است و دو دهه اول انقلاب تا زمان فوت امام(ره) کسی که در استقرار نظام جمهوری اسلامی نقش اصلی دارد، آقای هاشمی رفسنجانی است، ما در مقاطعی از حجم مصیبت‌ها و سختی‌ها که آوار شده بود حیرت می‌کردیم ۶ تیرماه ۶۰، مسأله انفجار مسجد ابوذر و مجروح شدن آیت‌الله خامنه‌ای و ۷ تیرماه حادثه حزب جمهوری پیش می‌آید، ۸ شهریور حادثه شهادت رجایی و باهنر پیش می‌آید. در این مقطع که کشور با بحران‌هایی روبرو است که برخی از کشورهای دوست فکر می‌کردند نظام جمهوری اسلامی سقوط می‌کند. بعد از حادثه ۷ تیر، حتی کشوری مثل سوریه، ۳ روز طول کشید تا به ما تسلیت بگوید! فکر می‌کردند تمام شد! در واقع کشوری که با چنین انفجارهایی روبرو می‌شود، ممکن است سقوط کنند و افراد دیگری بیایند، حالا ما چرا رابطه خود را خراب کنیم؟

تا این اندازه شرایط سخت بود و همه مسئولیت بر دوش آقای رفسنجانی بود. البته طبیعی است امام(ره) با آن معنویت و محبوبیتش جای خود بود ولی کسی باید کشور را مدیریت کند. در مقطعی که هم دچار جنگ بودیم و هم در مواجهه با گروه‌های تروریستی که از غرب، شمال، جنوب و شرق و با مجموعه فشارها دست و پنجه نرم می‌کردیم که اگر ما خودمان را در آن فضا قرار بدهیم، معلوم می‌شود که چقدر شرایط دشوار بود. ببینید گاهی انسان مشکلی در خانه‌اش پیش می‌آید، جمع و جور کردن یک خانه‌ای که آتش گرفته چقدر سخت است؟ یا شما شهردار محله‌ای هستید و محله‌ای آتش گرفته است. شما مسئولید. شما مسئول کشوری هستید با این مشکلات و فرماندهی جنگ هم برعهده شماست. یکی از اظهارنظرهایی که در این ایام شد، متأسفانه از سوی دوکتر سروش مطرح شد که آقای هاشمی مسئول تداوم جنگ بودند و کسی که خودش مسئول تداوم بود، خودش هم جنگ را تمام کرد. اینکه آقای هاشمی جنگ را تمام کرد، روشن است ولی اینکه مسئول تداوم بود، سخن درستی نیست. زیرا آقای هاشمی از وقتی فرماندهی جنگ را به عهده گرفت و آقای روحانی قائم‌مقام شد و رئیس کمیسیون دفاع بود، من خودم در کمیسیون دفاع مجلس بودم در آن مقطع و در مجلس مباحثی که بود، به محض اینکه خرمشهر آزاد شد، گروهی در مجلس تشکیل شد و این گروه مسئولیت دعوت و ساماندهی‌اش با آقای دکتر روحانی بود، اندیشه‌اش از آقای هاشمی بود. اندیشه این بود که آیا بعد از فتح خرمشهر جنگ ادامه پیدا کند؟ آیا ما وارد خاک عراق بشویم؟ در واقع این فکر در جمع نمایندگان مطرح شد و نمایندگانی هم که جمع شده بودند لقب عقلای مجلس گرفتند. زیرا جمع حزبی نبود یعنی افراد مختلفی بودند و قرار بر این شد که این جمع با سرداران کشور یعنی با رئیس مجلس که آقای هاشمی است با رئیس قوه قضائیه، آقای موسوی اردبیلی در آن مقطع، با آیت‌الله خامنه‌ای به عنوان رئیس جمهوری، با آقای مهندس موسوی به عنوان نخست‌وزیر صحبت کنیم و این ملاحظات را مطرح کنیم که آیا باید جنگ را ادامه بدهیم و وارد خاک عراق شویم؟ برای آنکه موضع آقای هاشمی را دوستان بهتر بدانند که مطلقاً این سخن ایشان در ارتباط با تداوم جنگ سخن درستی نیست، یک سندی را اخیراً روزنامه شرق منتشرکرد سخنرانی آقای هاشمی در سال۱۳۶۳ است در جمع فرماندهان. این سند بسیار مهم است که در برگزیده جزئیات جنگ و شرایط سیاسی و مجموعه فضاها را مطرح می‌کند و خود ما که در مجلس آقای هاشمی را می‌دیدیم، همواره مترصد بود که این جنگ را چگونه تمام کنیم. منتها طبیعی بود که تمام کردن جنگ اینگونه نبود که آقای هاشمی تصمیم بگیرد و جنگ تمام بشود. یعنی در واقع شما معادله یک مجهولی حل نمی‌کردید. یک معادله چند مجهولی بود و همه عناصرش باید جمع می‌شد. کاش آقای دکتر سروش درباره موضوعاتی که جزئیات آن را نمی‌دانند داوری نکنند. در کتاب تراکتاتوس ویتگنشتاین فصل هفتم، یک جمله است، درباره چیزی که نمی‌دانید سکوت کنید. همین! چرا دوستان ما بدون اطلاع اظهار نظر می‌کنند؟!

آقای رفسـنـجانی به امام(ره) می‌گوید: ما باید جنگ را تمام بکنیم. اما شما گفته‌اید تا آخر قطره خون و تا آخرین نفر می‌جنگیم و این تمام شدن جنگ با این موضع شما تضاد پیدا می‌کند. من بر عهده می‌گیرم که جنگ را تمام کنیم، شما من را محاکمه کنید، به عنوان کسی که تصمیمی گرفته که خلاف مصالح کشور بوده است و من را اعدام بکنید. اما مجموعه شرایطی که وجود دارد شرایطی نیست که بتوان جنگ را ادامه داد. چه کسی اینگونه حرف می‌زند؟ کسی اینگونه حرف می‌زند که رابطه با خداوند متعال و با آن آرمان‌های بزرگ خودش پیدا کرده است و می‌داند که اِنَّ اللهَ لَاضِیعُ اَجرِ الْمُحْسِنِین. اینگونه نیست که اگر کسی راه نیکویی را انتخاب کرد، خداوند اجر او را ضایع کند. کسی که بیشترین شلاق‌ها را در سلول‌های زندان کمیته مشترک و اوین خورده است و بعد تمام ذهنش در فضای قرآنی زندگی می‌کند حالا آمده است در صحنه اجتماع مسئولیت پیدا کرده است. یک بار آقای هاشمی گفت من با هر مجروحی که در جنگ مجروح می‌شود انگار من هم مجروح می‌شوم. با هر شهیدی شهید می‌شوم. انگار هر شهیدی بچه من هست، حالا کسی که در صحنه جنگ است و این صحنه‌ها را می‌بیند. می‌بیند که نمی‌توان جنگ را ادامه داد. باز هم تاکید می‌کنم شما سخن آقای هاشمی را در روزنامه شرق ببینید. مفصل است و باید همه جملات آن را مطالعه کرد و سنجد. آن سوی قضیه حملات تروریستی است که در کشور شکل گرفته است. آن کسانی که پس از سال ۱۳۵۸ بعد از مطهری سراغ هاشمی رفتند که او را ترور بکنند در خانه قلهک، خوب می‌دانستند چه کسی را انتخاب کرده‌اند، کما اینکه می‌دانستند چرا مطهری را برای ترور انتخاب کرده‌اند.

یعنی اگر خدای ناکرده آقای هاشمی در حادثه قلهک شهید می‌شد یک خسارت خیلی بزرگ برای انقلاب و تأسیس کشور بود حالا در این مقطعی که ما صحبت می‌کنیم سال ۵۷ تا ۶۸ روبرو هستیم با گروه‌های مسلح، گروه‌های مسلحی که رفتند در عراق سازماندهی نظامی شدند. همه به اینا کمک می‌کردند، تقریباً همه دنیا از عراق حمایت کردند. شما در جنگ وقتی می‌خواهید هواپیما بخرید تا پولش را تماماً پیش پرداخت نکنید چند هواپیماها را به شما نمی‌دهند، اما فرانسه به عراق هواپیمای جنگی اجاره می‌داد! آلمان‌ها سلاح شیمیایی می‌دادند. حدافل ۲۰۰میلیارد دلار دادند. بعد در درون کشور با گروه‌های مسلح روبرو هستید، ترورهایی که شروع شده، حالا یک جوری صحبت می‌کنند که انگار گروه‌های تروریست مثل مجاهدین خلق داشتند کتاب رساله درباره آزادی استوارت میل می‌خواندند و آنها را گرفتند اعدام کردند! یعنی این بندگان خدا داشتند بحث می‌کردند درباره آزادی، در صورتیکه اقلاً مجاهدین خلق ۱۰ هزار نفر را کشته‌اند و ترور کرده‌اند. حالا شاخص‌های این افراد را می‌دانیم، ائمه جمعه و دیگران را، حالا باید بسا این افراد چه رفتاری کرد؟ یک وقت یکی از چپ‌ها را دعوت کرده بودند برای گفتگویی در یک برنامه پرگار، بعد صحبت کردیم و صحبت تمام شده بود او گفت شما فلان کس و بهمان کس را کشتید، گفتم بین اگر شماها حاکم می‌شدید، چندبرابر می‌کشتید، همین تو، من را می‌کشتی! گفت: بله! یک دفعه این آقای کریمی مجری در آسانسور گفت: یعنی تو واقعا می‌کشتی مهاجرانی را، گفت: بله! من گفتم: همین! اما در جمهوری اسلامی حدافل لازم خشونت استفاده شد برای استقرار نظام نه حداقل. باید مقایسه بکنیم با شماها دیگر. شماها وقتی حکومت پیدا کردید در روسیه و چین و کامبوج و جاهای دیگر چه کردید با مردم و چه نسل‌کشی‌هایی که نکردید…

در حال این مقطع هم رسیدیم به سال ۱۳۶۸، مقطعی بود که آقای هاشمی با مدیریت جنگ، مبارزه با تروریسم، سازماندهی نهادها مثل مجلس، بعد در سال ۶۸، فوت امام(ره)

حکمت، اعتدال و تعدیل را ما کاملاً در آقای هاشمی می‌دیدیم و

این حکمت و اعتدال موجب می‌شد که اگر کسی او را آزار می‌داد،

در برابر آزارها، پریشان و گله‌گزار نمی‌شد. همان صبر جمیلی

که در مورد حضرت یعقوب(ع) در قرآن کریم آمده است. صبر

جمیل، صبر بدون شکوه است.

یعنی کسی صبور است و شکایت نمی‌کند یا اگر هم شکایت

می‌کند، شکایت او به خداوند، است نه با انسان‌ها. انما اشکوا

بثی و حزنی الی‌الله، یعنی من با خداوند حرف می‌زنم.

اسست البته فوت امام می‌توانست تبدیل شود به یک شوک بزرگی برای اداره کشور و یک بحران جدی، که این مساله را نیز آقای هاشمی مدیریت کرد. یعنی طرح مساله رهبری آیت‌الله خامنه‌ای، با آقای هاشمی بود. در آن فضایی که اگر برگردید به خرداد سال ۶۸ و آن همه ناپسامانی‌ها و پریشان‌خاطری‌ها و شوکی که به جامعه وارد شد اما به سرعت سازماندهی پیدا کرد… در این مقطع آقای هاشمی شد رئیس‌جمهوری. من از ۶۸ تا ۷۶ مشخصه این دوران ساختن کشور است. من نمی‌دانم که شما در دوران جنگ فرصت کرده بودید که به شهرهای جنگ‌زده بروید و غرب و جنوب را دیده باشید. مثلاً یک روزی در کرمانشاه بودم همراه شد با بمباران کرمانشاه، یک‌ربع هواپیماهای عراقی شهر را بمباران می‌کردند، هیچ امکان دفاعی نداشتیم، تمام پالایشگاه را نابود کردند. که در واقع در این شرایط، آقای هاشمی می‌خواهد دولت خود را تشکیل بدهد… یکی از حرف‌های نادرستی که زده شد این بود که آقای هاشمی در دوران ریاست‌جمهوری‌اش به فرهنگ توجه نمی‌کرد. این حرف را آقای سروش زدند و دیگران هم بیان کردند. آقای هاشمی در سال ۶۸ می‌خواهد دولت خود را معرفی کند. وزیر فرهنگ و ارشاداش آقای خاتمی است. وزیر علوم و آموزش عالی او آقای دکتر معین است. وزیر آموزش و پرورش او، آقای محمدعلی نجفی است وزیر بهداشت و درمان او آقای دکتر ایرج فاضل است. کدامیک از دولت‌ها این چهار وزارتخانه‌را بهتر از آقای هاشمی چیده‌اند؟ یعنی از دولت آقای هاشمی سال ۶۸ که تشکیل شد تا دولت آقای روحانی، این ۴ وزارتخانه را مقایسه بکنید. یک نفر که بخواهد گرایش فرهنگی خود را نشان بدهد، چگونه باید نشان بدهد؟ با انتخاب مدیران فرهنگی خود. یعنی بهترین افرادی که می‌شد برای این چهار حوزه‌ای که از حوزه‌های فرهنگی، آموزشی،

ویژه‌نامه

چهلمین روز

درگذشت

آیت‌الله

هاشمی

رفسنجانی

چهارشنبه

۲۷ بهمن ۱۳۹۵

سال نود و یکم

شماره ۲۶۶۵۹

اطلاعات

۱۹

ویژه‌نامه چهلمین روز درگذشت آیت‌الله هاشمی رفسنجانی

چهارشنبه

۲۷ بهمن ۱۳۹۵

سال نود و یکم

شماره ۲۶۶۵۹

اطلاعات

۲۰

علمی و پرورشی کشور هستند، آقای هاشمی انتخاب کرد تا به امروز، از این ترکیب بهتر انتخاب نشده است. نکته بسیار مهم دیگر، وقتی خانه شما سوخت، اولین خریدی که برای خانه می‌کنید، تابلو هنری نیست. که حالا من بروم دنبال تابلوهای مناسب پیدا کنم. شما بعد از پیدا کردن نان سفره، لباس اولیه، درباره مد لباس و نحوه طبخ غذا صحبت می‌کنید. این تقدم و تاخری که گفته می‌شود برای شرایط عادی است و نه برای شرایط بحرانی. یعنی وقتی کشور با جنگ روبرو شده و ویران است، شما باید ویرانی را برطرف کنید و کشور را بسازید و البته در حوزه فرهنگ هم بهترین انتخاب‌ها را انجام بدهید که آقای هاشمی انجام داد و البته اینجا یک اتفاق افتاد. اتفاق این بود که آیت‌الله خامنه‌ای به دلیل توجهی که در مورد مسائل فرهنگی دارند در آن مقطع حساس شدند به امور فرهنگی. بحث تهاجم فرهنگی را مطرح کردند و بعد شبیخون فرهنگی مطرح شد و بعد کسانی که صحبت‌های ایشان را تفسیر می‌کردند گفتند ایلغار فرهنگی است و غارت فرهنگی، یک دفعه فضا را به جایی پیش بردند که ما داریم نزدیک می‌شویم به دوره دولت دوم آقای هاشمی و آقای هاشمی احساس کرد اینجا جای چالش نیست که بیاید درباره فرهنگ صحبت کند و کلی کار در حوزه صنعت و کشاورزی و مدیریت داشتیم، آقای هاشمی واکنش خودش را از شرایط جدیدی که پیش آمده، در معرفی آقای مهندس میرسلیم در مجلس نشان داد. من هم معاون حقوقی و پارلمانی رئیس‌جمهوری بودم و ما رفتیم مجلس و قرار بود آقای میرسلیم معرفی شود به عنوان وزیر جدید. آقای هاشمی رفت پشت تریبون و در مورد وزیر جدید شروع به صحبت کرد. ابتدا از آقای خاتمی خیلی تعریف کرد. اینکه من علاقه داشتم کار خود را ادامه بدهند اما ایشان به‌دلایلی تشخیص دادند کارشان را ادامه ندهند و بعد آقای مهندس میرسلیم را معرفی کردیم و آقای مهندس میرسلیم چند خصوصیت دارند. یک، ایشان سابقاً در وزارت کشور بودند در دوران آقای مهدوی کنی تخصص و دانش دانشگاهی دارند. ایشان متخصص ماشین‌های درون‌سوز هستند و درباره این حوزه‌ها کار کردند، سوم ایشان به مقام رهبری

آقای رفسنجانی به امام(ره) می‌گوید: ما باید جنگ را تمام بکنیم. اما شما گفته‌اید تا آخر قطره خون و تا آخرین نفر می‌جنگیم و این تمام شدن جنگ با این موضع شما تضاد پیدا می‌کند. من بر عهده می‌گیرم که جنگ را تمام کنیم، شما من را محاکمه کنید، به عنوان کسی که تصمیمی گرفته که خلاف مصالح کشور بوده است و من را اعدام بکنید.
اما مجموعه شرایطی که وجود دارد شرایطی نیست که بتوان جنگ را ادامه داد. چه کسی اینگونه حرف می‌زند؟ کسی اینگونه حرف می‌زند که رابطه با خداوند متعال و با آن آرمان‌های بزرگ خودش پیدا کرده است

نزدیک هستند سال‌ها مسئول نهاد ریاست‌جمهوری بودند، و می‌توانند گزارش‌ها را مستقیم خدمت آقا بدهند، در واقع این جمله، جمله محاسبه شده‌ای بود که ایشان گفت. یعنی وقتی که بحث تمام شده بود من یک اشاره کردم به آقای هاشمی که همه حرف‌ها زده شد، یعنی فرهنگ زمانی نبود که رئیس‌جمهوری یک‌طرف قضیه را بکشد و رهبری هم از آن طرف تاکید کند و در دولت دوم آقای هاشمی، آقای معین و آقای نوری کنار رفتند. آقای خاتمی استعفا داد و آقای هاشمی روی بخش‌های عملی متمرکز شد، زیرا، آقای هاشمی در دوران رئیس‌جمهوری و قبل و بعدش، به اداره کشور و سیاست از موضع آنچه که مصالح کلی کشور است نگاه می‌کرد. با این قصد نگاه نمی‌کرد که من حرفی بزنم یک عده بپسندند و خوششان بیاد یا خیر. در صورتی‌که یک گام دورتر را می‌دید یا یک افق بعدی را می‌دید، که چگونه کشور اداره شود تا مجموعه مصالح حفظ بشود و بعد مجموعه شرایطی که پیش آمد تا برسیم به انتخابات ریاست‌جمهوری بعدی که انتخاب آقای خاتمی بود.

در کتابی که اخیراً منتشر شد به‌نام زندگی و زمانه آیت‌الله هاشمی، یک جایی اشاره شده است که جناب آقای هاشمی در انتخابات ۷۶ به جناب آقای ناطق رای داده‌اند که این درست است. منتها مهمترین پشتوانه آقای خاتمی در انتخابات ۷۶ حزب کارگزاران بود. در آن مقطع، چه کسی بود که موجب شد کارگزاران از آقای خاتمی حمایت کنند؟ آقای هاشمی! یک رای شخصی و عاطفی آقای هاشمی به آقای ناطق نوری داده است و یک رای سیاسی و ملی به آقای خاتمی داده است. این دو تا را با هم جمع بکنید. علتش آن بود که در کارگزاران، که بحث می‌کردیم از کدام کاندیداها

حمایت بکنیم، طبیعی بود که اکثریت شورای مرکزی، طرفدار آقای خاتمی بودیم.

مثلاً کرباسچی، خودمن، نوربخش، نجفی، جمع ما دوستان آقای خاتمی بودیم و او را ارجح و احسن می‌دانستیم اما آقای محمد هاشمی تردید می‌کرد و فکر می‌کرد که دکتر حسن حبیبی کاندیدا بشود. به همین خاطر تصمیم‌گیری ما با تأخیر مواجه می‌شد. زیرا بنای ما بر این بود که تصمیم‌گیری حزب کارگزاران با اجماع آن انجام شود و نه با اقلیت و اکثریت یعنی اقلیت باید قانع می‌شد ولی او قانع نمی‌شد و جلسات ادامه پیدا می‌کرد و احتمال اینکه زمان را از دست بدهیم زیاد بود در آنجا پیشنهادی مطرح شد که با آقای هاشمی صحبت بکنیم، بگوئیم که بنای ما بر تصمیم‌گیری ریاست‌جمهوری اجماع است و الان به اجماع نرسیدیم، ما مبنای بر سخن آقای هاشمی بگذاریم.

همه قبول کردند. محمد هاشمی هم که نمی‌توانست بگوید من قبول ندارم. محمد هاشمی گفت پس من با آقای هاشمی صحبت می‌کنم. من گفتم نه، این از آن صحبت‌هایی است که دو نفری صحبت می‌کنیم در واقع هم شما و هم من در آن جلسه خواهیم بود. در واقع وقتی می‌خواهیم نقل قول کنیم هیچگاه نقل قول با یک نظر نباشد. یعنی شما در اقلیت هستید که نظر می‌دهید ما در جمع اکثریت هستیم و با آقای هاشمی صحبت کردیم و ایشان گوش کرد و گفت به نظر من همان نظر اکثریت را عمل کنید. خیلی حرف مهمی بود. در واقع این درست تعیین تکلیف و دفاع از کارگزاران بود و آن سازماندهی که کارگزاران در آن مقطع می‌توانستند انجام بدهند که در واقع این کار انجام شد خود ما راه افتادیم در مراکز استانها مثلاً من رقم کردستان، در سنجلی قرار بود من سخنرانی بکنم. دفتر طرفداران حزب کارگزاران یک مسجدی را انتخاب کرده بودند روزی که من آمدم در سنجلی سخنرانی بکنم آقای حبیب‌الله عسکروالادی رحمت‌الله علیه، آقای مرتضی نبوی، آقای فلاحیان وزیر اطلاعات وقت، من هم معاون رئیس‌جمهوری چهار نفری به سنجلی رفتیم. آنها مساجدشان کاملاً آماده بود برای سخنرانی و این قضایا وقتی کمیته امدادی‌ها اعلام کرده بودند که شما دفاتر خود را بیاورید و امکانات تازه‌ای به شما داده خواهد شد، مسجدی که قرار بود من صحبت بکنم، بسته شد. استاندار آقای رحیمی بود، همان که بعداً معاون اول آقای احمدی‌نژاد شد. و مسجد ما را بستند. بچه‌ها مانده بودند که چه بکنند به فکرشان رسیده بود که در یک میدانی این جلسه را برگزار کنند. رفتند در میدان مرکزی سنجلی و یک میز گذاشتند و میکروفون و گوشه میدان هم کلی مینی‌بوس پارک شده بود با شرکت مینی‌بوس‌رانی صحبت کرده بودند و همه مینی‌بوس‌ها را بردند یک جمعیتی بالغ بر ۵ هزار نفر داخل میدان آمد. در مساجد جمعیتی که آمده بودند، برخی شش‌مرده بودند، ۲۰ تا ۴۰ نفر، ۵۰ نفر تا ۱۰۰ نفر، در واقع آن صحبت و آن حضور برای آقای خاتمی، یک موج عجیب و غریبی شد در سنجلی، درست عکس آن چیزی که آنها فکر می‌کردند و مجموعه این شرایطی که پیش آمد یعنی اشاره آقای هاشمی که ما از آقای خاتمی حمایت بکنیم آن موج را درست کرد. چون من معاون آقای هاشمی بودم، کافی بود که به من می‌گفتند که در این قضیه فعال نباشید یا به دیگران بگویید که شما فعال نباشید یا به مرعشی بگویید که شما فعال نباشید. در واقع ایشان می‌دیدند که ما فعال هستیم. وقتی آقای خاتمی هم که رئیس‌جمهوری شد آقای هاشمی مهمترین پشتوانه دولت آقای خاتمی بود البته با این توضیح در میان پراتر که مستی قدرت بدتر از ثروت و بدتر از مستی شراب است در واقع مستی قدرت کلاً ذهن را به شکلی دچار پریشان احوالی و مایخولیایی می‌کند. آقای هاشمی آن خطبه معروفش را در نماز جمعه تهران مطرح کرد و بعد بحث تقلب را بیان کرد که تقلب نکنید ورای مردم را پاس بدارید. در آن مقطع وقتی آقای هاشمی کاندیدای مجلس شد دوستان اصلاح طلب ما تخریب گسترده و بسیار بسیار بی‌رحمانه و غیرمنصفانه‌ای علیه هاشمی را شروع کردند. با استفاده از روزنامه‌هایی که داشتند و البته ما با آقایان نوربخش و کرباسچی، نجفی، حتی نوری که در آن مقطع وزیر بودند خیلی تلاش می‌کردیم این حرکت را بتوانیم متعادل کنیم، اما موفق نمی‌شدیم. علتش این بود که این دوستان فکر می‌کردند تمام صحنه را گرفته‌اند و آقای هاشمی یک مزاحم هست و این فشارها روی ایشان شروع شد و ایشان تحمل کرد تا ما رسیدیم تا پایان دولت خاتمی و دوران ۸ ساله احمدی‌نژاد شروع شد. این دوران در زندگی آقای هاشمی پس از تحقق انقلاب، استقرار جمهوری اسلامی، دوران سازندگی، دفاع از دولست اصلاحات، این دوران اخیر، دوران دولت احمدی‌نژاد بود با مشخصاتی که داشت آن زجرها و آزارها و مجموعه هتک‌هایی که بود و همه اینها را آقای هاشمی، تحمل کرد. البته

حرفش را هم می‌زد و توضیح می‌داد و خیرخواهی‌اش را برای کشور، اما آن صبوری آقای هاشمی و تحملش موجب شد که برسیم به انتخابات ۱۳۹۲. تا این فاصله، عملاً آقای هاشمی را از ریاست خبرگان که حقش بود برکنار کردند.

فرق آقای هاشمی با افراد دیگری که در خبرگان در مقام ریاست قرار گرفتند، بسیار زیاد است، من آدم‌ها را می‌شناختم از نزدیک دیده بودم، کتاب‌های آنها منتشر شده است. اصلاً قابل قیاس نیست. معروف است که ابوالعلائی معری آمد دیدن شریف رضی. شریف مرتضی یا شریف رضی، برادر سیدرضی است که مولف نهج‌البلاغه، شاعر بزرگ ادبیات عرب است. وقتی ابوالعلا رفت، گفتند نظرت چیست؟ ابوالعلا در زمان خود یک خیام عرب بود، یک بیت معروفی از شریف رضی است که داوری او را درباره ابوالعلا نشان می‌دهد. که می‌گوید:

رأیته و رأیْتُ السَّناسَ فِی رَجُلٍ

وَاللَّهِ فِی سَاعَةِ وَالْارْضُ فِی دَارٍ

من او را دیدم، انگار همه انسانها در یک نفر خلاصه

شده بود و انگار همه روزگار در یک ساعت فشرده شده بود

و انگار همه زمین در یک اتاق جمع شده بود!

در واقع می‌خواست شعاع شخصیتی یک فرد را بگوید و برای نسل ما آقای هاشمی چنین بود. آقای هاشمی کسی بود که هرچه به آن نزدیک‌تر می‌شدید بزرگتر می‌شد. شما به تجربه دیده‌اید ما حتی با انسان‌هایی دوست می‌شویم اما شخصیت‌ها، تا به آنها نزدیکتر می‌شوید کوچکتر می‌شوند.

علت اصلی آن این بود که به نظر من ۳ چیز در آقای هاشمی بود که این سه چیز تنها در او بود. البته در دیگران هم بود. گفته می‌شود، مفهوم مقول به تشکیک. یعنی شعله شمع نور است، شعله خورشید هم نور است. هر دو نور هستند، منتهی آن شمع است و این خورشید است؛ یک ایمان ناب صیقل خورده‌ای که هیچ خلشهای به آن وارد نمی‌شد حتی یک ذره! بعد این ایمان خداوند در زندگی او به گونه‌ای بود که یک ذره ریا نمی‌توانست به آن نزدیک شود و کاملاً راحت و حسایش روشن شده با خداوند متعال بود. دومین مشخصه‌اش هم امید بود، در آن شرایط شهریور سال ۱۳۶۰ بعد از ترور آیت‌الله خامنه‌ای، هفت‌تیر، هشت شهریور، در شرایط جنگ و در مقطعی که فرمانده جنگ است، یک ذره شعله امید در ذهن او خاموش نمی‌شد، کاملاً نگاه مسلط داشت کاملاً نگاه روشن به افق‌های دوردست داشت و سومین مشخصه‌اش هم اعتدال در روش داشت یعنی پرهیز از افراط و تفریط بود.

کاملاً اعتدال را در او می‌دیدیم که این یک جور عقلانیت و حکمت است و در قرآن هم هست که خداوند به پیامبر گفت که برای مردم آیات بخوان و حکمت. حکمت در واقع چگونگی تحقق آیات است،که چگونه آیات را تبدیل به تحقق امر واقع بکنیم؟

حکمت، اعتدال و تعدیل را ما کاملاً در آقای هاشمی می‌دیدیم و این حکمت و اعتدال موجب می‌شد که اگر کسی او را آزار می‌داد، در برابر آزارها، پریشان و گله‌گزار نمی‌شد. همان صبر جمیلی در مورد یعقوب در قرآن کریم آمده است. صبر جمیل، صبر بدون شکوه است.

یعنی کسی صبور است و شکایت نمی‌کند یا اگر هم شکایت می‌کند، شکایت او به خداوند، است نه با انسان‌ها. انما اشکوا بثی و حزنی الی‌الله، یعنی من با خداوند حرف می‌زنم.

کاملاً این ویژگی را ما در آقای هاشمی دیدیم و این بیتی که از حضرت امیر(ع) روایت شده است مهم است. چون هیچ‌کس را مانند حضرت امیر(ع) فحش نمی‌دادند در دوران معاویه، در خطبه‌های نهج‌البلاغه هم هست که حضرت امیر(ع) می‌فرماید که اینها به شما امر می‌کنند که به من فحش بدهید. حضرت امیر(ع)می‌فرماید: یزید سفا و ازید حلما،کعود زاده الاحراق طیباً. اینها بر بدگویی و ناسزا و آزار و بدخواهی خود اضافه می‌کنند من هم بر شکیبایی خود اضافه می‌کنم. یعنی من بر حلمم می‌افزایم آنها ناسزا می‌گویند. چگونه است تصویر حضرت امیر(ع) را ببینید: کعودزاده و الاحراق طیباً. من مثل عود می‌مانم وقتی بیشتر می‌سوزانند بوی عودش بیشتر می‌شود. اینهمه آزار را او صبورانه گذشت،خداوند پاداش او را در واقع داد.

یک پاداش صبوری او انتخابات ۹۲ بود، در اینجا صلاحیتش رد شد توسط شورای نگهبان، کسی با آن مجموعه شخصیتی، ارزشی، سابقه و نقش داشتن در انقلاب اسلامی، حالا با کارگردانی وزارت اطلاعات، ایشان را رد صلاحیت کردند اما یک ذره ایشان در این قضیه دلخور نشد! به آقای ناطق‌نوری گفته بودند آن شب، شب راحتی بود و من راحت خوابیدم. من نگران کشور بودم و گفتم بیایم خودم را عرضه کنم و حالا اینها گفته‌اند نه! خب بار مسئولیت را از من برداشتند و حمایت از دکتر روحانی را انجام می‌دهم. آقای

هاشمی وقتی دکتر روحانی رای آورد یک بیانیه‌ای داشت، در این بیانیه بیتی از حافظ را نقل کرد و همه حرف‌های خودش را در این یک بیت زد. بیت این بود که؛

حافظ آن روز به من مژده این دولت داد

که به آن جور و جفا صبر و ثباتم دادند دیگر بهتر از این نمی‌شد یعنی در برابر همه آن جور و جفاها ایستاد بعد به این مژده هم رسید و آقای هاشمی یک نفس راحتی کشید و احساس اطمینانی کرد نسبت به حضور مردم و آن موردی که چشمان ظاهر آقای هاشمی بر آن شاهد نبود اما چشمان باطن آقای هاشمی بر آن شاهد بود حضور مردم بود. این حضور مردم تفسیر آیه ۹۶ سوره مریم است. آیه این است که ان‌الذین آمنوا و عملوا الصالحات سیجعل لهم الرحمن ودا: کسانی که ایمان دارند و عمل صالح انجام می‌دهند این عمل صالح کلی تفسیر دارد در واقع یک سینه سخن باید اینکه چگونه عمل صالحانه است و صلح عمل یعنی چه؟ و آیه می‌گوید اگر کسی چنین بود سیجعل، خداوند قرار می‌دهد، نمی‌گوید یجعل، می‌گوید به زودی، خیلی زود، پاداش کسی که ایمان دارد و عامل عمل صالح است، لهم الرحمن، نامی که خداوند استفاده می‌کند رحمان است در اینجا. خدایی که محبتش و رحمتش همیشگی و فراگیر و گسترده است.

سیجعل لهم الرحمن ودا، خداوند مهر اینها را در قلب‌ها قرار می‌دهد. در واقع، کسانی که حتی آقای هاشمی را در عمرشان ندیده بودند، اصلاً از آقای هاشمی بد شنیده بودند. این صدا و سیمای جمهوری اسلامی را ببینید چه نکرد در این ۱۰ سالی که گذشت. یعنی چه نکردند با آقای هاشمی. که حتی یکی از مسئولان گفت دختر من چند سالش است وقتی آقای هاشمی فوت کردند گفته بود این کیست که تلویزیون نشان می‌دهد؟ این آقا را ندیده بود در این ده سال گذشته در واقع مدام پایکوت، هتک و این جمعیت غربی که در تهران آمدند و حالا طبیعی است که اگر این امکان فراهم بود برای همه مردم در دیگر شهرها شاهد جمعیت‌های دیگری هم بودیم. اینها نشان می‌دهد که ان‌الله لایضیع اجر المحسنین اگر کسی راه را راهی خدایی و راهی نیکو حسن انتخاب کرد خداوند ضایعش نمی‌کند. رها نمی‌کند. ضایع کردن رها کردن، یعنی خداوند او را رها نمی‌کند. می‌رسیم به نقطه‌ای که آقای هاشمی رسید در ۸۲ سالگی عمرش، شبیه آن مرغان منطق‌الطیر عطار هستند. یعنی مرغان مختلفی حرکت کردند و می‌خواستند به سیمرغ برسند و سیمرغ در واقع نماد انسان کامل است و آن آرمان انسان است و آن رویای انسانی است به قول پائولو کوئیلو که هر انسانی رویایی دارد. این مرغ‌ها همه بحث این بود که برسند به آن رویای بزرگ و دریابند و آن رویای بزرگ تحقق انسان کامل است و برسند به آن بام انسانیت خودش، راهنمایی هم هست به نام هدهد که راه هم راه سختی است،

بس که خشکی، بس که دریا برده است

تا نپنداری که راهی کوتاه است این از آن راه‌ها نیست که راه کوتاهی باشد. این مرغ‌ها گفتند که ما نمی‌توانیم بیائیم و برخی در راه ماندند، گرسنه شدند بیمار شدند و بازماندند و عطار می‌گوید ۳۰ مرغ رسیدند به آن نقطه نهایی،

پس بدانستند این سی مرغ زود

بی‌شک این سی مرغ آن سیمرغ بود در واقع این سسی مرغی که ۳۰ مرغ منفرد بودند یک پیوستگی پیدا کردند با آن سیمرغی که ما سرهم می‌نویسیم، شدند آن مرغ افسانه‌ای و اسطوره‌ای و آرمانی. آقای هاشمی یک کودک روستایی در بهرمان رشد می‌کند و در ۱۴ سالگی می‌آید به قم و مراحمی را طی می‌کند به این بام ۸۲ سالگی که محل پرواز است حتی وقتی برمی‌گردد به زندگی خودش نگاه می‌کند می‌بیند که در تحقق یک انقلاب بزرگ یک نقش معمار داشته است. این معماری هم که من گفتم یکی از کسانی که در این روزها حرف زده بودند برای آقای هاشمی و در دوره اول مجلس همدوره بودیم در بی‌بی‌سی بحثی داشت که آقای هاشمی معمار نبود و بنا بود!

بعد برخی از دوستان از من نظر پرسیدند، گفتیم او یک کتابفروشی دارد در نزدیکی دانشگاه سوربن در پاریس شما وارد این کتابفروشی می‌شوید و نگاه کنید شبیه انبارهایی است که ته تیمچه حاجب‌الدوله در تهران می‌شود دید. یک ذره نشانی از رمز و اداره دیده نمی‌شود چطور ممکن است یک کسی، سالهای سال یک کتابفروشی را نمی‌تواند اداره کند، تو که یک کتابفروشی را نمی‌توانی اداره کنی، چطوری می‌آیی و می‌گویی که او معمار نبود!

کسی که در سازماندهی انقلاب، در استقرار نظام جمهوری اسلامی، در مدیریت جنگ، در سازندگی، در دولت اصلاحات در ارزش‌های اخلاقی و صبوری و شکیبایی بوده است یعنی

شما هر مقطعی را در نظر بگیرید با کسی می‌شود مقایسه کرد؟ حالا یک تعبیری را من قبلاً به کار بردم، که نمی‌شود گفت آقای هاشمی مثل امیرکبیر بود و نمی‌شود گفت آقای هاشمی مثل مدرس بود. آقای هاشمی امیرکبیر را به اضافه مدرس بود. به خاطر اینکه وقتی شما امیرکبیر را صحبت می‌کنید یک چهره سیاسی درجه اول مدیر ما بوده مدرس یک چهره علمی فقیه بوده است. میراث آقای هاشمی را در حوزه‌های مختلف ببینید. میراث تفسیری ایشان، تفسیر راهنما. ما می‌خواهیم انقلاب اسلامی را بشناسیم در دهه‌های اخیر، مهمترین سندش خطرات آقای هاشمی است. ما می‌خواهیم درست نگاه کنیم به مجموعه سیر انقلاب اسلامی و مراحلی که گذشته است، جنگ و سازندگی را می‌خواهیم بشناسیم، یک آدمی که اهل تصمیم‌های درجه اول و جدی است.

آقای هاشمی برای تاسیس دانشگاه آزاد تصمیم گرفت و نیز برای احداث مترو تهران. گفتند: این تصمیم‌ها قبلاً هم بوده اما چرا اجرا نکرده‌اند؟ چرا نکردند؟ اگر این تصمیم مترو تهران را ۳۰ سال پیش گرفتند، چرا نکردند؟ این که نمی‌شود یکی بگوید من مثل ژولورن می‌مانم، هم می‌روم که اقیانوس‌ها و هم می‌روم در کرات آن کسی که می‌رود در کرات و ته اقیانوس‌ها، او کاری انجام داده است. نه آن کسی که در خیال خودش کار را انجام داده است. اینها که عرض کردم یک خلاصه‌ای و نگاه ناقصی بود و البته طبیعی است که نسل ما، افرادی که با آقای هاشمی کار کرده‌ایم و برای من لااقل ۲۵ سال طول کشید، موانست و همکاری و آشنایی، سخت می‌توانیم سخن بگوئیم و ظرف زبان و کلمات تکافوی بیان را نمی‌کند، همان تعبیری که شریف‌رضی برای ابوالعلا معری به کار برد.

در واقع یک شخصیتی که من گمان نمی‌کنم کسانی که با آقای هاشمی کار کردیم تا آخرین لحظه عمرمان یادمان برود، علتش این است که یک کسی با شما دوست است مجموعه تأثیری که بر شما می‌گذارد یک حوزه‌های خیلی محدود بیرونی است، یک کسی تأثیرش در هويت شماست. یعنی فرض کنید که در زندگی خانوادگی، پدر بر ما تأثیر هويتي

ایسن داره چایی میاره برای من و خیلی جوان خوبیه حدود ۲۴ سالش بوده است،اینکه برای آقای هاشمی چایی می‌آورد، از خرداد ۱۳۵۹ که وارد مجلس شدیم،همین فردی بود که در مجمع تشخیص مصلحت برای آقای هاشمی چایی می‌آورد. یعنی همین بود که در مجلس بود همین بود که به ریاست جمهوری آورد و همین بود که ۲۰ سال در مجمع تشخیص و همین بود که در آخرین هفته برمی‌گردد به او می‌گوید: آقای هاشمی من اگر به زن و بچه‌ام دروغ بگویم، به شما دروغ نمی‌گویم. این زبان انسانی ساده مردمی است، بعد می‌گوید، آقای هاشمی، من از خداوند خواسته‌ام من را نیازمند بچه‌هایم نکنند. یک شب تب، یک شب مرگ. بعد آقای هاشمی دستش را بالا گرفت و گفت: خدایا چه دعای خوبی می‌کند آقای سعیدی! این دعا را در مورد من هم مستجاب بکن.

خوب این نگاه و این رفتار، تأثیری که بر روح انسان‌ها می‌گذارد، تأثیر هويتي است. یک موقعی یک فردی تأثیری بر جوانی می‌گذارد و آن جوان مویش را مانند فلان هنرپیشه شکل می‌دهد و بعداً هم عوضش می‌کند، آن فوتبالیست با آن لباس تأثیر می‌گذارد در مد لباس آن فرد و آن هنرپیشه سینما، اما آن کسی که تأثیر هويتي می‌گذارد، وقتی موفق می‌شود، که رابطه‌اش را با خداوند سامان داده باشد. یعنی به یک جایی وصل شده باشد که شعاع وجودی او، شعاع محدود یک شخص نیست،

خم که از دریا در او راهی بود

پیش او جیـــحون‌ها زانو زند به خاطر اینکه او ارتباط خودش را تعریف کرده و همان ارتباطی که آقای هاشمی با خداوند داشت، حالا همان ایمان و عمل صالحی است که در زندگی‌اش شکل گرفت. شعاع عمل صالح یک نفر به اندازه یک ملت است. ما زندگی می‌کنیم، شعاع عمل صالح ما یک خانواده است یا بچه‌های خودمان است. شعاع را نگاه کنید یعنی نگاه می‌کند که ما مترو درست بکنیم. ما دانشگاه آزاد درست بکنیم. این نگاه را ببینید در حوزه‌های مختلفی که هست. ان‌شاءالله خداوند متعال، درجاستش

را که در پیشگاه او عالی است متعالی بگرداند. به ما هم توفیق دهد قدر بندگان صالح او را بهتر بدانیم. کسانی هم که ایشان را آزار داده‌اند، خداوند آنها را هم ببخشد. بیمارزد و این مظلومیت آقای هاشمی به سرمایه‌ای برای ملت ما تبدیل شود تا ما قدردان کسانی باشیم که عمر و ذهن و وقت آنها، در وقف یک ملت است. ما در مجلس بودیم هاشمی می‌خواست در معرفی دولت صحبت بکند. گفت این سوگندی که در مراسم تحلیف خواندم، در این سوگند می‌گوید که من سوگند می‌خورم به خداوند متعال که خود را وقف خدمت به ملت بکنم. من آماده‌ام. من خودم را وقف می‌کنم. یعنی به تمام معنی این وقف بودن را شاهد بودیم. ان‌شاءالله خداوند به روح ائمه اطهار(ع) و رسول معظم(ص) در آن جنت خاص خودش قرار بدهد. همان که در شروع جلسه گفته شد، آن نفس مطمئنه‌ای که در جنت خداوند قرار می‌گیرد.

دارد یا مادر. تأثیر هويتي آقای هاشمی بر آدمهایی از قبیل نسل ما، از تأثیر عاطفی و هويتي پدر و مادر بیش‌تر است. علت آن این بود شما وقتی با آقای هاشمی کار می‌کردید، بعد از مدتی به او علاقه‌مند می‌شدید. علاقه‌مند که می‌شدید، دیگر دوستش می‌داشتید. یعنی خوشتان می‌آمد از تکیه کلامش از حرف زدنش، از نگاهش از هوشمندی‌اش و بعد از مدتی هم وقتی او را دوست داشتید دیگر احساس می‌کنید که ذهنتان پر شده از او، در هر بحثی که عمل می‌کنید. ویژگی‌هایی دیگری هم داشت.

روزی در هیأت رئیسه نشسته بودیم، یکی از اعضا گفت آقای هاشمی، این آبدارچی که در اتاق شما کار می‌کند از کارمندان سابق مجلس است، اجازه بفرمایید ما عوضش کنیم. گفت؛ چرا عوض کنید؟ گفتند: برای اینکه مطمئن باشیم بالاخره. گفت: یعنی انقلاب که شد باید ملت ایران را عوض کنیم؟!

ویژه‌نامه چهلمین روز درگذشت آیت‌الله هاشمی رفسنجانی

چهارشنبه
۲۷ بهمن ۱۳۹۵
سال نود و یکم
شماره ۲۶۶۵۹

اطلاعات

۲۱

بدرود سردار!

سید هادی خسروشاهی

آیت‌الله هاشمی در همه زمینه‌ها، سردار بود و در دهه آخر عمر پربوک خود با تحمل اهانت‌ها و تهمت‌ها و مقاومت صبورانه در برابر بداخلاقی‌ها و بی‌مهری‌ها، سردار مظلوم این عرصه شد

روشنفکران آشنا می‌ساخت. بعلاوه شبکه توزیعی درست کرده بودیم که در سراسر کشور پخش بود و نمایندگان داشتیم. نمایندگان که نوعا آدمهای مخلص و فعال مذهبی بودند. این شبکه در کارهای سیاسی خیلی به درد ما خورد. یعنی به‌صورت یک شبکه در سراسر کشور چهره‌های فعالی داشتیم که اسم آنان را می‌دانستیم و نامه‌هایی از آنان داشتیم و کارهایشان را می‌دانستیم یا بعضی که به قم می‌آمدند آشنا بودیم و مذاکره می‌کردیم و این شبکه در وقتی که مبارزه را علیه شاه شروع کردیم در موفقیت ما تأثیر داشت. برای پخش اعلامیه و ارتباطات از این شبکه خیلی استفاده کردیم.

تحقیقات عمیقی در آن دوره برای مسائل خاص اجتماعی نداشتیم غیر از همانها که در مکتب تشیع منتشر شد. البته برای آن زمان به نظر من کار بسیار مؤثر و مفیدی بود و در رشد حوزه و طلبه‌ها نقش اساسی داشت، چون مهمترین مسائل فکری آن زمان را در رابطه با تبلیغات علیه اسلام که در دانشگاه‌ها یا در سطح روشنفکران و غریبه‌ها و مجامع مارکسیستی مطرح بود، در آن مجله به‌صورت مقالات تحقیقی مطرح می‌کردیم و از اسلام دفاع می‌نمودیم. نشریه ما امتیازی داشت نسبت به [مکتب اسلام]. مکتب اسلام مقالاتی کوتاه داشت و این مجله مقالات عمیق و طولانی می‌نوشت. فکر می‌کنم در آن موقع گام مؤثری در رشد طلبه‌ها بود. تیراژش زیاد بود و در سراسر کشور پخش می‌شد. درضمن به درد وعظ هم می‌خورد و طبعاً در افکار منبری‌ها تأثیر داشت و تحولی در جامعه مذهبی آن روز بود آن نشریه باید از کارهای مؤثر حوزه به حساب آید...»

... این نشریات با هجرت آیت‌الله هاشمی به تهران، متأسفانه تعطیل گردید و افسوس که مجموعه کامل آن، هم‌اکنون در اختیار عموم نیست و ایکاش دوستان «نشر معارف اسلام»، به تجدید چاپ آنها، به شکل مجموعه‌ای یکنواخت، اقدام کند و این اثر جاودانه در کتابخانه‌ها و در اختیار مردم قرار گیرد.

سرگذشت فلسطین

... یکی از کارهای ارزشمند آیت‌الله هاشمی در دوران اقامت در قم، به موازات کارهای علمی - فرهنگی دیگر و نشر «مکتب تشیع» ترجمه و نشر کتاب «القضیه الفلسطينیه» تألیف استاد «اکرم زعیتیر»، سیاستمدار و مورخ مبارز فلسطینی بود و همین ترجمه کتاب هم موجب آشنایی من با استاد زعیتیر و همکاری فرهنگی با ایشان گردید. یعنی آشنایی من با استاد اکرم زعیتیر به دورانی بر می‌گردد که آقای رفسنجانی کتاب وی را در قم به فارسی ترجمه می‌کرد که بعد تحت عنوان «سرگذشت فلسطین» یا کارنامه سیاه استعمار» منتشر گردید... آقای رفسنجانی در آن زمان در منزل کوچکی در قم، کوچه ممتاز که زمین آن هم موقوفه آستانه مقدسه قم بود، زندگی می‌کرد و من هم گهگاهی به منزل ایشان می‌رفتم و در جریان پیشرفت کار ترجمه کتاب بودم و ایشان گاهی لغاتی را که در المنجد پیدا نمی‌کرد، از من می‌پرسید و یکبار هم من در ترجمه یک

انتشار، در تیراژ زیادی چاپ و در سراسر ایران توزیع گردید. نویسندگان این نشریه شخصیت‌های برجسته حوزه علمیه قم و تهران و بعضی دیگر از بلاد ایران بود که از جمله آنها اسامی زیر را می‌توان ذکر کرد: علامه سید محمدحسین طباطبایی، محمدتقی فلسفی، شیخ خلیل کمره‌ای، حسین‌علی راشد، شهید مرتضی مطهری، سید محمود طالقانی، موسی صدر، سید ابوالفضل موسوی زنجانی، احمد آرام، عطاءالله شهاب‌پور، مهندس مهدی بازرگان، محمدتقی جعفری، دکتر بهشتی، احمد آذری‌قمی، مهدی حائری یزدی، ناصر مکارم شیرازی، سید رضا صدر، سید عزالدین زنجانی، سید غلامرضا سعیدی، احمد میانجی و بعضی دیگر از فحول علماء و فضلاء حوزه‌ها... البته جمع‌آوری مقالات از این شخصیت‌ها، کار سهل و آسانی نبود و این همت «سرداری» آیت‌الله هاشمی بود که با تماس‌های مکرر و ملاقات‌های متعدد، می‌توانست مقالات پرمحتوای این بزرگان و افاضل را جمع‌آوری و در سالنامه جای دهد.

سال دوم سالنامه مکتب تشیع، ۱۳۳۹- شامل مجموعه مصاحبات علمی - فلسفی علامه طباطبایی با پروفیسور «هانری کربن» فیلسوف فرانسوی بود. یعنی: محصول مذاکرات این دو بزرگوار در مجموعه‌ای حدود ۲۰۰ صفحه تنظیم شده بود که به درخواست علامه طباطبایی و تأکید آیت‌الله هاشمی رفسنجانی برای تکمیل مباحث کتاب، توضیحات مبسوطی توسط آیت‌الله علی احمدی میانجی و اینجانب تهیه و آماده شد که مجموعه آنها بالغ بر ۱۲۰ توضیح بود که در ۲۰۰ صفحه دیگر تنظیم گردید و بدین ترتیب کتاب در ۴۰۰ صفحه، به عنوان سال دوم «سالنامه مکتب تشیع» در هشت هزار نسخه چاپ و در سراسر ایران توزیع گردید و البته بعدها، این متن درضمن مجموعه آثار علامه طباطبایی بارها و بارها، تجدید چاپ شده است.

به موازات انتشار سالنامه، آیت‌الله رفسنجانی، به انتشار یک فصلنامه - هر سه ماه یکبار هم - اقدام کرد که باز اینجانب مانند سالنامه، با آن، همکاری داشتم... و در جمع هفت جلد سالنامه و چهار شماره فصلنامه مکتب تشیع در هزاران صفحه، چاپ و در اختیار علاقمندان قرار گرفت و نقش تأثیرگذاری در میان طلاب، فضلا، دانشجویان و عموم مردم با ایمان ایران داشت.

آیت‌الله هاشمی خود درباره نشریات «مکتب تشیع» در مصاحبه‌ای با مجله وزین «حوزه» چاپ حوزه علمیه قم، در سال ۱۳۶۴، چنین می‌گوید:

«... یکی از کارهایی که همراه آقای باهنر و بعضی دوستان شروع کردیم نشریه‌ای بود به نام «مکتب تشیع». سلسله انتشاراتی بود که هفت یا هشت سالنامه و چهار فصل‌نامه درآمد. این یک کار مفیدی بود اولاً مقالات بسیار خوبی منتشر کردیم. مقالات تحقیقی که از نویسندگان و محققان می‌گرفتیم و ثانیاً برای خودمان هم مفید بود چون تهیه کردن مقالات ما را با مسائل مهمی آشنا می‌کرد و همچنین با محققان و

چندی پیش وقتی «فیدل کاسترو» درگذشت، هم‌زمان و یاران و علاقمندانش، برای بزرگداشت وی، در محل نگهداری موقت جنازه، حضور می‌یافتند و اغلب با جمله: «به درود کومانداتسو»، ادای احترام نموده و خداحافظی می‌کردند و... البته در زمان حیات هم القاب و عناوین مرسوم رؤسا در بلاد دیگر، برای فیدل مطرح نبود و او خود را سربازی برای میهن می‌دانست، ولی همه می‌دانستند که او در واقع یک «کوماندوات» یعنی: فرمانده بود...

من برای این یادداشت‌های پراکنده عنوان: «به درود فرمانده» را انتخاب کرده بودم که عنوانی منطبق با واقعیت‌ها بود. چرا که هاشمی، از آغاز زندگی فرمانده بود. در خواندن درس حوزوی و حفظ هزار بیت بن مالک، در تألیف و نشر کتاب: «امیرکبیر و سرگذشت فلسطین»، در تنظیم و نشر سالنامه و فصلنامه مکتب تشیع، در پشتیبانی و تمویل نشریه مخفی و مبارزاتی «بعثت»، در یادگان به هنگامی که به زور به سربازی برده شده بود، در دوران مبارزه، از آغاز تا انجام، در هر مرحله... و در اقدام به کار اقتصادی، برای تأمین مالی امور مبارزه و کمک به زندانیان و فعالان سیاسی، در همکاری با سازمان‌های مبارزاتی ضد رژیم شاه. در دوران زندان و تنظیم تفسیر راهنما و فرهنگ قرآن، در اداره امور کشور پس از پیروزی انقلاب، در دوران ریاست مجلس، ریاست جمهوری، مرحله جنگ و سپس صلح، در دوره سازندگی، و بعد در مجمع تشخیص مصلحت نظام و سرانجام در تحمل و بردباری و صبوری دهساله، در قبال ظلم‌ها و ستم‌ها و بداخلاقی‌ها و تهمت‌ها و بی‌مهری‌ها و همچنان وفادار ماندن به ارزش‌ها و اصول انقلاب، هاشمی همچنان «فرمانده» و «سردار» بود... و البته سردار، در همه این احوال بدون هیچ شک و تردیدی «آیت‌الله» هم به معنی واقعی کلمه بود. یکی از دوستان گفت: «فرمانده» کلمه ثقیلی است و همه آن را هضم نمی‌کنند! و بهتر است که به‌جای آن، از همان کلمه «سردار» استفاده شود که هم در ایران مصطلح است و هم او در همه زمینه‌ها که شما می‌گویید، سردار بود!

این بود که عنوان این یادداشت‌ها، شد: به درود سردار!

سابقه آشنایی

در سالهای ۳۳ یا ۳۴ من از «مدرسه فیضیه» به «مدرسه حجتیه» انتقال یافتم. طلاب مدرسه حجتیه بیشتر «آذری»‌ها بودند، ولی شخصیت‌های فاضل و ارجمند معروفی نیز از بلاد دیگر، در آن سکونت داشتند. در قسمت بلوک غربی ساختمان‌های مدرسه، دو سه حجره، ویژه طلاب کرمانی بود. برادر عزیز و ارجمند حجت‌الاسلام والمسلمین محمدجواد حجتی هم در همین بلوک، حجره داشت که شهید باهنر و شهید ایرانمنش، هم حجره او بودند... و من روی علقه «فدایی اسلامی» بودن، به حجره ایشان تردد داشتم و این حجره، متصل به حجره کرمانی‌های دیگر بود که آیت‌الله شیخ علی اکبر هاشمی رفسنجانی، همراه برادرانش: قاسم، محمود، محمد، احمد و... تقریباً مدام به آن حجره‌ها در رفت و آمد بودند و همین امر باعث آشنایی من با همه حضرات گردید... پس سابقه آشنایی با آیت‌الله رفسنجانی - و طلاب کرمانی هم - به سال ۱۳۳۵ و به بعد می‌رسد... که پس از آن، این آشنایی به اخوت و دوستی بدل شد و استمرار یافت.

مکتب تشیع

... در سال ۱۳۳۷ آیت‌الله هاشمی با انتشار اوراقی، مقدمات نشر یک سالنامه وزین و پرمحتوا را فراهم ساخت و اینجانب که به امر نشر

سردار در همه زمینه‌ها سردار بود، البته نظام اسلامی ایران، پس از پیروزی انقلاب، مظلومان دیگری نیز داشت که نمونه بارز آنان، شهید آیت‌الله سیدمحمد حسینی بهشتی بود، ولی در این دوران، مسأله بسیار ناگوارتر از دوران پیشین بود، زیرا تخریب‌گران آیت‌الله بهشتی، منافقین و چپ‌گرایان و سکولارها بودند ولی در این برهه، عاملین اصلی، دین‌باوران و اصلاح‌گران سابق! و اصول‌طلبان به ظاهر با ایمان بودند که در لباس دفاع از اسلام و ارزش‌ها، به میدان آمدند و حتی در نماز جمعه هم علیه وی شعار دادند و حرمت نماز جمعه را هم پاس نداشتند. این‌ها برخلاف تمام موازین شرعی و اخلاقی نسبت‌هایی را - در همه زمینه‌ها - به آیت‌الله هاشمی و خانواده او دادند که جملگی به دور از واقعیت‌ها بود...

کتاب و مجله و رساله و جزوه و مقاله علاقمند بودم، به آن پیوستم و البته هم‌زمان، با تنها مجله حوزه علمیه قم یعنی «مکتب اسلام» هم همکاری تنگاتنگ داشتم.

نخستین مجلد از سالنامه «مکتب تشیع» در فروردین ماه ۱۳۳۸ در ۳۸۰ صفحه منتشر گردید که با توجه به نشر وسیع قبوض پیش از

ویژه‌نامه
چهلمین روز
درگذشت
آیت‌الله
هاشمی
رفسنجانی

چهارشنبه
۲۷ بهمن ۱۳۹۵
سال نود و یکم
شماره ۲۶۶۵۹

اطلاعات

۲۲

کلمه دچار اشتباه شدم که ایشان همیشه به شوخی آن را یادآور می‌شد و من هم می‌گفتم در مقابل صد لغت، یک ترجمه اشتباهی، زیاد نیست! ایشان معنی کلمه «کاتدرائیه» را که در المنجد نبود، از من پرسید و من آن را به «باشگاه» ترجمه کردم، در حالی که به معنی کلیسا بود! که البته در چاپهای بعدی اصلاح شد.

... در یکی از این دیدارها ایشان گفتند: ظاهراً من تحت تعقیب هستم و رفتن من به «سفارت اردن» در تهران، شاید بدون اشکال نباشد، اگر شما به تهران می‌روید، نامه مرا به آقای اکرم زعیتر سفیر اردن در ایران که مرد مسلمان و معتقدی است بدهید و اگر جوابی داشت، پس از مراجعت به من بگویید!

آقای هاشمی اشاره کرد که قبلاً طوماری را در راستای اهداف مبارزه آماده کرده و به خود سفیر تحویل داده‌است... نامه را که در همین رابطه و پی‌گیری و نتیجه آن بود، به من داد که به سفیر تحویل بدهم...

من به تهران رفتم... سففارت اردن را پیدا کردم و بدون تلفن و اطلاع قبلی، در محل سفارت خواستار دیدار سفیر شدم! منشی سفارت پرسید: وقت قبلی دارید؟ گفتم نه! از قم آمده‌ام و می‌خواهم با ایشان درباره کتابی که نوشته‌اند، گفتگویی داشته باشم!

منشی به درون اتاق سفیر رفت و لحظه‌ای بعد برگشت و گفت: بفرمایید!

به درون اتاق رفتم، سادگی سفیر و پذیرش یک طلبه جوان از قم، بدون شناخت و تعیین وقت قبلی، نکته قابل توجهی بود و نشان می‌داد که «اکرم زعیتر» مانند دیگر «سفر»ا نیست. سلام کردم و با سفیر دست دادم و روی صندلی نشستم. سفیر که از پشت میز خود بلند شده بود، جلو آمد و روی یک صندلی معمولی، روبروی من نشست... فروتنی وی بیشتر مرا جلب کرد (روشی که همیشه و در همه دیدارهای خصوصی چه در دوران ریاست مجلس و چه در دوران ریاست جمهوری، از جناب آقای هاشمی دیده‌ام و شاهد بوده‌م)...

خودم را معرفی کردم!.. او هم به معرفی خود پرداخت: من یک فلسطینی از نابلس... سالیانی دراز دریدر و آواره و تبعیدی... بخاطر مبارزه علیه اشغالگران... اهل تألیف و کتاب و تاریخ... و اکنون سفیر اردن در ایران ... پیدا بود که اهل درد است و تعارف نمی‌کند... گرایش اسلامی خود را بیان نمود و گفت: تعالیم شهید حسن‌البناء و شهید شیخ عزالدین‌القسام، بیشتر از هر کس دیگری در او اثر گذاشته است و می‌گفت: با اینکه عضو رسمی «اخوان‌المسلمین» نبوده، اما در عمل با آنها و در همه بلاد عربی همکاری داشته است...

... نامه آقای هاشمی را به ایشان دادم. آن را باز کرد و خواند و از من پرسید: شما برای تحویل دادن این نامه آمده بودید؟ گفتم: بلی، پرسید: آیا منشی سفارت هم از این موضوع مطلع شد؟ گفتم: نه! من به او گفتم: درباره کتاب شما «القضیه الفلسطينیه» سئوالاتی از شما دارم! خوشحال شدو گفت: والله یا اخي؟ من می‌دانم که حداقل بعضی از کارمندان ایرانی سفارت، با مقامات دولت ایران ارتباط دارند، ترسیدم که آنها از موضوع آگاه شوند و مزاحمتی برای شیخنا‌العزیز آقای رفسنجانی و یا شما ایجاد کنند... خیلی خوب شد که موضوع اصلی را نگفته‌اید.

اما پیام من به شیخ – مرادآقای هاشمی بوده‌انست که برادر! من طوماری را که قبلاً به من تحویل داده‌اید، به جلاله‌الملک! نفرستادم، چون این کار یک سفیر نیست که طومار علیه دولتی را که وی در آن سمت نمایندگی کشورش را دارد، به مسئول کشور خود بفرستد! تازه اگر می‌فرستادم چه نتیجه‌ای داشت؟ جز اینکه عمال جلاله‌الملک، موضوع را عینا به ایران منتقل می‌کردند و دردرس برای شیخ بیشتر می‌شد!... البته این احتمال هم بود که بلافاصله مرا هم احضار و از سفارت عزل کنند! چون جلاله‌الملک! با شاه ایران روابط دوستانه و صمیمانه‌ای دارد! اما عزل من مهم نبود، اگر نتیجه مثبتی این کار داشت، من اقدام می‌کردم، ولی احتمال دادم که خطر متوجه شیخ بشود...

سپس از پیشرفت کار ترجمه کتاب خود پرسید من هم گفتم که ایشان شب و روز مشغول ترجمه کتاب هستند و قبوضی هم برای پیش‌فروش آن منتشر ساخته‌اند و انشاءالله کتاب بزودی منتشر خواهد شد!

در مراجعت به قم گزارش دیدار با سفیر را با برداشتهای شخصی خودم از ایشان، به آقای هاشمی گفتم و البته این آشنایی با اکرم زعیتر را من با ارسال کتاب و نشریه به سفارت اردن در تهران و بعد به «امان» اردن ادامه دادم که پاسخ یکی از نامه‌های من از سوی اکرم زعیتر، پس از مدتها، درضمن اعلام وصول کتاب «اصل‌الشیعیه و اصولها» که از سوی ما در قم، تجدید چاپ شده بود، چنین بود:

بسم‌الله‌رحمن‌الرحیم

تاریخ: ۱۹۸۷/۵/۱۱ عمان

فضیله‌الآخ‌الاستاذ سید هادی خسروشاهی

السلام علیکم ورحمت‌الله و برکاته و بعد: از مدتی پیش کتاب «اصل‌الشیعیه و اصولها» را که از تألیفات امام محمدحسین آل‌کاشف‌الغطاء است به عنوان هدیه‌ای گرانبها از سوی جنابعالی، دریافت کرده بودم. اما طبیعت کار من، در آن زمان، اجازه مطالعه آن را به من نداد، ولی در این ایام فرصتی پیدا کردم که به من رخصت داد به مطالعه کتابهایی که در کتابخانه‌ام انباشته شده بود، بپردازم و از همین جا به مطالعه کتاب «اصل‌الشیعیه و اصولها» پرداختم. من آن را با اشتیاق خواندم و در واقع آن را همچون یک خرم... درو کردم! برای اینکه خیلی مایل بودم که ریشه و اصول تشیع را از زبان یکی از بزرگان و حجج والامقام به‌دست آورم و از سوی دیگر، من شخصا استاد، محمدحسین کاشف‌الغطاء را

از ۳۷ سال پیش می‌شناختم، و آن ایامی بود که ایشان مؤتمر اسلامی قلس را نوربیاران کرد و امامت جماعت نماز را در مسجدالاقصی به عهده گرفت. خداوند آن را از غربت دور سازد و از دست تبهکاران صهیونیست برهاند. و همین‌طور من پس از آن، ایشان را در نجف زیارت کردم تا از برکات وجود وی بهره‌مند بشوم.

کتاب را خواندم و از آن بسیار فراگرفتم. و بسیاری از چیزهایی را که نمی‌دانستم از آن آموختم و در پایان، به این نتیجه رسیدم که این کتاب را باید هر مسلمانی، اعم از شیعه و یا سنی، بخواند و مطالعه کند. شیعه بخواند تا اصول مذهب خود را صادقانه بفهمد و آگاه شود و راه غلو و انحراف نییماید و بخوبی درک کند که بخشی از چمن‌زار محمدی است و سنی نیز آن را بخواند و بداند آنچه که در برابر چشم او پرده‌ای کشیده و آنچه که در ذهن او در رابطه با مذهب شیعی جای گرفته است، اوهام بنیادی است و عامل آن غلو و افراط‌گرایی بعضی از شیعیان و جهل و نادانی گروهی از سنیان نسبت به اصول شیعه است. در واقع، کتاب امام کاشف‌الغطاء وسیله‌ای برای تقریب بین دو مذهب است و مسلمانان را به وحدت اسلامی می‌خواند و اینکه سنی و شیعه، هر دو از آشخور رسول‌الله سیراب می‌شوند.

من به شما اطمینان می‌دهم که نشر این کتاب، به زبان فارسی و عربی، در بیشترین میدان‌ها، جهاد فی‌سبیل‌الله بوده و دعوت برای برتری کلمه‌الله است.

خداوند شما را زنده بدارد و حفظ کند و مسلمانان را از کوششهای نیک شما، بهره‌مند سازد.

مخلص –اکرم زعیتر

... اکرم زعیتر کیست؟

... سرانجام ترجمه‌کتاب استاد اکرم زعیتر به فارسی منتشر گردید.

آقای هاشمی در مقدمه آن، بحثی درباره «استعمار» دارد که موردتوجه «ساواک» قرار گرفت و ایشان را بازداشت نموده و به بازجویی کشاند، که اخیرا اسناد آن در جراید منتشر شده است.

در همان مقدمه، آقای هاشمی، استاد اکرم زعیتر را چنین معرفی می‌کند:

«استاد اکرم زعیتر در شهر نابلس فلسطین متولد شد و پس از تحصیلات، وارد خدمات اجتماعی گردید... در دوران قیمومت انگلستان بر فلسطین، ریاست تحریریه بعضی از جرائد عربی را بهعهده داشت... در مبارزات و انقلاب‌های مردم فلسطین سهم بسزائی دارد و بجز مبارزه علیه استعمار بارها به زندان رفته و به زنجیر کشیده شده، شکنجه را تحمل نموده و سیزده سال از عمر خود را در تبعید و دور از وطن بسر برده و در دوران جنگ جهانی دوم در ترکیه پناهنده سیاسی بوده‌است... و اکنون بسمت سفیر کبیری اردن در ایران بسر می‌برند، غیر از انجام وظایف سیاسی خود می‌کوشند که روابط ایران و کشورهای مسلمان و برادر عرب را محکم نمایند. آقای اکرم زعیتر نویسنده و خطیب و محقق توانائی است که تاکنون صدها مقاله تاریخی و سیاسی و اجتماعی از ایشان در جرائد عربی منتشر شده، و کتابها و آثار گرانبهائی در تاریخ ادبیات و سیاست نوشته‌اند. یکی از آثار ایشان همین کتاب حاضر است که به تصدیق اهل فن، بهترین کتابی است که تاکنون در فاجعه فلسطین نوشته شده‌است...» (سرگذشت فلسطین، تألیف: اکرم زعیتر، ترجمه: اکبر هاشمی رفسنجانی، چاپ قم، صفحه ۱۷-۱۸).

... البته از اکرم زعیتر آثار و تالیفات ارزشمندی بجای مانده است که بیشترین آنها درباره تاریخ فلسطین است. کتاب «القضیه الفلسطينیه» او که معروفترین آنها است به زبانهای فارسی، ترکی و انگلیسی نیز ترجمه شده اما کتابهای پرارزش دیگر وی، مانند: «وائق القضیه الفلسطينیه – ۱۹۱۸ – ۱۹۴۰م – «دوران اکرم زعیتر»- و: «یومیات الثورة الکبری و الاحزاب العظیم ۱۹۳۶-۱۹۳۷» و کتاب «من اجل امتی»... متأسفانه در میان ما شناخته شده نیست...

اگر بگوئیم که اکرم زعیتر در طول زندگی پربار خود، چند هزار مقاله کوتاه و بلند نیز نوشته و در جرائد جهان عرب منتشر ساخته است، اغراق نگفته‌ایم. اما متأسفانه این مقالات در یکجا جمع نیست و مجموعه کاملی از آنها را که خود استاد اکرم زعیتر جمع‌آوری کرده بود، همراه هزاران کتاب چاپی و خطی نفیس، در تجاوز وحشیانه اسرائیل به بیروت، در سال ۱۹۸۲م در کتابخانه شخصی وی به آتش کشیده شد و سوخت و استاد زعیتر، آن را «فاجعه‌ای فرهنگی و غمی جانکاه برای خود» می‌دانست... و سرانجام این شخصیت اسلامی برجسته معاصر، مورخ و محقق مبارز، روز پنجشنبه ۲۲ ذوالقعهه ۱۴۱۶هـق در ۸۷ سالگی درگذشت و در «عمان» توسط مقامات ملی –دولتی مراسم تشییع وی بعمل آمد. رحمه‌الله واسکنه فسیح جنته

... البته من پس از مراجعت به قم، گزارش سفر و گفته‌های سفیر را نقل کردم و آقای هاشمی بیشتر توضیح داد و گفت: طوماری با مقدمه‌ای مشروح درباره فساد رژیم شاه تهیه کرده بودم که خودم قبلا بایشان رسانده بودم... ولی خوب معلوم می‌شود که صلاح نبوده که اقدامی بعمل آید. و من گفتم: قاعداً سفیر یک کشور نمی‌تواند درباره کشوری که در آن اقامت و مأموریت دیپلماتیک دارد اقدامی برخلاف آن بعمل آورد و حق با جناب سفیر است. و آقای هاشمی افزود: البته در مبارزه از هر فرصتی باید استفاده کرد.

مبارزه‌نشر به‌بعث

... در جریان مبارزه و آغاز نهضت اسلامی توسط امام خمینی و مراجع عظام دیگر و حوزه‌های علمیه بلاد، «قم» در واقع مرکز ثقل

حرکت مبارزاتی بود... و عناصری در آماده‌سازی زمینه‌ها و ایجاد حرکت مداوم نقش اساسی و تأثیرگذاری داشتند که بی‌تردید در طلیعه آنها، سردار، آیت‌الله هاشمی رفسنجانی قرار داشت.

از مهمترین کارها، در آن برهه چاپ و توزیع سراسری اعلامیه‌های مراجع بـه ویژه امام خمینی بود. اینجانب به نوبه خود در این زمینه فعال بودم و آیت‌الله هاشمی رفسنجانی می‌گفت شما بعلت نزدیکی به آیت‌الله شریعتمداری، از نظر ساواک و مأموران شهربانی کمتر مورد تعقیب قرار دارید و بهمین دلیل چاپ بعضی از اعلامیه‌های امام و فضلاء حوزه را به عهده من می‌گذاشت و من آنها را در «چاپخانه حکمت» متعلق به «برادران برقمی» چاپ می‌کردم و چون مجله «مکتب اسلام» هم در این چاپخانه به چاپ می‌رسید، رفت و آمد من، کمتر مورد سوءظن قرار می‌گرفت... اغلب اعلامیه‌ها را از نظر غلط‌گیری جناب آقای دکتر احمد احمدی که به عنوان مصصح کتب علمی، در چاپخانه حضور می‌یافت و باز نمی‌توانست خیلی مورد سوءظن قرار گیرد، انجام می‌داد و البته پس از پایان کار، مرحله خطرناک دیگر که حمل اعلامیه‌ها بود، باز بعیده حقیر بود که به یاری حق و با مراعات احتیاطهای امنیتی! انجام می‌گرفت و یکبار که احتمال دادم موردتعقیب مأمور شهربانی هستم، بسته‌های اعلامیه‌ها را به بیرون منزل آیت‌الله شریعتمداری بردم و در آبدارخانه آنجا مخفی کردم و دست خالی! بیرون آمدم و رفتم... و اوائل شب، برگشتم و آنها را از آبدارچی تحویل گرفتم... وقتی نوبت پرداخت پول چاپخانه می‌رسید، آنهم باز بعیده فرمانده! بود، که باز اقدام می‌شد.

یکبار برای تهیه بخشی از هزینه‌های کار مبارزاتی، همراه ایشان به منزل یکی از مراجع رفتم که «پیشکار» ایشان از ما استقبال کرد و وقتی آقای رفسنجانی مبلغ پنجاه هزار تومان را برای کمک به فعالیت‌ها مطرح نمود، نامبرده انجام آنرا غیرمقدور دانست و فقط مبلغ کمی – شاید پنج درصد مبلغ پیشنهادی – پرداخت کرد... از آنجا که بیرون آمدم آقای رفسنجانی گفت: باید برای تأمین امور مالی مبارزه خودمان یک کار اقتصادی مستقل راه بیاندازیم و در انتظار کمک دیگران نباشیم... و از همین نقطه جرغهای زده شد و آیت‌الله هاشمی، به امر ساختمان‌سازی پرداخت...

نشر به‌مخفی بعثت

در تداوم مبارزه به پیشنهاد فرمانده، قرار شد که نشریه‌ای سیاسی خبری آگاهی‌بخش از «حوزه علمیه قم» منتشر گردد. برای این منظور چند نفر از دوستان مورداعتماد به همکاری دعوت شدند که آغاز این مرحله را، آیت‌الله هاشمی در ضمن مصاحبه‌ای، چنین بیان می‌کند:

«... کار مهمی که ما شروع کردیم در این موقع ایجاد نشریه مخفی بود که خیلی موثر بود تا به حالا هم تاریخ این نشریه روشن نشده، برای مبارزین، من فکر می‌کنم اگر بتوانید نسخه‌های این مبارزه را از آرشیو ساواک بگیرید جالب باشد. یک نشریه بنام بعثت که من و آقای باهنر و آقای سید محمود دعائی و آقای سیدهادی خسروشاهی این نشریه را راه انداختیم و دوستان دیگری هم کمک می‌کردند. نشریه سیاسی – اجتماعی بود...» (مجله عروفاووفقی نشریه حزب جمهوری اسلامی، شماره ۶۸ مورخ ۶۰/۱۱/۲۲ صفحه ۳۸ چاپ تهران)

البته در اینجا این توضیح ضروری است که آرشیو ساواک، فاقد حتی یک شماره از نشریه بعثت بود... ولی بیاری حق، اینجانب دوره کامل آن را در اماکن مختلف، نگهداری کرده بودم که بعد از انقلاب توسط «مرکز اسناد انقلاب اسلامی» با مقدمه حقیر به چاپ رسید و تاریخ و چگونگی این مبارزه هم به تفصیل و با اسناد و مدارک، توسط اینجانب در کتاب: «درباره نشریات مخفی حوزه علمیه قم» به شکل کتابی مستقل به سال ۱۳۹۱ توسط «کلبهٔ شروق» – قم منتشر شده است.

آیت‌الله هاشمی در کتاب خاطرات خود، هم درباره این نشریه و آثار آن، چنین می‌نویسد:

«... از اساسی‌ترین کارهای ما در آن چند ماه ایجاد تشکیلاتی بود که مرکزیت آن از یازده نفر تشکیل می‌شد، آقایان: خامنه‌ای، منتظری، ربانی شیرازی، قدوسی، مصباح یزدی، امینی، محمد خامنه‌ای، آذری، مشکینی، حائری تهرانی و من. نشریهٔ مخفی بعثت و انتقام در حقیقت ارگان همین جمعیت بود که در کارهای اجرایی آن آقایان: سیدمحمود دعایی، مصباح، علی حجتی کرمانی و سیدهادی خسروشاهی و من، همکاری داشتیم. نشریهٔ «بعثت» بیشتر جنبهٔ سیاسی و پرخاش و افشاکاری داشت و نشریهٔ «انتقام» جنبهٔ ایدئولوژیکی آن قوی بود، که شاید براساس احساس چنین نیازی پس از «بعثت» منتشر شد. در حل مسایل مالی هم نقش اساسی را هیأت‌های مؤتلفه داشتند.

برای این تشکیلات اساس نامه‌ای هم نوشته شد که بعدها در کتابخانهٔ آقای آذری، که مورد تفتیش ساواک قرار گرفت، به دست رژیم افتاد و آن تشکیلات به آن صورت ادامه پیدا نکرد و اعضا آن تحت تعقیب قرار گرفتند. البته مطابق قرار، پوشش کار را هدف اصلاح امور حوزه قرار داده بودیم که قرار بود در صورت کشف، همه جا یک زبان همین را بگویم. رژیم حساسیت شدیدی روی تشکیلات سیاسی داشت...» (کتاب: دوران مبارزه، – خاطرات آقای رفسنجانی – ج۱ ص ۱۹۰، چاپ تهران ۱۳۷۶ – دفتر نشر معارف اسلام).

... در واقع و بی‌تردید این نشریه مخفی که در «قم» تهیه و تنظیم می‌شد و در سراسر ایران توزیع می‌گردید، نقش بسیار موثری در زنده نگهداشتن نهضت و آگاه‌سازی مردم مسلمان ایران داشت و به مدت دو سال انتشار یافت و ساواک و مأموران شهربانی، نتوانستند ناشران و محل چاپ و تکثیر آن را پیدا کنند و سرانجام با دستگیری اینجانب – پس از آیت‌الله رفسنجانی و دیگران در حادثهٔ روز شهادت امام صادق(ع)– در قم که ماشین جیب شهربانی در جلو مدرسه فیضیه توسط طلاب

ویژه‌نامه

چهلمین روز درگذشت

آیت‌الله

هاشمی

رفسنجانی

چهارشنبه

۲۷ بهمن ۱۳۹۵

سال نو د و یکم

شماره ۲۶۶۵۹

اطلاعات

۲۳

ویژه‌نامه چهلمین روز درگذشت آیت‌الله هاشمی رفسنجانی

چهارشنبه ۲۷ بهمن ۱۳۹۵
سال نود و یکم
شماره ۲۶۶۵۹

اطلاعات ۲۴

به آتش کشیده شد، کم کم! به هدف نزدیک می‌شدند و ساواک در گزارشی، که ضمیمه پرونده اینجناب کرده بود چنین می‌نویسد:

سند۱

از ساواک قم

شماره ۲۹۸۳ رقم

تاریخ ۴۳/۱۲/۲۰

به: ریاست ساواک تهران

درباره: اعزام سیدهادی خسروشاهی فرزند سیدمرتضی

پیرو تلگراف شماره ۴۳/۱۲/۹۷۴۹

نام‌برده فوق که یکی از محرکین تظاهرات روز ۴۳/۱۲/۸ (که مصادف با وفات امام جعفر صادق و روز زد و خورد در مدرسه فیضیه قم) می‌باشد همراه با ۱۲ برگ پرونده اعزام گردید. به طوری که از اطلاعاتیه‌های موجود در پرونده مشارالیه استنباط می‌گردد، وی به طور کلی در تحریکات روحانیون از ابتدا در فعالیت بوده و به طوری که گفته می‌شود نام برده از نویسندگان نشریه بعثت و انتقام می‌باشد.

رییس سازمان اطلاعات و امنیت ق.ح. بدیعی – محرمانه –

سند شمارهٔ ۲

در ساعت ۱۰:۴۰ سند ۴۳/۱۲/۲۱ دو نفر زندانی غیرنظامی به نام‌های:

۱. هادی شهرت خسروشاهی فرزند مرتضی

۲. حسین شهرت نبی‌پور فرزند حسن

توسط ساواک تهران تحویل زندان قزل قلعه گردید. افسر نگهبان ستوان دوم غفوری ۴۳/۱۲/۲۱

... پس از دستگیری و اعزام ما به تهران و زندان قزل قلعه که آیت‌الله هاشمی هم همراه عده‌ای از فضایی حوزه در بند دو آن زندانی شده بودند. من نخستین سئوالم از ایشان این بود که آیا مطلبی درباره بعثت و نشریات مخفی طلاب از ایشان پرسیده‌اند؟ و ایشان چه جوابی داده است؟

آیت‌الله هاشمی گفت: این‌ها در واقع از هیچ چیز خبر ندارند و ممکن است به دروغ به شما بگویند که من اعتراف کرده‌ام، ولی هرگز باور نکنید و مطلقاً هم چیزی را اعتراف نکنید، چون یک اعتراف کوچک، همراه با شکنجه برای اعتراف‌های دیگر خواهد بود... و اگر خدای نکرده به مرحله‌ای رسیدید که مجبور شدید موضوع را بگوئید، سعی کنید که مسئولیت کامل آن را خود بهعهده بگیرید و اسامی بقیه دوستان را نگوئید که اینها نمی‌دانند.

... خوش‌بختانه در بازجویی‌های مقدماتی، من هیچ نوع اقرار و اعترافی نکردم... و پس از مدتی که در قزل‌قلعه بودیم، آیت‌الله هاشمی و حجت‌الاسلام والمسلمین شیخ رضا گلسترخی را به «بند انفرادی» منتقل کردند و در همین دوران بود که ایشان به اتهام همکاری با موتلفه در ترور منصور، تحت وحشیانه‌ترین شکنجه‌ها قرار گرفت تا آنجا که بخشی از استخوان‌های پای چپش زیر شلاق‌های نامردان، شکست و همزمان، کف پای ایشان با اتوی داغ سوزانده شد و درنتیجه به علت عفونت پا، مجبور شدند ایشان را برای معالجه به بیمارستان ارتش – چهارراه حسن‌آباد-منتقل کنند...

املاک نجومی!

... یکی از اتهامات و اکاذیبی که برای سیاه‌نمایی، علیه آیت‌الله هاشمی رفسنجانی در سالهای اخیر رواج یافت، مسئله زندگی اشرافی! و ثروتمندبودن ایشان و داشتن «املاک نجومی» بود.

شخصی درباره آیت‌الله هاشمی کتابی نوشته که هنوز به چاپ نرسیده، ولی فصولی از آن در یک هفته‌نامه معروف! بتدریج منتشر می‌گردد. یکی از این فصل‌ها درباره املاک نجومی!ایشان است و جالب آنکه سرآغاز شرح این املاک، موضوع یک خانه کوچک مسکونی در «قم» است که اصولاً زمین آن منزل مانند صدها، بلکه هزاران منزل دیگر در قم، «وقفی» و به اصطلاح قمی‌ها، «آستانه‌ای» است و آیت‌الله هاشمی آن ملک ۲۸۰ متری وقفی را از «تولیت آستانه مقدسه» مانند دیگران، اجاره کرده و خانه‌ای برای خود ساخته بود... و پس از مدتی، بعلت ضرورت هجرت به مرکز، آن را فروخت که اینجناب خریدار آن بودم و ایشان مبلغ حاصله را به عنوان «سرمایه اولیه» در امر ساخت و ساز «تهران و کرج» بکار برده است. خود ایشان در این باره می‌گویند:

«... با آمدن به تهران وضعم فرق کرد. اولاً بخشی از درآمدهایی را که در قم داشتم مثل کارکردن برای نشریه «مکتب تشیع» از دست دادم. به علاوه، کرایهٔ خانه و هزینهٔ زندگی در تهران خیلی بیشتر از قم بود. ضمناً مایل هم نبودم از سهم امام و وجوه شرعی استفاده کنم. از اینجا بود که به تدریج به فکر افتادم که برای پوشش امنیتی فعالیت‌های اقتصادی داشته باشم. با توجه به امکانات موجود به سمت ساختمان‌سازی رفتم. یک خانه در زمین موقوفه‌ای در حدود سیصد متر در قم داشتم. آن خانه را به آقای سیدهادی خسروشاهی که از طلاب مبارز و از دوستانمان بود به مبلغ بیست و نه هزار تومان فروختم. این برایم یک سرمایهٔ اولیه شد و با همان سرمایه در تهران و سپس در کرج کار ساختمانی را ادامه دادم. البته چون یکی از همشیره‌زاده‌های من بنا بود و عملاً کار ساختمان‌سازی را ایشان انجام می‌داد وقت کمی از من می‌گرفت. (کتاب: هاشمی بدون رتوش، گفتگوی دکتر صادق زیباکلام با هاشمی رفسنجانی چاپ تهران ۱۳۸۷ انتشارات روزنه)

بانوی مکرمه عفت مرعشی همسر گرامی آیت‌الله هاشمی هم درباره این منزل، در خاطرات خود می‌گوید: «... مخارج زندگی را بهر طریقی بود تأمین می‌کردیم. با فروختن خانه قم به آقای سیدهادی خسروشاهی به مبلغ گویا هیجده هزار تومان، قطعه زمینی را در محله قلهک با شراکت

آقا شیخ محمدهاشمیان (پسر عموی ایشان) خریداری کردیم و شروع به ساختن دو ساختمان نمودیم...» (پا به پای سر، خاطرات و مخاطرات بانو عفت مرعشی، چاپ تهران ۱۳۹۱، ص ۱۱۵).

پس با فروش منزل قم به مبلغ بیست و نه هزار تومان، به اینجناب سرمایه اولیه ساخت و ساز تجاری و مسکونی، در تهران آغاز می‌شود و طبعاً در این زمینه اخذ وام از بانک رهنی و غیره، و یا پیش‌فروش مقدماتی بعضی از واحدها، هزینه کامل تأمین می‌گردد و با فروش بعضی از ساختمان‌های تکمیل شده، کار دیگری آغاز شود...

چگونگی معامله این منزل، در قولنامه‌ای که بخط آیت‌الله هاشمی رفسنجانی و با امضاء ایشان و تأیید آیت‌الله ابوالمکارم ربانی املشی «پدر آقای ربانی املشی» و قبولی اینجناب، انجام می‌گیرد.

یکبار من از آیت‌الله هاشمی پرسیدم که با بیست هزار تومان چگونه کار ساخت و ساز را در تهران و کرج آغاز کردید؟ گفتند: البته این سرمایه اولیه بود و بیست هزار تومان هم پول کمی نبود و زمین هم در آن دوران بسیار ارزان بود و از سوی دیگر با چند نفر از رفقا و برادران مؤتلفه نیز شریک شدیم و آنها هم سرمایه‌گذاری کردند و دریافت وام هم خیلی آسان بود، بهرحال در مجموع توانستیم در این زمینه پیشرفت کنیم و سودی به دست آوریم و به بنای دیگر مشغول شویم... و البته من شخصاً معتمد که پول شما خیلی برکت داشت و نیت ما هم خیر بود، و این بود که خداوند کمک و یاری رساند و ما در این کار موفق شدیم و البته می‌دانید که هزینه‌های بعدی مبارزات و کمک‌ها به دیگران، بویژه زندانیان سیاسی از همین راه پرداخت می‌شد...

متن قولنامه بخط ایشان چنین بود:

بسمه تعالی

فروشنده: اکبر هاشمی دارنده شناسنامه شماره ۳۰۸ رفسنجان فرزند علی هاشمی

خریدار: آقای سیدهادی خسروشاهی دارای شناسنامهٔ شماره۵۰۲۹۵ تبریز فرزند مرحوم سیدمرتضی خسروشاهی

مبیع: اعیانی یکباب خانه واقع در اراضی موقوفهٔ آستانه مقدسه قم – در خیابان صفائیه خیابان ممتاز کوچه ... پلاک شماره ارزش مبیع: دویست و نود هزار ریال که بیست و نه هزار تومان است.که مبلغ بیست هزار تومان آن را نقدا بپردازند و حدود مبلغ پنج هزار تومان بدهی بانک رهنی است ایشان به تدریج بپردازند و بقیه آن که در حدود چهار هزار تومان است در رأس یکسال پرداخت نمایند.

تاریخ فروش: پانزدهم خرداد ماه سال ۱۳۴۶ است که از این تاریخ به بعد اجاره منزل را آقای خریدار از مستأجر تحویل خواهند گرفت. اکبر هاشمی. الحاج سیدهادی خسروشاهی

با اطلاع اینجناب در قم شد. ابوالمکارم ربانی املشی اینجناب از نوع معامله اطلاع دارم. محمدمهدی ربانی مبلغ پانزده هزار تومان که یکصد و پنجاه هزار ریال است توسط جناب آقای خسروشاهی به اینجناب اکبر هاشمی رسید اکبر هاشمی ۱۳۴۶/۳/۱۵ کلیه وجه معامله فوق‌الذکر به اینجناب رسید اکبر هاشمی ۱۳۵۱/۱۲/۱۶

البته پس از این ماجرا، آیت‌الله هاشمی، در راستای اهداف مبارزاتی و استقلال مالی، به خرید بخشی از اراضی سالاریه قم، از مرحوم ابوالفضل تولیت، که به‌طور موروثی مالک آنجا بود، اقدام نمود که باز دوستان دیگری در این امر شریک و سهیم شدند و با فروش قطعاتی به کار اقتصادی توسعه دادند... و بخشی را با کشت درخت پسته، آماده بهره‌برداری و تولید نمودند ولی پس از پیروزی انقلاب اسلامی، تا آنجا که من اطلاع دارم، اغلب قطعات اراضی سالاریه که سهم ایشان بود، به‌طور رایگان به بعضی از فضلا و طلاب و کسانی که منزل و مسکن نداشتند، اهلاء گردید که خود اقدام به ساخت خانه نموده و صاحب منزل شدند...

این نوع فعالیت اقتصادی مشروع و قانونی را با سیاه‌نمایی، اقدامی غیرصحیح قلمداد کردن، به دور از عدل و انصاف است و هیچ ربطی هم به «املاک بزرگ» بودن و یا داشتن «املاک نجومی» ندارد و صاحبان آن را «املاک بزرگ» و «فودال» نامیدن با منطق و موازین شرعی و اخلاقی سازگار نیست...

بُعد علمی – حوزوی

... یکی از ابعاد شخصیت آیت‌الله هاشمی که در طی حوادث دوران، به عمد و یا به سهو، از آن غفلت شده است، بُعد علمی ایشان است که حتی در محافل حوزوی هم توجه لازم به آن نشده است. در شرح حال آیت‌الله هاشمی به تفصیل آمده است که ایشان دوره‌های مقدماتی علوم حوزوی – سنتی و مرسوم را اعم از ادبیات عرب، نحو و صرف و انشاق و قرائت و سپس معانی و بیان و منطق و اصول در حوزه علمیه قم به سرعت به پایان بردند و در همین رابطه با تکیه به حافظه نیرومندی که داشتند علاوه بر سوری از قرآن مجید، هزاربست ابن‌ مالک را درباره ادبیات عربی، در کنار تهذیب المنطق حفظ کردند و با توجه به صغر سن و توجه آیت‌الله بروجردی به طلاب نوجوان خوش استعداد، در جلسه‌ای ایشان را مورد امتحان قرار دادند و به علت موفقیت کامل در این آزمون، مورد تقدیر و تشویق آیت‌الله بروجردی قرار گرفتند.

مراحل بعدی دروس حوزوی – سطوح نیز با پشتکاری خاص، به پایان رسید و سپس در درس خارج فقه و اصول و تفسیر فلسفه و تفسیر در جلسات تدریس علما بزرگ حوزه مانند: آیت‌الله سیدروح‌الله خمینی، آیت‌الله محقق داماد، آیت‌الله علامه سیدمحمدحسین طباطبائی، آیت‌الله شیخ حسینعلی منتظری حضور یافتند که این مرحله

نیز با موفقیت همراه بود.

برای شناخت موقعیت فقهی آیت‌الله هاشمی، با بررسی خطبه‌های جمعه‌ها و محتوای دیگر سخنرانی‌ها و با مراجعه به تفسیر راهنما و فرهنگ قرآن، به ویژه بخش‌های مربوط به «آیات الاحکام» از برداشت‌ها و دیدگاه‌های فقهی ایشان می‌توان آگاه شد. البته ایشان هم شاید مانند مرحوم علامه طباطبایی در تفسیرالمیزان در موضوع آیات‌الاحکام، ورود کامل و کافی نداشته باشند ولی با ارجاع مسائل به مآخذ و منابع معتبر فقهی، اهمیت موضوع آشکار می‌شود.

در یک موردی، طبق اظهار آیت‌الله هاشمی ایشان برای یافتن راه‌کار عملی و حل فقهی با مراجع عظام قم به مذاکره می‌پردازد و سرانجام با موفقیت مسئله مورد توجه بزرگان علما قرار می‌گیرد. آیت‌الله هاشمی در دیداری با اصحاب فرهنگ و رسانه می‌گویند: «... حکمی وجود دارد که می‌گوید همسران نمی‌توانند از زمین ارث ببرند؟ این مسأله برای من قابل توجیه نبود؛ چرا که قرآن این را نمی‌گوید و تنها بحث یک چهارم از اموال همسر مطرح است... پس از اینکه به قم رفتم و با مراجع دیگر صحبت کردم، آنها گفتند با احتیاط و مصالحه در این زمینه عمل شود. صحبتی هم با رهبر معظم انقلاب در این زمینه داشتم، ایشان دستور دادند علما در جلسه شب‌های پنجشنبه در این‌باره بحث کنند. آیت‌الله شاهرودی این بحث را آغاز کرد و این فتوا خیلی اصلاح شد... و به مجلس فرستادند و نمایندگان هم پس از بررسی‌های میدانی، قانونی را تصویب کردند تا این ظلم تاریخی جبران و یا حداقل جلوی گسترش آن گرفته شود.» (ایرنا، ۹۴/۱۲/۱۷)

نکته مهمی که باید به آن اشاره شود این است که پس از پیروزی انقلاب و تشکیل نظام اسلامی، عده‌ای از اعضای شورای انقلاب مانند آیت‌الله شهید بهشتی و آیت‌الله موسوی اردبیلی مسئولیت طراحی و اجرای قوانین قضائی کشور شدند و بقیه نیز هر کدام سمت‌های اجرایی را به عهده گرفتند. در این میان آیت‌الله هاشمی رفسنجانی پس از انتخاب به نمایندگی مجلس قانونگذاری کشور و کسب آراء نمایندگان برای ریاست مجلس، در واقع عهده‌دار سیستم قانون‌گذاری کشور شدند که چون این امر با تدوین و تصویب قوانین بنیادین نظام اسلامی همراه بود، قاعدتاً می‌بایست مسئول آن با مبانی فقهی آشنائی کامل داشته باشد تا در هدایت نمایندگان محترم برای تنظیم لوایح و قوانین نقش خاص خود را ایفا نماید و در تثبیت آن‌ها در مجمع فقهای شورای نگهبان، پاسخگو باشد.

برای دریافت نظرات فقهی ایشان تحقیق در مشروع مذاکرات مجلس تدوین قانون اساسی، مجلس خبرگان و مجلس شورای اسلامی، یک ضرورت خواهد بود که امیدواریم پژوهشگران موفق حوزه‌های علمی، در این راستا پیشگام شوند و با استخراج برداشت‌های فقهی آیت‌الله هاشمی در این منابع بعد فقهاتی ایشان را نیز روشن سازند.

بُعد تفسیر قرآن

درباره مسائل مباحث قرآنی، علاوه بر موضوعاتی که در سخنرانی‌ها و خطبه‌های جمعه در تبیین معارف اسلامی، بااستناد به آیات قرآنی مطرح شده است، دو تألیف گرانسنگ و ماندگار تفسیری باقیمانده از ایشان، می‌تواند نشانگر بُعد پژوهشگری قرآنی و تفسیری ایشان باشد. دوره ۲۲ جلدی «تفسیر راهنما» و ۳۳جلدی «فرهنگ قرآن» گستره تحقیقات و تفسیری قرآن از دیدگاه آیت‌الله هاشمی را نشان می‌دهد که خوشبختانه در اختیار عموم مردم به ویژه فضلا و طلاب محترم حوزه‌ها قرار دارد.

«تفسیر راهنما» محصول دوران دوم بازداشت ایشان در «زندان اوین» است که از اواخر سال۱۳۵۴ تا پیروزی انقلاب اسلامی تهیه و تنظیم شده است. یعنی مجموعه یادداشت‌های قرآنی آیت‌الله هاشمی که در ۲۲ دفتر دویست برگ‌ی نوشته شده بود، به تدریج در هرملافاتی با همسر گرمای خود، بانو عفت هاشمی به طور پنهانی تحویل ایشان داده شده تا از یورش احتمالی دژخیمان به زندان و مصادره نوشته‌ها در امان باشد. در این یادداشت‌ها، ۳۲هزار برداشت با ۸ هزار عنوان تنظیم شده بودکه هسته‌های اصلی تفسیر راهنما را تشکیل می‌داد. این فیش‌ها و یادداشت‌ها در سال ۱۳۶۶ به مسئولین محترم دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم تحویل گردید تا گروهی از پژوهشگران آن موسسه، زیر نظر خود آیت‌الله هاشمی به تدوین و تکمیل نهایی تفسیر راهنما و سپس دایره‌المعارف فرهنگ قرآن بپردازند و در نهایت، علاوه بر ۲۲ جلد تفسیر راهنما، ۳۳ جلد فرهنگ قرآن هم به مثابه کلید راهیابی به موضوعات و مفاهیم آماده شود و خوشبختانه گروه فرهنگ و معارف قرآن دفتر تبلیغات اسلامی قم اقدام کردند و علاوه بر تفسیر مجمع البیان و تفسیرالمیزان که آیت‌الله هاشمی در زندان آنها را در اختیار داشت، پژوهشگران و فضلا؛ گروه فرهنگ و معارف قرآن، با مراجعه به تفاسیر معتبر دیگر مانند: الکشاف، نورالثقلین، روح‌البیان، مفتاح‌الغیب، کشف‌الاسرار، البرهان، و فی ظلال القرآن، در تدوین نهائی کتاب موفق شدند.

و البته در هر دو مورد: تفسیر راهنما و فرهنگ قرآن آیت‌الله هاشمی با دقت کامل، اشرف داشت و همه مراحل تدوین کتاب، با نظارت مستقیم ایشان انجام می‌شد. در مورد اهمیت این تفسیر گرانسنگ، برادر مکرم، پژوهشگر قرآنی، جناب حجت‌الاسلام والمسلمین محمدعلی مهدوی را که خود در تنظیم آن، با گروه فرهنگ معارف همکاری داشت، درباره اهمیت این دو تفسیر به نکاتی اشاره می‌کند که نقل خلاصه آن برای تکمیل این بخش از یادداشت‌ها، می‌تواند روشنگر باشد:

«... جریان قرآن پژوهی و قرآن‌شناسی کل کشور مرون نگارش تفسیر راهنما و فرهنگ قرآن است. زیرا بن مایهی اصلی مرکز فرهنگ و

معارف قرآن، تدوین یادداشت‌های آیت‌الله هاشمی رفسنجانی و نگارش تفسیر راهنماست. نکته‌ی دیگری که باید به آن تأکید کنم این است که مجموعه‌ی ۳۴ جلدی فرهنگ قرآن، کلید راهیابی به موضوعات قرآنی است. براساس اطلاعاتی که دارم «فرهنگ قرآن» در طرح ابعاد موضوعی قرآن، گسترده‌ترین، عمیق‌ترین، کارآمدترین و سالم‌ترین عرضه‌کننده‌ی موضوعات قرآنی است. البته طبقه‌بندی موضوعی از قرن‌ها قبل توسط علامه مجلسی در موسوعه‌ی حدیثی کبیر «بحارالانوار» انجام شده. تا نگارش «فرهنگ قرآن»، کتاب دوجلدی «المعجم المفهرس للمعانی القرآن کریم» دقیق‌ترین منبع طبقه‌بندی موضوعی آیات قرآن کریم بود اما در دوره‌ی معاصر، فرهنگ قرآن که برآمده از دل تفسیر راهنماست، عملاً از منطوق آیه استفاده نمی‌شد. بلکه از لوازم آیات، آیه در سیاق، روایت و ژرفای آیه استفاده می‌شد. بنابراین این مجموعه‌ی ارزشمند فراتر از کارهای قبلی است. به عنوان مثال در هیچ جای قرآن به صراحت از آزادی سخن به میان نیامده در حالی که قطعاً ابعاد مفهوم آزادی به گستردگی در آیات قرآن مورد بحث قرار گرفته. در فرهنگ قرآن، یک مبحث درباره‌ی آزادی مطرح شده. یا موضوعی. به نام کارگری به صورت مستقیم مطرح نشده اما در مفاهیمی مانند سعی و کسب و… این موضوع قابل بررسی است. در «فرهنگ قرآن»، موضوعات از دل آیات استخراج شده‌اند. در نتیجه با این رویکرد، فرهنگ قرآن بسیار گسترده شده. بنابراین کاملاً مشهود است که نگرش‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی نویسنده در تفسیر

راهنما جریان دارد.به عبارت دیگر مدیریت و سیاست‌های فرهنگی مورد نیاز جامعه از متن قرآن استخراج شده و راهنمای عمل است.» (ماهنامه «آیه» سال هشتم شماره ۵۷ ص۵۷ اسفندماه۱۳۹۵).

آیت‌الله هاشمی علاوه بر دو اثر گرانسنگ تفسیر، آثار و تألیفات دیگری نیز، در زمینه‌های مختلف دارند که بعضی از آنها چاپ شده و بعضی دیگر، هنوز مخطوط است. از جمله آثار چاپی عبارتند از:

۱- انقلاب و پیروزی، ۲- جهان در عصر بعثت ۳-همبستگی امت اسلامی ۴-آزاداندیشی اسلامی ۵- مسیر مطالعه در قرآن ۶- زن و عدالت اجتماعی ۷-امیرکبیر ۸- سرگذشت فلسطین ۹- انقلاب و دفاع مقدس ۱۰-جمعه‌ها و خطبه‌ها و سرانجام: مجموعه کامل «خاطرات یومیه» که در واقع می‌تواند نوعی «روزشمار انقلاب» محسوب شود و از این مجموعه مجلداتی به چاپ رسیده و گویا هفت یا هشت مجلد آن هنوز آماده چاپ نشده است که امیدواریم مسئولین مؤسسه «معارف اسلامی» در نشر آنها اقدام کنند.

سردارمظلوم

آیت‌الله هاشمی در همه زمینه‌ها، سردار بود و در دهه‌آخر عمر پرپرکت خود با تحمل اهانت‌ها و تهمت‌ها و مقاومت صبورانه در برابر بداخلاقی‌ها و بی‌مهری‌ها، سردار مظلوم این عرصه شد ولی کسانی که از روی جهل و نادانی و یا غرض و مرض، با قلم و زبان، آیت‌الله هاشمی را مورد حمله‌های ناجوانمردانه خود قرار دادند، باید بدانند که بزرگترین ظلم‌ها را در حق کسی روا داشتند که یک عمر تمام در تلاش و کوشش و نبرد و مبارزه، در راستای تحقق اهداف اسلامی بود و هرگز در این راه کوتاه نیامد و طبق اجتهاد و برداشت خود، اقدام کرد و هیچگاه هم در برابر هجمه تخریب‌گران داخلی، «مقابل به مثل» ننمود، بلکه او هدایت همگان را از خداوند متعال خواستار بود و همه آنهایی را که ناآگاهانه در این راه قدم گذاشتند، بخشید و آنهائی را که از روی علم و عمد به تخریب و سیاه‌نمایی پرداختند، به خدای سبحان واگذار نموده با این روش و منش، مصداق واقعی بیت زیر گردید:

وفا کنیم و ملامت نکنیم و خوش باشیم

که در طریقت ما کافر بیست رنجیدن
سردار در همه زمینه‌ها سردار بود، البته نظام اسلامی ایران، پس از پیروزی انقلاب، مظلومان دیگری نیز داشتست که نمونه بارز آنان، شهید آیت‌الله سیدمحمد حسینی بهشتی بود، ولی در این دوران، مسأله بسیار ناگوارتر از دوران پیشین بود، زیرا تخریب‌گران آیت‌الله بهشتی، منافقین و چپ‌گرایان و سکولارها بودند ولی در این برهه، عاملین اصلی، دین‌باوران و اصلاح‌گران سابق! و اصول‌طلبان بظاهر با ایمان بودند که در لباس دفاع از اسلام و ارزش‌ها، به میدان آمدند و حتی در نماز جمعه هم علیه وی شعار دادند و حرمت نماز جمعه را هم پاس نداشتند. این‌ها برخلاف تمام موازین شرعی و اخلاقی نسبت‌هایی را – در همه زمینه‌ها – به آیت‌الله هاشمی و خانواده او دادند که جملگی به دور از واقعیت‌ها بود.. و نقل آنها قبل از ثبوت شرعی، شامل حد و تعزیر بود …

البته ما غیر از انبیاء و ائمه معصومین، هیچ کس دیگری را در هر مقام و موقعیتی که باشد، «قدیس» و «معصوم» نمی‌دانیم و آیت‌الله هاشمی هم بی‌تردید مانند همهٔ انسان‌های دیگر، خالی از اشتباه و نقص نبود و رفتارهای او در دوران تصدی رسمی امور، می‌تواند مورد نقد و بررسی قرار گیرد، ولی فاصله تنقید با تخریب، نقل واقعیت با جعل حدیث، از زمین تا آسمان است و نمی‌بایست که یک عنصر خدوم و فداکار بزرگ در معرض اتهامات واهی قرار می‌گرفت و این بی‌تردید علاوه بر اینکه غیرشرعی بود، نوعی قدرشناسی از یک انسان بزرگ بود…

برای ثبت در تاریخ

در یک دهه اخیر، مدعیان پیروی از ولایت، با قلمی که به گفته امام خمینی، به علت محتوای تفرقه‌افکنانه و ضد ارزشی آن‌ها، در واقع «قلم شیطان» بودند، همواره چنین وانمود کردند که آنان، از صمیم قلب! از اهالی ولایت! هستند و با نوشته‌های خود، «منویات رهبری»

را پیاده می‌کنند و با این توطئه شیطانی پنهان، هر آنچه را که خواستند نوشتند که اگر صحت هم داشت، اشاعه فحشاء فی‌الدین آمنوا بود و اگر دروغ بود – که بود – عملی غیرشرعی و غیراخلاقی به شمار می‌رفت و صاحبان آن اقلام، هرگز نمی‌توانند مدعی پیمودن راه حق و ولایت بشوند.

اهالی ولایت!، به جای پیروی از «منویات رهبری» – که این ادعا صحت نداشت – چرا از اظهارات صریح و شفاف معظم له،درباره این قبیل مسائل و حوادث پیروی نکردند و چرا حتی از نشر این اظهارات بین و روشن را در جریده خود، منتشر نساختند؟
ما برای ثبت در تاریخ، چند نمونه از بیانات معظم له را در این رابطه، بدون هیچ‌گونه توضیح و تفسیری نقل می‌کنیم تا روشن گردد که چه کسانی به نام دفاع از ولایت، بر ضد ولایت عمل کردند:

۱- آیت‌الله خامنه‌ای در تاریخ ۷ تیر ماه ۱۳۸۴ در دیدار سالانه رئیس و مقامات عالیرتبه قوه قضائیه ضمن محکوم کردن تخریب‌ها، خواستار پی‌گیری و شناسائی و مجازات عوامل تخریب می‌شوند.

«… در خلال این انتخابات، برخی کارهایی انجام گرفت که بنده به عواملی که این کارها را انجام دادند، بدبینم؛ این تخریب‌هایی که صورت گرفت، بعضی از تخریب‌ها البته از روی بی‌توجهی بود؛ بعضی از آقایان و نامزدها یا طرفداران آنها با محاسباتی، حرف‌هایی نسبت به نظام زدند که واقع‌بینانه نبود؛ خیلی از مثبتات نظام، از کارهای بزرگ نظام، نادیده گرفته شد و سیاه‌نمایی شد و پیشرفت‌های عظیمی که به وسیله دولت‌ها در این سال‌ها به وجود آمده، نادیده گرفته شد؛ اینها از روی غفلت بود، لکن بعضی از این تخریب‌ها از روی غفلت نبود، تعدادی از نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری مورد تخریب قرار گرفتند، تخریب‌های غیرمنصفانه و ناجوانمردانه؛ حتی شخصیت موجهی مثل آقای هاشمی رفسنجانی که شخصیت محترم و با سابقه‌ای است، از دَم این تخریب‌ها در امان نماند، این حادثه بدی بود. رحمت الهی را نباید با این گونه کارها آلوده کرد؛ با این‌که ما تأکید کرده بودیم، امروز چون گذشته است، من نصیحت می‌کنم؛ اما مسئولان قضایی و غیرقضایی، غیر از نصیحت، وظایف دیگر هم دارند؛ آنها عوامل این تخریب‌ها را تعقیب کنند و آنها را پیدا کنند. یک عده به طور مسلم از روی جهالت و غفلت این کار را کردند، که البته فعل حرامی انجام گرفت.» (پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری ۷ تیرماه ۸۴)

۲- آیت‌الله خامنه‌ای در تاریخ ۹ شهریورماه ۱۳۸۵ هم در دیدار با مسئولان نظام ضمن انتقاد از سیاه‌نمایی‌ها و تخریب‌های شخصیت‌های نظام چنین می‌گویند:

«… من نکته‌ای را که می‌خواهم عرض بکنم، این نگرانی و دغدغه‌ای است که بنده به مناسبت حضور موسم انتخابات در کشور ما، از تخریب‌ها دارم. متأسفانه چند وقتی است که رایج شده؛ من حقیقتاً از این جهت‌گیری‌ای که در گوشه و کنار مشاهده می‌شود، نگرانم. نه اینکه حالا افراد زیاد هم هستند، نه، عده کم هستند؛ منتها همان تحرک عسده‌ی کم، فضای جامعه را خراب می‌کند؛ مثل یک جمعیت هزار نفری یا دو هزار نفری که یک جا نشست‌اند، پنج، شش نفر هم دچار سرماخوردگی و سرفه‌اند و دائم سرفه می‌کنند؛ این کار فضای مجلس را خراب می‌کند؛ واقعاً این طوری است. متأسفانه عده‌ای با انگیزه‌های گوناگون، تافصل انتخابات می‌شود، تخریب‌هایشان هم از همان نزدیکی انتخابات شروع می‌شود. حالا بعضی با انگیزه‌های سیاسی و بعضی با انگیزه‌های حتی دینی، اشخاص – چهره‌های سیاسی، چهره‌های دینی، چهره‌های انقلابی موجهین حوزه‌های علمیه و حتی محترمین از علما و روحانیون – را مورد تخریب قرار می‌دهند. این چه کاری است؟! این نه منطق شرعی دارد و نه منطق عقلایی؛ نه شرع با این کار موافق است، نه عقل. اگر واقعاًانسان از یک جهت‌گیری‌ای که خیال می‌کند فلان کس یا فلان کسان در آن جهت‌گیری هستند، ناراضی است، راهش تخریب و اهانت به اشخاص نیست، راهش اسم آوردن از این و آن نیست، راهش تبیین است. از اول، حرکت انقلاب براساس تبیین به وجود آمد و حقایقی تبیین شد. وقتی انسان یک جایی روشنائی را معرفی کرد، تاریکی به خودی خود معرفی خواهد شد. عیبی ندارد تاریکی را هم معین کنند. اسم آوردن از اشخاص، تخریب کردن چهره‌های محترم و موجه، منطق عقلی ندارد. اگر کسانی هدفشان این است که می‌خواهند یک خط انحرفی را کور و خراب کنند، راهش این نیست؛ این، آن مقصود را حاصل نمی‌کند.

از نظر شرعی هم که معلوم است. این طور کارها عادتاً خالی از افتراء ناخواسته، دروغ ناخواسته و قول به غیرعلم ناخواسته، نیست. قرآن به ما می‌گوید: «لولا اذ سمعتموه ظن المؤمنون و المؤمنان بانفسهم خیرا و قالوا هذا افک مبین»؛ چرا به هم حسن ظن ندارید؟ چرا حمل بر صحت نمی‌کنید؟ خوب شما کسی را قبول ندارید، آن اثری را که بر قبول داشتن مترتب می‌شود،مترتب نکنید؛ اما این‌که انسان بیاید دست به تخریب بزند، این بسیار کار بدی است… مراقب باشند انتخابات را – به خصوص انتخابات خبرگان را – با فضای تخریب و مخدوش کردن چهره افراد، متهم کردن اشخاص – چه در حوزه‌های علمیه، چه در تهران، چه در شهرستان‌ها – آلوده نکنند. این از جمله چیزهایی است که همه باید به آن توجه کنند و به آن اهمیت بدهند. (پایگاه اطلاع‌رسانی مقام معظم رهبری ۹ شهریور ۱۳۸۵)

۳- در آستانه چهاردهمین دوره انتخابات مجلس خبرگان، در دیدار با مسئولان نظام، در هیجدهم مهرماه ۱۳۸۵ ضمن انتقاد از تهمت‌ها و تخریب‌ها، چنین فرمودند:

«… بعضی فضای انتخابات را خراب می‌کنند؛ تخریب کردن، اهانت

کردن و خُرد کردن شسخصیت‌های گوناگون، همه برخلاف اقتضای سلامت انتخابات است. هم مطبوعات، هم رادیو و تلویزیون، هم کسانی که به ابزارهای گوناگون ارتباط جمعی دیگری مجهز هستند – رایانه‌ها و شیوه‌های رایانه‌ای – هم کسانی که یک منبری برای سخن گفتن دارند؛ مثل خطبای جمعه و نمایندگان مجلس شورای اسلامی؛ همه توجه داشته باشند که تخریب، فضای انتخابات را خراب می‌کند. شما از آن کسی که به او علاقه‌مندید، دفاع کنید؛ هیچ مانعی ندارد؛ اما به آن کسی که رقیب اوست، مطلقاً حمله نکنید؛ تخریب نکنید. این تخریب و این حرف زدن‌ها و اهانت کردن‌ها، نه حجت دارد برای مستمعان، و نه جایز است؛ به خاطر این‌که فضا را خراب می‌کند. بنابراین مسأله حفظ سلامت خود انتخابات و حفظ سلامت فضای انتخابات، خیلی مهم است. (پایگاه اطلاع‌رسانی … ۱۸ مهرماه ۱۳۸۵)

۴- سبیه رویان عصر ما که مانند خوارج نهروان، قربتاً الی‌الله! مدعی بودند که «علی نماز نمی‌خواند»، سعی کردند از هر بهانه‌ای برای کوبیدن آیت‌الله هاشمی استفاده کنند و در همین راستا مدعی شدند که موسسات: هوایمائی ماهان – خودروسازی کرمان – شرکت صنعتی و مهندسی تأسیسات دریایی ایران، تعاونی تولیدکنندگان پسته رفسنجان، دانشگاه ولی عصر رفسنجان و حتی «ارگ بم» و… متعلق به منسوبین و خانواده‌ی آیت‌الله هاشمی است…و علیرغم تکذیب و نفی آن موسسات و شرکت‌ها – همچنان بر اموال و دارائی موهوم خاندان افزودند تا بالاخره آیت‌الله خامنه‌ای در دیداری با رئیس و کارکنان قوه قضائیه رسماً اعلام کردند با افرادی که امنیت و آبروی افراد را به خطر می‌اندازند برخورد جدی بعمل آید:

«… در جامعه‌ی اسلامی، حیثیت افراد نباید مورد تلاعب دست افرادی قرار بگیرد که هیچ احساس مسئولیتی نمی‌کنند. دستگاه‌ها باید برخورد کنند. آبروی افراد را بردن، اتهام به افراد واردکردن، اشخاص را بدون دلیل – از مسئول و غیرمسئول – زیر سؤال بردن، درباره‌ی آنها شایعه ایجاد کردن، چیزی است برخلاف احکام اسلامی؛ برخلاف شُرع اسلامی است؛ برخلاف رویه‌ی اسلامی است. فرض بفرمایید به یک نفر تهمت سوءاستفاده‌ی مالی بزنند، که تا او بیاید ثابت بکند چنین چیزی نبوده، زمان زیادی صرف خواهد شد. این چیزها امنیت حیثیتی در جامعه‌ی اسلامی، امنیت آبرویی، مسأله‌ی مهمی است و باید به آن توجه بشود. قوه‌ی قضائیه در این زمینه و در استقرار این امنیت نقش دارد. در همه جا نقش قوه‌ی قضائیه این است که با متخلف، برابر قانون برخورد کند. کسی که تخلف کرد، بر حسب قانون، متخلف سر جای خود نشاندۀ شود، که اینها همه در ساخت نظام اسلامی و در زندگی صحیح و در رسیدن به اهداف جمهوری اسلامی نقش‌های بسیار مهمی دارند…» (پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، دیدار با رئیس و مسئولان قوه قضائیه، ۷ تیرماه ۱۳۸۶).

اما آیا این مدعیان پیروی از ولایت از نشر اتهام و کذب دست برداشتند؟ و آیا قوه قضائیه، به وظیفه خود در این رابطه عمل کرد؟…

سوالی است که پاسخ آن را همگان می‌دانند!

اما باید دید که نتیجه نهائی این تخریب‌ها و جعل حدیث‌ها در میان توده مردم مسلمان ایران چه بوده و بازده آن چگونه تبلور یافت؟… نتیجه را بی‌مناسبت نیست که از پیام آیت‌الله هاشمی پس از اعلام نتیجه انتخابات خبرگان رهبری نقل کنیم:

«… این افتخار بزرگی برای یک طلبه است که در طول ۲۸سال بعد از پیروزی انقلاب اسلامی در اکثر قریب به اتفاق یازده انتخابات سراسری مجلس شورای اسلامی، مجلس خبرگان رهبری و ریاست جمهوری، رتبه اول را در کسب آرای ارزشمند مردم داشته باشد. از خداوند مهربان خواستارم که در مهلت محدود بقیه عمرم بتوانم در کنار رهبر معظم انقلاب و با تکیه بر حمایت‌های ملت عزیز و بزرگوار ایران به این انقلاب بی‌نظیر اسلامی و به کشور و مردم بزرگ ایران خدمت شایسته‌ای انجام دهم و به خصوص در مجلس خبرگان رهبری بتوانم از عهده مسئولیت‌های مهم و حساس این نهاد مقدس برآیم.» (هفته‌نامه‌ی افق حوزه، ۴ دی ماه ۱۳۸۵، ص ۳).

البته پاسخ اهانت‌ها و استمرار هجمات ناجوانمردانه را سرانجام مردم در تشییع و بزرگداشت میلیونی خود – بقول بعضی از آقایان «غیرقابل انتظار و تصور!» – اعلام نمودند.

بیان امام خمینی(ره) در دعوای مشابه!

… ما نسل اول انقلاب، خوب بیخاطر داریم که در اوائل امر، پس از پیروزی انقلاب اسلامی و تعدد آراء و نظرات، عده‌ای برای کسب یا حفظ قدرت با اقداماتی مشابه اقدامات عصر ما، به نشر مقالاتی به لجن‌پراکنی و نشر اکاذب و اشاعه فحشاء، در جامعه نوپای اسلامی پرداختند که امام خمینی قلم نویسندگان آنها را، که در نهایت موجب ایجاد تفرقه و عداوت در بین احاد جامعه اسلامی نوپا می‌گردید، «قلم شیطان» نامیدند و سرانجام هم و پس از بارها، و ماهها نصیحت و هشدار و دیدار و گفتار، دعوی این افراد مدعی اسلام‌خواهی را چنین توصیف‌فرمودند:

«… دعوای ما دعوائی نیست که برای خدا باشد… همهٔ ما از گوشه‌سمن بیرون کنیم که دعوی ما برای خدا است. ما برای مصالح اسلامی دعوا می‌کنیم… دعوی من و شما همه کسانی که دعوا می‌کنند، همه برای خودشان است…» (صحیفه امام جلد ۱۴ صفحه ۴۷۹).

با این هشدار، آیا دوستان امروز می‌توانند مدعی شوند که دعوی آنها هنوز در راه خدا و برای اسلام است؟ آیا هنوز باور نکرده‌اند که با تبعیت از هوای نفس، بجای حمل بر صحت عملکرد افراد، برخلاف شرع گام برمی‌دارند؟ آیا دعوای آنها برای خودشان نیست؟

ویژه‌نامه

چهلمین روز درگذشت آیت‌الله هاشمی رفسنجانی

چهارشنبه

۲۷ بهمن ۱۳۹۵

سال نود و یکم

شماره ۲۶۶۵۹

اطلاعات

۲۵

یاد و خاطره ای از آیت الله هاشمی رفسنجانی «ای غریو تو ارغنون دلم...»

■ دکتر سید محمد اصغری

ویژه نامه چهلمین روز درگذشت آیت الله هاشمی رفسنجانی

خبر به سان «انفجاری در سکوت»، ناگهان همه آفاق کشورمان را پر کرد و ساعتی نرفته بود که گستره جهانی گرفت، و دوست و غیر دوست بهت زده و میخکوب شدند:

«آیت الله هاشمی رفسنجانی به ملکوت اعلا پیوست.»! باورم نشد، گفتم «شایعه» است، آخر او که ملالی نداشت. بیه برادر عزیزم «دعایی» زنگ زد، با لحنی اندوهبار گفت: «خسارت عظیمی است»، دیگر نتوانستم چیزی بگویم با آقای ترابی، دفتر آیت الله هاشمی تماس گرفتم، آخر قرار بود چند روز دیگر فرصت دیداری با آن بزرگوار داشته باشم. ترابی در بیمارستان بود، و پاسخم فریادهایی که از آن سوی تلفن بگوش می رسید و ناله های درهم و تاب سوزی که تا عمق جان شنونده نفوذ می کرد:

«خدا حافظ پدر

خدا حافظ، مرد میدان های سخت

خدا حافظ قهرمان روزهای دشوار» و...

واقعیت این است که مردم آقای «هاشمی» را دوست می داشتند، همان حقیقت نابی که قرآن کریم می گوید:

«الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا»! همین نکته را روزی مرحوم آذری قمی در جلسه علنی مجلس، (مجلس دوم) گفت، گویا در جدالی که بر سر مقوله مالیات در گرفته بود. او گفت: «چه می شود کرد؟ خداوند نوعی نفوذ کلمه، و حالات، به گفتارهای هاشمی داده است... سخن تلخ ایشان را هم می شود به شیرینی پذیرفت!»^۲

اشک ها جاری بود، و خاطره های تلخ و شیرینی که از صفحه ذهن عبور می کرد. ثمره ۳۸ سال همکاری و آشنایی و ارادت و محبت، در مجلس، دولت و... مثل همه مردم، به راه افتادیم تا با «یار امام» و چریک پیر انقلاب که این بار آرام و مطمئن در گوشه حسینیّه آرمیده بود وداع کنیم، و باز هم کوجه های آشنای جماران را در غیاب امام ببینیم. هجوم سیل آسای جمعیت چنان بود که آخرین وداع هم ممکن نشد، چشم ها بارانی بود و شهر غم زده و ملتهب، همه جا حیرت بود و حسرت و احساسی گنگ و درهم.

«قهار دلمی» شاعر بزرگ شیعی و سروده ماندگار او، بار دیگر توجهم را جلب کرد. شعری که دردمندانه در رثای مرادش «شیخ مفید» گفته است:

«گمان نداشتیم دست روزگار آن توان و تطاول بیابد که در قلّه ی یَذْبُلْ آویزد و آن را واژگون کند.» اما تو آن درفش

چهارشنبه
۲۷ بهمن ۱۳۹۵
سال نود و یکم
شماره ۲۶۶۵۹

اطلاعات

۲۶

آیت الله هاشمی پس از پیروزی در انتخابات ریاست جمهوری، حدود سال های ۱۳۶۹ یا ۷۰، دعوت چین را پذیرفت و از آن کشور دیدار کرد. «برنامه سفر» را که دیدم، ملاقات با یکی از شخصیت های چینی نظرم را جلب کرد و آن دیدار با «رئیس مجلس اسبق» بود، سیاستمردی که شانزده یا بیست سال قبل ریاست «کنگره خلق چین» را بر عهده داشته، و در زمان حضور هیئت ایرانی در آن کشور، در سنین هشتاد و چندسالگی روزگار می گذراند. دلیل چنین جلسه ای را از راهنمای چینی پرسیدم گفت: در عرف سیاسی ما نگهداشت حرمت و پرستیژ مسئولان سابق و اسبق اهمیت به سزا و برجسته ای دارد. مسئولان بعدی که بر سرکار می آیند. موظف اند که از مکانت سیاسی و احترام اجتماعی خدمتگزاران اسبق و سابق پاسداری کنند، افزون بر آن ملزم به بهره گیری از تجارب آنها هستند، و برنامه ها را به صورتی تنظیم و تدوین می کنند که مدیران و مقامات قبلی از روابط و مناسبات جدید بی خبر نباشند و در عین حال، احساس انزوا و «خانه نشینی» نکنند؟! در واقع قدردانی از تلاش های مسئولان گذشته یک واجب اخلاقی است

افراشته و به ابدیت پیوسته ای که گذر روزگاران، هیچگاه نیاردت فرسود!».

سبیل خاطره ها یک لحظه آرام نمی گذاشت، خاطره شهادت دکتر بهشتی مظلوم، شهادت جانکاه رجایی و باهنر،

خاطرات سفر به کشورهای خارج، خاطره سالها همکاری و آشنایی و... و چهره متبسم و صبور «هاشمی» لحظه ای از پیش دیدگانم محو نمی شد، چهره مصمم و استواری که سنگین ترین تهمت ها و وحشیانه ترین یورش ها نتوانست کمر او را خم کند و آن مجاهد راستین را رو در روی نظام قرار دهد، چیزی که بزرگترین آرزوی «خانسان» بود... و افسوس که خیلی از مدعیان هم نتوانستند، زوایای شخصیت او را بشناسند. یورش را از هر سو سنگین تر کردند، و همین مصیبت و مظلومیت مضاعفی بود که هرجان آگاه و وجدان سلیم را آزار می داد.

نخستین دیدار

آخرین زندان های هاشمی چهار سال طول کشید، و در پائیز ۱۳۵۷ بود که آزاد شد.

عارفی می گوید: «گاه گوش پیش از چشم عاشق می شود!»

به محض شنیدن خبر آزادی، با جمعی از دانشجویان دانشکده حقوق، که نادیده مریدش بودند، به دیدار «هاشمی رفسنجانی» رفتیم، در همان خانه خیابان دولت. اولین بار که از نزدیک ایشان را می دیدم. جوان تر از سن خود به نظر می آمد، نیرومند بود و پرنشاط، گویی سالها زندان و شکنجه و درد و داغ، و پیمان شکنی همراهان بدعهد، هرگز او را خسته و رنجور نکرده بود، کسانی که نمک خورده و نمکدان را شکسته بودند. پس از سالها رنج و آوارگی عزم و ایمان را به راحتی در چهره او میدیدی. خنده رو بود و کم حرف. یکی از دانشجویان، از وضع زندان و سختی هایش پرسید، در پاسخ فقط گفت:

«بهر صورت تجربه ی گرانبه ای و مغتنمی بود!»

یعنی که: «ما رایت الا جمیلا»!

از آن تاریخ هرچه نزدیک و نزدیکتر شدم، جز اخلاص، صراحت، ایثار، و صداقت در عمل از ایشان ندیدم و به مرور ایام بزرگی های روح و عظمت شخصیت آقای «هاشمی» تلاؤ و درخشندگی بیشتری یافت. از ریا و خودنمایی و عوام فریبی بیزار بود و «عقلانیت و معنویت» را لازم و ملزوم هم می دید، و صمیمانه خیر و رفاه مردم را می خواست. در برابر ستم و تبعیض هرگز بی تفاوت نبود، و علیرغم تصوّر برخی که بدبختانه مدعی روشنفکری و دانایی اند نسبت به آزادیها و حقوق مردم و قانونمندی جامعه بسیار حساس و نگران بود، و اینهمه را نمودهایی از غنای «اسلام» و سرافرازی و شکوهمندی «انقلاب اسلامی» می دانست. او برای پیروزی انقلاب نه فقط از مال، که از جان و راحت و هستی خود گذشته بود، چگونه می توانست در برابر نامردمی ها نگران نباشد! او خود را در پیشگاه مردم متعهد می دید، و زندگی را در مبارزه برای رسیدن به حرّیت و عدالت تفسیر می کرد، و خشنودی مردم را ثمرای از ثمرات انقلاب اسلامی می دید و... امام خمینی (ره) آنهمه شجاعت و ایمان و ایثار و مناعت را در جمله کوتاه، اما ماندگاری جمع کرد و فرمود: «هاشمی زنده است، تا نهضت زنده است»!

مسئولیت فرماندهی:

سال ۶۷، از زوایای گوناگونی در تاریخ انقلاب حساس و

سرنوشت ساز بود. وضع ما در جبهه های نبرد چندان مطلوب و به سامان نبود. آمریکا و قدرت های بزرگ از پیروزی نیروهای مسلح ایران نگران بودند، و با هر وسیله، و به هر طریق ممکن از صدام حمایت می کردند. بعد از عملیات برق آسای والفجر ۱۰ بود که به گفته برخی بغداد در خطر سقوط قرار گرفت، و دیگر شکست دشمن قابل پیش بینی شده بود.

در این مرحله، آمریکا در خلیج فارس نقاب را کنار زد، و مستقیماً علیه ایران وارد جنگ شد. مشکلات عظیم اقتصادی و فشارهای بین المللی نیز اوضاع را تیره و تار نشان می داد و گزارش های متعدد و مختلفی که در مجلس سوم ارائه می شد، بسیار نگران کننده بود.

در چنان اوضاع بحرانی و خطرناکی، آیت الله هاشمی به عنوان «جانشین فرماندهی کل قوا» منصوب شد. مسئولیتی که پذیرش آن، در آن موقعیت خطیر و دشوار، جز فداکاری نبود، دل دریایی می خواست و غیر از ایشان هم دیگری نمی توانست پیشنهاد شود. ایمانی به وسعت دریا و ایثار و شجاعتی بی مانند می طلبید. روزی در مجلس حضور ایشان رسیدم و به عنوان همکاری کوچک و به زعم خود دلسوز(!)، گفتم، آخر در چنین موقعیتی، چگونه مسئولیت عظیم فرماندهی را یک تنه به عهده گرفته اید؟! منظورم این بود که آیا نمی شود مثلاً یک هیئت سه نفری عهده دار مسئولیت شود، و تمام کار به عهده یک نفر بازنگردد! هاشمی تبسمی کرد و با نگاهی صمیمی و حکیمانه چیزی به این مضمون گفت:

«آیا به نظر شما وظیفه امثال من جز این است؟ مگر نه دستور ایشان برای ما حجت شرعی است؟ آیا همه سختی ها و مسئولیت ها باید بر عهده امام باشد؟!»

سیحان الله، در برابر نظر بلند و صداقت آن بزرگوار شرمند شدم، و به کج بینی و کوتنگری خود اعتراف کردم، درس بزرگی بود که آموختم، و روح بزرگی که بیش از پیش او را شناختم.

ایشان به زبان شاعر عارف می خواست بگوید:

«نماند احمد مصحفی گو ممان - اگر مصحف احمدی

ماند»

مردم هم با وجود همه تهمت ها و تحریف ها و سیاه نمایی ها، او را شناختند و در انتخابات «خبرگان» ایشان را بر صدر نشاندند و پاسخ های لازم را به بدگویان دادند. و همین جا اضافه کنم که در سال ۱۳۶۳ یا ۶۴، مدتی ارزاق و اقلام مورد نیاز مردم، و به اصطلاح کالاهای مصرفی در بازار بسیار کم شد، و انتخابات دور سوم (مجلس) هم نزدیک بود. در منزل یکی از نمایندگان تهران دعوت داشتیم، جمعی از وزرا هم بودند، یکی از وزرا در حضور آیت... هاشمی موضوع را مطرح کرد و گفت: آقای هاشمی، کالاهای مصرفی و مورد نیاز در بازار خیلی اندک است، می توانیم از فلان تبصره استفاده کنیم و به ورود کالاهای مصرفی اختصاص دهیم تا در آستانه انتخابات، رضایت افراد را تا حدودی جلب کنیم و...! آقای هاشمی بار دیگر با همان نگاه متبسم گفت، یعنی می گوید، در عین جنگ و بحران و کمبود بودجه، با پول نفت کالاهای مصرفی وارد کنیم؟! و... آن موقع، با وجود جنگ و گرفتاری های گوناگون هنوز کالاهای درجه چندم چینی بازار ایران را فتح نکرده بود، و برج ها هم این همه

سر به فلک نبرده بودند، پایتخت کشور انقلابی هم، این همه زمخت و بی‌روح و خطرآفرین، نشده بود.

اشک قهرمان:

«ارتحال» حضرت امام در سال ۶۸ مقارن با پایان مجلس سوم بود، آن موقع در مجلس و مؤسسه کیهان انجام وظیفه می‌کردم. شب درگذشت امام(ره)، چون گروههای پرشمار مردم، تا صبح خوابم نبرد.

صبح زود که به مجلس می‌رفتم، از همراهم که جوان مخلصی از پاسداران بود پرسیدم «آقا فتح...» چه تیتري برای روزنامه امروز کیهان انتخاب کنیم؟ فتح‌الله در حالی که متأثر بود، پس از تعارفاتی گفت: راستش من هم در همین اندیشه بودم که شما چه عنوانی انتخاب می‌کنید! به نظرم این تیتري خوب است. بنویسیم: «روح خدا به خدا پیوست»!

این جمله با همه سادگی و کوتاهی و بی‌پیرایگی از دلی صاف برآمده بود ولاجرم بر دل نشست و چنان اثری داشت که هر دو لحظاتی متأثر شدیم. ساعت حدود ۷ صبح بود که برای تسلیت و مشورت به دفتر آیت‌الله هاشمی رفتم، قبل از جلسه علنی، و اینکه برنامه چیست؟ آیا درگذشت حضرت امام امروز اعلام می‌شود؟ و...

البته نگرانی در مورد خلأ رهبری و چگونگی انتخاب جانشین امام نیز همه‌گیر بود، سؤالاتی پرسیدم و در نهایت اینکه آیا نظر خاصی در مورد اعلام خبر و انتخاب عنوان دارند؟ عنوان یا تیتري که گویای عظمت مصیبت و در همان حال نشان‌دهنده وحدت صفوف و همبستگی ملی و اجتماعی باشد.ایشان در مورد رهبری آینده نظام توضیح چندانی نداد و به گونه‌ای سربسته گفت: انشاءالله مشکلی نخواهد بود. در خصوص اعلام عمومی خبر فرمود: آری خبر به اطلاع عموم خواهد رسید، اما در مورد نحوه اعلام و عنوان روزنامه گفت: شما چه چیزی را انتخاب کرده‌اید؟ عنوان را گفتم، همان تیتري که همراهم مطرح کرده بود.

تا آن روز گریه و تأثر شدید آقای هاشمی را ندیده بودم، نه در شهادت مظلومانه شهید دکتر بهشتی و همراهان، و نه در فاجعه انفجار نخست‌وزیری و شهادت رجایی و باهنر. ایشان در بحران‌ها و مصیبت‌های سنگین و در حوادثی که پیش می‌آمد بسیار مقاوم بود و بر اعصاب خود مسلط. گاه نیز می‌گفت که من کمتر گریه می‌کنم، اما با شنیدن آن جمله دیدم دست بر پیشانی نهاده بود و شانه‌هایش می‌لرزید و اشک می‌ریخت، بیرون آمدم، و تیتري روزنامه همان شد که همراه عزیز من گفته بود. عنوانی که در تاریخ انقلاب یکی از تیتريهای ماندگار روزنامه کیهان شد. آری رابطه آیت‌الله هاشمی با حضرت امام(ره) تنها رابطه استاد-شاگردی نبود. امام او را محرم اسرار و استوانه انقلاب می‌دانست. شخصیت انقلابی و کم‌نظیر، بلکه بی‌بدیلی که حلقه وصل «امام و امت» و به‌اصطلاح «واسطه‌العقد» قدرت و ملت بود. و چنین بود که گفته‌اند، در یکی از سفرهایی که آقای هاشمی رفته بود، امام برای سلامت ایشان نذر کرده و قربانی می‌کنند!

در شوروی سابق: یک بار هم تأثر شدید آن بزرگوار را دیدم. در «باکو» در سفر به شوروی سابق. سفری که پس از درگذشت اندوهبار امام(ره) انجام گرفت. آن موقع هنوز آقای هاشمی مسئولیت ریاست مجلس را بر عهده داشت. سفری پر بار و شکوهمند بود، و در آن موقعیت و شرایط زمانی آثار خوبی داشت. هم از دیدگاه تحلیل‌گران غربی و هم به این دلیل که پس از فقدان امام خمینی(ره) استقرار نظام و وحدت و وفاق ملی را نشان می‌داد. زمانی که «گورباچف» بر سر کار بود و «مرد سال» هم معرفی شده بود و مدام از گلاس نوست

و پروستریکا، و فضای باز سخن می‌گفت، آن هم در شوروی که ده‌ها سال دیوار آهنین به دور خود کشیده بود و دنیای وهم انگیز و بسته‌ای را تداعی می‌کرد.

گورباچف در استقبال از رئیس مجلس ایران و هیئت همراه سنگ تمام گذاشته بود و تشریفات و احترامات، نه در حد یک رئیس مجلس، که فراتر از رؤسای جمهور هم بود. تجربه، صلابت و آگاهی‌های آقای هاشمی در مذاکرات و رایزنی‌ها، گورباچف را شگفته ایشان کرده بود.۴ همان موقع آقای نوبری سفیر ایران، برای من گفت:

«آقای گورباچف با کمتر شخصیتی این همه گرم و صمیمی و در عین حال محرمانه برخورد کرده است. او بعد از ملاقات‌ها و مذاکرات با آیت‌الله هاشمی گویی دوست صمیمی و بسیار بلند مرتبه‌ای را باز یافته است.» و...

آخرین روز سفر، به «باکو» رفتیم. تمام راه از فرودگاه تا مرکز شهر که حدود پانزده کیلومتر می‌شد، سرشار از استقبال کنندگانی بود که به علامت سوگواری امام، لباس سیاه پوشیده بودند، محل دیدار با مردم، مسجد جامع باکو بود. جمعیت بسیار انبوهی آمده بودند، و در آن زمان که هنوز سسایه «دیکتاتوری حاکم بود، فریادها و شسعار تا یک لحظه قطع نمی‌شد. فریاد: «هاشمی هاشمی تسلیت تسلیت» و امثال آن به آسمان می‌رفت. تمام شعارهای انقلابی را یاد گرفته و تکرار می‌کردند، باشور و اشتیاقی خیره‌کننده، آیت‌الله هاشمی چندبار سخنان خود را شروع کرد، اما فریادهای تسلیت و شعارهایی در رثای امام امان نمی‌داد و احساسات به همراه با اشک مردم سخنرانی را قطع می‌کرد. در نهایت آقای هاشمی گفت:

«برادران و خواهران عزیز و مسلمان، امام به همه شما عشق می‌ورزید و محبت شما در دل مهربان او جای داشت و...» این جمله‌ها طوفان دیگری به راه انداخت، طوفانی از اشک و فریاد که نمی‌توانم آن همه را توصیف کنم. در این لحظات بود که بار دیگر تأثر شدید آن «مجتهد مبتکر» و مجاهد را دیدم، شانه‌هایش می‌لرزید و این بار اشک شوق بود که برگونه‌هایش می‌بارید. شیفتگی مردم نسبت به امام و انقلاب و اسلام، و احساساتی که همه را بهت زده کرده بود دیگر با سخنرانی و بیان قابل توصیف نبود. به آقای چیت‌چیان وزیر فعلی که همراه بود گفتم، گویی در یکی از شهرهای ایران هستیم، انقلاب مرزها را در هم ریخته است. همین صحنه‌ها و جذبه‌های شورانگیز در ترکیه، در شهرهای استامبول و قونیه چهره نمود که شرح آن مجال وسیعی می‌طلبد و...

افسوس که آن همه محبت و ارادت پاسخ مناسبی نیافت و ما نتوانستیم، چنانکه باید جوابگوی دریایی از عشق‌ها و دلدادگی‌ها باشیم و...

...و درسی که باید آموخت:

اگر اشتباه نکنم «آیت‌الله هاشمی پس از پیروزی در انتخابات ریاست جمهوری، حدود سال‌های ۱۳۶۹ یا ۷۰، دعوت چین را پذیرفت و از آن کشور دیدار کرد. «برنامه سفر» را که دیدم، ملاقات با یکی از شخصیت‌های چینی نظرم را جلب کرد و آن دیدار با «رئیس مجلس اسبق» بود، سیاستمداری که شانزده یا بیست سال قبل ریاست «کنگره خلق چین» را برعهده داشته، و در زمان حضور هیئت ایرانی در آن کشور، در سنین هشتاد و چندسالگی روزگار می‌گذراند. دلیل چنین جلسه‌ای را از راهنمای چینی پرسیدم گفت: در عرف سیاسی ما نگهداشت حرمت و پرستیژ مسئولان سابق و اسبق اهمیت به سزا و برجسته‌ای دارد. مسئولان بعدی که بر سرکار می‌آیند. موظف‌اند که از مکانات

سیاسی و احترام اجتماعی خدمتگزاران اسبق و سابق پاسداری کنند، افزون بر آن ملزم به بهره‌گیری از تجارب آنها هستند، و برنامه‌ها را به صورتی تنظیم و تدوین می‌کنند که مدیران و مقامات قبلی از روابط و مناسبات جدید بی‌خبر نباشند و در عین حال، احساس انزوا و «خانه‌نشینی» نکنند؟! در واقع قدردانی از تلاش‌های مسئولان گذشته یک واجب اخلاقی است.

نکته‌ی عبرت انگیز و در خور تاملی بود، خصوصاً برای ما که مدعی دین و اخلاق و معنویت هستیم، و آئین ما سرشار از توصیه‌ها و دستورات اخلاقی است.۵ اما نمی‌دانیم چرا در بوته عمل و آزمایش همه را فراموش کرده‌ایم، و خو گرفته‌ایم به کژی‌ها و بی‌اخلاقی‌ها و مرده‌پرستی‌ها، بزرگی چون آیت‌الله هاشمی را با دریایی از تجربه و کوله بار سالیان خدمت و مبارزه، نه تنها منزوی که با تازیانه‌های تهمت و افترا و دروغ، شخص و شخصیت او و منسوبین به او را، ملکوک و منهلم می‌کنیم، و این روش چندان تکرار می‌شود که جامه «فرهنگ» اجتماعی می‌پوشد. فرهنگی در جامعه اسلامی و دینی شکل می‌گیرد که هیچگونه سنخیتی با اسلام و سنت «معصومین» علیهم‌السلام ندارد. گویی «تهمت و افترا و دروغ» و نسبت‌های ناروا نه جرم، که گناه هم محسوب نمی‌شود. طرفه‌تر آنکه این «فرهنگ» غیراسلامی دامن مسئولان شاغل و حتی بلندمرتبه نظام را هم می‌گیرد و چنان دامن می‌گسترده که فضای زیست را مسموم می‌سازد و اعتماد جمعی و «عفت عمومی» را مخدوش می‌نماید. گاه مسئولانی بلندپایه هم از این فرهنگ مسموم عقب نمانده و چنان به هم می‌تازند که گویی اساساً نظم و نظام و قانونی وجود ندارد و بفرموده امام(ره) کار به جایی می‌رسد که «اجماع مرکب» بر فساد و تباهی همه شکل می‌گیرد، در چنین فضا و گنگمائی، تنها دشمنان نظام‌اند که سود می‌برند، و آنچه مظلوم و مهجور می‌افتد، جز اسلام و انقلاب و مردم و اعتماد و اطمینان عمومی و اجتماعی نیست. فرهنگی که قرن‌ها گریبان سلسله‌ها و دربارها را آلوده بود، و قهرمانانی چون امیرکبیر و قائم مقام و مدرس و صدها خدمتگزار دیگر را به خاک و خون کشید. به هر قیمتی باید جلو رشد چنین فرهنگ شوم و مخربی را گرفت و قدر نعمت‌ها، (نه فقط نعمت‌های از دست رفته) را پاس داشت وگرنه این روند منحوس هرگز سرباز ایستادن ندارد و تنها به مظلوانی چون شهید بهشتی و هاشمی بزرگوار بسنده نمی‌کند. باید تلاش کرد که «حماسه تشییع» و حماسه «تولد دوباره» هاشمی، درسی برای وحدت و انسجام اجتماعی و ملی باشد، که «بر سر شاخ نشستن و بن بریدن کار دانایان نیست»، آتشی است که به گذشت زمان شعله‌ورتر و سوزنده‌تر می‌شود و دامن همگان را می‌گیرد، و چنین مباد.

در نهایت، «ثلمه»ی عظیم و فقدان ناگهانی و دردناک آیت‌الله هاشمی را به همه بستگان و فرزندان عزیز، خصوصاً همسر صبور ایشان که «اسوه»ی شکیبائی و پاکی فداکاری هستند، تسلیت عرض می‌کنم.

دانشگاه تهران/ ۹۵/۱۱/۲۳

پی نویس:

- ۱- ۹۶/ سورة مریم.
- ۲- «دو برگ سبز»، یادداشت‌های سفر، ص ۳۷ را ببینید.
- ۳- «اوان کف الدهر يقوى بطشها - حتى تغفر في ذؤابة يذلي!»
- ۴- همین حالت در مذاکرات و رایزنی‌ها با حافظ اسد و قذافی نیز دیده می‌شد، خلاصه‌ای از این دیدارها و گفتگوها در دفتر «دوبرگ سبز» منعکس و چاپ شد.
- ۵- «وقبروا کبارکم، وارحموا اصغارکم و...» نهج‌البلاغه شریف.

ویژه‌نامه

چهلمین روز

درگذشت

آیت‌الله

هاشمی

رفسنجانی

چهارشنبه

۲۷ بهمن ۱۳۹۵

سال نود و یکم

شماره ۲۶۶۵۹

اطلاعات

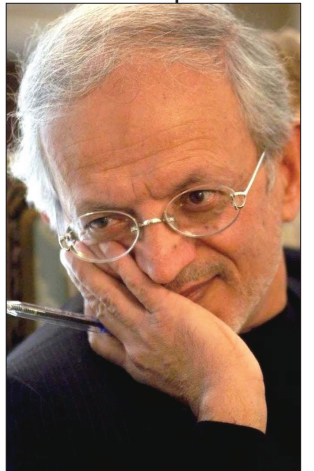
۲۷

روایتی از زندگی و زمانه

گریه در سکوت

هاشمی: «امام که رحلت کردند، فوری و قبل از این که اعلام شود، به خبرنگاران اطلاع دادیم که از سراسر کشور جمع شوند. قرار گذاشتیم فوت امام را اعلام نکنیم. ظاهراً آن شب اعلام نشد. حتی وقتی خانواده امام خبر رحلت را شنیدند، صدای گریه از اندرون خانه بلند شد و ما که در بیمارستان بودیم، شنیدیم. رفقا به من گفتند: تو برو به خانم‌ها بگو بنا نیست امشب اعلام کنیم و سعی کنند صدای گریه آنها بیرون نرود. خیلی سخت بود. یکی از کارهای سخت برای من همین بود. داخل منزل امام شدم. بچه‌های امام جمع بودند. خواستم به آنها دلداری بدهم که خودم بدتر بودم. اشک می‌ریختم و صدایم بیرون نمی‌آمد. بالاخره بر خودم مسلط شدم و گفتم بالاخره این مصیبت پیش آمده و اگر همین الان اعلام کنیم، شاید تا تصمیم خبرنگاران کشور دچار مخاطره شود. هنوز مسئله آتش بس ما با عراق مشکل داشت و همیشه احتمال حمله می‌دادیم. به هر حال خیلی‌ها در کمین بودند که بعد از امام کاری نکنند. لذا وقتی کمی صحبت کردم، خانواده امام خمینی زود مطلب را گرفتند. قرار شد دیگر صدای گریه از داخل بیت امام در بیرون شنیده نشود. واقعا بیرون نرفت.»

اشاره: مدت دو سال استاندار لرستان، یک سال قائم مقام وزیر، هفت سال نماینده مجلس شورای اسلامی، هشت سال وزیر معادن و فلزات و همزمان چهارسال رئیس کمیته ملی المپیک و بیشتر از هشت سال رئیس باشگاه پرسپولیس و... اینها کارنامه‌ای درخشان در عملکرد مردی است که در مقام مسئولیت دولتی داشته درحالی‌که روی دیگر سکه، مربوط به دهها و صدها فعالیت عمرانی، فرهنگی و اجتماعی وی است.

مهندس حسین محلوجی بدون شک شاگرد اول تیم اقتصادی دو دوره دولت مرحوم‌هاشمی رفسنجانی بود که توانست با مدیریت ممتاز خود، بخش معادن و فلزات کهنه و مقروض را به بخش فعال و پویا در صحنه اقتصادی کشورمان تبدیل ساخت تا برای نخستین بار در تاریخ صنایع معدنی، ایران به عنوان صادر کننده‌ای فعال وارد چرخه تجارت جهانی شود.

دولت آقای هاشمی در چه شرایطی کار خود را آغاز کرد؟ با چه موانع و مشکلاتی مواجه بود؟

امروز که سالیان زیادی از آن دوران گذشته خیلی راحت می‌توان درباره کم و کاست‌های دولت آقای هاشمی سخن گفت، ولی واقعیت سال ۱۳۶۸ این بود که در کشور انقلاب شده، بعد تحریم‌های آمریکا شروع شده، کلی هم مساله و مشکل در داخل وجود داشت؛ هشت سال هم جنگی را متحمل شده‌اید که دشمن شما تا دندان مسلح بوده و همه کشورهای بزرگ جهان هم به او سلاح می‌داده‌اند و بخش‌هایی از کشور در غرب و جنوب به ویرانه تبدیل شده بود. بنابراین، برنامه آقای هاشمی «سازندگی» بود. کسی هم ادعا نمی‌کرد که می‌خواهد تمام هدف‌های انقلاب و قانون اساسی را به سرعت برق و باد محقق کند. من هم به عنوان عضوی از دولت سازندگی، مسئولیت وزارت معادن و فلزات را داشتم و در هشت سالی که مسئول بودم، به شهادت دوست و دشمن و به شهادت اسناد و گزارش‌های موجود، این وزارتخانه از قعر به اوج رسید. ضمن این که من شهادت می‌دهم که در دولت آقای‌هاشمی، توسعه به معنای آزادی احزاب و آزادی مطبوعات و ایجاد تحول فرهنگی هم مدنظر بود، ولی وقتی حتی عرصه بر مدیر آرام و با حوصله‌ای مانند آقای خاتمی هم تنگ می‌شود و از وزارت ارشاد کنار می‌رود، آقای هاشمی چه می‌توانست بکند؟ قانون اساسی را هم داریم که نشان می‌دهد رئیس‌جمهوری همه کاره و فعال مایشا نیست. با تمام قدرت و آبرویی که آقای هاشمی داشت، از دست تندرورها ذله شده بود. عده‌ای ذره‌بین به دست افتاده بودند دنبال وزیران و مدیران دولت و صبح تا شب علیه آنها پرونده‌سازی می‌کردند. ببینید چند وزیر استیضاح شدند!

بهای نفت هم به شدت سقوط کرده بود و دولت خزانه پر و پیمانی هم نداشت تا کارهایش را خوب و فوری و کامل انجام بدهد و آماج حمله‌هایی از چپ و راست بود.

به یک نکته دیگر هم توجه کنید و آن این‌که مملکت ما تاریخی چندهزار ساله داشته و ساختاری دارد که با یک دولت و دو دولت قابل تغییر نیست. اگر قابل تغییر بود بفرمایید که چرا آقای خاتمی که

مهندس حسین محلوجی:

دوران سازندگی و تدابیر فرا جناحی‌هاشمی رفسنجانی

دولت‌های آقای‌هاشمی مجموعه‌ای از مدیرانی با اندیشه‌های سیاسی متفاوت و متنوع بود. ایشان از صدر تا ذیل دستگاه‌های دولتی را عوض نکرد تا مملکت دچار شکاف عریض و ژرفی در مدیریت نشود

می‌شد، آن را اجرا کردیم و در مراسمی با حضور آقای‌هاشمی رفسنجانی و مسئولان کشوری با عنوان طرح قائم افتتاح شد. من با پشتیبانی از طرح قائم، در واقع دنبال آن بودم که به متخصصان، مدیران، دانشمندان و جوانان تحصیلکرده این کشور بگویم نباید ترسید، می‌شود با ابتکار و خلاقیت، مشکلات و نارسایی‌ها را حل کرد و وابستگی به خارجی‌ها را از این طریق به حداقل رساند.

موضوع واگذاری فعالیت‌های معادن و فلزات به بخش خصوصی، یکی دیگر از طرح‌های مهم دوران وزارت شما بود، آقای‌هاشمی چه برخوردی در این رابطه داشت؟

در شورای عالی معادن موضوع واگذاری فعالیت‌ها به بخش خصوصی را مطرح کردم و با وجود مخالفت‌هایی که می‌شد، به غیر از چهار معدن مس سرچشمه، چادرملو، گل‌گهر و سنگ‌آهن باقی را قرار شد بقیه معادن را برای بهره‌برداری به بخش خصوصی واگذار کنیم. موضوع را به رئیس‌جمهوری اطلاع دادم. آن را تأیید کردند و گفتند کار بسیار مهمی انجام داده‌اید. در مورد صنایع زیر پوشش، همین دیدگاه را اعمال کردیم، با این تفاوت که خصوصی‌سازی واحدهای صنعتی به مصوبه دولت نیاز داشت. مقدمات کار را فراهم کردیم و موضوع را در جلسه هیأت دولت مطرح کردم که تصویب هم شد. البته آقای‌هاشمی تأکید کردند که برای پیشگیری از بروز هر مسأله سیاسی، فولاد مبارکه و مس سرچشمه و ذوب‌آهن به همراه یکی - دو شرکت دیگر از فهرست خصوصی‌سازی حذف شوند، همانند آن چهار معدن، ولی پذیرفتند که بخشی از فعالیت‌های این شرکت‌ها به بخش خصوصی انتقال یابد.

بزرگترین رخداد سیاسی در دوران هشت‌ساله دولت آقای‌هاشمی، موضوع استیضاح شاگرد اول تیم اقتصادی دولت بود، در این باره توضیح بدهید.

باید بگویم استیضاح من در مسیر همان جریان نخبه‌کشی انجام شد که همواره بر کشورمان حاکم بوده است. آقای‌هاشمی درباره استیضاح من تعبیر جالب توجهی به کار بردند از جمله این‌که مجلس می‌خواهد شاگرد اول کابینه را استیضاح کند. در هنگام تقدیم لایحه بودجه به مجلس در سال ۱۳۷۴ هم گفتند که مجلس با استیضاح محلوجی داستان کشتن سنمار را تکرار می‌کند.

از ۲۲ پرسشی که در جلسه استیضاح از من کردند، ۲۱ سؤال مربوط به فولاد و کارهای بزرگی بود که در آن حوزه انجام شده بود.

به بیانی دیگر، این نقاط قوت و عملکرد درخشان مجموعه‌ای از مدیران توانا بود که مورد حمله واقع شد نه نقاط ضعف آنان. در آن جلسه گفتم چه کسانی با چه انگیزه‌ای خواهان استیضاح و برکناری وزیر هستند.

آنها در پی حل مشکلات اصلی و اساسی کشور نبودند. فقط می‌خواستند مرا برکنار کنند. در نتیجه، نقاط قوت مرا هدف حمله‌های خود قرار دادند. در چنین جلسه‌ای استدلال‌ها و حرف‌های من اهمیتی نداشت. ۹۹ نفر از نمایندگان آن دوره تصمیم گرفته بودند و هم قسم شده بودند که به من رأی ندهند. از میان آنان فقط یک نفر پس از شنیدن سخنان من رأی خود را تغییر داد! البته مدیران و کارشناسان وزارت معادن و فلزات خیلی زحمت کشیدند. آمار و ارقام و مستندات لازم را تهیه کردند و در جریان استیضاح در اختیار قرار می‌دادند. کار سختی بود. تصور کنید چندین ساعت سخن گفتن را در حالی که مذاکرات مجلس به صورت زنده و مستقیم از رادیو پخش می‌شود و در سرتاسر کشور و حتی در خارج از کشور به آن گوش می‌دهند و شما سعی دارید مطالب را دسته‌بندی شده، منظم و منطقی و صادقانه ارائه دهید و خط قرمزها را هم رعایت کنید، واقعاً کار طاقت‌فرسایی بود. بیش از ۱۰ نفر مواردی را مطرح می‌کنند که از قبل از آنها مطلع نشده‌اید. آنها ابتدا سؤال را کلی مطرح می‌کنند تا به طور قانونی بتوان استیضاح را مطرح کرد، ولی در جریان استیضاح به جزئیاتی می‌پردازند که گاه هیچ ارتباطی به سؤال اصلی ندارد و شما باید به همه این‌ها طی زمان استیضاح که خیلی کوتاه است، پاسخ بدهید. تا خودتان چنین ماجرابی را تجربه نکنید، دشواری و سختی کار برایتان قابل تصور نخواهد بود.

دو گروه تندرهای راست و چپ با هم متحد شدند و با دستور گرفتن از رهبران این استیضاح را به راه انداختند. کارشان هم به ثمر نرسید و استیضاح رأی نیاورد و من و همکارانم تا سال ۱۳۷۶ کارمان را ادامه دادیم.

گفتگو از: محمدرضا حیدرزاده

شعارش توسعه سیاسی و توسعه اجتماعی و توسعه فرهنگی بود در کارش موفق نشد؟ در دولت آقای‌هاشمی، حتی اگر بگویید در توسعه همه‌جانبه موفق نبوده، لااقل ده‌ها مجتمع صنعتی بزرگ ساخته شد و صدها پروژه زیربنایی به بهره‌برداری رسید.

بسیاری از شاخص‌های تولیدی نشان می‌دهد که حرکتی عظیم به راه افتاده بود. ساخت و ساز چند استان ویران شده بر اثر جنگ هم به عهده دولت بود. در سیاست خارجی هم دولت با دشوارترین چالش‌ها روبرو بود؛ ولی بحران‌سازی نکرد و فضای مثبتی ایجاد کرده بود. یک نقطه درخشان دیگر در دولت آقای‌هاشمی این بود که ایشان با همه جناح‌های سیاسی کار می‌کرد. دولت‌های آقای‌هاشمی مجموعه‌ای از مدیرانی با اندیشه‌های سیاسی متفاوت و متنوع بود. آقای‌هاشمی از صدر تا ذیل دستگاه دولت را هم عوض نکرد، در حالی که در دو دولت آقای خاتمی و به ویژه در دولت آقای احمدی‌نژاد تا پایین‌ترین رده‌های بعضی دستگاه‌ها را هم عوض کردند و مملکت دچار چنان شکاف عریض و ژرفی در مدیریت شد که نتوانست کمر راست کند و امروز هم خسارت آن را می‌دهد.

چه نسد که به وزارتخانه معادن و فلزات رفتید؟ و برنامه‌هایتان را چگونه اجرا کردید؟

آقای‌هاشمی از وقتی رئیس مجلس بودند به‌خوبی مرا می‌شناختند. هفت سال عضو کمیسیون صنایع و معادن بودم. شناخت بیشتر ایشان از من در جریان مسئولیت‌هایی به‌دست آمد که به من محول می‌کردند. در دوره دوم مجلس به عنوان عضو هیأت رئیسه مجلس انتخاب شدم. طی آن یک سال نحوه مدیریتم توجه ایشان را جلب کرد. آقای‌هاشمی به دلیل ارتباط وسیعی که با افراد گوناگون داشتند، به‌خوبی می‌توانستند مدیران را با یکدیگر مقایسه کنند.

یک روز در اوایل مرداد سال ۱۳۶۸ به من خبر دادند که آقای‌هاشمی می‌خواهند شما را ببینند. به دیدار ایشان رفتم. گفتند کمیسیون صنایع شما را برای تصدی یکی از سه وزارتخانه صنایع سبک، صنایع سنگین و معادن و فلزات پیشنهاد کرده است تا یکی را انتخاب کنم. البته برای من فرقی نمی‌کرد کدام وزارتخانه باشد. خودشان اشاره کردند که معادن و فلزات به خاطر معادن کشور و پروژه‌های اساسی زیربنایی فولاد، مس و آلومینیوم بسیار اهمیت دارد. من هم پذیرفتم. هیچ حزب و گروهی در این کار دخالت نکرد. در دولت اول آقای‌هاشمی با ۱۵۰ رأی موافق و در دولت دوم هم با ۱۶۶ رأی موافق به عنوان وزیر معادن و فلزات انتخاب شدم. این را هم بگویم که آقای‌هاشمی در گزینش همکارانشان، فراجناحی عمل می‌کردند من گرایش سیاسی به معنای تمایل به گروه خاصی از سیاسیون را نداشتیم. عملکرد و رفتارم بیانگر رویکردی غیرافراطی و معتدل بود. همیشه میانه‌رو بودم و کار اصلی خودم را مشارکت در توسعه اقتصادی کشور می‌دانستم.

راه‌اندازی فولاد مبارکه یک برنامه مهم در دوران وزارت شما بود، چگونه این برنامه اجرایی شد؟ آیا آقای‌هاشمی از این برنامه حامی است می‌کرد؟

در برنامه‌ای که به مجلس دادم متعهد شده بودم تولید فولاد، مس و آلومینیوم را افزایش دهم. یکی از راه‌های رسیدن به این هدف، راه‌اندازی پروژه فولاد مبارکه بود. در سال ۱۳۷۲ خدمت آقای‌هاشمی رسیدم. به ایشان گفتم می‌خواهیم فولاد مبارکه را راه‌بیاندازیم. اگر موافق هستید پیشنهادی دارم. گفتند خیلی خوب است. پیشنهادتان چیست؟ گفتم شرطش این است که اعتبارات دو سال را اسمال تخصیص دهید. گفتند هیچ کس اعتقاد ندارد که می‌توانیم فولاد مبارکه را راه‌اندازی کنیم. یک به یک نام بردند که وزیران صنعتی و نمایندگان مجلس همگی می‌گویند نمی‌توانیم فولاد مبارکه را راه‌اندازی کنیم. گفتم کافی است شما این پول را بدهید، من وزیر شما هستم، اگر این کار انجام شد که باعث افتخار دولت حضرت‌عالی است، اگر راه‌اندازی نشد، این وزیر بی‌لیاقت را برکنار کنید. ایشان موضوع را به آقای مسعود روغنی‌رنجانی رئیس وقت سازمان برنامه و بودجه منتقل کردند که منابع مالی لازم را تأمین و فولاد مبارکه به‌موقع راه‌اندازی شد.

دومین طرح بزرگ فولادی که در دوران وزارت شما راه‌اندازی شد، طرح قائم بود. برخورد دیگران از جمله آقای‌هاشمی رفسنجانی با این طرح چگونه بود؟

یک روز مهندس صادقی مدیرعامل ذوب‌آهن اصفهان گفت طرحی دارد که هزینه پالایش آن حدود ۵۰۰ تا ۶۰۰ میلیون تومان برآورد می‌شود و می‌خواهد در مدتی کوتاه حدود ۴۰ روز آن را اجرا کند. طرح پیشنهادی ایشان را پذیرفتم و با وجود همه مخالفت‌هایی که

مرد دریادل

■ حجت الاسلام والمسلمین اکبر حمیدزاده

دریا دلی، سعه صدر، یا همان شرح صدر، ارزش اخلاقی پربهایی برای عموم مردم، و ویژگی تأثیرگذاری برای رهبران، و سلسله مراتب مدیریتی خرد و کلان کشور و مردم است، که هر اندازه از این سجه گران‌بها، و ارزش اخلاقی پیامبرانه، بیشتر برخوردار باشند، بهتر می‌توانند، از عهده خدمت و ارشاد و هدایت مردم برآیند و در حوزه مسئولیت و مدیریت خویش سرفراز انجام وظیفه کنند. شرح صدر، یعنی تحمل و ظرفیت و سعه وجودی داشتن، از عقده و کینه شخصی آزاد بودن، تحت تأثیر احساسات و کینه‌توزی‌ها قرار نگرفتن، مصالح عالی‌تر را رعایت کردن و از تنگ نظری و سخت‌گیری‌های ناروا، برحذر بودن، که سیره و روش اخلاقی، عفو، گذشت‌ها و بزرگواری‌های رسول اکرم(ص) را در فتح مکه و جای جای تاریخ اسلام تداعی می‌کند.

از نگاه امام خمینی «انسانی که دارای شرح صدر باشد، هر چه از کمال و جمال و مال و منال و دولت و حشم در خود ببیند، به آن اهمیتی ندهد و در نظرش بزرگ و مهم نیاید. سعه وجودی چنین انسانی، به قدری است که بر تمام واردات قلبی غلبه کند... و سعه صدر، از معرفت حق تعالی پیدا شود؛ در مواضع مستعد لایقه انس با خدا، قلب را به مقام اطمینان و طمأنینه رساند و یاد حق تعالی دل را از منازل و مناظر طبیعت منصرف کند و تمام جهان و جهانیان را از نظر او ببیند، و دلبستگی به احدی غیر از حق پیدا نکند، و با هیچ چیز دل خوش نکند و همش به مرتبه [ای] رسد که تمام عوالم وجود، در پیش نظرش نیاید... و هر چه غیر از حق و آثار جمال و جلال او است، در نظرش کوچک باشد و این خود، منشأ تواضع برای حق شود و به تبع برای خلق؛ زیرا که خلق را نیز از حق ببیند.»

شرح صدر، هنر بزرگ مردانی است که از ظرفیت شایسته‌ای برای رهبری جامعه برخوردار هستند و به آسانی می‌توانند مردم گمراه یا نیمه‌گمراه را در مسیر هدایت توحیدی پیش ببرند، برخلاف اشخاص تنگ نظر و بسته‌ای،

که افق دید محدودی دارند، و سواس بی‌خودی نشان می‌دهند، در جزئیات زندگی مردم، دخالت می‌کنند و آنها را در بند ضیق صدر و کوتاه بینی خودشان، گرفتار می‌سازند و چه بسا در ادامه راه، از دین و معنویت و دیگر ارزش‌های وحیانی نیز، دل مرده و بیزارشان می‌کنند.

حضرت آیت‌الله هاشمی رفسنجانی، نه تنها یک مبارز خستگی‌ناپذیر بود و در شرایطی که نام و نان و نشانی مطرح نبود، سالهای زندان و تبعید را سرفرازانه پشت سر گذاشت و الگوی ماندگاری برای مبارزان راه آزادی و انقلاب شد؛ نه تنها یک عالم عالم به زمان به معنای واقعی کلمه بود که هرگز در لوایس پیش آمده و شبهات اعتقادی و سیاسی و مدیریتی گرفتار نیامد و پیوسته با درایت و دور اندیشی ستایش برانگیز، از گشودن گره‌های پیش آمده پیروزمند بیرون آمد؛ نه تنها یک شاگرد فهیم امام و حوزه‌های علمیه بود که هرگز از راه و روش و تدبیر و عقلانیت امام دست برنداشت و پیوسته رابطه مرید و مرادی خودش را با روح خدا حفظ کرد و تا آخر عمرش دلسوزانه دل درگرو عشق خمینی و اندیشه‌های بلند او گذاشت؛ نه تنها یک سیاستمدار خردورز و واقع‌گرا و به روز و کار آشنا بود که در شدت بحرانها و نگرانی‌ها، حتی در لحظه‌های پرخطر انقلاب که با رحلت امام پیش آمد، به خوبی توانست استمرار نظام را با انتخاب رهبری مدیریت کند؛ نه تنها یک مشاور امین و عاقل برای امام و رهبری و تکیه‌گاه مطمئن برای انقلاب و نظام بود و در هر مقطعی از تاریخ انقلاب رویکرد تأثیرگذاری از شخصیت جامع‌الاطراف خودش را به نمایش گذاشت و حکیمانه به سیاستمداران درس حکمت و مدیریت داد؛ نه تنها یک فرمانده لایق نظامی و جانشین فرماندهی کل قوا در مدیریت جنگ هشت ساله بود و علی‌رغم افراط و تفریط‌ها توانست به خوبی از عهده مأموریت هدایت و فرماندهی جنگ و درک حساسیت‌ها و موقعیت‌های استراتژیک دفاع مقدس برآید و در ظرف زمانی مناسب دشمن را زمینگیر و کشور را در آستانه پیروزی قرار دهد؛ بلکه ترجمان شرح صدر پیامبر بزرگوار اسلام بود، سنگ صبور نظام و انقلاب بود، دلش برای امام، خاندان امام، مردم و انقلاب می‌سوخت، بیت امام را یادگار و ذخیره روزهای خطر برای انقلاب می‌شناخت، در جریان انتخابات ۸۸ با زیر پا گذاشتن همه عناوین و القاب و پشت پا زدن به همه موقعیت‌ها، آخرین خطبه‌اش را به خواست مردم اختصاص داد و دردمندانسه آخرین حدیث جمعه را به گوش تاریخ

انقلاب رساند و نگرانی خویش را از حوادث پیش آمده بر زبان راند که یک وقتی به ایشان گفتم دیگر نماز نمی‌روید؟ فرمود: چرا اگر به آن چند موردی که گفتم عمل شود می‌روم و گرنه، نه! که متأسفانه عمل نشد و کرسی خطابه جمعه همچنان چشم انتظار او ماند، که ماند! و در دوران بایکوت شدن و رد صلاحیتش برای ریاست جمهوری، در حالی که همه گریه می‌کردند، ایشان با تبسم همیشگی‌اش به همگان امید داد و سر سلامتی انقلاب را آرزو کرد و در رد صلاحیت آیت‌الله حاج حسن‌آقا با تأثر و تأسف تمام فریاد زد؛ چرا چنین کردید؟ شما که هر چه دارید از امام است چه کسی شما را بر مسند قضا نشاند؟ چه کسی شما را بر مقدرات این مردم مسلط کرد؟ چه کسی اسلحه به دست شما داد؟ چه کسی بلندگوهای جمعه و جماعت را در اختیار شما گذاشت و چه کسی صدا و سیما را در اختیار شما گذاشت؟ کلماتش درد و کلامش مرثیه مظلومیت امام بود! حدود ۱۳ سال شخص هاشمی را بایکوت کردند، سخنرانی‌هایش را پوشش ندادند، به خاندانش جسارت کردند، خاندان رفسنجانی را سیل تمرین‌های بی‌ادبی و حرمت شکنی خودشان قرار دادند، صدا و سیما بر محور شکستن هاشمی تمرکز کرد، کسانی که در آستانه پذیرش قطعنامه ۵۹۸ فرصت طلبانه به جبهه‌های خاموش رفتند و نام رزمنده را غاصبانه عاریت گرفتند، حرمت شکنانه حریم فرماندهی جبهه و جنگ را شکستند و بر سر سفره غنائم پس از جنگ نشستند، آن چنان که حتی به خود اجازه دادند پس از مرگ نیز، گستاخانه جسارت ورزید. اما این حق است که «إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ» خداوند از کسانی که ایمان آورده‌اند دفاع می‌کند. و این یاری خدا بود که در سبیل مردم کوچه و خیابان خودش را نشان داد و بار دیگر بر موقعیت ممتاز و با کرامت هاشمی و خانواده‌اش تأکید و امروز این ما هستیم و اندیشه‌های ماندگار هاشمی، که امید است ملت بزرگ ایران پاسدار شایسته‌ای برای آن باشد و راه هاشمی را با چراغ فکر و اندیشه روشن و روشن‌گر هاشمی ادامه دهد. بار دیگر این ضایعه غم بار را به همه انسانهای مسئول و حق‌شناس و خانواده آن عزیز تسلیت عرض می‌کنم.

۱- شرح حدیث جنود عقل و جهل (طبع جدید)، ص: ۳۳۸
۲- الحج: ۳۸

روایتی از زندگی و زمانه

خوشه‌خشم

هاشمی روی آوردن به مبارزه مسلحانه را یکی از نتایج خفقان پس از ۱۵ خرداد می‌داند؛ «یکی از درس‌هایی که ۱۵ خرداد به طرفداران جدی مبارزه داد این بود که برای همیشه نمی‌شود به حرف زدن و اعلامیه دادن اکتفا کرد؛ چون رژیم با گسترش تشکیلات اطلاعاتی و امنیتی خود مبارزین را از پا در می‌آورد.

باید رژیم می‌فهمید که اگر ضربه‌ای زد، ضربه‌ای خواهد خورد؛ لذا بعد از ۱۵ خرداد زمینه مبارزه مسلحانه فراهم شد و اولین گروهی که دست به عمل زد شاخه نظامی مولفه بود که بخشی از گروه بخارایی، امانی، هرندی، نیک نژاد و همفکرانشان بودند و راه خود را از دیگران جدا کردند و تصمیم به کار نظامی گرفتند.» مولفه اسلامی جمعی از بچه مسلمان‌ها و مبارزان تهرانی بودند که با تأیید آیت‌الله خمینی و نمایندگانی که او معرفی کرده بود از سال ۴۱ منسجم شده بودند.

آقای هاشمی نیز با آنها ارتباط نزدیکی داشت. آنها قصد داشتند جواب دولتی که امام را تبعید کرده است با گلوله بدهند. توکلی بینا از اعضای مولفه و گروه فدائیان اسلام: «آقایان بهشتی و هاشمی نیز معتقد بودند بیانه تنها برای محکومیت تبعید امام فایده ندارد. می‌گفتند باید کار فوق‌العاده‌ای انجام شود و چند نفر از سران رژیم زمین بیفتند. این بود که جریان ترور سران در شاخه نظامی مطرح شد.»

▶ نامه ای که هاشمی برای امام خمینی نوشته بود پیش از آنکه به دست امام برسد در اختیار ساواک بود و مهر ماه ۱۳۵۰ زندانی دیگر برایش رقم زد.

ویژه‌نامه

چهلمین روز

درگذشت

آیت‌الله

هاشمی

رفسنجانی

چهارشنبه

۲۷ بهمن ۱۳۹۵

سال نود و یکم

شماره ۲۶۶۵۹

اطلاعات

۲۹

فرصت‌های من به عنوان روزنامه‌نویس، غالباً معطوف به امور فرهنگی و پژوهشی بود. به دیدار بزرگان فرهنگ و ادب و تحقیق می‌شتافتم و بسیار خرسند بودم که در روزگار معاصر، صاحب اقبال و بختی بلند هستم؛ زیرا می‌توانم استادان و نام‌آوران عرصه قلم و اندیشه را از نزدیک زیارت کنم و فیض هم سخنی و هم‌نشینی با این گوهرهای تابناک را در عرصه‌های برین، همچون ادبیات، تاریخ، حکمت و فلسفه، عرفان و تصوف، زبان و زبان‌شناسی، دین و کلام، هنر و زیباشناسی، علوم اجتماعی و... بسیاری از زمینه‌های پرجاذبه تفکر و تحقیق را مستقیماً از زبان و در بیان مراجع یگانه و بی‌مانندشان تجربه کنم. این تجربه‌ها، دیدار با واپسین نمایندگان بزرگی بود که در دوران پسا مشروطیت بالیده و به موازات شکوفایی خود، شکوهی به فرهنگ و هنر این کشور بخشیده‌اند.

اما گویا تقدیر، فراتر از اراده و انتظارات ما عمل می‌کند؛ زیرا هرچه می‌کوشیدم دامن عزلت گزینم و با عرصه‌هایی که بدان تعلق خاطر داشتم هم‌نشین باشم، کمتر ممکن می‌شد گاهی روزگار و گاهی میل سرکش بر قلم و قدم و فکر غلبه می‌کرد و وارد عالم سیاست می‌شدم. سیاست، بخشی از زندگی و ذهن و ضمیر ما نبود، و شاید هیچ‌گاه نتوان توضیحی برای این نکته ظریف تاریخی یافت که: چگونه سیاست سراسر زندگی روحی و اجتماعی و عینی و ذهنی نسل ما را در بر گرفت و تمام آبخشورهای فرهنگ و دانش و حتی انگیزه و نیت ما را به خود معطوف داشت. سیاست با وقوع انقلاب اسلامی، به حرفه و حیات ما بدل شد و سوانح و ماجراهای پس از این رخداد عظیم، یکی پس از دیگری، مجال توقف را از ما ستاندند. در نخستین سال‌های انقلاب، جوانان پانزده شانزده ساله‌ای همچون من، با سرعتی شگرف، درگیر دانستن و ندانستن، عمل و بی‌عملی، ماندن و رفتن، و انتخاب‌ها و دوراهی‌های بزرگی شدند که کمتر نسلی با آن روبرو شده است. انتخاب‌های ماه گاهی نقیضین شگفت‌آوری بود که در پس پرده‌هایش هیچ‌گریز و گزیری ننهاده و تنها، جاده‌ای مه‌آلود بود که به قول اخوان: «چه می‌دیدید است آن غمناک/ روی جادهٔ نمناک...»

در این راه لغزنده که افرادی مثل من، نه معمارش بودند و نه می‌توانستند از آن کناره گیرند، ابتدا تعلق خاطر و هیجانانی بزرگ پدید آمد. ماجراهایی که جوانان در به در دنبالش می‌کردند و این ماجراها هر روز و در هر لحظه در انقلاب اسلامی رخ می‌داد. به گفته آندره مالرو: «تاریخ همچون تانکی از روی سمرما می‌گذشت». هر روز، چون سالی هولناک و پرمخاطره بود تا آنکه جنگی نامنصفانه و سراسری به ملتی

هنگام نخست‌وزیری مهندس بازرگان و خواندن حکم ایشان در مدرسهٔ رفاه، نخستین آشنایی عمومی و ملی با چهرهٔ اکبر هاشمی‌رفسنجانی اتفاق افتاد. مردی که از اغلب رهبران و مدیران انقلاب جوان‌تر به نظر می‌رسید، با چشمانی هوشمند و لحن و صدایی سنجیده و لهجه‌ای از صفحات مرکزی ایران؛ اما سخت معتمد امام و مشاور یگانهٔ بنیانگذار انقلاب و نظام جمهوری اسلامی ایران

تازه انقلاب کرده و جامعه‌ای به ظاهر ناپایدار تحمیل شد و هشت سال دوام آورد و شبانه روز ملتی را در کام خود کشید. اینجا بود که همان تعلق خاطر و انگیزه‌های معطوف به امیدهای انقلابی‌کارساز شد و ما توانستیم از ملت و میهن و عقاید و خاکمان با سربلندی دفاع کنیم و متجاوز را از بلاهتی که مرتکب شده بود، پشیمان سازیم. سیاست با این رخداد‌های صاعقه‌وار بر زمین عیش و معیشت، و اندیشه و امیدهای ما نازل می‌شد و ناگزیر، هر یک از ما برای خود سیاستگر بود و صاحب‌نظر... همه در بحث و فحص سیاسی می‌شدند و برخی و رویدادها شرکت می‌کردند، برخی خبره می‌شدند و برخی نیز اوقات خویش را با جدل‌های سیاسی پر می‌کردند. هیچ ملتی را نمی‌توان در جهان معاصر، با ایرانیان برابر دانست و اگر میشد فوگو در مواجهه با انقلاب اسلامی ایران، این پرسش اساسی را مطرح کرد که: «ایرانیان چه رؤیایی در سردارند؟» پاسخش می‌توانست این باشد که: ایرانیان سیاست را می‌زنند

دیدار با تاریخ

■ سیدمسعود رضوی

حالا که گرد و خاک سیاست از سر و روی نسل ما تکانده شده، آشفته می‌شوم که چه خواهد شد؟ در این روزگاران دلهره‌آمیز، وجود هاشمی، استعاره آرامش برای نسلی بود که سخت بدان نیاز داشت

سردبیر روزنامه همشهری، کتاب را برای اظهارنظر خدمت آیت‌الله هاشمی فرستادم. دلم می‌خواست ایشان فقط ببینند و اگر نظری دارند، اظهار نمایند. مدتی گذشت تا آن که روزی بسته‌ای برایم آوردند. دیدم متن کتاب را به دقت غلط‌گیری کرده‌اند و نکات جالب ویرایشی و برخی سهوالقلم‌ها را گوشزد کرده و مقدمه‌ای نیز بر کتاب نوشته‌اند! مقدمه‌شان فاضلانه و شیوا بود و در عین حال تفقد و محبتی هم نسبت به مؤلف ابراز داشته بودند که برایم بسیار دلگرم کننده بود...

هـ در هنگامه انتخابات مجلس ششم گروهی از قلم بدستان تازه سر از تخم درآورده، بدون توجه به حساسیت وضع کشور و بدون در نظر گرفتن نقش کلیدی هاشمی در تعادل جریان‌های سیاسی ایران، شروع به سمپاشی کردند و به سرعت جریانی ناهنجار علیه هاشمی و خانواده‌اش را ساماندهی کردند. گروهی چپ زده و بی‌فکر با افسانه‌سازی از امپراتوری و اشرافیت هاشمی، او را عالیجناب سرخپوش و یارانش را که مدیرانی برجسته و کارآمد بودند عالیجنابان خاکستری پوش نام دادند مسائلی همچون قتل‌های زنجیره‌ای و ده‌ها پرونده مرمرور را بر اساس خیالبافی و داستان‌پردازی‌های شبه جاسوسی به آن سیاستمدار صلاح اندیش منتسب و مربوط ساختند. خساراتی که آنان وارد کردند، هیچگاه قابل محاسبه نیست. من شخصا با نامزدی آیت‌الله هاشمی رفسنجانی در مجلس ششم موافق نبودم، زیرا زمینه مساعد نبود و سمپاشی گروه‌های نو دولت مزبور، زمینه منفی غریبی ایجاد کرده بود. در یادداشتی این مسئله را ابراز کردم؛ اما به ناچار در نشریه لوکس مقاله مفصلی با عنوان «کالبدشناسی یک سیاستمدار» نوشتم و از اهمیت نقش آیت‌الله هاشمی رفسنجانی به تفصیل سخن گفتم. هدفم مدارا و نزدیک کردن گروه‌های تندرو و افراطی تازه‌ای بود که پس از دوم خرداد و روی کار آمدن دولت اول اصلاحات، به جریان معروف به کارگزاران و شخص آیت‌الله هاشمی به عنوان حلقهٔ واسطه بود. خاطرم هست که یادداشت دیگری دربارهٔ واسطه‌های سیاسی و اهمیت آنها در پر کردن شکاف میان جناح‌ها در روزنامه کارگزاران نوشتم و البته هرچه بودگویی سر بر در بسته کوفتن بود!

۶- از آن پس، چندین نوبت با اجتماعاتی از روزنامه‌نگاران به دیدار رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام می‌رفتیم گلابه‌ها و تحلیل‌ها را می‌شنیدند و به سماحت و دوران‌دیشی رهنمود می‌دادند. نکته‌ای که بارها از ایشان شنیدم، تکیه بر تحول خود ایشان و زمامداران انقلاب و نیاز به تغییرات مناسب و اصلاح‌گرانه، هم در ساختارهای نظام و هم در قوانین و نصوص بود؛ اما آنچه بیش از همه در خاطرم مانده، این دیدارهای نزدیک نیست، بلکه شنیدن خطابهٔ آخرین نماز جمعه ایشان بود که تلاشی عظیم از سوی سیاستمداری مصلح و عاشق ایران برای جلوگیری از صدمات و بهبود امور و اوضاع جاری بود. برای نزدیکی دلها و حفظ وحدت؛ برای ایران، انقلاب، اسلام و ملت ایران بود...

۷- دوست گرمای جعفر شیرعلی‌نیا کتابی دربارهٔ ایشان با عکس و تفصیلات و بسیار نفیس منتشر کرد و انجمن مورخان بنده را هم دعوت کردند، تا برای رونمایی این کتاب به دیدار ایشان در مجمع تشخیص مصلحت برویم این آخرین دیدار بود. آیت‌الله هاشمی خوشحال و سرزنده بود و همانجا، سخنان غز و جالبی بیان کرد که فلسفهٔ سازنده و پر امید او را همچنان تفسیر می‌کرد؛ اما یک عبارتش در ضمیرم ماند و آن اینکه: «حالا می‌توانم راحت بمریم!» این نتیجه‌گیری را پس از بیان مواضع و انتخابات دقیق مردم در مواضع و مسائل اخیر گفتند؛ اما برای من کنایه‌ای در ضمن بیان و سخنی از سر فروتنی به نظر می‌رسید.

حالا که گرد و خاک سیاست از سر و روی نسل ما تکانده شده، هنوز دغدغه‌ها پایان نیافته، گاهی آشفته می‌شوم که چه خواهد شد؟ و چه باید کرد؟ خبرها هیچگاه اطمینانی قطعی نمی‌دهد و امیدها همواره با بیم‌ها همراه است. در این برهه‌های خطرناک و این روزگاران دلهره‌آمیز، وجود هاشمی، استعاره آرامش برای نسلی بود که سخت بدان نیاز داشت. اکنون باید بدون این استعارهٔ بلند و متین، راهی برای آینده جستجو کرد و این اصلاً آسان نیست... والسلام.

و با آن وارد معرکه و مسابقه‌ای شده‌اند که هنوز نمی‌توان پیروز میدان را تشخیص داد...

باری، با این سوابق، اکنون که مشغول نگارش مطلبی برای سیاستگر فقید و برجستهٔ ایران، مرحوم آیت‌الله اکبر هاشمی‌رفسنجانی هستم، خاطرات خود را در این باره به اختصار می‌گویم؛ زیرا چند باری فرصت دیدار ایشان را داشتم و چندین نوبت مطالبی نوشتم که مستقیماً با ایشان مربوط بود و نیز به طور خاص، کتابی دربارهٔ آن مدیر و معمار برجستهٔ جامعهٔ نوین ایران نوشتم که احتمالاً نخستین کتاب در نوع خود بود و آیت‌الله هاشمی چنان پسندید که مقدمه‌ای بر آن نگاشت و در آن بزرگوارانه از «نویسندهٔ جوان» کتاب به نیکی و محبت یاد کرد.

۱- من آیت‌الله هاشمی رفسنجانی را از طریق دو کتاب «سرگذشت فلسطین» و «امیرکبیر» شناختم. این دو کتاب را پدر بزرگوار و فقیدم در کتابخانهٔ جالب و ارزشمندش داشت و شاید یکی از مهم‌ترین زمینه‌های تمایلات سیاسی در من و خانواده‌ام، همین منابع و مراجع بود. به خاطر دارم که کتاب «سرگذشت فلسطین یا کارنامه سیاه استعمار» اثر اکرم زعیتر و ترجمهٔ علی‌اکبر هاشمی‌رفسنجانی (که بعداً دانستم ناشر به اشتباه افزوده‌ای به نام ایشان افزوده و همین موجب اشتعار اکبر هاشمی‌رفسنجانی به «علی‌اکبر هاشمی» شد)، با دستخطی از مرد بزرگ و روحانی وارسته و پاکباز مرحوم شیخ احمد کزوبی به پدرم اهدا شده بود. طنین این دستخط و موضوع کتاب، برای جوانی که تازه به سوی افق‌های زندگی و جامعه راه می‌جوید، جز جاذبهٔ سیاست چه می‌توانست باشد؟

۲- هنگام نخست‌وزیری مهندس بازرگان و خواندن حکم ایشان در مدرسهٔ رفاه، نخستین آشنایی عمومی و ملی با چهرهٔ اکبر هاشمی‌رفسنجانی اتفاق افتاد. مردی که از اغلب رهبران و مدیران انقلاب جوان‌تر به نظر می‌رسید، با چشمانی هوشمند و لحن و صدایی سنجیده و لهجه‌ای از صفحات مرکزی ایران؛ اما سخت معتمد امام و مشاور یگانهٔ بنیانگذار انقلاب و نظام جمهوری اسلامی ایران.

۳- در هنگامه جنگ هشت ساله، همان ابتدای جنگ، من هم راهی جبهه‌ها شدم. در زمستان ۱۳۶۰، در جبههٔ جزایه مشغول نبرد بودم، روزی برای کاری به سوسنگرد بازگشتم، هنگام عبور از خیابان‌های خالی از سکنهٔ شهر، یک جیب ارتشی ایستاده بود و دوربین و میکروفون برای مصاحبه، جلوتر که رفتم دیدم آقای هاشمی مشغول مصاحبه است. صدای سوت خمپاره‌ها مدام به گوش می‌رسید، یکی از بالا سر ما رد شد و مصاحبه‌کنندگان خمیدند و نشستند؛ اما هاشمی نگاهی به آسمان انداخت و شنیدم که گفت: «رد شد، رفت» و قبل از ادامهٔ صحبت با دست به من اشاره کرد و رفتم به دیدارشان، احوالپرسی کردند و سپس پرسیدند: «کجا مستقر هستید و اوضاع چگونه است؟» به اختصار جواب دادم. آرزوی توفیق کردند و من به دنبال کارم رفتم. هیچ تصنعی در کارش ندیدم و خاطرم هست بسیار پسندیدم که در آن موقعیت به میدان آمده و بی‌هراس در آن مکان حضور یافته است.

فروتن بود و هنگام سخن گفتن هیچ کبر و خودبرتربینی در وجودش نیافتم. این خصوصیات همان بود که دو سه دههٔ بعد، او را از بسیاری از مدیران و خبرگان عرصهٔ سیاست برتر داشت و محبوبیتی عظیم به آن مرد یگانه بخشید.

۴- هنگامی که در دههٔ ۱۳۷۰ در روزنامهٔ همشهری مشغول کار بودم، تصمیم گرفتم کتابی دربارهٔ تاریخ سیاسی ایران از انقلاب به بعد بنویسم، بیشتر کتاب‌ها و منابع تاریخی، مربوط به پیش از انقلاب بود.

وقتی شروع کردم، با مجموعه‌ای دربارهٔ کودکی و زندگی آیت‌الله هاشمی، به صورت اسناد خام روبرو شدم. این مجموعه حدود صد و پنجاه، شصت صفحه بود و مربوط به دفتر نشر معارف، مرکز اسناد و انتشارات آیت‌الله هاشمی رفسنجانی بود. پس از تماس با این دفتر، فرصتی پیدا کردم تا کتاب خود را بر محور زندگی و نقش ایشان در انقلاب تدوین کنم. با زحمت زیاد و خوانش هزارها برگ سند، به ویژه صورت مذاکرات و مکاتبات شورای انقلاب، کتاب خود را تمام کردم، با عنوان تاریخ سیاسی ایران از انقلاب تا جنگ «و نام اصلی تازه‌اش: هاشمی و انقلاب»، از طریق آقای غلامحسین کرباسچی شهردار وقت تهران و آقای مهندس عطریانفر،

یک روز با آیت الله

■ مصطفی سالاری

امروز به عنوان میزبان آخرین سفر آیت الله هاشمی رفسنجانی، رفتم تا بدرقه کننده سفر آخرتش باشیم. جمعیت و بالاخص حضور جوانان، خیره کننده بود. در نگاه ها و چهره ها می خواندی که همه با عشق و علاقه و برای قدرشناسی آمده اند.

چه باعث رفت، ولی ناگهانی. این عروج آسمانی، ملتی را به اندوه فرو برد زیرا نگاهش به آینده، همواره امیدآفرین بود

بی نظیر، دست همه حاضران و میزبانان را به گرمی و صمیمانه می فشرد. هنگام صرف شام، صحبت هایی با آقای باستی (معاون عمرانی استانداری و از رزمندگان دفاع مقدس) در مورد عملیات والفجر ۸ و کربلای ۵ داشتند. شب در مهمانسرا، با همه همکاران احوالپرسی کرد و چه باحوصله و متواضع، به درخواست آنها می ایستاد و عکس می گرفت.

صبح زود، خلاصه اخبار را روی لب تاپ به ایشان دادند و خواندند و شنیدند، سپس آمدند برای صبحانه. لحظات بازدیدایشان از تاسیسات بندری و دهکده گردشگری در این

سفر، همه فراموش ناشدنی است. موقعی که یکی از شهروندان غافلگیرانه دستشان را بوسید و گفت: «آقای هاشمی شما را دوست دارم»، چه زیبا گفتند: «هرکسی را دوست داری، این کار را با او نکن، مغرور می شود.» هیچ میهمانی به قدر ایشان، به توسعه دهکده گردشگری بوشهر و تأثیرش بر روی شهر و استان تأکید نکرد. گفت: «کار خلاقانه ای است که باید ادامه بدهید. از این ظرفیت طبیعی برای گردشگری و اشتغالزایی استفاده کنید.» و با این سخنان، خستگی های این کار را از تنمان زدود. در تمام سفر، آقایان سعادت و خلدی (نمایندگان استان در مجلس) همراه بودند. گفتیم که از مجلس مرخصی گرفته اند تا میزبان شما باشند. با اینکه آقای سعادت کسالت شدید هم داشت ولی بنا به علاقه مندی، آمده بود تا به رسم ادب، میزبانی کند.

در نشست با نخبگان اجتماعی و اقتصادی، وقتی یکی از حضار در تمجید از وی، به زندگی پر فراز و نشیب اشاره کرد و به طور اختصار خدماتش را با طبع هنرمندانه اش بازگو می کرد، اشک از چشمانش سرازیر بود. صحبت بقیه را هم با

و چه نعمتی برتر از امید. حین مراسم تشییع تا پایان تدفین، لحظه به لحظه، آخرین سفر استانی و حضورشان در بوشهر از جلو چشمانم عبور می کند. لحظاتی که در خارگ، از صناعی که عملیات اجرایی آنها در زمان رئیس جمهوریشان در دولت سازندگی شروع شده بود، را بازدید می کرد و شوق و لبخند ایشان از این که اکنون آنها را فعال و مولد می دید.

هنگامی که با مردم خارگ نشست و در دلدل ها و گلایه مندی هایشان را شنید که گفتند: ما همانیم که در سال ۵۷ پیش از پیروزی انقلاب به عنوان یک مبارز آمدید و مشکلات ما را دیدید، ما همانیم که در دفاع مقدس، متوسط هر روز یک بار با کارکنان صنعت نفت، مورد حمله هوایی صدام بودیم، ما همانیم که با هم عهد بستیم تا مبارزه کنیم تا با هم شهید و مجروح شویم... آیت الله در پاسخ گفت: کلامتان درست است، من کارهای نیستم ولی به زنگنه توصیه می کنم تا این گلایه مندی را حل و فصل کند. (بنده هم از مهندس زنگنه خواهم خواست این کلام و قول آیت الله را بر زمین نگذارد). هنگامی که در استقبال و بدرقه در خارگ، با خضوع

احترام و دقت گوش می کرد. در سخنانش از مرحوم نبوی (نماینده پیشین استان در مجلس) گفت و از علاقه اش به ایشان و اینکه از همزمان انقلابی اش در بوشهر بوده و این که در مبارزاتشان از رئیسعلی دلواری شما الهام و الگو می گرفتیم و سپس با شناخت دقیق از بوشهر سخن گفت و اینکه بوشهر، قبلا دروازه ایران بوده است و الان هم باید همین گونه شود. آن لحظه که در نشست عصر با اهل سنت استان، عصر بخیر گفت و با یکایک افراد با صمیمیت احوالپرسی و دست داد. جالب اینکه در هنگام عکس گرفتن با اهل سنت، چهره دو همکاری که بین مهمانان بودند، را شناخت و گفت: «شما که با هم بوده ایم». باز از حافظه ایشان متعجب شدم. موقع خروج از مهمانسرا، با یکایک کارکنان آنجا، خداحافظی کرد و به درخواست آنها عکس یادگاری گرفت.

وقتی سوار ماشین شدیم برای رفتن به عالی شهر، چند متر که رفتم، وقتی پاسداران استان که طبق ضوابط، حلقه ۲ حفاظت از ایشان را عهده دار بودند و چند نفر همکاران دیگر را در محوطه دیدند، به راننده گفتند بایستد. پیاده شد. با حدود ۲۵-۲۰ نفر که بودند دست داد و تشکر کرد و برگشت و سوار ماشین شد. در عالی شهر، در جمع مدرسین و کارکنان دانشگاه آزاد نیز چه نیک و دقیق از تکنولوژی جدیدتر از نانو سخن گفت. پس از جلسه عالی شهر، همانجا، من و آقای زرین فر (معاون استانداری) و یکی از همکارانش، پشت سر ایشان نماز مغرب و عشاء را به جماعت خواندیم و سپس عازم فرودگاه شدیم.

برای بدرقه، پشت سر ایشان، پلکان هوایما را بالا رفتم، گفتیم که این دو روز با تمام وجود می خواستیم میزبان خوبی باشیم و ایشان لبخندی زدند و گفتند که: «چه کاری می شد که شما نکردید؟» و با این سخن رضایت آمیز، لذت حضورشان را دو چندان کرد و این پیام را به همکاران نیز ابلاغ کردم. در فرودگاه بوشهر با این کلام ایشان، بدرقه آخرین سفر استانی آیت الله هاشمی رفسنجانی خاتمه یافت و امروز بدرقه سفر اخروی ایشان. ولی اولی چه نشاط بخش بود و دومی چه تلخ و حزن انگیز. فضای حرم امام هم سنگین و اندوهگین بود. چه قبل از تدفین که پشت سر حاج سیدحسن آقا، نماز خواندیم و چه پس از آن که دکتر جهانگیری، دکتر لاریجانی، حاج سیدحسن آقا و... در اتاقی با حضور چندین نفر دیگر، لحظاتی نشستیم و اندوه سنگینی حاکم بود. می گویند حدود ۳/۵ میلیون نفر جمعیت برای تشییع آمدند و شاهد این جمعیت بودم که تنها و تنها از سر علاقه و قدرشناسی آمده بودند. امروز بزرگمردی تأثیرگذار را بدرقه کردیم که مردم ایران در فراقش اندوهناکند. فردا نیز (۲۲ دی ماه)، یادش را گرامی می داریم: بوشهر، حسینیه سیدالشهداء بهشت صادق، ساعت ۱۰:۳۰ تا اذان ظهر.

یادش گرامی و آرمانهایش پر رهرو باد.

روایتی از زندگی وزمانه

تیم اقتصادی هاشمی

مهم ترین دغدغه هاشمی بازسازی کشور و رونق اقتصادی بود. هاشمی: «به وزرا گفتیم اولویت شما این است که کارهایتان را خوب انجام دهید. مایل نبودم که وقتشان را در کارهای بیهوده صرف کنند. مدیران را با همین آهنگ وارد کار کرده بودم. دوره جنگ و دوران انقلاب و میراث شاه ما را عقب انداخته بود و می بایست با سرعت کار کنیم تا کمبودهای واقعی کشور را جبران نمایم. هشت سال کافی نبود ولی فرصت خوبی بود که ما این کار را شروع کردیم و با تأکیدات من آهنگ سازندگی در کشور جدی گرفته شد.» هفته ها پیش از انتخابات ریاست جمهوری رایزنی ها برای انتخاب کابینه آغاز شده بود و پیشنهاد های بسیاری به آقای هاشمی می رسید. هاشمی کمیته ای با حضور آقایان محمدحسن حبیبی، محمدعلی نجفی، محسن نوربخش و برادرش محمد تشکیل داد تا پیشنهادها و مشاوره ها را جمع بندی کنند. دو روز پس از انتخابات ریاست جمهوری در جلسه با رهبری لیست وزرای کابینه را نهایی کردند.

هاشمی: «دو نفری نشستیم و تنظیم کردیم. ایشان یادداشت می کردند. در آخر که همه وزرا تکمیل شدند، به خط ایشان نوشته شد.»

قرائت حکم نخست وزیری مهندس مهدی بازرگان توسط هاشمی رفسنجانی - ۱۶ بهمن ۵۷

مراسم تنفیذ ریاست جمهوری آیت الله هاشمی در سال ۱۳۶۸

مدیر عامل آبغار:

۳۵۴ میلیارد ریال برای آب رسانی به روستاهای استان اردبیل هزینه شد

افتتاح ۴ پروژه آب رسانی به ۱۲ روستای مشگین شهر

سرپرست فرمانداری مشگین شهر گفت: به مناسبت دهه مبارک فجر بهره برداری از ۴ پروژه آب رسانی در مناطق مختلف این شهرستان آغاز شده است.

میرعلی رحیمی زاد در آیین افتتاح چهار طرح آب رسانی روستایی افزود: برای اجرای این پروژه ها در مجموع ۴۰۰ میلیارد ریال سرمایه گذاری شده است.

وی گفت: با بهره برداری از چهار پروژه آب رسانی روستایی با صرف ۳۲ میلیارد ریال اهالی ۱۲ روستای محروم شهرستان از نعمت آب شرب

وی اظهار داشت: برای ساخت فاز دوم مجتمع آب رسانی شهید کسایی اعتباری بیش از ۱۰ میلیارد ریال هزینه شده و سه روستای شهرستان با ۴۰۰ خانوار زیر پوشش این مجتمع قرار گرفته است. قنبری افزود: در شهرستان نیر ۶۶ روستا زیر پوشش آب و فاضلاب روستایی شهرستان است که به محض تامین اعتبار مورد نیاز سال آینده تمام پروژه های نیمه تمام شهرستان نیر به اتمام خواهد رسید.

مدیر عامل آب و فاضلاب روستایی استان در ادامه از تخصیص پنج میلیارد ریال اعتبار برای اجرای فاضلاب روستایی شهرستان نیر خبر داد و گفت: در

با اجرای مجتمع های آب رسانی نیاز آبی این تعداد تأمین شود.

قنبری با تأکید به اینکه فقط اجرای پروژه های آبی مهم نیست و لازم است مدیریت مصرف نیز اعمال شود، اضافه کرد: از سویی فرسودگی تأسیسات هم موجب می شود طرح آب رسانی به یک روستا در دستور کار قرار گیرد.

وی افزود: در هفته دولت امسال ۴۳ پروژه برای ۱۳ هزار نفر جمعیت با اعتبار ۱۰ میلیارد و ۴۰۰ میلیون تومان اجرا شد و در دهه فجر نیز ۱۷ پروژه برای آب رسانی به ۲۰ هزار نفر جمعیت با اعتبار ۲۵ میلیارد تومان به بهره برداری رسید.

به گفته قنبری در ۳۰ درصد از پروژه ها به دلیل فرسودگی تأسیسات آب رسانی انجام شده است.

شناسایی ۱۰۰۰ انشعاب غیر مجاز آب در روستاهای اردبیل

مدیر عامل آبفا اردبیل از شناسایی نزدیک به هزار انشعاب غیر مجاز آب در روستاهای استان خبر داد.

محسن قنبری تصریح کرد: متأسفانه اغلب این انشعابات برای مصرف آب شرب در بخش کشاورزی اجرامی شود که مغایر با قوانین است. وی افزود: الگوی مصرف آب برای هر خانوار ۲۰ متر مکعب است و این در حالی است که در کشور الگوی مصرف ۲۵ و در استان ۲۷.۵ متر مکعب محاسبه شده است.

به گفته مدیر عامل آبفا استان با وجود اینکه برای هر خانوار به میزان دو برابر مصرف آب تعریف می شود، اما در عمل با کمبود مواجه هستیم که دلیل آن به مصارف نادرست و انشعابات غیر مجاز برمی گردد.

به گفته قنبری سال گذشته بیش از ۳۰۰ انشعاب غیر مجاز و امسال بیش از ۴۰۰ انشعاب غیر مجاز قطع شده و متأسفانه انشعاب غیر مجاز معضلی است که تداوم دارد.

وی افزود: با توجه به محدودیت منابع آبی هر استفاده غیر مجاز از آب در واقع نیاز تمامی مشترکان را متأثر می سازد و انتظار می رود مشترکان رعایت حال یکدیگر را مدنظر قرار دهند.

قنبری، بخشی از برنامه اقتصاد مقاومتی در حوزه آبفا روستایی را کاهش تعداد مشتریان پرمصرف دانست و افزود: کاهش میزان مصرف در کشور به ۲۲.۵ متر مکعب در دستور کار است و این برنامه در استان نیز دنبال می شود.

۳۴۰ میلیارد ریال صرف پروژه های آب و فاضلاب روستایی استان اردبیل شد

مدیر عامل شرکت آب و فاضلاب روستایی استان اردبیل گفت: ۸۰ طرح با اعتباری بالغ بر ۳۴۰ میلیارد ریال در بخش آب و فاضلاب روستایی در دهه فجر در این استان افتتاح شد.

محسن قنبری در آیین افتتاح فاز دوم مجتمع آب رسانی شهید کسایی نیر افزود: از ۵۰۰ میلیون دلار اعتبار ملی در حوزه آب رسانی به روستاها از محل صندوق توسعه ملی، سهم استان ۳۰۰ میلیارد ریال بوده که در سال گذشته و امسال باید نسبت به هزینه کرد آن اقدام می شد.

وی بیان اینکه ۸۰ درصد این منابع جذب شده و با جذب ۲۰ درصد باقی مانده تمام طرح های آب رسانی در قالب اجرای این طرح تکمیل می شود، گفت: تاکنون از ۱۳۰ طرح مصوب اجرایی صندوق توسعه ملی ۴۳ طرح افتتاح شده و بقیه هم تا آخر امسال تکمیل و به بهره برداری خواهد رسید.

تا با مشکل کمبود آب مواجه نشویم.

قنبری انشعابات غیر مجاز را از مهمترین مشکلات در مناطق روستایی استان دانست و تصریح کرد: در این زمینه نزدیک به یک هزار انشعاب غیر مجاز آب در روستاهای استان شناسایی شده که این امر سبب اتلاف منابع آبی شده و مشکلات زیادی را به دنبال داشته است.

مدیر عامل آب و فاضلاب روستایی استان اردبیل از بازرسی ها برای شناسایی انشعابات غیر مجاز در روستاهای استان خبر داد و افزود: برای مقابله با این انشعابات و جلوگیری از این فعالیت ها تلاش می شود تا با بازدیدهای مستمر این گونه انشعابات شناسایی شده و در زمینه جلوگیری از این امر و تلاش برای صرفه جویی در مصرف منابع آبی گام برداریم.

قنبری، بهسازی ۱۱ دهنه چشمه، نصب هفت حلقه چاه، اجرای ۱۲۳ کیلومتر خط انتقال، ساخت ۲۸ ایستگاه پمپاژ و ۵ هزار و ۳۴۰ متر مکعب مخازن را از جمله اقدامات انجام گرفته در این شرکت اعلام کرد.

خشکسالی منابع آبی روستاهای اردبیل را به صفر رساند

مدیر عامل آبفا روستایی استان اردبیل گفت: در سال های اخیر تغییر اقلیم و خشکسالی، منابع آبی برخی روستاهای این استان را به صفر رسانده

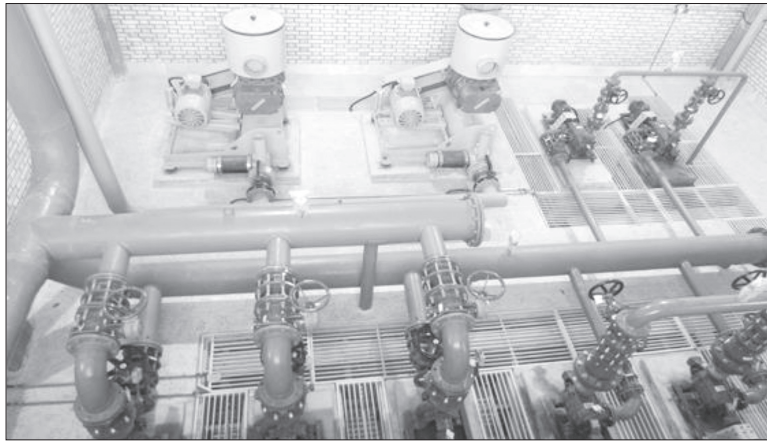
مدیر عامل آب و فاضلاب روستایی استان اردبیل گفت: از ابتدای سال تاکنون بیش از ۳۵۴ میلیارد ریال برای آب رسانی به ۱۲۰ روستای استان هزینه شده و برای ۳۳ هزار نفر از ساکنان این روستاها آب آشامیدنی سالم تامین شده است.

محسن قنبری با اشاره به برخی مشکلات آب رسانی به روستاهای استان بیان کرد: به غیر از ۳۰ روستا در شهرستان گرمی و ۴۰ روستا در شهرستان بیله سوار که با تانکر به صورت سیار به آنها آب رسانی می شود در سایر روستاهای استان کمبودی در زمینه آب نداریم و تلاش می کنیم در این روستاها هم با ساخت مجتمع های آب رسانی این مشکل برطرف شود.

مدیر عامل آب و فاضلاب روستایی استان اردبیل با بیان اینکه ۷۰ درصد روستاهای استان اردبیل زیر پوشش این شرکت هستند، گفت: میانگین کشوری در این زمینه ۷۷ درصد است که با تکمیل و راه اندازی مجتمع های آب رسانی روستایی تلاش می کنیم تا این میزان را ارتقا داده و تمامی روستاهای استان را زیر پوشش قرار دهیم.

وی از تامین آب پایدار در روستاها خبر داد و گفت: با ساخت مجتمع های آب رسانی در صد تامین آب پایدار در روستاها هستیم، اما لازم است در استفاده بهینه از آب در روستاها توجه ویژه ای داشته باشیم

سالم و پایدار بهره مند شدند.

رحیمی زاد افزود: روستای خانباز در بخش قصابه و روستاهای آق بولاغ و کوچنق در بخش مرکزی و روستاهای دره بیگلو، حاج سیفلو، قره چی علیا، قره چی سفلی، کوللی علیا، کوللی سفلی، دوهچی علیا، قره مهلم و شیخ عظیم لو از جمله روستاهای بخش ارقش است.

وی، افتتاح فاز اول مجتمع آب رسانی دره بیگلو و بهره مندی ۹ روستای محروم از آب شرب سالم را اقدامی ارزشمند از سوی دولت تدبیر و امید در رسیدگی به مناطق محروم بیان کرد.

هفت روستای شهرستان نیر طرح فاضلاب روستایی در حال اجرا است که برای ادامه اجرای آن پنج میلیارد ریال اختصاص یافته که فاضلاب پنج روستای شهرستان تا پایان سال به اتمام خواهد رسید و بقیه هم در سال آینده تکمیل می شود.

مهدی احمدی، فرماندار شهرستان نیر هم با اشاره به اهمیت ساخت کانال های کشاورزی گفت: با هدف جلوگیری از هدر رفت آب کشاورزی و راندمان بالای محصولات، اعتبارات خوبی برای ساخت کانال های کشاورزی اختصاص داده می شود.

رونمایی از تندیس دانشجوی شهید مدافع حرم در دانشگاه آزاد واحد اردبیل

با رشادت‌های رزمندگان اسلام همه ترندها و توطئه‌های دشمنان در خاور میانه به ناامیدی تبدیل شده است.

سردار مولایی گفت: باید دشمن و ترندهای دشمنان را بشناسیم، چرا که دشمنان از هر راهی در صدد تضعیف فرهنگ ایثار در بین جوانان و دانشجویان هستند و باید با هوشیاری و بصیرت تمام ترندهای دشمنان را به یاس و ناامیدی تبدیل کرد.

جانشین سپاه پاسداران انقلاب استان البرز افزود: اصل انقلاب و دستاوردهای آن باید برای همگان تبیین شود، چرا که انقلاب اسلامی معجزه و اراده الهی بود.

وی با بیان این که آمریکا هیچ گاه کشوری قابل اعتماد نبوده است، افزود: دشمنی آمریکا هیچ وقت تمام نمی‌شود، چرا که آمریکا از پیشرفت‌های علمی و هسته‌ای ایران عصبی و ناراحت است.

وی افزود: باید دلایل دشمنی آمریکا و عصبی بودن این کشور از پیشرفت‌های ایران برای همگان تبیین شود که کشور ما اکنون در عرصه‌های علمی و هسته‌ای به پیشرفت‌های قابل توجهی دست یافته و روز به روز بر این پیشرفت‌ها افزوده می‌شود.

وی گفت: آمریکا برای دستیابی به منافع خود در خلیج فارس همه تلاش خود را به کار گرفته است ولی تاکنون نتوانسته است کاری از پیش ببرد که این امر در سایه رشادتها و دلاورمردی‌های رزمندگان اسلام میسر شده است.

پخش کلیپ، نماهنگ، مداحی، قرائت شعر و وصایای شهدا از جمله برنامه‌های این آیین بود و در پایان با اهدای لوح از خانواده‌های شهیدهاشم دهقانی‌نیا و شهید علی آقایی تجلیل شد.

هاشم دهقانی‌نیا دانشجوی رشته تربیت بدنی و علی آقایی دانش آموخته رشته مهندسی عمران دانشگاه آزاد واحد اردبیل بودند.

سلیم مؤذن زاده اردبیلی این کار به تعویق افتاد و این خود حکایت از حکمت الهی دارد تا با محرز شدن شهادت علی آقایی بتوانیم در خدمت هر دو خانواده بزرگوار شهدای حرم دانشگاه آزاد باشیم.

وی از نامگذاری ساختمان فنی مهندسی دانشگاه آزاد به نام شهید مدافع حرم علی آقایی در آینده نزدیک خبر داد و گفت: تندیس این شهید و الا مقام هم در آینده نزدیک در مراسمی رونمایی خواهد شد.

رئیس دانشگاه آزاد اردبیل در پایان سخنان خود مزین شدن دانشکده‌های دانشگاه به نام شهدای دانشجوی مدافع حرم دانشگاه را مایه خیر و برکت دانشگاهیان اعلام کرد و گفت: دانشجویان باید این نام شهدای دانشجویی که بر تارک دانشگاه درخشیده‌اند، به خود افتخار کرده و با قرار دادن سیره رفتاری و عملی شهدای دانشجو، موجب افتخار آفرینی برای میهن‌مان خواهند شد.

جانشین فرماندهی سپاه امام حسن مجتبی (ع) استان البرز گفت: آرمان‌ها و اهداف شهدا باید به جوانان و نسل امروزی انتقال داده شود و آنها با فرهنگ شهادت و ایثار آشنا شوند و شهدا را الگوی خود قرار دهند.

سردار سید یوسف مولایی ادامه داد: شهدای حرم در غربت از اسلام و قرآن و کشورمان دفاع می‌کنند تا ملت ایران در آسایش و آرامش با عزت زندگی کنند.

وی تصریح کرد: رزمندگان اسلام امروز بدون هیچ چشمداشتی در خارج از مرزهای ایران برای دفاع از حرم اهل بیت (ع) به درجه رفیع شهادت نائل می‌شوند.

وی افزود: اگر رشادتها و ایثارگری‌های این رزمندگان و شهدای والا مقام نبود بی‌شک امروز باید با گروه‌های تکفیری و داعش در داخل ایران می‌جنگیدیم که اکنون

با برگزاری مراسم تجلیل از شهدای مدافع حرم، تندیس شهیدهاشم دهقانی‌نیا؛ دانشجوی مدافع حرم در دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل رونمایی شد.

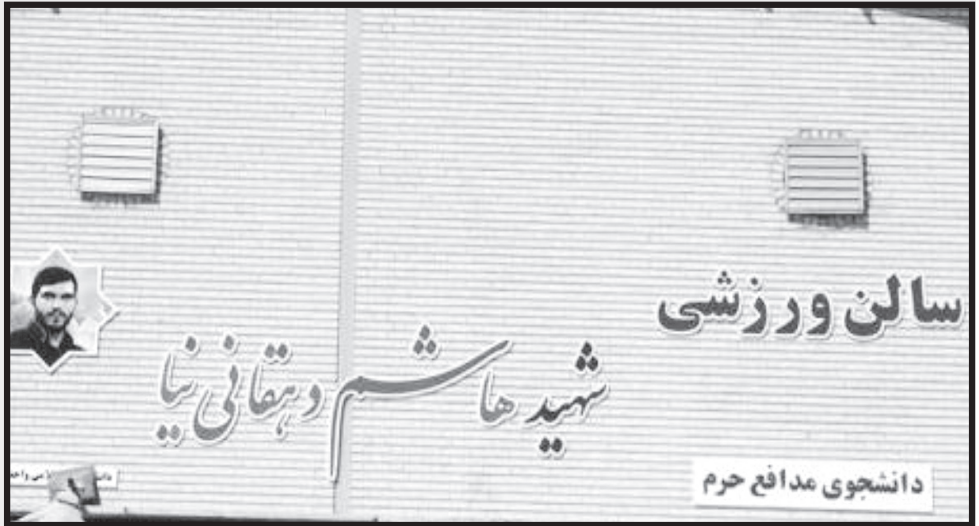
علی شامل رئیس دانشگاه آزاد واحد اردبیل گفت: دانشگاه آزاد ثمره و دستاورد بزرگ انقلاب اسلامی در ایران است که در ابتدای پیروزی انقلاب با هدیه یک میلیونی امام راحل، پشتیبانی و رهبر معظم انقلاب و حمایت‌های آیت‌الله‌هاشمی رفسنجانی کار خود را آغاز کرد.

رئیس دانشگاه آزاد اردبیل با استناد به آمار و ارقام منتشر شده از سوی سازمان‌های جهانی درباره رتبه‌بندی دانشگاه‌ها، دانشگاه آزاد را یکی از بزرگترین دانشگاه‌های حضوری جهان خواند و گفت: این افتخار با تلاش و کوشش همه دانشگاهیان حاصل شده است.

وی میوه‌های دانشگاه را حافظان راستین کشور در میادین علمی، فرهنگی و امنیتی حتی فرسنگ‌ها دورتر از مرزهای کشور اعلام کرد و افزود: شهدای مدافع حرم با اهدای جان خود در راه اسلام در واقع از مرزهای کشور حراست و صیانت کردند.

وی با بیان این که امروز مدیون خانواده‌های شهدا هستیم خاطر نشان کرد: هر کاری از دستمان برآید در تداوم راه شهدا در محیط علمی دانشگاه دریغ نخواهیم کرد، چون این کار از جمله وظایفی است که شهدا بر عهده ما گذاشتند.

رئیس دانشگاه آزاد اردبیل در بخش دیگری از سخنان خود به نامگذاری و رونمایی از تندیس شهدای دانشجوی مدافع حرم اشاره کرد و گفت: در زمان تهیه تندیس شهیدهاشم دهقانی‌نیا، هنوز خبر قطعی شهادت مدافع حرم علی آقایی اعلام نشده بود و از طرفی قرار بود تندیس شهید دهقانی‌نیا هم آذرماه رونمایی شود که با درگذشت

مدیرکل ورزش و جوانان استان اردبیل

مدیرکل ورزش و جوانان استان اردبیل گفت که این استان امسال میزبان ۱۹ رویداد ورزشی ملی و بین‌المللی بوده که برخی برگزار شده است و برخی در ماه‌های آینده برگزار می‌شود.

ایوب بهتاج تصریح کرد: رویکرد این اداره کل در سال جاری میزبانی رقابت‌های ملی و بین‌المللی است و این میزبانی باهدف توسعه گردشگری ورزشی در دستور کار قرار گرفته است.

وی افزود: روند رو به رشد میزبانی رقابت‌های ملی و بین‌المللی

در خشنش ورزشکاران اردبیلی در مسابقات پرس سینه قهرمانی کشور

ورزشکاران اردبیلی در مسابقات پرس سینه قهرمانی کشور با کسب سه مدال طلا، نقره و برنز خوش درخشیدند.

به گزارش اداره کل ورزش و جوانان استان اردبیل، مسابقات پرس سینه قهرمانی کشور و انتخابی تیم ملی ۱۸ تا ۲۱ بهمن در تهران برگزار شد و همه اعضای تیم ۳ نفره استان اردبیل در این رقابت‌ها با دست پر از میدان خارج شدند.

ورزشکاران استان اردبیل در این رقابت‌ها موفق به کسب یک مدال طلا، یک نقره و یک برنز شدند.

برای تیم اردبیل در این رقابت‌ها سجاد دیدار مدال طلا، رحیم اخشی مدال نقره و احد شیرزاد مدال برنز کسب کردند تا این تیم کارنامه درخشانی از خود بر جای بگذارد.

پرس سینه یک تمرین قدرتی است که در آن شخص به حالت طاقباز قرار گرفته و وزنه را در بالای سینه خود مهار می‌کند.

این حرکت معمولاً بر روی نیمکت و یا هالتری که با صفحه‌های فلزی سنگین شده انجام می‌شود، البته از دمبل هم می‌توان برای این حرکت استفاده کرد.

پرس سینه به همراه اسکات و لیفت از حرکات پایه در بدنسازی با وزنه و وزنه‌برداری قدرتی محسوب می‌شوند.

در خشنش کاراته‌کاهای اردبیلی در مسابقات قهرمانی کشور

کاراته‌کاهای اردبیلی در مسابقات قهرمانی کشور با کسب ۱۰ مدال طلا، سه نقره و دو برنز خوش درخشیدند.

به گزارش روابط عمومی اداره کل ورزش و جوانان استان اردبیل، مسابقات قهرمانی سبک کیو کوشین انتخابی برای شرکت در مسابقات بین المللی ۲۰۱۷ در سالن انقلاب شهرستان آستارا با شرکت ۱۱ تیم از سراسر کشور برگزار شد.

در این مسابقات تیم کاراته اردبیل که با ۱۵ ورزشکار شرکت کرده بود، با کسب ۱۰ مدال طلا، ۳ نقره و ۲ برنز توانست مقام اول را به‌دست آورد.

در این رقابت‌ها برای تیم اردبیل بهروز قربانی، افراسیاب نوری آذر، احد مدحت اردبیلی، توحید چاووشی، هاشم قربانی، فرهاد پورعلی، غلام رضا خدایی، مسعود قلی پور، هادی خداپرست و محمدرضا محمودی موفق شدند مدال طلا کسب کنند.

همچنین مهدی عصرجدید، سعید شمس‌خواه و احسان طلوعی مدال نقره کسب کردند و امیررضا باقری و سینا نوری آذر موفق به کسب مدال برنز شدند.

در خشنش بانوان شناگر اردبیل در مسابقات کشوری بانوان شناگر استان اردبیل با کسب ۶ مدال رنگارنگ در مسابقات کشوری ورزش‌های آب درخشیدند.

به گزارش اداره کل ورزش و جوانان استان، نخستین دوره مسابقات کشوری ورزش‌های آب با حضور ورزشکاران ۱۳ استان در ۶ رده سنی و پنج ماده ورزشی هماهنگی، استقامت، سرعت، چابکی و سرعت به عقب و جلو روزهای ۲۹ و ۳۰ دی‌ماه در تهران برگزار شد. در این رقابت‌ها در رده سنی اول مینا دهقان شناگر با استعداد اردبیلی موفق شد ۳ مدال طلا در مواد استقامت، هماهنگی و سرعت به عقب را بدست آورد.

در رده سنی سوم، لیلیا مهری موفق به کسب مدال مدال نقره در ماده سرعت به جلو شد و در رده سنی ششم فریا مهری ۲ مدال طلا در ماده‌های استقامت و هماهنگی را تصاحب کرد.

فرمانوی ورزشکاران استان اردبیل به مربیگری مریم عزتی در این دوره از مسابقات شرکت کرده بودند که در مجموع موفق به کسب پنج مدال طلا و یک نقره شدند.

نفرات برتر مسابقات تیراندازی روحانیون خلخال معرفی شدند

مسابقات تیراندازی روحانیون خلخال گرامیداشت دهه پیروزی انقلاب اسلامی ایران با معرفی نفرات برتر به کار خود پایان داد.

سید ناصر میرمرسلی، رئیس اداره ورزش و جوانان خلخال گفت: مسابقات تیراندازی روحانیون این شهرستان گرامیداشت دهه مبارک فجر با شرکت ۱۵ روحانی در دو رشته تیانچه و تفنگ بادی در سالن تیراندازی مجموعه ورزشی پوری‌ای‌ولی شهر خلخال برگزار شد و پنج تیرانداز به عنوان نفرات برتر این مسابقات معرفی شدند. وی افزود: در رشته تفنگ بادی حجت‌الاسلام مهدی آذرنیا با کسب بالاترین امتیاز در سکوی اول و قهرمانی این دور از مسابقات ایستاد و حجت‌الاسلام مهدی رستمی و حجت‌الاسلام بهمن قدیری به ترتیب مقام‌های دوم و سوم را کسب کردند.

او ادامه داد: در رشته تیانچه بادی هم حجت‌الاسلام بهمن رسولی با کسب بیشترین امتیاز تیرانداز برتر شناخته شده و مقام اول را کسب کرد و حجت‌الاسلام سیدعلی اعلائی در مقام دوم تیراندازی جای گرفت.

مدیرکل ورزش و جوانان استان:

اردبیل میزبان ۱۹ رویداد ورزشی ملی و بین‌المللی است

نشان می‌دهد اردبیل در چارچوب دریافت میزبانی مسابقات کشوری و بین‌المللی وضع مطلوبی را سپری می‌کند.

مدیرکل ورزش و جوانان استان متذکر شد: استان اردبیل در سال ۹۲ میزبان دو رویداد، در سال ۹۳ میزبان سه رویداد، در سال ۹۲ میزبان شش رویداد و در سال ۹۴ میزبان چهار رویداد بین‌المللی بوده است.

به گفته بهتاج این استان در سال ۹۲ میزبان دو رویداد، در سال ۹۳ میزبان ۲۳ رویداد، در سال ۹۴ میزبان ۱۴ رویداد و در سال ۹۵ میزبان

وی با بیان اینکه از آغاز به‌کار سالان تیراندازی خلخال در یک‌ماه اخیر پس از چهار سال تعطیلی این رشته ورزشی در دهه فجر مسابقات مختلف تیراندازی برای کارکنان دولت، بانوان و روحانیون برگزار شده افزود: در گذشته و قبل از تعطیلی این رشته پ‌رطرفدار ورزشی در خلخال بیش از ۲۰۰ تیرانداز در رشته‌های تیراندازی به اهداف ثابت و پروازی فعالیت داشتند که تلاش می‌کنیم با جان گرفتن دوباره این رشته جایگاه ورزش تیراندازی خلخال را به سال‌های اوج این ورزش ارتقا دهیم.

رئیس اداره ورزش و جوانان خلخال گفت: به‌زودی مسابقات تیراندازی به اهداف پروازی هم با دعوت از تیم‌های تیراندازی رشته تراپ از مناطق مختلف کشور به میزبانی خلخال برگزار خواهد شد. خلخال در ۱۱۵ کیلومتری جنوب اردبیل قرار دارد.

ورزشکار اردبیلی نایب قهرمان مسابقات قویترین مردان ایران شد

ورزشکار اردبیلی نایب‌قهرمان یازدهمین دوره مسابقات قویترین مردان ایران با عنوان جایزه بزرگ شدند.

به گزارش اداره کل ورزش و جوانان استان اردبیل، یازدهمین دوره رقابت‌های قویترین مردان ایران از ۲۸ دی‌ماه در سالن ورزشی سیمرغ شهرستان قاین استان خراسان جنوبی برگزار شد.

در این مسابقات ۳۰ ورزشکار از ۱۱ استان در وزن مثبت ۱۰۵ کیلوگرم شرکت کرده بودند که پس از رقابت در دوره مقدماتی ۲۱ نفر به مرحله نیمه نهایی راه یافتند.

در فینال مسابقات که در اول بهمن ماه با حضور ۶ ورزشکار انجام شد، محمد عزت‌پور از استان البرز مقام قهرمانی را از آن خود کرد و پیمان ماهری پور از استان اردبیل به مقام دوم رسید.

علی اکبر جعفری از استان البرز مقام سوم را کسب کرد و فرامرز رحمانی از استان قزوین، مجید شریفی از استان البرز و علی نوکانی از استان کرمانشاه هم موفق شدند به ترتیب مقام‌های چهارم تا ششم را به‌دست آورند.

براساس اعلام فدراسیون بدنسازی و پرورش اندام کشور ۱۰ نفر برتر این رقابت‌ها به مسابقات جهانی اعزام خواهند شد.

اعلام نفرات راه یافته به لیگ دسته یک تنیس روی میز استان اردبیل

نفرات راه یافته به لیگ دسته یک تنیس روی میز استان اردبیل معرفی شدند.

مسابقات تنیس روی میز لیگ دسته ۲ استان به میزبانی شهرستان اردبیل برگزار شد.

در این مسابقات که با شرکت ۱۲ بازیکن راه یافته به این مرحله بصورت دو گروه ۶ نفره برگزار شد و در پایان نفرات اول و دوم گروه‌ها به نام‌های سامان قدیری، علی دهقانی، فرزاد چراغی و رضا پورزند به لیگ دسته یک استان راه یافتند.

همچنین ناصر اصولی، اسلام طلوعی، رضا احدی، احد فتحی اصل، کریم حاجی زاده و عسگر قربانی به ترتیب موفق به رنکنینگ استان در رده یازدهم تا شانزدهم شدند.

پیشرفت فیزیکی ۵۰درصدی بازسازی استادبوم برداران شهید صوابی نیر

عملیات بازسازی و تکمیل ورزشگاه برداران شهید صوابی نیر که هر تابستان محل برپایی اردوهای تیم‌های لیگ برتری و دسته اول کشور است با ۵۰درصد پیشرفت فیزیکی در حال اجراست.

رئیس اداره ورزش و جوانان نیر به ایرنا گفت: به‌رغم شرایط نامناسب جوی و با پیگیری‌های دفتر فنی اداره کل ورزش و امور جوانان، پیمانکار این پروژه با جدیت در حال احیا، بازسازی، تعمیر و تکمیل رختکن و محوطه ساختمان هیات فوتبال شهرستان نیر است.

اکبر نگاهی افزود: ایجاد ۲ رختکن مجزا و استاندارد، ساخت سرویس‌های بهداشتی جدید و دوش‌های مناسب، ایجاد اتاق داوران و اتاق اداری برای هیات، تجهیز استادبوم به نیمکت‌های ذخیره‌های مناسب و استاندارد، تعمیر و بهسازی جایگاه تماشاگران و اخذ انشعابات مجزا برای ساختمان از جمله مواردی است که این اداره با هماهنگی و نظارت دفتر فنی اجرا می‌کند.

وی اضافه کرد: تلاش می‌کنیم تا پایان سال رختکن این مجموعه را احیا و محوطه آن را مناسب‌سازی و در حد استانداردهای برگزار می‌مسابقات معتبر برسانیم.

او بیان کرد: اجرای این پروژه در حالی صورت می‌گیرد که مشکلات مالی و اعتباری دامنگیر اداره ورزش و جوانان شهرستان است و در چنین شرایطی اداره کل و فرمانداری در صدد احیا و نوسازی اماکن ورزشی نیر است.

نگاهی گفت: امیدواریم با جذب و تخصیص اعتبار مناسب بتوانیم مجموعه ورزشی برداران شهید صوابی را احیا و نوسازی و آن را در خور و شأن شهروندان نیر و تیم‌ها و ورزشکاران مراجعه کننده آماده کنیم. همه ساله شهرستان نیر به دلیل برخورداری از شرایط ویژه آب و

۱۵ رویداد بوده است.

وی افزود: شمار قهرمانان ورزشی شناخته شده در سال جاری ۵۵نفر، در سال ۵۳،۵۳نفر، در سال ۹۳،۴۴نفر و در سال ۹۲، ۲۶ نفر است.

مدیرکل ورزش و جوانان استان با تأکید بر این که در سال ۹۳ استان اردبیل موفق به کسب دو مدال نقره بازی‌های پارا آسیایی شده است، اضافه کرد: استان اردبیل از چهره‌های موفق در ورزش قهرمانی ملی و جهانی است.

هوایی میزبان اردوهای آماده‌سازی تیم‌های معتبر کشور است و از این رو ساخت خوابگاه و هتل ورزشی در این شهرستان برای تسهیل ماندگاری تیم‌ها ضروری به نظر می‌رسد.

شهرستان نیر در ۳۰ کیلومتری جنوب غرب اردبیل واقع است. اجرای ۳۷برنامه فرهنگی ورزشی ویژه دهه فجر در شهرستان نیر

رئیس اداره ورزش و جوانان نیر گفت: ۳۷ برنامه فرهنگی ورزشی در دهه فجر در نیر، بخش‌ها و روستاهای تابعه این شهرستان برگزار شد.

اکبر نگاهی در جلسه شورای ورزش شهرستان نیر افزود: برگزاری مسابقات ورزشی در ۱۶ رشته و نیز برگزاری همایش بزرگ پیاده روی با خانواده، برگزاری کارگاه‌ها و نشست‌های ویژه جوانان با موضوع انقلاب، غبارروبی گلزار شهدا، جشنواره ورزش‌های همگانی، جشنواره بازی‌های بومی – محلی و روستایی و اجرای برنامه‌های فرهنگی ویژه ورزشکاران و جوانان از مهم‌ترین این برنامه‌ها بوده است.

وی ادامه داد: از این میان برنامه ۲۰ برنامه در بخش بانوان و ۱۷ برنامه در بخش برداران برگزار شد. علاوه بر برنامه‌های شهرستانی، این اداره با همکاری هیات‌های ورزشی نسبت به اعزام تیم‌ها به مسابقات قهرمانی استان که به مناسبت ایام الله دهه فجر برگزار شد، اقدام کرد.

نگاهی با اشاره به استقبال ادارات و نهادهای شهرستان از برگزاری مسابقات کارکنان دولت گفت: این مسابقات در چهار رشته فوتسال، تنیس روی میز، طناب کشی و دارت با همکاری هیات ورزش‌های همگانی دهه فجر در مجموعه ورزشی برداران شهید صوابی نیر برگزار شد.

۲شمشیرباز اردبیلی به اردوی تیم ملی دعوت شدند فدراسیون شمشیربازی جمهوری اسلامی ایران دو شمشیرباز استان اردبیل در اسلحه سابرواپه را به اردوی آماده‌سازی تیم ملی دعوت کرد.

به گزارش اداره کل ورزش و جوانان استان اردبیل، در اسلحه سابر و در رده سنی نوجوانان و جوانان میثم لاهوت و در اسلحه اپه در رده سنی نوجوانان و جوانان محمد رضا وثوق از استان اردبیل برای حضور در این اردو دعوت شده‌اند.

اردوی آماده‌سازی تیم ملی از ۱۶ تا ۲۵ دی‌در سالن شهید کلاهدوز تهران برگزار شد.

استان اردبیل یکی از قطب‌های ورزش در کشور است و تیم هیات شمشیربازی این استان در مسابقات لیگ برتر کشور حضور دارد و یکی از تیم‌های صدر جدول این لیگ است.

کوهنوردان خلخال به قله نهروند صعود کردند رئیس اداره ورزش و جوانان خلخال از صعود موفقیت‌آمیز زمستانی کوهنوردان خلخال به قله نهروند خبر داد.

سیدناصر میر مرسلی افزود: اعضای هیات کوهنوردی خلخال متشکل از ۱۵ کوهنورد ورزیده موفق به صعود زمستانی به قله دو هزار و ۸۰۰ متری نهروند از قلل واقع در مرز مشترک خلخال و استان گیلان شدند.

وی گفت: این گروه کوهنوردی به سرپرستی امیر صالحی و با مدیریت فنی فرید مینافر در هوای برفی و در شرایط بسیار سخت جوی از ساعت هفت صبح صعود به قله نهروند را آغاز کرده و موفق به فتح این قله شدند.

رئیس اداره ورزش و جوانان خلخال از بازگشت همه کوهنوردان اعزامی به قله نهروند خبر داد و افزود: با توجه به برگزاری همایش صعود زمستانی به قله آق داغ خلخال و دومین قله مرتفع استان اردبیل در دهه مبارک فجر امسال کوهنوردان خلخال با صعودهای هفتگی زمستانی به قله‌های مختلف شهرستان برای حفظ آمادگی خود برای انجام موفق این صعود زمستانی تلاش می‌کنند.

قله نهروند خلخال پس از قله آق داغ و عجم سومین قله مرتفع شهرستان خلخال است که در فصول سرد سال پوشیده از برف بوده و صعود به این قله نیازمند داشتن تجربه کافی از ورزش مفرح زمستانی و آشنایی به شرایط سخت جوی منطقه است.

خلخال در ۱۰۵ کیلومتری جنوب اردبیل قرار دارد **کوهنوردان استان اردبیل به قله عجم خلخال صعود کردند**

پنجمین همایش صعود کوهستانی کوهنوردان استان اردبیل به قله عجم خلخال و سومین قله مرتفع استان به مناسبت گرامیداشت دهه مبارک فجر با موفقیت انجام شد.

رئیس اداره ورزش و جوانان خلخال در این باره گفت: این صعود همگانی با حضور کوهنوردانی از شهرستان‌های خلخال، اردبیل و پارس آباد آغاز شد و با فتح قله عجم با ارتفاع سه هزار و ۹ متر و پایین آمدن کوهنوردان از کوه در جمعه شب پایان یافت.

سید ناصر میرمرسلی گفت: ارتفاع برف در برخی از مناطق در

چهارشنبه ۲۷ بهمن ۱۳۹۵ - شماره ۲۶۶۵۹

مدیرکل ورزش و جوانان استان:

اردبیل میزبان ۱۹ رویداد ورزشی ملی و بین‌المللی است

تفرجگاه اندبیل و مناطق پایین دست قله و دامنه قله عجم به بیش از یک متر می‌رسد که کار صعود کوهنوردان را سخت‌تر و زمان صعود را طولانی کرد.

او از همکاری بسیج سپاه خلخال در همکاری با اداره ورزش و جوانان در برگزاری همایش صعود به قله عجم و فراهم کردن ساز و کار صعود کوهنوردان استان اردبیل و حضور تیم جمعیت هلال احمر برای امداد و نجات در این صعود قدردانی کرد و از جمله شرایط شرکت در این کوهنوردی ذکر کرد.

قله عجم خلخال در قسمت شمالی شهرستان خلخال با سه هزار و ۹ متر ارتفاع از سطح دریا سومین قله مرتفع استان اردبیل و دومین قله مرتفع خلخال پس از قله آق داغ (خلخال) در منطقه حفاظت شده آق داغ محسوب می‌شود.

مسیر جنوبی دسترسی به این قله از تفرجگاه اندبیل که منطقه‌ای جنگلی است شروع شده و پس از گذر از مسیرهای جنگلی (شامل درختان پر تراکم بلوط وحشی، تمشک و آلو) به دامنه اصلی کوه منتهی می‌شود و مسیر دامنه جنوبی قله شیب تندی تا سر قله دارد.

مسیر شمالی دسترسی به قله به علت شیب بسیار تند و خطرناک بودن مسیر از مسیرهای صعب‌العبور است.

احسان قائم مقامی قهرمان مسابقات بین‌المللی شطرنج دهه فجر شد

احسان قائم مقامی قهرمان بیست و پنجمین دوره مسابقات بین‌المللی شطرنج دهه مبارک فجر در گروه ریتینگ A شد.

در این مسابقات که از ۱۶ تا ۲۹ بهمن به میزبانی شهر گردشگری سرعین در استان اردبیل با شرکت ۱۷۵ شطرنج باز ایرانی و ۲۶ شطرنج باز خارجی از ۱۱ کشور برگزار شد، اولگ کورنیف از اسپانیا دوم شد و پویا ایدنی از ارمنستان به مقام سوم رسید.

در ریتینگ گروه B امیر رضا پورآقا‌بالا از ایران به مقام نخست رسید، بردیا گله داری از جمهوری آذربایجان موفق به کسب مقام دوم شد و محمدرضا شیخعلی از ایران هم صاحب عنوان سوم شد.

همچنین در بخش بلیتس (برق آسما) اوهان‌سس گابوزیان از ارمنستان، احسان قائم مقامی از ایران، مسعود مصدق پور از ایران، ارد کورنف از اسپانیا، علی راستید و سید خلیل موسوی از ایران به ترتیب موفق به کسب عناوین اول تا ششم شدند.

در این رقابت‌ها مانا فووگار از اوکراین نفر اول زیر ۱۴ سال و میترا حجازی پور نفر اول بانوان شدند، همچنین امیر رضا پورآقا‌بالا در ریتینگ زیر ۱۹۰۰، طغرل حسن‌زاده در ریتینگ زیر ۲۱۰۰ و حسن انوری آذر در بخش بدون ریتینگ به عنوان بهترین‌ها شناخته شدند. در این رقابت‌ها ۲۱۷ شطرنج باز مرد و زن در رده‌های سنی مختلف از ایران و گرجستان، اوکراین، هند، عراق، اسپانیا، فرانسه، ترکیه، جمهوری آذربایجان، تاجیکستان، ازبکستان، ارمنستان و بلاروس حضور داشتند که با عنوان فجر سیلان و انقلاب اسلامی در مجتمع آبدرمانی قهوه سویی شهر گردشگری سرعین برگزار شد.

ورزشگاه تختی اردبیل برای مسابقات والیبال امیدهای آسیا مرت می‌شود

مسئول کمیته عمران مسابقات والیبال امیدهای آسیا گفت: مجموعه ورزشی ۲هزار نفری تختی اردبیل برای برگزاری مسابقات والیبال امیدهای آسیا با ۱۰ میلیارد ریال اعتبار مرمت می‌شود.

جاوید صالحیان در جریان بازدید از بهسازی مجموعه ورزشی ۲ هزار نفری تختی اردبیل اظهار داشت: به‌منظور آماده‌سازی این ورزشگاه برای برگزاری مسابقات والیبال امیدهای آسیا کار مرمت و ایمن‌سازی مجموعه ورزشی ۲ هزار نفری شهید آسمانی ورزشگاه تختی اردبیل در حال انجام است.

وی افزود: عملیات مرمت این ورزشگاه شامل بهسازی چهار رختکن برای تیمها، سیستم روشنایی استاندارد، سیستم صوتی، پوشش سقف، اسکوربرد ویژه والیبال، پارک و ورزشی مخصوص، سیستم گرمایش و دیگر تجهیزات لازم بوده که در حال بهسازی است.

مسئول کمیته عمران مسابقات والیبال امیدهای آسیا گفت: برای بازسازی سالن دو هزار نفری اعتباری بالغ بر ۱۰ میلیارد ریال هزینه خواهد شد که تامین این هزینه‌ها از محل اعتبارات استانی انجام شده است تا شاهد بهسازی و مرمت این ورزشگاه برای میزبانی شایسته و مناسب از مسابقات والیبال امیدهای آسیا باشیم.

صالحیان بیان کرد: عملیات بازسازی بر اساس استانداردهای آسیایی به‌رنامه‌ریزی شده است تا بتوانیم به‌طور مطلوب میزبانی مسابقات والیبال امیدهای آسیایی که اردیبهشت‌ماه سال ۹۶ برگزار خواهد شد، شاهد باشیم که انتظار می‌رود تمامی مسئولان مربوطه در این زمینه تمهیدات لازم را به کار بگیرند.

مسئول کمیته عمران مسابقات والیبال امیدهای آسیا از پایان عملیات بهسازی و مرمت این ورزشگاه تا پایان سال خبر داد و تصریح کرد: بهسازی این مجموعه تا پایان اسفندماه ۹۵ تمام خواهد شد تا در اختیار ورزشکاران و میزبانی مسابقات قرار گیرد.

مدیر کل استاندار دار دبیل:

سر مایه گذاری بخش خصوصی در حوزه خدمات استاندار دار دبیل حمایت می شود

مدیر کل استاندارد استان اردبیل گفت:در چارچوب اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی و برونسیاری بخشی از فعالیتهای دولت سرمایه گذاری بخش خصوصی در حوزه خدمات استاندارد اردبیل حمایت می شود. هاشم علایی در جلسه بررسی توسعه واگذاری های خدمات استاندارد به شرکت های خصوصی در اردبیل اظهار داشت: شرکت بازرسی ایمن کیفیت آتیه روشن به عنوان نخستین و تنها شرکت بازرسی فنی استان اردبیل موفق به کسب گواهی نامه تأیید صلاحیت از مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران در حوزه بازرسی، نصب و بازنسجی کیفیت مخازن فشار زیاد نصب شده بر روی خودروها شده است.

وی با استقبال از سرمایه گذاری بخش خصوصی گفت: در چارچوب اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی و برونسیاری بخشی از فعالیت های دولت، شرکت ایمن کیفیت آتیه روشن برای بازرسی در حوزه نصب و بازنسجی کیفیت مخازن فشار زیاد نصب شده بر روی خودروهای دو گانه سوز تأیید صلاحیت شد.

علایی بااشاره به این که مخازن CNGنصب شده بر روی خودروهای دو گانه سوز از جمله تجهیزات پراهمیت و دارای ضریب حساسیت و ایمنی بسیار بالاست، تصریح کرد: این دسته از مخازن، با توجه به تحمل فشار بالای کاری در حدود ۲۰۰ بار، چرخه های مکرر پر و خالی شدن در طی یک روز کاری و از سوی دیگر، انتقال رطوبت به همراه گاز CNGتزیقی به درون آنها و سایر شرایط محیطی و کاری، در معرض ریسک بالا و مخاطرات جدی قرار دارند.

مدیر کل استاندارد استان اردبیل تصریح کرد: این مخازن باید در فواصل زمانی معین سالاانه، سه سال یک بار و هر پنج سال یک بار مورد بازرسی های چشمی، آزمون های هیدرواستاتیک و در صورت لزوم وحسب تشخیص شرکت بازرسی کننده، مورد آزمون های تکمیلی قرار بگیرد.

وی افزود: بخش قابل توجهی از ناوگان حمل و نقل عمومی مانند تاکسی ها،ون تاکسی ها،وانت بارهاوبرخی خودروهای دیگر دو گانه سوز هستند و بازرسی این خودروها امری لازم و ضروری است.

علایی بی توجهی به بازرسی کیفیت مخازن فشار زیاد نصب شده بر روی خودروهای دو گانه سوز را مخاطره آمیز دانست و اظهار داشت: در صورت وقوع انفجار یا نظایر آن در این خودروها، ممکن است صدمات جبران ناپذیری برای ایمنی عموم جامعه وارد شود.

مدیر کل استاندارد استان اردبیل خواستار همکاری نهادهای ذیربط به ویژه شهرداری ها و سازمان های تابعه با شرکت بازرسی ایمن کیفیت آتیه روشن به منظور بازرسی خودروهای با سوخت CNGدر ناوگان حمل و نقل عمومی شد.

نظارت بر استاندارد دسازى مصالح ساختمانی در اردبیل دقیق تر شد

مدیر کل استاندارد استان اردبیل گفت: با توجه به حساسیت استاندارد مصالح ساختمانی، نظارت بیشتری در تولیدات مصالح ساختمانی در این استان بر اساس استانداردهای ملی صورت می گیرد.

هاشم علایی در جلسه کمیته فنی این اداره کل گفت: با توجه به همکاری شرکت تراز آب در سه حوزه با اداره کل استاندارد انتظار می رود در نظارت و نمونه برداری هم مانند حوزه های دیگر دقت بیشتری شود.

وی افزود: وظیفه اداره کل استاندارد حمایت از بخش خصوصی و استفاده از توان کارشناسی برای استانداردسازی محصولات به ویژه مصالح ساختمانی است.

مدیر کل استاندارد اردبیل همچنین تشریح کرد: بر اساس ماده ۸ آیین نامه نظارت بر استانداردهای اجباری مصالح ساختمانی مصوب هیات وزیران سازمان نظام مهندسی باید کنترل های لازم را برای تضمین استفاده از فرآورده های ساختمانی استاندارد به عمل آورده و برای حصول اطمینان از علامت استاندارد فرآورده های ساختمانی و اعتبار پروانه های مربوط لازم است از سازمان ملی استاندارد ایران استعلام کند.

وی استفاده از فرآورده های مصالح ساختمانی استاندارد تولید داخل استان را امری مهم در ارتقای کیفیت این محصولات دانست و گفت: انتظار می رود همه دستگاه ها، ارگان ها و عموم مردم در چارچوب حمایت از واحدهای تولیدی استان، از فرآورده های مصالح ساختمانی استاندارد تولید داخل استان در پروژه های عمرانی و ساخت و ساز های خود استفاده کنند.

او همچنین از واگذاری پروانه تأیید صلاحیت بازرسی و نمونه برداری از مواد معدنی به بخش خصوصی خبر داد.

در این جلسه با قدردانی از خدمات ارائه شده توسط شرکت تراز آب در بخش استاندارد سازی و تولیدات مصالح ساختمانی پروانه تأیید صلاحیت در زمینه بازرسی و نمونه برداری توسط مدیر کل استاندارد به مدیریت این مجموعه اهدا شد.

مدیر کل استاندارد:

اردبیل ظرفیت تبدیل شدن به قطب صنعت آزمایشگاهی کشور را دارد

مدیر کل استاندارد استان اردبیل گفت: استان اردبیل ظرفیت تبدیل شدن به قطب صنعت آزمایشگاهی کشور را دارد.

هاشم علایی در جلسه کمیته فنی اداره کل استاندارد اردبیل اظهار داشت: نخستین گواهینامه تأیید صلاحیت آزمایشگاه همکار در زمینه شناسایی گوهر های رنگی از انواع سنتز شده، فرآوری شده، شبه گوهر و شبه ترکیبی توسط مدیر کل استاندارد به شرکت تعاونی توسعه ناب گوهران سیلان اهداء شد.

وی با استقبال از سرمایه گذاری بخش خصوصی گفت: در چارچوب اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی و برونسیاری بخشی از فعالیت های دولت، اداره کل استاندارد اردبیل در این زمینه فعالیت های قابل قبولی را ارائه کرده است که امیدواریم با برنامه ریزی های انجام یافته به نتایج موفق وثمر ثمری دست یابیم.

مدیر کل استاندارد استان اردبیل بیان کرد: شرکت تعاونی توسعه ناب گوهران سیلان نخستین آزمایشگاه همکار در زمینه شناسایی گوهر های رنگی در استان است که موفق به اخذ گواهینامه تأیید صلاحیت از اداره کل استاندارد اردبیل شده، در این زمینه اقدامات اساسی انجام داده است.

علایی تصریح کرد: شرکت تعاونی توسعه ناب گوهران سیلان با همکاری و حمایت اداره کل استاندارد، ضمن انجام آزمایشات استانی می تواند به عنوان آزمایشگاه تأیید صلاحیت شده در منطقه شمال غرب فعالیت کند و در سطح منطقه هم شناخته شود.

وی با بیان این که اردبیل ظرفیت تبدیل شدن به قطب صنعت آزمایشگاهی کشور را دارد افزود: وجود چنین شرکت هایی، اشتغالزایی و درآمدزایی را برای استان در پی خواهد داشت و با حضور بخش

علیرغم کیفیت مطلوب محصولات تولیدی خود به خاطر بسته بندی نامناسب در در بازار های بین المللی شناخته شده نیستند و امیدوارم واحدهای تولیدی در این زمینه گامی جدی بردارند.

مدیر کل استاندارد تصریح کرد: اداره کل استاندارد حمایت خود را از همه واحدهای تولیدی زیر پوشش خود را در چارچوب افزایش تولیدات استاندارد استانی اعلام می کند.

در ادامه خانمحمیدیان مدیر کارخانه لینیات مغان به موضوع رضایت مصرف کنندگان و کیفیت مناسب کالا اشاره کرد و افزود: نگاه این واحد تولیدی، ارتقای کیفیت، جذب مشتری و رعایت استاندارد هاست.

کارخانه لینیات مغان زیرمجموعه شرکت سهامی کشت و صنعت و دامپروری مغان است و با ظرفیت تولید روزانه ۱۳۰-۱۵۰ تن شیر، اقدام به تولید شیر خشک بسیار مرغوب، کره پاستوریزه، خامه، شیر پاکتی، دوغ لیوانی و دوغ پاکتی می کند.

بازدید مدیر کل استاندارد اردبیل از کارخانه قند مغان

مدیر کل استاندارد اردبیل به همراه شماری از کارشناسان این اداره کل از کارخانه قند مغان بازدید کردند.

به گزارش روابط عمومی اداره کل استاندارد استان اردبیل، هاشم علایی، در جریان بازدید از مراحل مختلف کارخانه قند مغان اظهار داشت: این کارخانه با ظرفیت تولید روزانه پنج هزار تن گامی بزرگ در تولید محصولات بهتر و با کیفیت بر داشته است.

وی با اشاره به این که کارخانه قند مغان بخشی از زیر مجموعه شرکت سهامی کشت و صنعت و دامپروری مغان است خاطر نشان کرد این مجموعه نمونه کاملی از بهره برداری ظرفیت های اقلیمی و بومی و به کارگیری این ظرفیت ها در بخش کشاورزی و صنعت است. در ادامه این بازدید مدیر کل استاندارد با اشاره به پیوند تولید و صنعت در این مجموعه و همچنین استفاده از نیروی انسانی جوان و فعال بومی منطقه و صنایع تبدیلی را یکی از رمز های موفقیت این مجموعه دانست.

وی خاطر نشان کرد: کارخانه قندی می تواند در اشتغالزایی و رونق اقتصاد و کشاورزی منطقه نقشی فعال و موثر داشته باشد.

وی ادامه داد: با توجه به این که بند ۲۴ اقتصاد مقاومتی افزایش پوشش استاندارد برای همه محصولات داخلی و ترویج آن را در بر می گیرد، لازمه پیشرفت جامعه در زمینه کالاهای مصرفی مردم، افزایش کیفیت محصولات تولیدی متناسب با ظرفیت های استانی است. علایی با اشاره به این که کارخانه قند مغان به عنوان یکی از مهمترین واحدهای صنعتی در استان شناخته می شود، حمایت از مجموعه های تولیدی در استان را لازمه تحقق اقتصاد مقاومتی دانست.

در ادامه شریفی مدیر عامل کارخانه قند مغان، تولیدات با کیفیت و استاندارد را سرلوحه عملکرد مجموعه خود دانست.

تعدادی از جایگاه های سوخت شهرداری های استان اردبیل استاندارد نیست

مدیر کل استاندارد استان اردبیل گفت: بیش از ۹۰ درصد جایگاه های سی ان جی واگذار شده به بخش خصوصی در این استان استاندارد های لازم را اخذ کردند، ولی تعدادی از جایگاه های سوخت تحت نظارت شهرداری ها استاندارد نشدن.

هاشم علایی در جلسه کار گروه تخصصی استاندارد سازی و ارتقای کیفیت کالا و خدمات افزود: استاندارد سازی جایگاه های سوخت جز اولویت های بسیار مهم در استان است.

وی بیان کرد: اکنون ۶۲ جایگاه سی ان جی در استان اردبیل وجود دارد که از این تعداد ۵۶ جایگاه فعال و ۶ جایگاه غیر فعال است.

وی اظهار امیدواری کرد جایگاه های سوخت تحت نظارت شهرداری ها هم نسبت به استاندارد سازی اقدام کنند تا از عواقب و پیامدهای ناگوار آن جلوگیری شود.

او همچنین از نظارت بر استاندارد سازی تجهیزات شهر های بازی، زمین های بازی، جایگاه های سی ان جی، آسانسور های برقی و طرح کنترل اوزان سبک در استان خبر داد و گفت: از همکاری ارگان ها